

¹⁴⁶
E. 253.

PRZEGLĄD SKARBOWY

SPRAWY PODATKOWE
SPRAWY DEWIZOWE, CŁA, MONOPOLE
i FINANSE KOMUNALNE

MIESIĘCZNIK DLA PRAKTYKI PRAWA SKARBOWEGO
ZAŁOŻONY W R. 1923

REDAKTOR
Adw. LEOPOLD MARGULIES

0001359
UNIWERSYTET M. PŁ. WIE-SKŁOBOWSKIEJ
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji
w Lublinie

WYDAWNICTWO „PRASA PRAWNICZA”
Warszawa, ul. Leszno 56, telefon Nr. 11.98-73

PRZEGLĄD SKARBOWY

Wydawnictwo „Prasa Prawnicza”, Warszawa, ul. Leszno 56, tel. 11.98-73

Cena prenumeraty:

rocznie — zł. 24, półrocznie — zł. 12, kwartalnie — zł. 6, miesięcznie — zł. 2.

Konto czekowe P.K.O. 19385 („Prasa Prawnicza”). Konto rozrach. poczt. 309.

Pismo będzie powoływane: PSK, Przedruk dozwolony za podaniem źródła.

Spis rzeczy

	str.
ARTYKUŁY ORYGINALNE	
Dochód w pojęciu podatkowym i gospodarczym	169
Administrowanie cudzoziemskimi walorami	176
Tytuły wykonawcze władz skarbowych	179
UWAGI POLEMICZNE	182
Krytyka czy demagogia	182
GLOSZY	183
Prostowanie prawomocnych wymiarów	183
WYJAŚNIENIA I ODPOWIEDZI	185
Wynagrodzenia prokurentów	185
Ulgi inwestycyjne	185
Dochód podatkowy spółdzielni	186
Wpłaty na rzecz członków kartelu	186
ORZECZNICTWO SKARBOWE	187
<i>Ordynacja Podatkowa</i>	187
Księgi handlowe. Ewidencja odpadków produkcji	187
Księgi handlowe. Księgowanie zakupów	187
Nieprzedstawienie dowodów na konkretne wezwanie	188
Treść uzasadnienia wymiaru na piśmie	189
Obliczanie odsetek w razie sprostowania wymiaru	190
Niewłaściwość sądów do orzekania w sprawach wymiarowych	191
<i>Podatek przemysłowy</i>	191
Wyłączenie z obrotu podatku od kopalń	191
Obowiązek podatkowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	192
Klasa miejscowości	193
Prowizja a charakter czynności	193
Wpływ zmiany osoby przedsiębiorcy	194
Ochrona lokatorów a ulgowe świadectwo przemysłowe	194
<i>Podatek dochodowy</i>	194
Dochód podatkowy spółdzielni	194
Odsetki od długów	197
Potrącalność dochodu z nadzwyczajnego wyrębu	198
Nadzwyczajny wyręb. Czasowe granice wyrębu	198
Ulgi dla nowowznoszonych budowli. Ubikacje hotelowe	199
<i>Podatek majątkowy</i>	200
Ustawowe prawo zastawu na nieruchomościach	200
Pierwszeństwo zaspokożenia	202
<i>Podatek od nieruchomości</i>	202
Ulgi dla nowowznoszonych budowli	202
<i>Podatek od placów budowlanych</i>	204
Charakter placu	204
<i>Podatek od spadków i darowizn</i>	204
Ukryta darowizna	204
<i>Oplaty stelnplowe</i>	205
Ocena aktu zdania	205

c. d. spisu rzeczy na III str. okładki.

PRZEGLĄD SKARBOWY

SPRAWY PODATKOWE I DEWIZOWE
CŁA MONOPOLE I FINANSE KOMUNALNE

Miesięcznik dla praktyki prawa skarbowego

Rocznik IV

Maj 1939 r.

Zeszyt 5

Artykuły oryginalne

MGR M. ZORSKA

DOCHÓD W POJĘCIU PODATKOWYM I GOSPODARCZYM.

1. Dochód podatkowy.

Ustawodawstwa podatkowe odnoszą się do pojęcia dochodu podobnie jak technik do pojęcia elektryczności lub producent do pojęcia wartości wytworzonego towaru. Technik wyzyskuje siłę elektryczności, jakkolwiek nauka nie zgłębiła jeszcze jej istoty, producent nakłada ceny na towary nie troszcząc się o to, po czyjej stronie leży słuszność w długoletnim sporze o definicję wartości. Życie praktyczne nie może bowiem czekać aż nauka wypowie ostatnie swoje słowo. Podobnie dzieje się z ustawodawstwami podatkowymi, które — abstrahując od czysto naukowego pojęcia dochodu — dla osiągnięcia praktycznych celów fiskusa, a mianowicie dla wymiaru podatku dochodowego ustanawiają w sposób wyraźny lub domniemany własne pojęcie dochodu, czyli stwarzają w ten sposób pojęcie dochodu podatkowego.

Niewątpliwie jednak dochód w ścisłym, naukowo gospodarczym znaczeniu tego wyrazu stanowi podłoże dla określenia dochodu podatkowego. Takie lub inne teorie dochodu znajdują swój wpływ i swoje odzwierciedlenie w poszczególnych systemach ustawodawstwa podatkowego. Przy tym sprawa zbliżenia lub oddalenia pojęcia dochodu podatkowego od pojęcia dochodu gospodarczego nie jest bynajmniej jedynie materialem dla rozważań akademickich, albowiem kwestia, czy dochód podatkowy pokrywa się z dochodem gospodarczym, wiąże się ściśle z kwestią o niezmiernej doniosłości społecznie praktycznej: uzasadnionego i sprawiedliwego podatku dochodowego.

Pod tym względem poszczególne systemy ustawodawstwa podatkowego przedstawiają pstry obraz krzyżujących się ze sobą prądów, stanowiąc w rezultacie wypadkową i ekonomicznej doktryny o dochodzie, i pokutującej jeszcze tu i ówdzie historii pojmowania dochodu, i aktualnej polityki gospodarczej czy socjalnej państwa, i wreszcie fiskalnych tendencji ustawodawcy, zmierzającego bądź to do możliwego rozszerzenia podstaw wymiaru podatkowego bez oglądania się na naukowe ustalenia, bądź też — do uchwycenia dochodu, wysłizgującego się spod kontroli organów skarbowych.

0001553
UNIWERSYTET J.A. KOPCZYŃSKIEGO
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji
w Lublinie

2. *Opodatkowanie wydatków.*

U podstaw historycznego rozwoju pojęć o dochodzie — w ich ustawowym odbiciu — tkwi najbardziej powierzchowne i naiwne, a w konsekwencji błędne ujęcie dochodu jako identycznego z poniesionymi przez płatnika wydatkami na zaspokojenie jego potrzeb, względnie na inwestycje i oszczędności. Zapoznaje się tu okoliczność, że płatnik może czynić wydatki nie ze swoich dochodów, lecz z substancji majątkowej, z dochodów obcych i t. p.

Pogląd ten, poczęty w starym prawie saskim i szwajcarskim, znalazł dość szerokie, aczkolwiek pomocnicze zastosowanie w prawie niemieckim: odnajdujemy go zarówno w dawnej ustawie o podatku dochodowym z roku 1925, jak i w obecnie obowiązującej ustawie hitlerowskiej z r. 1934 (Einkommensteuergesetz v. 16.10.1934). Z drobiazgowo opracowanego w tym celu rozdziału VI p. t. „Besteuerung nach dem Verbrauch“ wpływa naczelna zasada opodatkowania wydatków zamiast dochodu w wypadkach, gdy zaobserwowane wydatki znacznie przekraczają ustalony dochód. Zdaniem komentatorów, celem tego przepisu było „uchwycenie“ dochodu nielojalnego płatnika („das Einkommen zu treffen“), w ten jednak sposób przy odpowiedniej interpretacji organów skarbowych podatek dochodowy łatwo może się przekształcić w majątkowy.

Podobną metodę przyjęła Francja w stosunku do trudno dających się określić dochodów cudzoziemców chwilowo zamieszkałych we Francji. Cudzoziemcy ci opłacają podatek dochodowy w postaci wielokrotności czynszu lokalowego.

Pogląd ten mieszający pojęcie dochodu z wydatkami odbił się również pewnym refleksem w naszym ustawodawstwie podatkowym, a mianowicie w art. 92 Ordynacji Podatkowej (oraz dawnym art. 64 ustawy o podatku dochodowym). Wprawdzie Ordynacja Podatkowa przewiduje opodatkowanie płatnika na podstawie „znamion zewnętrznych“ jedynie wówczas, gdy zebrany przez władzę wymiarową materiał faktyczny nie wystarczy do ustalenia osiągniętego przez płatnika dochodu, a Instrukcja Podatkowa każe traktować ten przepis jako wyjątkowy, jednakże samo wprowadzenie tak pojętego dochodu do ustawy oddala wymiar podatku dochodowego od prawdy materialnej i otwiera fiskusowi nieusprawiedliwione możliwości, z których nieraz korzystają, zwłaszcza niższe organy skarbowe w stosunku do drobnych płatników.

3. *Dochód gospodarczy.*

Powoli nauka i prawo zarzucają ten pogląd i szukając określenia dochodu, zwracają się ku samej jego istocie, ku źródłu. Pod wpływem rozwijających się nauk ekonomicznych myśl prawnicza zaczyna odrywać pojęcie dochodu od substancji majątkowej. Stopniowo wykuwa się skryształizowane pojęcie dochodu jako owocu działalności gospodarczej człowieka, rezultatu jego pracy i nagromadzonego kapitału.

Według Adama Smitha dochodem jest „reszta z masy rocznego produktu z ziemi i pracy, pozostająca po strąceniu kosztów utrzymania kapitału, którą można przeznaczyć do konsumpcji bez zmniejszenia kapitału“¹⁾. Ricardo widzi trzy źródła dochodu: rentę gruntową, kapitał i pracę. Schmoller

¹⁾ Dr Stanisław Głabiński: „Wykład ekonomiki społecznej“, Lwów 1913, str. 517—518.

powiada, że dochód jest to „całość tych dóbr, użytków i świadczeń, które corocznie ukazują się w prawidłowym wyniku pracy i zasobów pewnej osoby, rodziny, organu społecznego, dochodząc ich bądź bezpośrednio, bądź na drodze zamiany i które zużytkowane zostają dla utrzymania i powiększenia majątku“¹⁾. U nas Skarbek już stwierdził, że „dochód jest to korzyść z zamiany pracy lub produktów otrzymana, która się zostaje po potrąceniu nakładów i kosztów utrzymania podczas produkcji poniesionych“²⁾. Głębiński określa dochód indywidualny jako „periodyczne wpływy gospodarstwa w wytworach własnej produkcji, pieniądzach, towarach, usługach, przeznaczone na cele gospodarstwa domowego i kapitalizacji... pozostałe po potrąceniu kosztów produkcji czyli wydatków potrzebnych na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie tych wpływów“³⁾.

Wszystkie te określenia są mniej lub więcej ścisłe, we wszystkich jednak dominuje jedna zasadnicza myśl: 1) dochód jest to wzrost majątku, względnie przychód czysty; 2) dochód jest sumą wpływów periodycznych.

4. *Dochód czysty.*

Chcąc otrzymać dochód czysty, należy od przychodu (dochodu surowego, brutto) odjąć te wartości majątkowe, które jednostka gospodarująca wydatkowała, aby przychód otrzymać — i to bez uszczuplenia źródła dochodu, w przeciwnym bowiem razie w pojęciu dochodu mieściłby się również składnik samej substancji majątkowej: drzewo przynosiłoby owoc, ale kosztem samego drzewa, w owocu tkwiłaby część drzewa, które przy powtarzaniu się tych procesów musiałoby szybko uschnąć i przestałoby rodzić owoce w ogóle; w ten sposób zgasłoby źródło dochodu. Przy tym z punktu widzenia teorii dochodu obojętne jest, skąd jednostka gospodarująca czerpie na owe wkłady: mogą one pochodzić z jej majątku, z kredytów lub z dochodu skapitalizowanego.

Podatek dochodowy jest z natury rzeczy traktowany przez wszystkie prawodawstwa jako podatek od dochodu czystego, różne są jednak sposoby obliczania tego dochodu. Przeważnie przyjęta jest ta metoda, jaką posługuje się nasza ustawa o podatku dochodowym: za punkt wyjścia przyjmuje się sumę rocznych wpływów (zwanych w przemyśle i handlu obrotem), a dopiero od tej pozycji odejmuje się sumę kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych wpływów. Należą tu w pierwszym rzędzie koszty zakupu surowców, koszty administracji i handlowe oraz koszty regeneracji, zwanej amortyzacją, przedmiotów trwale związanych ze źródłem dochodu (kapitału zakładowego). Te ostatnie koszty otrzymały w prawie podatkowym nazwę odpisów na zużycie (Abschreibungen fuer Abnutzung).

W prawie niemieckim czysty dochód oblicza się w ten sposób, że od wartości źródła dochodu w końcu danego roku operacyjnego odejmuje się wartość jego z końca roku poprzedniego, dodając do tak otrzymanej pozycji podjęte przez płatnika w ciągu roku pieniądze i inne wartości oraz odejmując poczynione wydatki, jak również koszty amortyzacji, przy czym według ustawy z r. 1925 metoda ta odnosiła się zasadniczo do płatników prowadzących księgi handlowe, ustawa zaś z r. 1934 rozciągnęła ten sposób obliczania

1) Dr. Zofia Daszyńska-Golińska: „Ekonomika Społeczna“, Warszawa 1907, str. 248.

2) Dr. Zofia Daszyńska-Golińska: „Ekonomika Społeczna“, Warszawa 1907, str. 247.

3) Dr. Stanisław Głębiński: „Wykład ekonomiki społecznej“, Lwów 1913, str. 525.

z reguły na wszystkie dochody fundowane i wolne zawody. Jedynie w wypadkach, gdy wzrost wartości jest nieznaczny, dopuszcza się opisaną wyżej metodę przyjętą w prawie francuskim, angielskim, polskim i inn.

Metoda przyjęta w Niemczech znajduje zastosowanie u nas w odniesieniu do osób prawnych, dla których podstawą opodatkowania jest zysk bilansowy (art. 21 ustawy o pod. doch.).

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej również posługiwały się systemem niemieckim, lecz szybko go zarzuciły, gdy wahania w kursie waluty dowiodły, że w ten sposób otrzymuje się co prawda ściśle obliczenie wartości nominalnej dochodu, lecz nie zawsze — rzeczywistej¹⁾.

We wszystkich ustawach podatkowych znajdujemy zastrzeżenie, że koszty powiększenia i ulepszenia źródła dochodu nie mogą być potrącane od dochodu (brutto).

5. Dochód niefundowany.

Mówiąc o dochodzie czystym w odróżnieniu od przychodu, mamy na myśli zawsze prawie dochód fundowany. W dochodzie niefundowanym wydatki poczynione na osiągnięcie, zachowanie i zabezpieczenie przychodu na ogół odgrywają rolę podrzędną. Występują one jeszcze w samodzielnych zajęciach zawodowych, jednakże udział ich w przychodzie jest znacznie mniejszy, aniżeli w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych, gospodarstwach rolnych, nieruchomościach i t. p. Dla pracowników najemnych przychód jest niemal równoznaczny albo całkowicie równoznaczny z czystym dochodem. O ile przy dochodach fundowanych źródłem dochodu jest przede wszystkim kapitał, to przy dochodach niefundowanych punkt ciężkości przesuwany zostaje na osobę samego płatnika. Źródłem tworzącym dochód są tu mięśnie, nerwy i mózg pracownika. Oczywiście, aby te siły organizmu ludzkiego zachować i utrzymać na pewnym stałym poziomie, w stanie zdolności do pracy, należy równieżłożyć wydatki na odżywianie i podtrzymanie organizmu, na kształcenie, na utrzymanie rodziny i t. p. Należy jednak podkreślić, że z punktu widzenia prawa podatkowego, przez źródło przychodu rozumie się wyłącznie zespół dóbr gospodarczych, znajdujących się poza człowiekiem.

Kwestia ta u nas była przedmiotem rozważań Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wywołanych skargą adwokata, który domagał się potrącenia od dochodu kosztów leczenia spowodowanych chorobą oczu²⁾. Skarżący dowodził, że zachowanie wzroku jest warunkiem wykonywania zawodu adwokata, że zatem koszty leczenia oczu stanowią koszt osiągnięcia i zachowania przychodu, NTA jednak słusznie skargę oddalił, gdyby bowiem stanął na stanowisku skarżącego, to konsekwentnie musiałby również uznać za potrącalne koszty wyżywienia, mieszkania prywatnego, wypoczynku, zaspokojenia potrzeb kulturalnych i t. p., co byłoby sprzeczne z ustawą.

6. Dochód wolny.

Zbliżyliśmy się w ten sposób do innego pojęcia, a mianowicie do t. zw. w nauce ekonomii dochodu wolnego, który jest częścią dochodu czystego, pozostałą po zaspokojeniu kosztów utrzymania jednostki gospodarującej oraz jej

¹⁾ Twierdochliebow: „Nałogi w inostranych gosudarstwach“, Moskwa 1926.

²⁾ N. T. A. z dnia 1 kwietnia 1938 l. rej. 3441/36 (OPA 2421/38).

rodziny i przeznaczoną na oszczędności, powiększenie źródła dochodu (akumulację kapitału) i t. p.

Na pytanie, czy *de lege lata* cały dochód czysty, a nie tylko wolny podlega opodatkowaniu, należy odpowiedzieć twierdząco. Na pozór mogłoby się wydawać, że tezie tej przeczy wprowadzenie przez wszystkie niemal ustawodawstwa podatkowe t. zw. minimum egzystencji, czyli zwolnienia od podatku dochodowego płatników, których roczny dochód nie przekracza pewnej określonej ustawą granicy. Gdyby jednakże ustawodawcy stali na stanowisku opodatkowania wyłącznie dochodu wolnego, to wysokość minimum egzystencji musiałaby być zróżniczkowana w zależności od potrzeb i normalnej w danym środowisku stopy życiowej płatnika. Słuszność postawionej przez nas tezy uwydatnia się najsilniej w systemie polskim i niemieckim z r. 1934, według którego dochody przekraczające minimum egzystencji opodatkowane są w całości, a nie tylko w części przekraczającej owo minimum. Wprowadzenie minimum egzystencji jest tylko jedną z form stosowania postępowej stopy podatkowej — zgodnie z zasadą, że im wyższy dochód, tym wyższy podatek dochodowy — i bezwzględnie, i stosunkowo. Prawo francuskie i angielskie oraz ustawa niemiecka z r. 1925 potrącają od każdego dochodu minimum egzystencji jako wolne od podatku, lecz traktują to również tylko jako metodę stosowania progresji.

7. Odliczenia od dochodu czystego.

Od pojęcia dochodu czystego i wolnego należy odróżnić kwestię odliczeń od dochodu. W tym przedmiocie prawo poczyniło wyłom od zasady obkładania podatkiem całego czystego dochodu. Odliczenia te stanowią wyraz swobodnej woli ustawodawcy; znajdują one oparcie w czynnikach niezależnych od ekonomicznej teorii dochodu i są najczęściej przejawem bardziej trwałej lub aktualnej polityki gospodarczej lub socjalnej państwa.

Klasyycznym przykładem odliczeń spowodowanych względami aktualnej polityki gospodarczej państwa są u nas — jakże słusznie wprowadzone odrębnymi ustawami — odliczenia od ogólnego dochodu wydatków poczynionych na budowę domów mieszkalnych, na nabycie pojazdów mechanicznych i na inwestycje w Centralnym Okręgu Przemysłowym¹⁾.

Niemiecka ustawa o podatku dochodowym z r. 1925 znała odliczenia z tytułu wydatków na kształcenie zawodowe; ustawa z r. 1934 każe potrącać od dochodu wydatki — do pewnej wysokości — na utrzymanie pracowników domowych; prawo angielskie uznaje za potrącalne koszty ubezpieczenia od ognia, kradzieży i innych szkód; wszystkie niemal ustawodawstwa wprowadzają odliczenia z tytułu ubezpieczeń na dożycie, chorobowych, emerytalnych, rozmaitych składek na cele publiczne i t. p.

Pod tym względem panuje zresztą jeszcze wielkie pomieszanie pojęć. Odsetki np. od długów, uznawane przez wszystkie niemal ustawodawstwa za potrącalne, nazywane są często odliczeniami, jakkolwiek w istocie rzeczy stanowią one niewątpliwie koszt osiągnięcia i zachowania przychodu²⁾. Na odwrót, ustawa niemiecka np. wprowadzając odliczenia sum wydatkowanych na

¹⁾ Ustawa z 24 marca 1933 o ulgach dla nowowznoszonych budowli; dekret Prez. Rzplitej z 7 maja 1936 o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych; ustawa z 9 kwietnia 1938 o ulgach inwestycyjnych.

²⁾ p. polska ustawa o pod. doch. art. 10.

odzież roboczą i koszty przejazdu do miejsca pracy, nazywa te wydatki kosztami osiągnięcia przychodu („Werbungskosten“)¹⁾.

8. Dochód stały.

Drugą charakterystyczną cechą dochodu w pojęciu ekonomicznym jest jego periodyczność. O ile majątek można porównać do pewnej określonej i zastygłej masy, to dochód stanowi jakby płynny prąd powtarzających się wpływów majątkowych²⁾. Majątek jest pojęciem statycznym, dochód zaś — dynamicznym.

Zgodnie z tym pojęciem wszystkie ustawodawstwa odrzucają od podstaw wymiaru podatku dochodowego wpływy losowe, jak wygrane loteryjne, darowizny, spadki, premie ubezpieczeniowe i t. p. Wpływy te podlegają zresztą innym podatkom.

W myśl tej zasady z pojęcia dochodu wyeliminowane być winny wszelkie wpływy sporadyczne, przygodne. W ten sposób zbliżamy się do pojęcia dochodu stałego. Teoria stałości dochodu podatkowego była szeroko omawiana w nauce niemieckiej i otrzymała tam nazwę „Quellentheorie“. Według tej teorii opodatkowane być winny jedynie takie dochody, które płyną ze źródeł obliczonych na stałe funkcjonowanie, mających wedle zamierzeń płatnika i tendencji samego źródła dochodu stać się gospodarczą podstawą egzystencji danej jednostki. Każdy poszczególny wpływ osiągnięty w obrębie tak pojętego źródła dochodu może być opodatkowany, jeżeli z punktu widzenia danego źródła należy się spodziewać jego periodycznego powtarzania i jeżeli jest ściśle związany z daną gałęzią życia gospodarczego³⁾.

Na gruncie tej teorii stoi dziś całkowicie i konsekwentnie tylko Anglia. Każdy wpływ jednorazowy, każda transakcja gospodarczo oderwana od swego źródła — „isolated transaction“ — jest tu kategorycznie wyeliminowana z dochodu podatkowego. W praktyce obchodzenie zasady opodatkowania wyłącznie stałego dochodu przez organy skarbowe jest tu również utrudnione dzięki systemowi cedularnemu, który panuje jeszcze do dziś dnia w Anglii, jak również i we Francji. W systemie tym jednostką podatkową jest nie płatnik ze swoim dochodem, lecz samo źródło dochodu. Podatek dochodowy pobiera się tu w zasadzie u źródła i od źródła. Każde poszczególne źródło dochodu — gospodarstwo rolne, przedsiębiorstwo przemysłowe czy handlowe, nieruchomości, kapitał pieniężny, praca najemna i t. d. — należy do pewnej kategorii czyli ceduły (w Anglii 5, we Francji 9) zależnie od swego charakteru gospodarczego. W ten sposób sama konstrukcja wymiaru podatkowego — skąd inąd przestarzała i niedogodna — chroni płatników przed opodatkowaniem dochodów niestałych.

W systemie niemieckim i polskim zasadniczo również przyjęty jest za podstawę opodatkowania dochód stały. Wynika to choćby z tego, że zarówno ustawa polska, jak i niemiecka, określając dochód, na wstępie zaraz wymieniają, z jakich on może pochodzić źródeł. Zasadę tę osłabia jednak u nas zastrzeżenie umieszczone w ostatnim ust. (6) art. 3 ustawy o podatku dochodowym: „z wszelkiego rodzaju źródeł dochodu, niewymienionych w ust. 1—5 artykułu niniejszego“; sformułowanie analogicznego przepisu niemieckiej

¹⁾ Einkommensteuergesetz v. 1934, § 9.

²⁾ Dr. W. H. Coates „Die Zahlungsbilanz“ — („Internationale Wirtschaft“) Nr 5/1938.

³⁾ Dr. Ottomar Bühler: „Die englische Einkommensteuer“, Berlin 1925; Dr. Herbert Arendt: „Entwicklung und innerer Aufbau der englischen Einkommensteuer“, Jena 1931.

ustawy o podatku dochodowym jest jeszcze ostrożniejsze: „sonstige Einkünfte“.

Niezależnie od tego znajdujemy niejednokrotnie w ustawie polskiej i niemieckiej wyraźne odchylenia od zasady stałości. U nas jednorazowe dochody z transakcyj opodatkowane są wówczas, gdy mają charakter spekulacyjny; osoby prawne opłacają podatek od zysku bilansowego, bez względu na jego pochodzenie. Prawo niemieckie idzie znacznie dalej. Podatkowi podlegają tu zyski nawet przypadkowe osiągnięte ze zbycia poszczególnych obiektów przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, ze zbycia udziału, a nawet — całego źródła dochodu. Dla opodatkowania zysków spekulacyjnych ustawa niemiecka stworzyła cały kompleks kazuistycznych przepisów określających, kiedy i pod jakimi warunkami zysk należy uważać za spekulacyjny.

9. *Kompensata dochodu ze stratami.*

Pojęcie dochodu byłoby niepełne, gdybyśmy nie uwzględnili jego działania w czasie. Wymiary podatkowe odbywają się wszędzie co roku i obejmują rok operacyjny, względnie gospodarczy. Jest to konieczne ze względu na przyjęty wszędzie roczny okres budżetu państwowego, na technikę samego wymiaru podatkowego i na zasady księgowania w gospodarstwach samych płatników.

Traktowanie jednak każdego roku gospodarczego jako oderwanej i zamkniętej całości nie może dawać prawdziwego obrazu dochodu płatnika, którego działalność gospodarcza z reguły obliczona jest na szereg lat, nie zaś na przeciąg jednego roku. Płatnik może w jednym roku osiągnąć dochód, lecz w następnych latach może ponieść straty.

Według naszej ustawy, która pod tym względem należy do najbardziej rygorystycznych, płatnik w roku strat jest oczywiście wolny od podatku, lecz za rok, w którym osiągnął dochód, płaci normalny podatek od całego dochodu, choćby dochód ten nie mógł wyrównać strat za poprzednie okresy. Taka metoda jest co prawda celowa z punktu widzenia fiskalnego, lecz niezdrowa dla życia gospodarczego.

Ustawodawstwa wielu krajów starały się rozwiązać lub przynajmniej złagodzić to zagadnienie w ten sposób, że dopuściły potrącanie rocznego deficytu od dochodu osiągniętego w latach następnych. Charakterystyczne, że im bardziej ustawa w całokształcie swym wnika w życie gospodarcze kraju, im bardziej kieruje się względami polityki gospodarczej i stara się zbliżyć dochód podatkowy do gospodarczego, tym dłuższy jest okres, w którym dopuszczalne są owe potrącenia. We Francji wolno w ten sposób przerzucać deficyt na następne 3 lata, w Anglii — na 6¹⁾. Instytucję tę znała już w swoim rodzaju pruska ustawa o podatku dochodowym z r. 1891. Ustawa niemiecka z r. 1925 wprowadziła dla tych wyrównań okres dwuletni, lecz przepis ten został całkowicie uchylony ustawą z r. 1934.

Zagadnienie kompensaty strat i zysków powstaje nie tylko w odniesieniu do czasu, lecz niejako i przestrzeni. Powstaje mianowicie kwestia, czy dopuszczalne jest potrącanie strat z jednego źródła od dochodów osiągniętych ze źródła innego. Nasza ustawa, a zwłaszcza orzecznictwo dają nam w tym przedmiocie bez wszelkich wątpliwości rozwiązanie pozytywne, podobnie

¹⁾ Dr Herbert Sand: „Amortyzacja w rozumieniu gospodarczym i podatkowym“, Łódź 1936.

rozstrzygają inne ustawodawstwa, które za przedmiot opodatkowania przyjmują globalny dochód płatnika.

Zagadnienie to siłą rzeczy komplikuje się w systemach cedularnych, gdzie każde źródło dochodu poddane zostaje odrębnej procedurze podatkowej. Anglia jednak przełamała i tę trudność i wprowadziła specjalne uzupełniające postępowanie dla celów wyrównawczych, dowodząc w ten sposób raz jeszcze, jak szczerze przy odpowiednim nastawieniu ustawodawcy dochód podatkowy przylegać może do dochodu gospodarczego i jak dalece w ten sposób podatek dochodowy zbliżyć się może do postulatów słuszności.

ADW. ALFRED ZAUBERMAN

ADMINISTROWANIE CUDZOZIEMSKIMI WALORAMI. WPLYW OGRANICZEŃ DEWIZOWYCH NA GESTIE SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Zakaz wykonywania dyspozycji cudzoziemca co do papierów procentowych i dywidendowych — zresztą tylko co do złożonych na przechowanie u „krajowców dewizowych“ — wprowadziło rozporządzenie ministerialne z 24 lipca 1936 r. (poz. 429 Dz. Ust.).

Byłoby poważnym zagadnieniem dyskusyjnym czy tak sformułowany zakaz mieścił się w ramach dekretu Prezydenta Rzplitej z 26 kwietnia 1936 w przednowelarnym brzmieniu tegoż.

Po noweli atoli z listopada 1938 (poz. 249 Dz. Ust.) zagadnienie to stało się bezprzedmiotowe. Chociaż może niezupełnie precyzyjnie, wprowadza jednak art. 8 ust. 6 in fine jeszcze szerszy aniżeli ustalony rozporządzeniem z 24.7.1936, bo ogólnie ujęty zakaz wykonywania dyspozycji cudzoziemców w odniesieniu do papierów procentowych i dywidendowych.

Pojęcie owej zakazanej dyspozycji nie jest w tekście prawa zdefiniowane. Świadomi tego, że z większą lub mniejszą mocą przekonywania możnaby mu nadać pojemność węższą lub szerszą, wypowiadamy pogląd, iż pod kątem widzenia celów zakazu właściwym byłoby przyjęcie, że chodzi o dyspozycję równoznaczną z rozrządzeniem się danym walorem lub jego kuponem. A więc — o dyspozycję, której wykonanie sprowadza wprost lub w swym następstwie powstanie lub zmianę praw rzeczowych bądź posiadania (w sensie technicznym prawa rzeczowego) na walorze czy jego kuponie. Tę tezę usprawiedliwia nie tylko ratio legis, ale i okoliczność, że ilekroć ustawodawca rozciąga zakaz na dalej idącą dyspozycję — stwierdza to explicite w tekście dekretu.

Komisja Dewizowa w sposób obszerniejszy zajęła się gospodarką walorami cudzoziemskimi w okólniku Nr 33 (w brzmieniu obowiązującym opublikowanym m. inn. w „Polsce Gospodarczej“, zes. 4 z r. 1938).

Stosownie do okólnika tego przede wszystkim samo „przyjmowanie do depozytu papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od takich papierów nadesłanych z zagranicy na rzecz cudzoziemców lub osób fizycznych i prawnych mających siedzibę w Polsce, jak też złożonych przez osoby zamieszkałe bądź przebywające w Polsce na rzecz cudzoziemców jest zabronione bez specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej“ (p. I okólnika).

Dalej (p. II. 3. okólnika) wykonywanie czynności wchodzących w zakres administrowania papierami procentowymi i dywidendowymi oraz kupo-

nami od takich papierów należącymi do cudzoziemców jest zabronione bez specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej.

Dla zupełności dodajmy, że jako czynności *a d m i n i s t r o w a n i a* exempli modo podaje p. II. 1: a) inkasowanie kuponów, papierów wylosowanych lub wypowiedzianych, premij, sum przypadających do wypłaty z likwidacji spółek; b) przeprowadzenie konwersji wymiany; c) wymianę talonu na nowe arkusze kuponowe; d) wykonywanie prawa poboru nowych akcyj wyłącznie ze sprzedażą tego prawa; e) *wykonywanie prawa głosu lub zgłaszanie celem wykonania tego prawa osoby wskazanej przez właściciela depozytu.*

W omawianym tu okólniku Komisja Dewizowa zarazem zezwoliła generalnie wszystkim instytucjom kredytowym w Polsce na administrowanie walorami, które znajdowały się „w depozytach cudzoziemców“ przed dniem 27.4.1936 oraz przyjętymi do takich depozytów po tej dacie na podstawie zezwolenia Komisji.

Tutaj dodajmy w formie dygresji, iż nasuwająca się przede wszystkim wątpliwość w odniesieniu do walorów, które „w depozytach cudzoziemców“ znajdowały się przed krytyczną datą 27.4.1936 u osób nie będących instytucjami kredytowymi, w kraju — Komisja Dewizowa wyjaśniła swym dotąd, o ile nam wiadomo nieopublikowanym, responsem z 23.6.1938 (Nr 8262/AK/UN) w tym duchu, że „akcje cudzoziemców złożone na przechowanie przed wejściem w życie ograniczeń dewizowych u osób fizycznych lub prawnych, nie będących bankami dewizowymi lub instytucjami kredytowymi, mogą być nadal przez te osoby przechowywane; jednakże administrowanie tymi akcjami, a więc również wykonywanie z polecenia cudzoziemca prawa głosu wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej“.

Już samo ujęcie kwestii przechowania walorów cudzoziemskich budzi poważne zastrzeżenia, co prawda obecnie — po noweli listopadowej z r. 1938 — znacznie mniejsze aniżeli w stanie prawnym, istniejącym w chwili wydania okólnika. Przechowanie nie jest czynem rozporządzenia — dyspozycją w sensie powyżej przez nas przytoczonym.

Przechodząc do pojęcia „czynności wchodzących w zakres administrowania walorem“ wkraczamy znowu w sferę pojęć o całkiem nieskonkretyzowanej treści. Pojęcie to jest znane w szczególności kodeksowi handlowemu w odniesieniu do akcji. Posługiwanie się nim w normie zakazującej wydać się musi już samo przez się dość niebezpieczne, stwarza bowiem dla zakazu w tej normie zawartego granice zgoła płynne i nieokreślone.

Niespornie spośród czynności, które okólnik Nr 33 w swym p. II.1 jako należące do owej sfery „administracji“ wylicza, znajdują się też i takie, które w świetle norm prawa o reglamentacji dewizowej uważać należy skądinąd już za zabronione w braku szczególnego zezwolenia Komisji. Do tych zaliczyć możnaby inkasowanie (lit. „a“ p. II.1.) kuponów, papierów wylosowanych lub wypowiedzianych, premij oraz sum likwidacyjnych; inkaso takie jest niewątpliwie postawieniem środków płatniczych do rozporządzenia cudzoziemca. Czynności wyliczone pod lit. „b“ i „c“ tegoż punktu II.1. okólnika, t. j. przeprowadzanie konwersji i wymiany papierów oraz wymiana talonu na nowe arkusze kuponowe, a tak samo wykonywanie prawa poboru nowych akcyj w konkretnych okolicznościach — dadzą się do omawianej tu grupy zaliczyć.

Natomiast zdeklarowanie brak — jak mniemamy — podstawy prawnej do

uznania za zabronioną ex lege tej sfery „czynności administracji“ specjalnie akcjami, której jednym z elementów jest m. inn. czynność wskazana pod lit. „e“ II.1. okólnika Nr 33, to jest „wykonywanie prawa głosu lub zgłaszanie celem wykonania tego prawa osoby wskazanej przez właściciela depozytu“.

Nawiązujemy do drugiego z tematów uwag niniejszych, wskazanego w tytule ich: wpływu ograniczeń dewizowych na gestię spółek akcyjnych.

Jesteśmy bowiem, gdy mowa o przepisie lit. „e“ pktu II.1. okólnika Nr 30, na terenie obszernej sfery takich praw z akcji, które w swej istocie przedstawiają się raczej jako spełnianie czynności gestyjnych współwłaściciela przedsiębiorstwa, wewnątrz tego przedsiębiorstwa i w jego ramach, aniżeli jako zewnętrzne operacje *obrotowe* dokonywane walorem przez jego posiadacza. Do tej dziedziny musimy zaliczyć: sam udział w walnym zgromadzeniu akcjonariuszów oraz uprawnienia pochodne, zwłaszcza np. żądanie zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia — wg. art. art. 394—5 Kod. Handl.; zaskarżenie uchwał walnych zgromadzeń wg. art. 413—4 Kod. Handl.; tu zaliczyć możnaby m. inn. także uprawnienie do żądania odpisów, sprawozdań zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat oraz sprawozdań rady nadzorczej, komisji rewizyjnej i opinii biegłych — rewidentów wg. art. 421 Kod. Handl.; do tejże dziedziny możnaby zaliczyć też np. zgłaszanie wniosków o ustanowienie i odwoływanie likwidatorów wg. art. 447 Kod. Handl.; ewentualnie wytaczanie pomocnicze akcyj odszkodowawczych z art. 477 Kod. Handl. i t. d. i t. d.

Ani zbyt ogólnikowe po temu normy dekretu, ani przede wszystkim jego ratio legis, t. j. zapobieżenie obarczaniu polskiego bilansu płatniczego pozycjami niezaaprobowanymi przez powołane władze dewizowe, nie dają oparcia dla takiej wykładni, któraby pozbawiała cudzoziemca dewizowego wszelkich uprawnień gestyjnych w obrębie przedsiębiorstwa będącego jego współwłasnością. Incydentalnie potraktowana w tekście norma art. 8 ust. 6 in fine dekretu nie stwarza bowiem — jak mniemamy — według intencji prawodawcy podstawy prawnej, któraby w sferze omawianej dawała władzom dewizowym tak daleko idącą ingerencję i któraby zmuszała cudzoziemca dewizowego do uzyskiwania zezwoleń od władzy publicznej, gdy zamierza żądać zwołania walnego zgromadzenia, umieszczenia tych czy innych punktów na porządku obrad, gdy zamierza uczestniczyć w zgromadzeniu, zabierać głos, stawiać wnioski czy głosować w tym czy innym kierunku nad wnioskami, gdy zamierza wytaczać pozwy o unieważnienie uchwał organów przedsiębiorstwa, którego własność inkorporowana jest w posiadanych przezeń akcjach. Tak dalece idące ograniczenia dawałyby w gruncie rzeczy władzom dewizowym merytoryczną kontrolę *nad gestią* przedsiębiorstw, w których zaangażowany jest cudzoziemski (w sensie ust. 3 art. 1 dekretu) kapitał. Komisja bowiem idąc konsekwentnie po linii okólnika Nr 33 mogłaby zabronić głosowania w konkretnej kwestii A, albo głosowania za wnioskiem B, bądź przeciw wnioskowi C; mogłaby dalej zabronić głosowania w toku wyborów do władz spółki na osoby N. N., bądź też zażądać głosowania na osoby M. M.; mogłaby wreszcie wszelkie w tych warunkach udzielane zezwolenia uzależnić od dowolnie przez się skonstruowanych warunków. Pamiętajmy przy tym, że uznając sferę czynności gestyjnych cudzoziemca dewizowego w polskich spółkach akcyjnych za poddaną merytorycznej ingerencji władz dewizowych, uzależniamy ją tym samym od swobodnego uznania tych władz, skoro — jak wiemy — Komisja Dewizowa w ramach swych uprawnień decyduje na podstawie swobodnego uznania nawet bez obowiązku motywowania orzeczeń, i to

ostatecznie. Nie podobna przyjąć aż tak daleko idącej ingerencji bez niedwuznacznego upoważnienia ustawowego.

Dla jasności dodajmy, że ograniczenia w wykonaniu praw z akcyj należących do cudzoziemca dewizowego — musimy uważać za istniejące niezależnie od trybu prezentowania akcji, ani też od okoliczności czy prawa, o których mowa, wykonywa się przez pełnomocnika czy osobiście.

Nie da się bowiem w świetle przepisów dekretu i celów jego usprawiedliwić odmienne traktowanie uprawnień do wykonania gestii zależnie od tego czy wykonywa się te uprawnienia na podstawie wpisu w księdze akcyjnej co do akcji imiennych i świadectw tymczasowych (art. 399 § 1 Kod. Handl.), czy — na podstawie zdeponowania ich w spółce akcyjnej, u notariusza lub w instytucji kredytowej (art. 399 § 2 Kod. Handl.) — tak samo czy deponowanie nastąpiło w instytucji krajowej czy też zagranicznej.

Życiowe podejście do nasuwających się problemów, brak szkodliwego pryncypializmu, liberalizm w kontroli nad obrotem gospodarczym, cechujące praktykę Komisji Dewizowej, chlubnie zapisały się w dziejach prawno-gospodarczych ostatniego trzeciecia. Zawdzięczamy im, że reglamentacja dewizowa w Polsce okazuje się praktycznie mniej dokuczliwą niż w większości innych krajów reglamentacyjnych.

W dziedzinie zaś omawianej, raczej — jak mniemamy — wskutek eks-tenzywnego redagowania tekstów aniżeli z intencji Komisji, stworzono idące niewątpliwie zbyt daleko ograniczenia, które przy rygorystycznym stosowaniu mogą poważnie skrępować doniosły odcinek życia gospodarczego. Wolno wyrazić życzenie, aby Komisja poddała rewizji swoje stanowisko, precyzując je i uzgadniając z interesami życia, a kierując się ogólnym liberalnym duchem swej praktyki stosowania prawa dewizowego.

ADW. W. D. PRZYSUSKI

TYTUŁY WYKONAWCZE WŁADZ SKARBOWYCH.

Istota tytułu wykonawczego.

Zobowiązanie podatkowe wygasa skutkiem przymusowego ściągnięcia. Ta zasada ogólna stosuje się niewątpliwie do wszelkich danin publicznych i opłat skarbowych, nie tylko do objętych przepisami Ordynacji Podatkowej (art. 1 i 46).

Postępowanie, zmierzające do przymusowego ściągnięcia zobowiązania, jego podstawy, tok, uprawnienia władz i zobowiązanego reguluje rozporządzenie Rady Ministrów o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych poz. 580/32 Dz. Ust.¹⁾ Postępowanie to odbywa się na podstawie tytułów egzekucyjnych administracyjnych. Opatrzenie ich poświadczeniem wykonalności nadaje im charakter tytułów wykonawczych administracyjnych, w postępowaniu sądowym tytuły wykonawcze administracyjne są tylko tytułami egzekucyjnymi, a dopiero opatrzenie ich klauzulą wykonalności przez sąd czyni je tytułami wykonawczymi sądowymi. Wynika to z porównania przepisów

¹⁾ cyt. P. E.

§ 15 i 14 P. E., odróżniających wyraźnie tytuły wykonawcze, odpowiadające przepisom § 14, jako tytuły tylko egzekucyjne egzekucji sądowej. Ponadto art. 526 K. P. C. ustala jako podstawę egzekucji tytuł egzekucyjny, zaopatrzone klauzulą wykonalności, — tytuł wykonawczy; celem uzyskania klauzuli wykonalności sądowej (art. 530 K. P. C.) tytuł egzekucyjny władzy administracyjnej musi być uzupełniony zaświadczeniem, że podlega wykonaniu (art. 531 K. P. C.), musi więc być tytułem wykonawczym administracyjnym (§ 14 P. E.). Oznaczenia „tytuł wykonawczy“ używać będą wyłącznie w rozumieniu tytułu wykonawczego administracyjnego.

Tytuł wykonawczy stanowią decyzje (orzeczenia, zarządzenia), nakazy płatnicze oraz wykazy zaległości, wydane przez władze lub instytucje do tego powołane. Ta definicja, zawarta w § 14 P. E., wymaga pewnego zacieśnienia w zakresie tytułów wykonawczych władz skarbowych, które tylko te władze, nie zaś inne instytucje, jako nie powołane, wystawiać mogą. Jedynie w warunkach art. 9 Ordynacji Podatkowej powstawałoby zagadnienie wystawiania tytułów przez związki samorządowe (§ 1) lub władze samorządu terytorialnego, gospodarczego, inne organizacje publiczno-prawne lub dobrowolne organizacje zawodowe, gdyby powierzone im zostały przez Ministra Skarbu czynności wymiarowe lub poborowe i zlecone w tym zakresie wydawanie decyzji (orzeczeń, zarządzeń), nakazów płatniczych lub sporządzanie wykazów zaległości.

Wyodrębnienie w trzy grupy tytułów wykonawczych nie jest zupełne i dokładne. Nakaz płatniczy jest formą decyzji, ustalającą pewien stan faktyczny i wzywającą do zastosowania się do tego stanu, do wykonania obowiązku wynikającego z konkretnego stanu faktycznego. Art. 95 Ordynacji Podatkowej mówi o powiadomieniu płatnika o wymierzonym mu podatku za pomocą orzeczenia w formie nakazu płatniczego. Wyodrębnienie nakazów płatniczych spośród decyzji tłumaczy się różnym pochodzeniem terminów: decyzje (orzeczenia i zarządzenia) są terminem, zaczerpniętym z rozp. Prez. Rzplitej o postępowaniu administracyjnym, poz. 341/28 Dz. Ust., nakaz płatniczy jest pojęciem używanym w ustawach podatkowych. Data sformułowania przepisów postępowania egzekucyjnego tłumaczy również brak uwzględnienia „postanowień“ wprowadzonych przepisem art. 38 Ordynacji Podatkowej. Wymienienie wykazów zaległości zmierzało do objęcia przepisem możliwie różnorodnych podstaw egzekucji, jakkolwiek wykaz zaległości jest również decyzją ustalającą zaległość w należnościach. Ta kazuistyka pomija wezwania płatnicze i inne terminy, nadawane różnego rodzaju decyzjom.

W istocie swej tytułem wykonawczym jest każdy akt władzy (czy nadamy mu nazwę decyzji, orzeczenia, postanowienia, zarządzenia, nakazu lub wezwania płatniczego, wykazu zaległości) dotyczący zobowiązanego, nadający się do wykonania i podlegający wykonaniu. Będzie to akt władzy ustalający zobowiązanie w wartościach pieniężnych dających się zrealizować w trybie środków, przewidzianych przepisami P. E.

Treść tytułu wykonawczego.

Tytuł wykonawczy w treści swej powinien powtarzać orzeczenie (postanowienie, zarządzenie). Będzie to więc ujęty na piśmie odpis lub wypis aktu władzy, opatrzone poświadczeniem władzy o wykonalności w drodze egzekucji. Odpis (wypis) aktu co do zasadniczych składników powinien być zgodny z oryginałem; zawierać będzie tę samą nazwę władzy skarbowej (wierzy-

ciela), tę samą nazwę — firmę zobowiązanego lub to samo imię i nazwisko zobowiązanego, dokładne oznaczenie, zgodne z aktem, należności oraz wskazanie identycznej podstawy prawnej. O ile tytuł wykonawczy jest wykazem zaległości, a zatem swego rodzaju wtórną decyzją, opartą na akcie poprzednio wydanym, powinien zawierać te same składniki co akt podstawowy ze zmianami dotyczącymi jedynie wysokości należności.

Tytuł wykonawczy, pochodzący od władzy publicznej, jest w rozumieniu art. 52 ust. 2 rozp. o postępowaniu administracyjnym, poz. 341/28 Dz. Ust. dokumentem publicznym. Powinien zatem co do treści i formy odpowiadać wymogom dokumentu publicznego. Wystawiony więc być musi przez władzę w zakresie jej kompetencji oraz w przepisanej formie, do której należy nazwa wierzyciela, imię i nazwisko (nazwa lub firma) zobowiązanego, dokładne oznaczenie należności i podstawy prawnej, data i podpis (lub pieczęć) władzy jako wierzyciela. Brak formy czyni tytuł wykonawczy wadliwym, brak kompetencji — nieważnym.

Zmiany w treści tytułu wykonawczego są niedopuszczalne, o ile nie stanowią sprostowania oczywistej omyłki pióra lub miałyby pozostawać w sprzeczności z treścią aktu, stanowiącego podstawę tytułu. Wszelkie poprawki powinny być omówione, aby co do wartości tytułu wykonawczego jako dokumentu publicznego nie nasuwały się wątpliwości. Jeżeli tytuł wykonawczy jest odpisem (wypisem) aktu, wyłączone są poprawki sprzeczne z treścią tego aktu; jeżeli treść tytułu stanowi, co jest niemal zjawiskiem wyłącznym w postępowaniu władz skarbowych, wykaz zaległości — poprawki niezgodne z wykazem dyskwalifikują tytuł. W razie omyłek w wykazie należałoby sprostować w pierwszym rzędzie wykaz, a następnie na podstawie takiego wykazu wprowadzić zmiany w tytule wykonawczym z należyтым omówieniem.

Niestety, zasady te bywają pomijane w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych. Poprawki są czynione zupełnie dowolnie w tytule wykonawczym już po doręczeniu upomnienia i to poprawki o zasadniczym charakterze (w datach, sumach, nie mówiąc już o nazwiskach zobowiązanych).

Taki tryb postępowania nasuwa poważne wątpliwości, gdyż każde zarządzenie egzekucyjne staje wtedy w sprzeczności z właściwym tytułem wykonawczym, dowolnie następnie zmienionym. Konieczność zastosowania § 37 lit. a P. E. jest niezaprzeczona, mimo to wypadnie spotkać się z sytuacją, gdy postępowanie egzekucyjne toczy się w dalszym ciągu, jakkolwiek wykaz zaległości dotyczy innego okresu lub innej osoby, niż wymieniona w własnowolnie zmienionym tytule. Dość częste to zjawisko, gdy chodzi o osoby — zdaniem władzy — odpowiedzialne za uiszczenie należności. Osoba odpowiedzialna nie figuruje, ani w księgach bierczych, ani w wykazie zaległości, dopiero następnie dopisuje się nazwiska, adresy, nieraz bez zakreslenia poprzednich. Takie metody kolidują wyraźnie z przepisami prawa podatkowego i egzekucyjnego, stając na pograniczu norm karnych. Wynika to zaś niejednokrotnie z braku oceny wagi dokumentu publicznego - uosobionego w tytule wykonawczym.

Poważnym uchybieniem, sprawiającym płatnikom wiele przykrości i kłopotów, są niedokładności w oznaczaniu należnych kwot, polegające bądź na omyłkach w wykazach zaległości, bądź na opóźnieniach w aktualizowaniu tytułów wykonawczych w związku z zapłatą lub częściowym ściąganiem zaległości. Powoduje to podwójne żądanie, dające w stosunkach z wierzycielami prywatnymi prawo do skorzystania z przepisu art. 267 K. K.

W stosunkach z władzami skarbowymi staje się przedmiotem żmudnych rachunków. Oczywiście poza przepracowaniem oraz omylnością natury ludzkiej dużą rolę gra niecałkowita koordynacja organów skarbowych. Zarówno jednak interes Skarbu Państwa, jak płatnika wymaga dążenia do usuwania tego rodzaju niedokładności.

Znaczenie tytułów wykonawczych w postępowaniu sądowym.

Niebezpieczeństwo ze względu na wykonalność tytułów wykonawczych jest ogromne w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych, staje się tym większe w postępowaniu sądowym, gdzie sąd nie bada tytułu wykonawczego pod względem jego ważności, a opiera się jedynie na twierdzeniach władzy. Stąd przypadki kierowania do egzekucji sądowej orzeczeń niewykonalnych, lub załączania do wniosków o nakazanie wyjawienia majątku tytułów opartych na decyzjach nieprawomocnych, mimo wyraźnego brzmienia art. 621 K. P. C.

Ujemne skutki stosunku niektórych organów skarbowych do tytułów wykonawczych nie ograniczają się do postępowania egzekucyjnego administracyjnego i sądowego. We wszystkich tych wypadkach kiedy podstawą roszczeń Skarbu Państwa są tytuły wykonawcze władz skarbowych w postępowaniu sądowym dają się ocenić katastrofalne nieraz rezultaty niedokładności w sporządzaniu tytułów. Sądy zwykły traktować tytuły wykonawcze władz skarbowych nie jak inne dokumenty publiczne, co do których dowód przeciwny nie jest wyłączony (art. 265 i 276 K. P. C.), lecz odsyłają do postępowania administracyjnego lub pomijają wnioski dowodowe na obalenie tytułów, stanowiących dokument załączony jedynie celem uzasadnienia roszczenia od osoby, której tytuł bezpośrednio nie dotyczy (np. w sprawie przeciwko zarządcom spółki z ogr. odp. o odszkodowanie za zaległości podatkowe spółki). Wobec zaniedbań władz skarbowych, stanowisko sądów wydaje się tym bardziej niesłuszne, a tłumaczy się niewątpliwie przyzwyczajeniem do tej wiarogodności, jaką noszą w sobie tytuły wykonawcze pochodzące od sądów.

W związku z wypowiedzianymi z niektórych stron życzeniami zwolnienia tytułów wykonawczych władz skarbowych od konieczności uzyskiwania klauzuli wykonalności w postępowaniu sądowym egzekucyjnym te uwagi pozwolą może ocenić, jaka zachodzi różnica między tytułami sądowymi i skarbowymi i przy ewentualnym zrównaniu w postępowaniu egzekucyjnym sądowym tytułów władz skarbowych z tytułami sądowymi wskażą na konieczność położenia nacisku na rzeczywiste zrównanie wartości dowodowej obu tych rodzajów dokumentów publicznych.

Uwagi polemiczne

ADW. L. S. MARGULIES

KRYTYKA CZY DEMAGOGIA?

(Czy zryczałtowany podatek od obrotu stanowi unikat niepraktykowany w państwach konstytucyjnych?)

Na łamach ukraińskiej prasy prawniczej spotykamy się od czasu do czasu z uwagami na temat polskiego ustawodawstwa skarbowego, z charakterystyką i oceną instytucji prawa podatkowego.

Ostatni zeszyt pisma „Żyttia i prawo“ (Nr 1, rok XII) przynosi artykuł mgra Grzegorza Zacerkownyja, opatrzony podtytułem „Niewłaściwa ustawa podatkowa“. Autor usiłuje dowieść, że polskie prawo podatkowe przez wprowadzenie zryczałtowanego podatku od obrotu pozbawia słabszych płatników prawa odwołania od wysokości wymiaru, co — w konkluzji stwierdza autor — stanowi unikat niepraktykowany w państwach konstytucyjnych. Ponadto autor w sposób krytyczny — w tym punkcie słusznie — omawia brak ustalenia sumy obrotu przy opodatkowaniu ryczałtowym, co powoduje konieczność ponownego ustalenia obrotu dla celów związanych z podatkiem dochodowym i możliwość kilkakrotnego zwiększenia obrotu. Uwagi dotyczą rozp. Min. Skarbu z 29 marca 1938, poz. 205 Dz. Ust.

Zarzut niekonstytucyjnego charakteru rozporządzenia o ryczałcie niewątpliwie ma charakter demagogiczny i przeczy zasadom polskiego systemu podatkowego. Obowiązująca od 1.10.1934 Ordynacja Podatkowa zawiera zasady, które zabezpieczają formalną obronę słabszym, jak silniejszym gospodarczo płatnikom. Ordynacja przewiduje, że wymiary dokonywane przez władze I instancji ulegają zaskarżeniu do władzy odwoławczej, a jej orzeczenia zgodnie z Konstytucją — do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Opodatkowanie w drodze ryczałtu następuje wyłącznie za zgodą obu kontrahentów, t. j. płatnika i władzy skarbowej, przy czym ogół płatników uważa tego rodzaju opodatkowanie za dobrodziejstwo, o które się ubiega. Płatnik objawia swą wolę przez przyjęcie proponowanego ryczałtu, jeżeli chodzi o rok 1938, na podstawach poprzednio stosowanego (na rok 1936 i 1937). Gdy ryczałt w tej wysokości mu nie odpowiada, rezygnuje z tego sposobu opodatkowania (§ 2 p. c powołanego rozp. poz. 205/38) i wówczas następuje wymiar zgodnie z zasadami Ordynacji Podatkowej, płatnikowi zaś służą środki prawne w Ordynacji przewidziane.

Rozporządzenie o ryczałcie, jakkolwiek nie doskonałe, pozostawia dyspozycję co do korzystania w całości z tej instytucji podatkowej samemu płatnikowi. Układ, który doszedł lub nie doszedł pomiędzy stronami do skutku, nie może być zaskarżony w trybie postępowania odwoławczego, tego rodzaju skarga czyniłaby instytucję ryczałtu zbędną. Zauważyć należy, że rozporządzenie opracowane było tylko na rok i miało charakter przejściowy wobec nowej ustawy o podatku obrotowym.

Krytyka instytucji zryczałtowanego podatku w tej postaci, jaką zaprezentował p. Zacerkownyj, wydaje się niefortunnym chwytem propagandowym, któremu kilka słów wypadło poświęcić, zwłaszcza gdy pojawia się w piśmie, odznaczającym się zresztą bezstronnością i beznamiętną współpracą w wykładni prawa polskiego.

Glosy

PROSTOWANIE PRAWOMOCNYCH WYMIARÓW.

(p. a.). Judykatura NTA ustala możliwość prostowania prawomocnych wymiarów podatku dochodowego u osoby prawnej (wyr. I rej. 6598/35, I rej. 4266/37)¹⁾. Pogląd instancji kasacyjnej stanowi wyłom w podstawowej zasadzie nienaruszalności prawomocnych orzeczeń, utrwalonej również w wyro-

¹⁾ PSK. 3/126/39, 5/190/39.

kach NTA (np. l. rej. 5955/37¹). Ordynacja Podatkowa możliwość zmiany prawomocnych orzeczeń ogranicza tylko do wyraźnie wskazanych przypadków wznowienia postępowania (art. 119 nast.). Dlatego stanowisko NTA nasuwa istotne wątpliwości.

NTA dopuszcza sprostowanie wymiaru, opierając się na zasadzie ciągłości bilansowej, jako skutku przyjęcia za podstawę wymiaru u osoby prawnej zysku bilansowego. Gdy więc pewien składnik zysku został raz opodatkowany, dopuszczalne jest prostowanie bilansu podatkowego, w skład którego weszła kwota już opodatkowana. NTA traktuje takie posunięcie jako sprostowanie błędu lub uchylene podwójnego opodatkowania, uważa je za dopuszczalne na niekorzyść płatnika, ogranicza je tylko niemożnością sprostowań, wynikających ze zmiany stanowiska prawnego władzy.

W powołanym wyżej wyroku PSK 3/126/39, zdaniem moim, zachodzi wzorowy przykład *niedopuszczalności sprostowania wymiaru*. Chodzi o sprostowanie, wywołane zmianą orzeczenia wymiarowego dotyczącego innego okresu operacyjnego. Sam fakt zmiany wskazuje, że stanowisko prawne władzy w tym przedmiocie było poprzednio odmienne. Zachodzi więc „zmiana stanowiska prawnego władzy w odniesieniu do pewnego zagadnienia“, o której wspomina wyrok NTA; zmiana — w myśl wyroku — wykluczająca zmianę prawomocnych orzeczeń tejże władzy, opartych na odmiennej interpretacji prawa. NTA wyraźnie stwierdza, że orzeczenia, które następnie sprostowano, oparte były na jednolitym poglądzie prawnym, a w normalnym trybie uzyskano zmianę tylko jednego z tych orzeczeń. Tymczasem ta zmiana co do jednego orzeczenia pociągnęła za sobą zmianę co do pozostałych — zmianę połowiczną, niekorzystną dla osoby prawnej, a będącą w istocie rzeczy wpływem przyjęcia innego stanowiska prawnego przez władzę. NTA zwraca w omawianym wyroku uwagę jedynie na bezpośredni skutek uwzględnienia jednego z elementów obliczeniowych dwukrotnie, pomija zaś tę okoliczność, że dwukrotność wynika ze zmiany stanowiska prawnego i jest pośrednim skutkiem tej zmiany.

Przepis art. 118 O. P. nie daje bynajmniej podstawy do rozciąglej wykładni i judykatura Trybunału także stanowisko zajęła, ograniczając pojęcie błędu do przesłanki arytmetycznej. Podwójne opodatkowanie — jako stanowiące niesłuszne obciążenie płatnika — podlega sprostowaniu na korzyść osoby podwójnie opodatkowanej, nie na jej niekorzyść. W danym razie sprostowanie odbywa się na niekorzyść osoby prawnej, co nie było przesłanką przepisu art. 118 O. P. Chodzi raczej o „brak opodatkowania“ przez odliczenie pozycji dwukrotnie, nie zaś o podwójne doliczenie tej samej pozycji. Kwestia zaś zgodności materiału faktycznego z rzeczywistością musi ustąpić przed zasadą prawomocności formalnej, w myśl której nawet niesłuszna decyzja, o ile nie zachodzą przyczyny wznowienia, nie może być wzruszona. Przed zasadą prawomocności musi ustąpić również zasada ciągłości bilansowej.

Ale nie tylko z przytoczonych względów wyroki NTA nie wydają się słuszne. W myśl wyroku l. rej. 4266/37 sprostowanie wymiaru osobie prawnej ma mieć skutek wsteczny od chwili dokonania wymiaru, terminem płatności nadwyżki ma być termin płatności pierwotnie wymierzonego podatku. Tego rodzaju interpretacja wykracza poza przepis art. 97 § 4 O. P., w myśl którego termin płatności upływa z 30 dniem po doręczeniu nakazu, którym zawiadomiono płatnika o wymiarze. NTA wielokrotnie ustalał, że w razie

¹) PSK. 5/202/39.

uzupełniania pism doręczanych płatnikowi (np. uzasadnienia wymiaru wyr. NTA l. rej. 4959/371) termin ulega odpowiedniemu przedłużeniu, ten sam skutek powinno powodować sprostowanie nakazu płatniczego nie tylko w zakresie środków odwoławczych, lecz i w zakresie terminów płatności. Treść orzeczenia miarowego może wiązać płatnika dopiero od chwili doręczenia mu orzeczenia; do chwili sprostowania orzeczenia wiąże władzę i płatnika treść poprzednia; nie można wymagać od płatnika zdolności przewidywania sprostowania wymiaru i płacenia należności nie objętych orzeczeniem przed jego sprostowaniem.

Wyjaśnienia i odpowiedzi

CZY WYNAGRODZENIA PROKURENTÓW PODLEGAJĄ PRZEPISOM ART. 21 UST. 3 USTAWY O POD. DOCH.

Pytanie Nr 27. W wykładni Nr 514 poz. 641/38 Dz. U. M. S. Ministerstwo Skarbu uznało, że prokurent osoby prawnej nie jest jej organem, lecz pełnomocnikiem o zakresie działania ściśle określonym w art. 61 K. H. Czy w związku z tą wykładnią wynagrodzenia prokurentów podpadają w dalszym ciągu pod postanowienia art. 21 ust. 3 ustawy o pod. doch?

Odpowiedź Nr 27. Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych, oznaczona Nr 514, nie pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 21 ust. 3 ustawy o pod. doch. Art. 21 ust. 3 ustawy odróżnia bowiem obok organów osoby prawnej („osób, wchodzących do składu zarządu, rad nadzorczych“) również osoby upoważnione do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa. Jeżeli więc uprawnienia prokurenta („zakres działania“) jako pełnomocnika obejmują samodzielne prowadzenie całego przedsiębiorstwa (choćby łącznie z innymi osobami), wynagrodzenie prokurenta podlega przepisowi art. 21 ust. 3 ustawy o pod. doch.

ULGI INWESTYCYJNE. ZAKRES ULG Z ART. 16 UST. (2) USTAWY O ULGACH INWESTYCYJNYCH.

Pytanie Nr 28. Wytwórnia armatur wystawiła własny budynek fabryczny, mieszczący dużą halę fabryczną i odlewnię. Wśród dostaw wykonywa poważne roboty dla instytucji wojskowych. Czy przepis art. 16 ust. (2) ustawy o ulgach inwestycyjnych daje prawa do ulg w podatku dochodowym?

Odpowiedź Nr 28. Przepis art. 16 ust. (2) ustawy o ulgach inwestycyjnych zawiera upoważnienie dla Ministra Skarbu do określenia rodzajów inwestycji, szczególnie ważnych dla obrony Państwa, co do których służyć będzie prawo potrącenia z dochodu kosztów osobom, które je poczynią. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o ulgach inwestycyjnych wymienia wytwórnie, zakłady i inne inwestycje, których założenie, wzgl. poczynienie stwarza prawo do ulgi, nie wymienia jednak wśród nich wytwórni armatur i odlewni. Natomiast daje osobom, które dla przystosowania posiadanych zakładów przemysłowych do obrony przeciwlotniczej poczynią inwestycje lub adaptacje związane z tą obroną lub nabędą sprzęt obrony przeciwlotniczej, lub prze-

¹⁾ PSK. 5/189/39.

ciwgazowej, możność potrącenia z dochodu kosztów tych nakładów. Jeżeli tego rodzaju nakłady były poczynione przy budowie fabryki, to istniałoby prawo do potrącenia poniesionych na ten cel kosztów. W przeciwnym razie żadne ulgi z treści art. 16 ust. (2) ustawy o ulgach inwestycyjnych dla wytwórni armatur nie wynikają.

DOCHÓD PODATKOWY SPÓŁDZIELNI. POTRĄCALNOŚĆ SUM ZDEFRAUDOWANYCH PRZEZ KASJERKĘ SPÓŁDZIELNI I NIEŚCIAĞALNYCH KOSZTÓW ODZYSKANIA TYCH KWOT.

Pytanie Nr 29. Przy rewizji ksiąg spółdzielni zakwestionowano odpisanie na straty sum zdefraudowanych przez kasjerkę spółdzielni oraz kosztów, którymi w związku z defraudacją obciążono konto członka zarządu, odpowiedzialnego z tytułu nadzoru nad buchalterią. Czy wobec nieściągalności tych sum uzasadnione jest ich doliczenie?

Odpowiedź Nr 29. Kwestia nieściągalności jest kwestią faktu, jeżeli więc sama nieściągalność pretensji do kasjerki i członka zarządu spółdzielni jest poza sporem, zdaje się, że stanowisko rewidenta skarbowego wynika z traktowania tych strat jako strat majątkowych. Orzecznictwo NTA wyraża pogląd, że ubytek skutkiem kradzieży nie podlega potrąceniu od dochodu, gdyż kradzież powoduje nie stratę w przychodzie, lecz stratę na majątku. Ta judykatura odnosi się jednak do osób fizycznych. Natomiast odmiennie przedstawia się kwestia dla osób prawnych, dla których podstawą opodatkowania (dochodem podatkowym) jest zysk bilansowy z uwzględnieniem dopuszczalnych ustawą doliczeń. NTA w wyroku, ogłoszonym w niniejszym numerze PSK — str. 194, uznał, że spółdzielnia jest w pierwszym rzędzie osobą prawną, podlegającą opodatkowaniu na zasadach art. 21 ustawy o pod. doch., a dopiero potem wchodzi w grę rozważania odnośnie ulgi z art. 10 p. 6 ustawy.

W tych warunkach nie ma podstawy do doliczania do zysku bilansowego straty majątkowej spółdzielni w postaci sum zdefraudowanych lub wydatkowanych celem ich odzyskania, a nieściągalnych.

WYPŁATY NA RZECZ CZŁONKÓW KARTELI.

Pytanie Nr 30. Czy wyrok NTA z 6 grudnia 1938 l. rej. 6217/35 (PSK 3/135/39) odnosi się tylko do sum uzyskanych od innych przedsiębiorstw, nie dotyczy natomiast sum wypłaconych innym przedsiębiorstwom?

Odpowiedź Nr 30. Z treści wyroku NTA wynika, że dotyczy on wyłącznie kwestii doliczenia do obrotu sum, „uzyskanych od innych przedsiębiorstw”. NTA w powołanym wyroku nie zajmował się kwestią potrącalności od przychodu brutto (obrotu) sum wypłacanych innym przedsiębiorstwom, a więc zagadnieniem, czy sumy podlegające doliczeniu do *obrotu* w przedsiębiorstwie otrzymującym podlegają potrąceniu przy ustaleniu *dochodu* przedsiębiorstwa wypłacającego.

Sprawa potrącalności sum, wypłacanych w związku z udziałem w karte- lu, zależy od scharakteryzowania tym sum w samej umowie kartelowej, co umożliwi zorientowanie się, czy można je zakwalifikować jako koszty osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia dochodu. U osoby prawnej zagadnienie to podlega rozważeniu w ramach art. 21 ustawy i domniemania, że wydatki pozostają w związku gospodarczym z działalnością osoby prawnej.

Przy opodatkowaniu obrotu sumy wypłacone innym przedsiębiorstwom mieszczą się w ramach ogólnego obrotu, chyba że umowa kartelowa daje podstawy do opinii, że chodzi o sumy depozytowe już w chwili wpływu stające się własnością członków kartelu, nie stanowiące więc przychodu przedsiębiorstwa, lecz przychód członków kartelu. Ten moment wynikałby również z konieczności uniknięcia dwukrotnego opodatkowania tego samego obrotu u dwóch członków kartelu.

Orzecznictwo skarbowe

ORDYNACJA PODATKOWA.

KSIEGI HANDLOWE. EWIDENCJA ODPADKÓW PRODUKCJI.

Skoro odpadki produkcji przedstawiają pewną wartość majątkową, to nie tylko uzyskane z ich sprzedaży sumy pieniężne winny być uwiidocznione w księgach handlowych, ale też księgi te powinny obejmować ewidencję odpadków pod względem ilościowym. (Wyrok NTA z 26 stycznia 1939 l. rej. 2248/37).

Spór toczy się o prawidłowość ksiąg handlowych firmy.

Jako jeden z powodów dyskwalifikacji ksiąg handlowych podaje zaskarżone orzeczenie nieprowadzenie ewidencji ilościowej odpadków produkcji tartacznej. Skarga nie przeczy, że firma ewidencji tej nie prowadziła, sądzi jednak, że było to zbędne wobec tego, że na sprzedaż odpadków firma posiadała dowody w postaci rachunków z dokładnym orzeczeniem ilości, jakości i ceny sprzedanego towaru, co umożliwiła należytą kontrolę ilościową odpadków. Jak wynika z akt administracyjnych omawiane odpadki obejmowały odpady, żzyny i trociny, użytkiwane przy przecieraniu drzewa. Skoro płatnicy przyznali w odwołaniu, że trociny i odpady używane były w przedsiębiorstwie, jako materiał opałowy i że uboczne produkty były przez firmę sprzedawane, co świadczy o tym, że przedstawiały one pewną wartość majątkową, to nie tylko uzyskane z ich sprzedaży sumy pieniężne winny być uwiidocznione w księgach handlowych, ale też księgi te powinny obejmować ewidencję odpadków pod względem ilościowym, gdyż zadanie księgowości polega właśnie na ujmowaniu wszelkich składników majątkowych kupca tak pod względem ilościowym jak i wartościowym oraz na rejestrowaniu zmian w stanie majątkowym. Nieprowadzenie ewidencji ilościowej towarów, a w danym przypadku odpadki, o których mowa, były towarem, skoro stanowiły przedmiot transakcji handlowych, niezgodne jest zatem z zasadami księgowości, a tym samym może stanowić dostateczny powód do uznania ksiąg za nieprawidłowe.

KSIEGI HANDLOWE. KSIĘGOWANIE ZAKUPÓW. ŁĄCZENIE WIĘKSZEJ ILOŚCI TRANSAKCJI POJEDYŃCZYCH W SUMIE ZBIOROWEJ. DOWODY NA UZYSKANE BONIFIKATY.

1. Zapisy do ksiąg handlowych powinny być wnoszone niezwłocznie po dokonaniu czynności handlowej.

2. Księgowanie w ostatnich dniach miesiąca większej ilości transakcji pojedynczych w sumie zbiorowej sprzeciwia się postulatowi, by wpisy do ksiąg odzwierciedlały pod uściwioną datą każdą poszczególną transakcję, jako samoistne zdarzenie gospodarcze.

3. Zapisy do ksiąg muszą się opierać na dowodach i to z reguły na dowodach zewnętrznych, wyjątkowo zaś na tzw. dokumentach wewnętrznych, sporządzonych przez przedsiębiorstwo, prowadzące księgi handlowe. Brak jakichkolwiek dowodów na zapisy stanowi powód do dyskwalifikacji ksiąg pod względem formalnym, bez potrzeby rozprawiania się z twierdzeniem płatnika o niemożności uzyskania dowodów zewnętrznych. (Wyrok NTA z 20 lutego 1939 l. rej. 717/37).

Władza pozwana obniżyła obrót, ustalony przez I-szą instancję, do zaokrąglonej kwoty, wynikającej z ksiąg handlowych, jednocześnie jednak uznała księgi te za nieprawidłowe i w związku z tym opodatkowała całą sumę obrotu według 1% stawki podatkowej, odmawiając zastosowania 0,5% i 0,75% stawek podatkowych.

Spór toczy się o zasadność odmówienia księgom handlowym płatnika cechy prawidłowości, stanowiącej ustawowy warunek zastosowania 0,5% i 0,75% stawek podatkowych.

Jak wynika z treści zaskarżonego orzeczenia powodem dyskwalifikacji ksiąg była okoliczność, że faktury na zakup księgowano zbiorowo raz wzgl. dwa razy na miesiąc oraz brak jakichkolwiek dowodów na zaksięgowanie w dniu 31 grudnia 1934, otrzymanych przez płatnika bonifikat w łącznej kwocie 4.895 zł 85 gr.

O ile chodzi o pierwszy z przytoczonych powodów,.... w myśl zasad prawidłowej księgowości, które znalazły też wyraz w § 2 pkt. 10 roz-

porządzenia z dnia 13 kwietnia 1932 o prowadzeniu badania i ocenie ksiąg handlowych dla celów podatku przemysłowego (poz. 412/32 Dz. Ust.) zapisy do ksiąg handlowych powinny być wnoszone niezwłocznie po dokonaniu czynności handlowej. Nie można odmówić słuszności stanowisku skarżącego, iż nie mógł księgować zakupów przed otrzymaniem faktur od swych dostawców, skarżący nie dostarczył jednak żadnych dowodów na poparcie swego twierdzenia, iż dostawcy nadsyłali mu faktury zbiorowo z końcem miesiąca. Wobec powyższego władza mogła była obronę jego w tym względzie uważać za gołosłowną, z gołosłownymi zaś twierdzeniami władza odwoławcza nie ma obowiązku rozprawić się w orzeczeniu odwoławczym. Nie miała też władza obowiązku wyjaśnienia, dlaczego omawianym uchynieniom przypisuje w konkretnym przypadku takie znaczenie, że uważa je za dostateczny powód do dyskwalifikacji ksiąg pod względem formalnym. Jak wynika z protokołu badania ksiąg handlowych przez organ skarbowy, płatnik księgowal w ostatnich dniach miesiąca większą ilość transakcji pojedynczych w sumie zbiorowej, co sprzeciwia się postulatowi, by wpisy do ksiąg odzwierciedlały pod właściwą datą każdą poszczególną transakcję, jako samoistne zdarzenie gospodarcze.

Nieuzasadniony jest jednak i drugi zarzut skargi co do nierozprawienia się z obroną płatnika w sprawie braku dowodów na zaksięgowanie bonifikat. Zgodnie z kardynalną zasadą prawidłowego księgowania wszelkie zapisy do ksiąg muszą się opierać na dowodach i to z reguły na dowodach zewnętrznych, wyjątkowo zaś na tzw. dokumentach wewnętrznych, sporządzonych przez przedsiębiorstwo, prowadzące księgi handlowe. Jeśli więc płatnik, nie mogąc — jak twierdzi — uzyskać potwierdzeń od swych dostawców na uzyskane od nich bonifikaty, nie sporządził nawet dokumentów wewnętrznych jako podstawy dla zapisów księgowych, to władza miała dostateczną podstawę uznać brak jakichkolwiek dowodów na te zapisy za powód do dyskwalifikacji ksiąg pod względem formalnym, bez potrzeby rozprawiania się z twierdzeniem płatnika o niemożności uzyskania dowodów zewnętrznych.

NIEPRZEDSTAWIENIE DOWODÓW NA KONKRETNE WEZWANIE DO WYJAŚNIEŃ.

Jeżeli w wezwaniu do wyjaśnień władza skarbową zarzuciła płatnikowi, że poza wskazanymi przezeń źródłami płatnik dokonywał innych jeszcze zakupów, to wezwanie takie jest należyście skonkretyzowane i wyjaśnienia płatnika w odpowiedzi na wezwanie winny być poparte dowodami. (Wyrok NTA z 27 lutego 1939 I. rej. 1717/37).

S. E. prowadziła w r. 1935 w G. przedsiębiorstwo składu opałowego. Zeznania o obrocie za wspomniany rok nie złożyła. Władza wymiaro-

wa ustaliła obrót z wymienionego przedsiębiorstwa na kwotę 43.000 zł. W odwołaniu twierdziła płatniczka, że obrót jej wyniósł kwotę 27.414 zł 50 gr, i na poparcie powyższej sumy obrotu przedstawiła zaświadczenie Oddziału Ruchu P. K. P. o sprowadzonych przez nią kolejną wagonach węgla, koksu i drzewa opałowego, prosząc o przesłuchanie biegłego z grona rzeczoznawców i Zbiy Przemysłowo-Handlowej celem ustalenia cen sprzedanych na powyższe artykuły.

Komisja Odwoławcza obniżyła obrót do sumy 40.000 zł, poza tym zaś nie uwzględniła odwołania z tym uzasadnieniem, że przedstawiony przez płatniczkę wykaz, jako nie obejmujący całości sprowadzonych towarów, uznano za niedostateczny dowód na wysokość obrotu i z tego powodu nie badano biegłych na wysokość cen węgla i drzewa.

Urząd Skarbowy zawiadomił płatniczkę w toku postępowania odwoławczego, w wezwaniu do wyjaśnień, że jak zostało stwierdzone płatniczka w r. 1935 nie tylko sprowadzała węgiel i drzewo wagonami, ale w razie braku kupowała także na miejscu w G. Wezwanie to do wyjaśnień wbrew zarzutowi, podniesionemu przez zastępcę skargi na rozprawie Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał za należyście skonkretyzowane. Urzędowi bowiem chodziło o ustalenie mocy dowodowej przedstawionego przez płatniczkę wykazu o zakupach, w tym zaś względzie istotną była okoliczność, czy płatniczka poza zakupami wagonowymi, objętymi tym wykazem, nie dokonywała innych jeszcze zakupów. Skoro odnośnie pismo władzy wyraźnie powoływało się na stwierdzenie faktu zakupywania przez płatniczkę węgla i drzewa także na miejscu w G. i wzywało stronę do złożenia w tym względzie wyjaśnień, to zarzut nieskonkretyzowania w tym piśmie wątpliwości władzy nie może się utrzymać. W odpowiedzi na to wezwanie płatniczka złożyła pisemne oświadczenie tej treści, że w r. 1935 sprowadzała węgiel i drzewo opałowe normalnie tylko wagonami, i że w wyjątkowych wypadkach, spowodowanych chwilowym brakiem, dokonywała wprawdzie drobnych zakupów na miejscu w G., lecz ilość tych zakupów nie przekraczała w każdym razie za cały rok 3 wozów węgla i 3 wozów drzewa łącznej wartości kilkuset złotych. Mimo to, że pismo władzy, skierowane do płatniczki, wzywało ją do złożenia w tej sprawie wyjaśnień i poparcia ich dowodami, płatniczka na poparcie swego oświadczenia co do ilości i wartości miejscowych zakupów nie zaofiarowała żadnych dowodów. W tym stanie rzeczy władza pozwana nie miała obowiązku zapraszania płatniczki do dalszego współdziałania przy ustalaniu wysokości obrotu. Nieuzasadniony jest więc zarzut jednostronnego ustalenia wysokości obrotu przez władzę pozwaną.

W przyznaniu przez stronę faktu, iż poza wagonowymi zakupami, objętymi przedstawionym

przez nią wykazem kolejowym, zakupywała węgiel i drzewo także na miejscu, miała władza dostateczną podstawę do przyjęcia, że wykaz ten nie obejmował całości zakupów, a wobec tego mogła była pominąć proponowany przez płatniczkę dowód na wysokość obrotu jako niekompletny i ustalić podstawy wymiaru na podstawie materiału, zebranego z urzędu, w danym razie na podstawie opinii biegłego. Dyskwalifikacji przedstawionego przez płatniczkę wykazu, jako niekompletnego, nie potrzebowała władza bliżej motywować w zaskarżonym orzeczeniu, skoro sama strona przyznała w toku postępowania administracyjnego, że dokonywała zakupów na miejscu, nieobjętych przedłożonym wykazem.

Zarzut skargi co do niemotywowania dyskwalifikacji omawianego wykazu jest zatem nieuzasadniony.

W związku z uzasadnionym pominięciem tego wykazu nie miała władza obowiązku przeprowadzania dowodu z przesłuchania biegłego na wysokość cen za węgiel i drzewo.

TREŚĆ UZASADNIENIA WYMIARU NA PIŚMIE. DORĘCZENIE UZASADNIENIA POSŁAŃCOWI, KTÓRY SKŁADAŁ PODANIE O UDZIELENIE UZASADNIENIA.

1. Na podanie płatnika, zawierające prośbę o udzielenie na piśmie podstaw wymiaru, a w szczególności danych faktycznych i podstaw prawnych, na których wymiar ten oparto, oraz sposobu obliczenia dochodu, jak ogólnego, tak i z poszczególnych źródeł, winna władza wymiarowa po myśli art. 101 § 2 O. P. w uzasadnieniu wymiaru podać te szczegóły, zawarte w aktach, na podstawie których doszła do kwot składnikowych ogólnego dochodu. Powyższemu obowiązкови władza wymiarowa nie czyni zażość, gdy w uzasadnieniu wymiaru odnośnie dochodu z gruntów ograniczy się do podania kwoty dochodu z powołaniem się na datę i liczbę kart obliczeniowych, jednak bez bliższego przytoczenia treści tych kart.

2. Przyjęte przez płatnika podstawy i granice odwołania od wymiaru, których władza skarbową przy udzielaniu płatnikowi uzasadnienia wymiaru nie mogła przewidzieć, nie mogą mieć wpływu na ocenę zakresu obowiązku, ciążącego na tej władzy na zasadzie art. 101 O. P.

3. Wręczenie uzasadnienia wymiaru posłańcowi, który w Urzędzie Skarbowym złożył podanie o udzielenie uzasadnienia, narusza przepisy części III działu III O. P. Za datę doręczenia tego pisma należy przyjąć dzień, w którym pismo to faktycznie doszło do rąk płatnika uzgl. pełnomocnika. (Wyrok NTA z 6 grudnia 1938 r. I. rej. 4959/37*).

5 Urząd Skarbowy w Wilnie w dniu 15 lu-

tego 1936 doręczył płatnikowi dwa nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy na lata podatkowe 1934 i 1935. W dniu 24 lutego 1936 pełnomocnik płatnika wniósł dwa analogiczne podania o udzielenie mu na piśmie podstaw wymiaru podatku na oba wymienione lata. W obu podaniach prosił on w szczególności o udzielenie mu danych faktycznych i podstaw prawnych, na których wymiar ten oparto, oraz sposobu obliczenia dochodu, tak ogólnego jak i z poszczególnych źródeł, tudzież odpisów protokółów zeznań świadków i opinii biegłych.

W dniu 25 kwietnia 1936 Urząd Skarbowy doręczył pełnomocnikowi płatnika uzasadnienie wymiarów, przy jednoczesnym zawiadomieniu go, że do złożenia odwołania pozostaje mu jeszcze od dnia doręczenia 21 dni. W dniu 11 maja 1936 płatnik wniósł podanie o dodatkowe nadesłanie mu kart obliczeniowych dochodu z gruntów na oba wymienione lata podatkowe. Odpisy tych kart zostały w tymże dniu wydane posłańcowi, który z upoważnienia płatnika wręczył Urzędowi Skarbowemu dopiero co wymienione podania.

Odwołania od wymiarów podatków na oba wymienione lata wniósł płatnik w dniu 4 czerwca 1936.

Urząd Skarbowy dwoma analogicznymi postanowieniami z dnia 6 sierpnia 1936 pozostawił oba odwołania bez rozpoznania, jako wniesione po terminie, przewidzianym w art. 140 O. P., podając w uzasadnieniu, że termin ten został „przerwany“ w dniu 24 lutego 1936 wniesieniem prośby o udzielenie uzasadnienia wymiarów, po czym od dnia następnego po doręczeniu uzasadnienia, tj. od dnia 26 kwietnia 1936 zaczął biec dalej, następnie został ponownie przerwany w dniu 11 maja 1936 wniesieniem ponownej prośby o udzielenie odpisów kart źródeł dochodu z gruntów i od dnia następnego po ich doręczeniu, tj. od dnia 12 maja 1936 zaczął biec dalej, tak, że upłynął z dniem 18 maja 1936.

Zażalenia, wniesione przez płatnika na powyższe postanowienia, Izba Skarbowa w Wilnie decyzją z dnia 13 lipca 1937 oddaliła jako nieuzasadnione.

Ta decyzja jest przedmiotem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Skarga zarzuca, że zaskarżona decyzja została powzięta niezgodnie z przepisami Ordynacji Podatkowej, a mianowicie:

1) że Izba Skarbowa niesłusznie oblicza, że w okresie od 15 lutego 1936 (data doręczenia nakazów płatniczych) do 24 lutego 1936 (data złożenia podania o wydanie uzasadnienia wymiaru) na poczet „przedawnienia“ upłynęło 9 dni;

2) że Izba Skarbowa niesłusznie uważa, że bieg „przedawnienia“ został dwukrotnie przerwany złożeniem 2 podań o uzasadnienie wymiaru;

3) że datę doręczenia uzupełniających wyja-

* Podany do wiadomości władz skarbowych — O. M. S. z 21.3.1939 L. D. V. 1660/1/39.

nie należy ustalić na dzień 15 maja 1936 a nie na dzień 11 maja 1936 jak przyjmuje Izba.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Zarzut skargi, że w okresie od 15 lutego 1936 do 24 lutego 1936 na poczet terminu odwoławczego upłynęło 8 dni, a nie 9, jest trafny, co też przyznaje odpowiedź na skargę, gdyż dnia 15 lutego 1936 nie wlicza się w myśl art. 140 O. P., a dnia 24 lutego 1936 nie wlicza się w myśl art. 101 § 3 O. P.

Za uzasadniony uznaje Najwyższy Trybunał Administracyjny też dalszy zarzut skargi, że bieg terminu odwoławczego bez przerwy był wstrzymany (a nie „przerwany“) od dnia wniesienia pierwszego podania o udzielenie podstaw wymiaru do dnia doręczenia skarżącemu uzupełniającego uzasadnienia wymiaru.

Na podania płatnika, zawierające prośbę o udzielenie na piśmie podstaw wymiaru, a w szczególności danych faktycznych i podstaw prawnych, na których wymiar ten oparto, oraz sposobu obliczenia dochodu, jak ogólnego, tak i z poszczególnych źródeł, winien był Urząd Skarbowy po myśli art. 101 § 2 O. P. w uzasadnieniu wymiaru podać te szczegóły, zawarte w aktach, na podstawie których władza wymiarowa doszła do kwot składnikowych ogólnego dochodu (por. wyr. Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 3 lutego 1927 l. rej. 2365/25). Powyższemu obowiązkowi Urząd Skarbowy nie uczynił zadość, gdyż w uzasadnieniu wymiaru odnośnie dochodu z gruntów ograniczył się do podania kwoty dochodu z powołaniem się na datę i liczbę kart obliczeniowych, jednak bez bliższego przytoczenia treści tych kart.

Myli się władza pozwana, gdy w odpowiedzi na skargę wyraża pogląd, że treść uzasadnienia wymiaru jest pozostawiona swobodnemu uznaniu władzy.

Skoro udzielenie treści tych kart obliczeniowych nastąpiło dopiero w odpowiedzi na dodatkowe podanie płatnika, wniesione dnia 11 maja 1936, to przyjąć należy, że bieg terminu odwoławczego zgodnie z przepisami art. 101 § 2 i 3 O. P. był zawieszony do dnia doręczenia tej odpowiedzi.

Stanowisko władzy skarbowej, że wniesienie wspomnianego drugiego podania płatnika o uzupełnienie podstaw wymiarów spowodowało powtórne wstrzymanie biegu terminu odwoławczego nie da się utrzymać. Jeśli bowiem władza uważała, że już odpowiedź na pierwsze podanie płatnika (z dnia 24 lutego 1936), czyniła zadość wymogom art. 101 O. P., to winna była przyjąć, że wspomniane drugie podanie nie spowodowało powtórne zawieszenia biegu terminu odwoławczego. Przyjmując natomiast, że to drugie podanie było uzasadnione, należało konsekwentnie przyjąć, że spowodowane pierwszym podaniem zawieszenie biegu terminu odwoławczego ustało dopiero w dniu doręczenia odpowiedzi na to drugie podanie.

Odpowiedź na skargę powołuje się na to,

że płatnik w odwołaniu nie kwestionuje wysokości i sposobu obliczenia dochodu z gruntów, a zarzuca brak obowiązku podatkowego, dowodząc, że grunty te nie były w jego posiadaniu i że wobec tego brak odpisów kart obliczeniowych nie pozbawiał skarżącego możliwości wniesienia odwołania we właściwym terminie, a złożenie dodatkowego podania w dniu 11 maja 1936 należy uznać za usiłowanie płatnika uzyskania przedłużenia ustawowego terminu do wniesienia odwołania.

Otóż argumentacja ta jest chybiona, gdyż takie czy inne przyjęte przez płatnika podstawy i granice odwołania od wymiaru, których władza skarbowa przy udzielaniu płatnikowi uzasadnienia wymiaru nie mogła przewidzieć, nie mogą mieć wpływu na ocenę zakresu obowiązku, ciążącego na tej władzy na zasadzie art. 101 O. P.

Wreszcie w spornej kwestii, który dzień należy przyjąć jako datę doręczenia pełnomocnikowi płatnika uzupełniającego uzasadnienia wymiaru, zarzuca zasadnie skarga, że wręczenie tego uzasadnienia posłańcowi, który w Urzędzie Skarbowym złożył wspomniane dodatkowe podanie, nastąpiło z naruszeniem przepisów części III działu III O. P. Sam fakt bowiem, że posłaniec ten doręczył w Urzędzie Skarbowym wspomniane podanie, nie dawał jeszcze dostatecznej podstawy do przyjęcia, że był on upoważniony do skutecznego odbioru uzupełniającego uzasadnienia wymiaru, zwłaszcza, że wspomniane podanie zawierało prośbę o doręczenie odpisów kart obliczeniowych pod podanym w nim adresem. Wobec tego, jeżeli wymieniony posłaniec pismo Urzędu Skarbowego wręczył pełnomocnikowi skarżącego dopiero w jednym z następujących dni, to skutki tej zwłoki nie mogą obciążać skarżącego i za datę doręczenia tego pisma należy przyjąć dzień, w którym pismo to faktycznie doszło do rąk skarżącego wzgl. jego pełnomocnika.

OBLICZANIE ODSETEK W RAZIE SPROSTOWANIA WYMIARU W TRYBIE ART. 118 O. P.

Sprostowanie błędu w wymiarze ma skutek od momentu dokonania tego wymiaru, przeto i termin płatności nadwyżki, wynikającej ze sprostowania cofa się do terminu płatności pierwotnie wymierzonego podatku. (Wyrok NTA z 9 lutego 1939 l. rej. 4266/37)*.

Wskutek częściowego uwzględnienia odwołania skarżącej od wymiaru podatku dochodowego na rok 1927 powstała na rzecz skarżącej nadpłata w tym podatku. Równocześnie jednak z załatwieniem odwołania na rok 1927 i w związku z uwzględnieniem żądania skarżącej potrącenia pewnych pozycji opodatkowa-

* Podany do wiadomości władz skarbowych — O. M. S. z 30.3.1939 L. D. V. 5047/1/39.

nych na rok podatkowy 1927, które wpłynęły na obniżenie podstaw wymiaru podatku na rok 1928 — zarządziło Ministerstwo Skarbu sprostowanie tego ostatniego wymiaru. Powstała nadpłata została tym sprostowaniem w poważnej mierze skonsumowana, pozostała reszta wraz z odsetkami zarachowano w myśl art. 125 Ord. Pod. na porzet podatku dochodowego na dalsze lata.

Skarżąca żądała sprostowania obliczenia odsetek, wychodząc z założenia, że terminem płatności kwoty, o którą został drogą sprostowania podwyższony wymiar podatku na rok 1928, był 30 dzień po doręczeniu decyzji o sprostowaniu — władza pozwana zaś nie uwzględniła tego żądania skarżącej, stwierdzając, że sprostowanie wymiaru ma skutki od momentu doręczenia pierwotnej decyzji wymiarowej. W skardze na to orzeczenie — oznaczone przez władzę pozwaną jako ostateczne — podtrzymuje skarżąca swe żądanie, opierając się na argumentach, że sprostowania wymiaru nie można inaczej traktować, jak tylko jako dodatkowy wymiar podatku, wobec czego termin płatności tego podatku przypadał na 30 dzień po doręczeniu danej decyzji.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Zarzuty skargi opierają się na mylnej przesłance prawnej. Jak to Najwyższy Trybunał Administracyjny już orzekł i uzasadnił w wyroku z dnia 22 grudnia 1938 l. rej. 6598/35, 6599/35 i 6600/35 (OPA 2497/39)¹⁾, sprostowanie wymiaru w warunkach, w jakich zostało dokonane w sprawie niniejszej, nie jest dodatkowym wymiarem, lecz podpada pod przepis art. 118 Ord. Pod. (poz. 134/36 Dz. Ust.). Ponieważ z natury rzeczy sprostowanie błędu w wymiarze ma skutek od momentu dokonania tego wymiaru, przeto i termin płatności nadwyżki, wynikającej ze sprostowania cofa się do terminu płatności pierwotnie wymierzonego podatku. Żądanie więc skarżącej nie znajduje

uzasadnienia w przepisach Ord. Pod., na które się skarga powołuje.

NIEWŁAŚCIWOŚĆ SĄDÓW KARNYCH DO ORZEKANIA W SPRAWACH WYMIAROWYCH.

Z mocy art. 201 Ord. Pod. do właściwości sądowej należy orzekanie w sprawach karnych, wynikłych z powodu naruszenia przez płatnika podatkowego przepisów karnych Ord. Pod. (art. 176 do 185 Ord. Pod.), natomiast orzekanie w sprawach wymiarowych nie należy do zakresu władz sądowych i nie może stanowić przedmiotu odwołania się na drogę sądową od orzeczeń władz skarbowych. (Wyrok SN z 16.11.1938. 3 K 1341/38).

Kasacja oskarżonego zarzuca zaskarżonemu wyrokowi obrazę art. 178 Ord. Pod. w związku z cz. III lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do ustawy o państw. pod. przemysł. przez orzeczenie obowiązku nabycia przez oskarżonego świadectw przemysłowych, co nie należy do właściwości sądów oraz przez mylne określenie ceny tych świadectw przemysłowych i niepotrącenie ceny nabytych we właściwym czasie świadectw III-ciej kategorii handlowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z mocy art. 201 Ord. Pod. do właściwości sądowej należy orzekanie w sprawach karnych, wynikłych z powodu naruszenia przez płatnika podatkowego przepisów karnych Ordynacji Podatkowej (art. 176 do 185 Ord. Pod.), natomiast orzekanie w sprawach wymiarowych nie należy do zakresu władz sądowych i nie może stanowić przedmiotu odwołania się na drogę sądową od orzeczeń władz skarbowych. To też Sąd Okręgowy powinien był przy ponownym rozpoznaniu sprawy orzec swą niewłaściwość w tym zakresie i umorzyć w tej części postępowanie, skoro zaś tego nie uczynił, należało zaskarżony wyrok uchylić i orzec w tym zakresie umorzenie postępowania.

PODATEK PRZEMYSŁOWY.

WYŁĄCZENIE Z PODSTAW OPODATKOWANIA OBROTU PODATKU OD KOPALŃ.

Podatek od kopalń (kopalin) pobierany na zasadzie art. 5 śląskiej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z 14 kwietnia 1924 Dz. U. śl. poz. 47/1924, poz. 24/1926 i poz. 48/1927 jest podatkiem konsumcyjnym w rozumieniu art. 5 ustęp 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z 15 lipca 1925 Dz. Ust. poz. 110 z 1932. (Teza). (Wyrok NTA z 27 stycznia 1939 l. rej. 2998—3001/38).

Spór kasacyjny toczy się o wykładnię art. 5 ustęp przedostatni ustawy o państwowym podatku przemysłowym Dz. U. poz. 110/1932 w

odniesieniu do podatku przemysłowego od obrotu za r. 1934 na tle komunalnego podatku od kopalń, pobieranego na podstawie art. 5 śląskiej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim z dnia 14 kwietnia 1924 w brzmieniu nadanym ustawami z 17 maja 1926 i 7 grudnia 1927 (Dz. U. Śl. poz. 30/1926 i poz. 48/1927).

Według art. 5 ustęp przedostatni ustawy o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu ogłoszonym w Dz. U. poz. 110 z 1932, nie dolicza się do obrotu przedsiębiorstw przemysłowych wszelkich podatków konsumcyjnych, pobieranych od towarów produkowanych przez te przedsiębiorstwa.

Według art. 5 ustawy o tymczasowym uregu-

¹⁾ PSK 3/126/39.

lowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim pobiera się na rzecz związków komunalnych (na których obszarze znajdują się kopalnie) samoistny podatek od kopalni a mianowicie od cynku, węgla i ołowiu, a wymierza się go od ilości *sprzedanego* minerału na tych samych zasadach, co państwowy podatek węglowy w chwili wejścia w życie tej ustawy według stawki, która nie może przenosić 1% ceny względnie wartości *sprzedaży*. Do zapłaty podatku obowiązane są kopalnie tych minerałów. W chwili wejścia w życie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych a w szczególności art. 5 czyli w dniu 29 kwietnia 1924 obowiązywała jeszcze ustawa Rzeszy niem. o podatku węglowym (Reich-Kohlensteuergesetz) z 8 kwietnia 1917 w brzmieniu późniejszych ustaw z 8 grudnia 1917 i 20 kwietnia 1922 (R. G. B. 340) — ogłoszona w przekładzie polskim w Dz. U. poz. 909 z 1922 z powodu rozszerzenia opodatkowania węgla według ustawy niemieckiej na cały obszar Rzeczypospolitej z pewnymi zmianami, zawieszona z dniem 15 lipca 1924 wskutek rozporządzenia ministerialnego z 9 sierpnia 1924 Dz. U. poz. 821. Według tej ustawy obowiązek uiszczenia podatku obciążał tego, co podejmuje się z mocy umowy kupna - sprzedaży dostawy węgla w kraju przez siebie wydobytego albo węgiel obcy sortuje lub przerabia i następnie sprzedaje lub węgiel taki w ogóle pozyskuje („sonst abgibt“ w inny sposób odstępnie) lub też zużywa w własnym przedsiębiorstwie lub na swoje potrzeby („dem eigenem Verbraucher zuzuführen“) a odbiorcą w wypadku sprowadzenia węgla z zagranicy. Obowiązek świadczeniowy (die Steuerpflicht... tritt ein...) w odniesieniu do krajowego węgla powstawał w chwili dostawy węgla, pozyskania go lub zużycia w własnym przedsiębiorstwie lub gospodarstwie domowym (przedsiębiorcy) względnie przejścia przez granicę. Węgiel potrzebny do utrzymywania w ruchu zakładu górniczego i zakładów pomocniczych kopalni i w myśl tego przeznaczenia zużyty ustawa zwalniała od opodatkowania. W rozumieniu zatem tej ustawy — jak to wynika z powyższego a nadto także z dalszych przepisów §§ 6—9 o sposobie ustalania wartości sprzedanej węgla — podatek węglowy wykazywał istotne typowe cechy właściwe podatkowi spożywczym pośrednim, t. zn. obciążał wprawdzie pierwiastkowo wytwórcę, lecz z powodu wydania produktu do wolnego obrotu gospodarczego, a nie z powodu samego faktu wydobycia, czyli że zamiarem ustawodawcy i wolą ustawy nie było nałożenie na wytwórcę specjalnego obciążenia podatkowego z powodu jego działalności gospodarczej, podatek nie godził w jego warsztat pracy, lecz miał stanowić udział suwerena podatkowego w cenie produktu z powodu jego spożycia, a zatem w skutkach swoich miał obciążać spożywcę. Celem obciążenia podatkowego było spożycie względnie zużycie gospolarcze w try-

bie wolnego obrotu dóbr z wykluczeniem wewnętrzznego zużycia dla potrzeb gospodarczych własnego warsztatu kopalnianego przedsiębiorcy.

Ustawa śląska o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych nie opiera komunalnego podatku od „kopalni“ (według nadpisu do art. 5) czy też od „kopalni“ (według osnowy art. 5) na odmiennych zasadach niż ustawa niemiecka, chociaż wyszczególnia własne elementy konstrukcyjne co do obowiązków podatkowego. W istocie swej atoli elementy te pokrywają się z zasadniczymi cechami podatku niemieckiego. A więc obowiązek daninowy obciąża wprawdzie wytwórcę, tj. kopalnię danego minerału, ale nie z powodu samego faktu wydobycia go, lecz dopiero w wypadku pozyskania wydobytych kopalni, skoro rozmiar przedmiotowego ciężaru podatkowego zależy jest od „ilości“ i „wartości“ „sprzedanego materiału“.

Trafne zatem jest stanowisko prawne skarżącej kopalni, że w mowie będący podatek w świetle śląskiej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych jest podatkiem konsumcyjnym, a skoro ustawa o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu obowiązującym dla wymiaru tego podatku za rok 1934 w ustępie 2 art. 5 mówi ogólnikowo o „wszystkich“ podatkach konsumcyjnych „pobieranych od towarów produkowanych przez te przedsiębiorstwa“, nie wyłączając żadnego z istniejących takich podatków, to władza orzekająca orzekła wbrew temu przepisowi ustawy, wychodząc z założenia, że podatek od kopalni pobierany na podstawie art. 5 śląskiej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych nie jest podatkiem konsumcyjnym w rozumieniu art. 5 ustępie 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, lecz stanowi koszt handlowy przedsiębiorstwa.

OBOWIĄZEK PODATKOWY ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

Charakter działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, spełniającego swoje ustawowe obowiązki za pośrednictwem szpitala lub sanatorium, wyłącza działalność w celu zarobkowym, obliczoną na zysk. (Wyrok SN z 25 kwietnia 1938 2 K. 2388/37)*).

Okoliczność, że pewien nieznaczny procent leczonych stanowiły osoby prywatne, nie ubezpieczone, które płaciły trochę wyższą stawkę, niż stawka obliczona za ubezpieczonych, nie nadawała przedsiębiorstwu charakteru przedsiębiorstwa na zysk obliczonego, przez to bowiem, że przedsiębiorstwo dąży do tego, by uniknąć deficytu, by pokryć własne koszty i być przedsiębiorstwem opłacającym się, nie staje się ono

*) ogłoszony w zb. orz. 281/38; p. wyrok NTA z 1.2.1939 l. rej. 5597/36 sprzeczny z niniejszym (PSK 3/130/39).

jeszcze przedsiębiorstwem na zysk obliczonym w rozumieniu ustawy o państw. pod. przemysł.

KLASA MIEJSCOWOŚCI. MIEJSCA WYKONYWANIA A SIEDZIBA PRZEDSIĘBIORSTWA.

Klasa miejscowości w rozumieniu art. 23 (zał.) ustawy o państw. pod. przemysł. (Dz. U. poz. 339/36) uzależniona jest od miejsca wykonywania przedsiębiorstwa, nie zaś od jego stałej siedziby. (Wyrok SN z 3 października 1938 3 K. 638/38).

Według ustaleń wyroku, oskarżony prowadził w K. sprzedaż mięsa i produktów, pochodzących z własnego uboju bydła, cieląt i świń na podstawie świadectwa przemysłowego II kategorii handlowej dla czwartej klasy miejscowości, mimo że wysyłał mięso wagonowo na Górny Śląsk do Szopienic i Siemianowic powiatu Katowickiego, gdzie osobiście u miejscowych kupców zbierał zamówienia i tamże odbierał należność za dostarczony towar. Wobec stwierdzenia zatem, że oskarżony wykonywał przedsiębiorstwo nie tylko w Kolbuszowej, gdzie ładował mięso do wagonów, lecz i na Górnym Śląsku, dokąd transportował i sprzedawał, pobierając należność od miejscowych kupców za dostarczony towar, Sąd Okręgowy uznał, że oskarżony powinien był wykupić świadectwo przemysłowe II kategorii handlowej dla drugiej klasy miejscowości, do której według taryfy do art. 23 ustawy o państw. pod. przemysł. należy powiat Katowicki; nie posiadając zaś właściwego świadectwa, podlega odpowiedzialności z art. 178 § 2 Ord. Pod. Nie podzielając tego stanowiska Sądu, kasacja jest zdania, że o klasie miejscowości decyduje siedziba przedsiębiorstwa, a że jego stałą siedzibą była Kolbuszowa, to oskarżony zasadnie wykupił świadectwo dla czwartej klasy miejscowości. Założenie kasacji nie znajduje jednak żadnego oparcia w postanowieniach ustawy o państw. pod. przemysł., której art. 25 wyraźnie mówi, że dla przedsiębiorstwa lub zajęcia, wykonywanego w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas, nabywa się świadectwo przemysłowe według ceny, odpowiadającej miejscowości najwyższej klasy, z czego wynika, że klasa miejscowości uzależniona jest od miejsca wykonywania przedsiębiorstwa, nie zaś od jego stałej siedziby, jak sądzi kasacja.

PROWIZJA A CHARAKTER CZYNNOŚCI PRACOWNIKA I SAMOISTNEGO PRZEDSIĘBIORCY.

Prowizja jako wynagrodzenie niezależne od samego faktu zawarcia umowy o pracę i nie stałe, nie jest wynagrodzeniem (placą) we właściwym tego słowa znaczeniu, lecz zarobkiem samoistnym, pochodzącym z wykonania samoistnych czynności, którego wypłacenie jest zależne od wykonania pewnych czynności, a o wy-

sokości którego decyduje ilość i jakość wykonanej pracy. (Wyrok SN z 24 listopada 1938 2 K. 1173/38).

Sąd ustalił w wyroku, że oskarżony był zatrudniony w firmie „K.” częściowo w biurze tej firmy, a częściowo jako urzędnik tejże firmy, wyjeżdżał na prowincję celem zbierania zamówień, sprzedawania i potrącania należności za towar od klienteli, za co otrzymywał od firmy „K.” wynagrodzenie miesięczne w kwocie 150 zł, oraz prowizję w wysokości 150—500 zł miesięcznie. Następnie wyraża Sąd pogląd, że okoliczność, iż oskarżony pobierał od firmy „K.” wynagrodzenie tytułem prowizji, przewyższające jego pensję miesięczną, nie może dać podstawy do uznania go komiwojażerem, skoro brak wymogu dla jego procedury komiwojażerskiego, a mianowicie, że wykonywał swój zawód samoistnie. Pogląd ten oparł Sąd na orzeczeniu Sądu Najwyższego Zb. Orz. Nr 410/31.

Przedewszystkim należy zauważyć, że Sąd błędnie tłumaczy treść cytowanego orzeczenia, którego treścią jest, iż przedmiotem opodatkowania w myśl cz. III D. kat. IV zał. do art. 23 ustawy o państw. pod. przemysł. jest przemysł komiwojażerski, tj. zajęcie, polegające na zbieraniu zamówień, bez względu na prywatnoprawny stosunek komiwojażera do mocodawcy. To zatem orzeczenie nie może stanowić oparcia dla wyrażonego w wyroku zdania. Poza tym pogląd Sądu co do braku cechy samoistności wykonywania zawodu jest błędny. Spreczny on jest z pojęciem „prowizji” jako formy wynagrodzenia. „Wynagrodzenie” to, jako niezależne od samego faktu zawarcia umowy o pracę i niestałe, nie jest „wynagrodzeniem” (placą) we właściwym tego słowa znaczeniu, lecz zarobkiem, którego wypłacenie jest zależne od wykonania pewnych czynności, a o wysokości którego decyduje ilość i jakość wykonanej pracy. Ten zatem zarobek jest „samoistnym” źródłem dochodu, jako pochodzący z wykonania samoistnych czynności. Nie ma znaczenia okoliczność, że zarobek ten zbiega się ze stałą placą, pobieraną od tego samego przedsiębiorstwa, a o charakterze pracownika decyduje w takim wypadku „główny” („uboczny”) zarobek, zależny znowu od różnych czynników, jako to stałość zatrudnienia, wysokość zarobku itp. Ustalenie zatem, że oskarżony poza pracą biurową stale trudnił się zbieraniem zamówień itd., a prowizja jego przekraczała wynagrodzenie stałe, nie da się pogodzić z uznaniem, iż oskarżony był wyłącznie tylko urzędnikiem firmy, a nie był komiwojażerem (pośrednikiem handlowym?) w znaczeniu ustawy o państw. podat. przemysł. Istotnym momentem jest, czy do zakresu czynności oskarżonego według umowy pracy należało zbieranie zamówień dla tej tylko firmy w charakterze pomocnika handlowego, czy też przedsiębiorcy.

PODATEK DOCHODOWY

WPLYW ZMIANY OSOBY PRZEDSIĘBIORCY NA TOŻSAMOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTWA.

Tożsamość przedsiębiorstwa ocenia się nie według osoby przedsiębiorcy, lecz według warunków rzeczowych; ustąpienie poprzedniego przedsiębiorcy nie jest likwidacją przedsiębiorstwa nowego, jeśli przez to nie doznały zmiany warunki rzeczowe, gdyż one, nie zaś osoba przedsiębiorcy są decydujące dla ustalenia tożsamości przedsiębiorstwa. (Wyrok SN z 24 listopada 1938 2 K. 1043/38).

Oskarżony zarzuca w kasacji: a) że pogląd sądu, iż kontrakt poddzierżawy zawarty z B. miał tylko znaczenie cywilistyczne, a przedsiębiorstwo oskarżonego w ogóle jeszcze nie istniało przed 1 lipca 1936, jest sprzeczny z ustaleniem wyroku, że oskarżony w czerwcu 1936 już zatrudniał robotników w garbarni; b) że mylna jest wykładnia okólnika z 25 czerwca 1936 N. 17/546 Dz. Urz. Ministerstwa Skarbu co do zastosowania ulgi dla oskarżonego, który w drugim półroczu 1936 powiększył liczbę pracowników, c) że okólnik z 27 listopada 1936 L. D. V. 44684/4/36 zezwalał oskarżonemu na zatrudnianie w roku 1937 dowolnej ilości pracowników, jeśli tylko prowadził on przedsiębiorstwo w I półroczu 1936 i w II półroczu 1936 r. i miał prawo do korzystania z ulg okólnika, ogłoszonego w Dz. Urz. Ministerstwa Skarbu Nr 17 poz. 546 za rok 1936.

Sąd ustalił w wyroku, że w I instancji 1936 prowadził garbarnię B., który aktem notarialnym z 30 maja 1936 Nr R 447 — poddzierżawił cały dział podeszwy garbarni oskarżonemu na czas od 30 maja 1936 do 31 grudnia 1936 z całym urządzeniem, maszynami i budynkami, oskarżony zatrudnił w miesiącu czerwcu 1936 w dziale podeszwy 10 pracowników, a w dalszych miesiącach 1936 od 32 do 35 robotników, również w roku 1937 zatrudnił oskarżony w przedsiębiorstwie od 33 do 34 robotników. B. z dniem 1 lipca 1936 zlikwidował

swoje przedsiębiorstwo garbarskie i zwrócił świadectwo przemysłowe Urzędowi Skarbowemu w Lublinie. Uznając, że przedsiębiorstwo oskarżonego powstało dopiero w drugiej połowie 1936 po zlikwidowaniu przedsiębiorstwa przez B. — co nastąpiło właśnie z dniem 1 lipca 1936, wyraża sąd zdanie, że oskarżonemu nie przysługują ulgi, przewidziane w okólnikach Ministerstwa Skarbu z 25 czerwca 1936 L. D. V. 40074/4/36 i z 27 listopada 1936 L. D. V. 44684/4/36.

Pogląd wyroku nie jest trafny. Tożsamość przedsiębiorstwa ocenia się nie według osoby przedsiębiorcy, lecz według warunków rzeczowych. Ustąpienie poprzedniego przedsiębiorcy nie jest „likwidacją” przedsiębiorstwa i powstaniem przedsiębiorstwa nowego, jeśli przez to nie doznały zmiany warunki rzeczowe. Jesliby zatem przedsiębiorstwo prowadzone przez B. do 30 czerwca 1936, zatrudniało taką ilość robotników w pierwszym półroczu 1936, że wystarczyłoby świadectwo przemysłowe kat. VI, to rzeczywiście to samo świadectwo byłoby właściwe za II półrocze 1936 i 1937 mimo powiększenia ilości robotników, a to na podstawie cytowanych okólników.

OCHRONA LOKATORÓW A ULGOWE ŚWIADECTWO PRZEMYSŁOWE.

Ustawa o ochronie lokatorów nie ma zastosowania do lokalu przedsiębiorstwa handlowego IV kategorii w przypadku, gdy to przedsiębiorstwo według taryfy, załączonej do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, było zaliczone do III kategorii, a jego właściciel na wykupienie świadectwa przemysłowego niższej kategorii uzyskał specjalne zezwolenie (art. 39 cyt. ustawy) w mocy indywidualnej ulgi, przyznanej mu przez władze skarbowe. (Wyrok SN z 23 lutego — 9 marca 1938 C I 857/37*).

PODATEK DOCHODOWY.

DOCHÓD PODATKOWY SPÓŁDZIELNI. POJĘCIE OBROTU W ART. 10 p. 6 USTAWY.

1. Spółdzielnia, jako osoba prawna, podpada pod przepis art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, zatem ulega w niej opodatkowaniu w zasadzie jej zysk bilansowy, ustalony przy zastosowaniu cyt. przepisu (dochód podatkowy) tak, jak u każdej innej osoby prawnej. Dopiero po ustaleniu dochodu podatkowego na zasadzie art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym uchodzi w zastosowanie przepis art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym i aktualna się staje ocena, czy i o ile istnieją warunki zastosowania tego ostatniego przepisu.

2. Wyrażenie „obróć”, użyte w art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym

nie oznacza obrotu w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym, lecz jest użyte w znaczeniu podstawowej działalności spółdzielni, o czym mowa w cyt. art. 10 p. 6 w dalszym ciągu.

3. Sumy nadwyżek bilansowych, pochodzące z obrotów z członkami są identyczne z sumami nadpłat i zwrótów, przypadających na członków. (Wyrok NTA z 27 stycznia 1939 I. rej. 352-3/37).

I. Firma „K - Ł.”, Spółdzielnia z nieogr. odp. w Ł. w zeznaniu o dochodzie z 24 kwietnia 1934 podała za rok 1933 zysk podatkowy w kwocie

*) Ogłoszony w zbiorze urzędowym Nr 563/38 — por. sprzeczny z niniejszym wyrok ogłoszony w PSK 3/138/39.

1407,19 zł, a potrąciwszy z niego 99,27% t. j. kwotę 1316,80 zł, jako przypadającą na obroty członków, dochód podlegający opodatkowaniu wyniósł 10,39 zł. Po dwukrotnym zbadaniu ksiąg handlowych, a mianowicie dnia 24 maja 1934 i 20 listopada 1934 Urząd Skarbowy ustalił dochód podatkowy w ten sposób, że a) do sumy 4158,79 zł (z czego 55,99 zł zysk bilansowy, 1351,20 zł różnica uposażeń członków zarządu i 2751,60 zł należne odsetki na rachunku bieżącym) dodał b) 48950 zł jako zniżkę długu, uzyskaną w Banku Spółdzielczym w P., c) 240221,54 zł, jako zniżkę zadłużenia, księgowaną na różnych rachunkach pod tytułem różnic kursowych, d) 7700 zł, jako przeniesione na rachunek odsetek, razem 301030 zł i od tej ostatniej sumy odjął 0,78% z kwoty 4158,79 zł czyli 4126,35 zł, jako przypadającą na obrót z członkami, ustalając dochód podatkowy w kwocie 296903,90 zł, a podatek na 74000 zł. Odwołania od wyznaczenia podatku nie uwzględniła Komisja Odwoławcza. Na to orzeczenie wniesiona została skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (l. rej. 352/37).

II. Taż sama Spółdzielnia w zeznaniu o dochodzie z 25 maja 1935 podała dochód podatkowy w kwocie 1573,74 zł, a potrąciwszy od tego 99,32% t. j. 1562,94 zł, jako zysk przypadający na obroty z członkami, podała do opodatkowania sumę 10,80 zł. W protokole badania ksiąg handlowych z 9 marca 1936 zaznaczono, że do sumy 1573,74 zł ulega doliczeniu kwota 880 zł tytułem wynagrodzenia zarządu za posiedzenia i 31043,06 zł jako różnice kursowe, a ustalono dochód podatkowy w kwocie 33496,80 zł, którą Urząd Skarbowy przyjął jako podstawę wymiaru podatku dochodowego, wymierzonego w kwocie 3336 zł. Odwołania od wymiaru nie uwzględniła Komisja Odwoławcza w Ł. Na to orzeczenie wniesiona została skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (l. rej. 353/37).

Z treści odwołań skarżącej wynika, że w postępowaniu administracyjnym domagała się ona 1) odnośnie do roku 1933 a) odliczenia od ustalonego przez I instancję dochodu podatkowego sumy 296871,54 zł, na którą składają się aa) suma 48950 zł, bb) suma 240221,54 zł oraz cc) suma 7700 zł, b) in ewentuali na wypadek nieodliczenia od dochodu podatkowego sumy ad a) w całości potrącenia z tej sumy takiej kwoty, jaka przypada na obrót z członkami, tudzież 2) odnośnie do roku 1934 potrącenia z ustalonego przez I instancję dochodu podatkowego sumy 33269,02 zł, jako przedstawiającej 99,32% obrotu, osiągniętego z członkami.

Jasne jest, że Spółdzielnia odnośnie do roku 1933 stawiała zagadnienie sporne na tle przepisu art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, a dopiero in ewentuali na tle przepisu art. 10 p. 6 tej ustawy, odnośnie zaś do roku 1934 wyłącznie na tle przepisu art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym. Orzeczeniem na drugie odwołanie władza po-

zwana nie potrąciła sumy 296871,54 zł — między innymi — z tego powodu, że „Spółdzielnia jest instytucją kredytową i zysk w kwocie 296871,54 zł osiągnęła nie z podstawowych swych czynności, lecz...”. Słowa te dowodzą, że władza pozwana pomieszała stany faktyczne z art. 21 i art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, o czym zresztą wyraźnie świadczy treść odpowiedzi na skargę. Wobec tego Trybunał uznał, w konkretnym wypadku w każdym razie z uwagą na stanowisko Spółdzielni zajęte w odwołaniach, zagadnienia sporne wymagają omówienia 1) osobno na tle przepisu art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz 2) osobno na tle przepisu art. 10 p. 6 tejże ustawy.

ad 1) Odnośnie do roku 1934 spór nie toczy się na tle tego przepisu, co się zaś tyczy roku 1933, to jak zaznaczono, skarżąca domagała się w odwołaniu odliczenia od dochodu podatkowego sum a) 7700 zł, b) 48950 zł i c) 240221,54 złotych.

ad a) Sumy 7700 zł skarga nawet nie wymienia; wobec tego nie sposób uznać, aby w tym punkcie skarga odpowiadała wymogom art. 58 ust. 1 p. 4 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, wobec czego Trybunał na zasadzie art. 60 tegoż prawa skargę w tej części pozostawia bez rozpoznania.

ad b) W piśmie z 4 grudnia 1934 Izba Skarbowa dała Urzędowi Skarbowemu wskazówkę, że za dochód podatkowy należy uznać sumę, wyprowadzoną przez buchaltera I. w uwadze tegoż buchaltera z 27 listopada 1934. Urząd zastosował się do tej wskazówki, o czym świadczy notatka na arkuszu wymiarowym. Wspomniana notatka buchaltera mieści się na protokole z dodatkowego badania ksiąg z 20 grudnia 1934. Na ustaleniach tego protokołu (nie podpisanego przez Spółdzielnię) oparła się władza pozwana. Otóż protokół ten w uwadze mówi o sumie 48950 zł, jako o uzyskanej z Banku Spółdzielczego w P. zniżce długu, drugi raz o tym, że kwota 48671,72 zł (figurująca jako poprawka pierwotnie napisanej sumy 48950 zł), mieszcząca się w ogólnej sumie 289171,54 zł, nie była przeksięgowana przez rachunek strat i zysków, ale tylko z rachunku korespondenta na rachunek: dubioso, na którym figurują spisane weksle protestowane i długi otwarte klientów; stwierdza też ten protokół, że sumę 289171,54 zł skarżąca Spółdzielnia otrzymała od swego korespondenta Banku Spółdzielczego w P. tytułem zniżki długu. W odwołaniu, wzgl. w powołanym w odwołaniu piśmie z 20 grudnia 1934 skarżąca przyznała, że sumę 48950 zł otrzymała tytułem zniżki długu, lecz równocześnie twierdziła, że zniżka ta udzielona jej została przez Bank P. z powodu spisania tej sumy w księgach Spółdzielni skarżącej, jako nieściągalnej, wyjaśniając, że jest to właściwie przejęcie przez Bank P. nieściągalnych wierzytelności Spółdzielni skarżącej. Jeśli więc władza pozwana

rozprawiła się z tym zarzutem jedynie w ten sposób, że sporna suma uzyskana została tytułem znizki długu, powołując się przy tym na wyrok Trybunału z 6 marca 1935 l. rej. 5792/32, to uzasadnienie takie jest wystarczające tylko częściowo. Skoro mianowicie Spółdzielnia nie twierdziła ani nie twierdzi w skardze, że nie była dłużniczką Banku P., to powołanie się na wymieniony wyrok było wystarczające dla uznania, że fakt udzielenia obniżki długu uzasadnia doliczenie do dochodu spornej sumy. Tym sposobem władza równocześnie przesądziła, że jej zdaniem nie nastąpiło przejęcie przez Bank wierzycelności Spółdzielni skarżącej nieściągalnych według twierdzenia odwołania na tę sumę. W tym stanowisku władzy nie mógł się Trybunał dopatrzeć wadliwości postępowania, ponieważ skarżąca nie twierdziła, że nastąpiło przejęcie wierzycelności w znaczeniu prawnym, a o owym przejęciu mówiła raczej w znaczeniu skutku gospodarczego, powstałego przez to, że skarżąca Spółdzielnia ze swej strony na tę sumę udzieliła obniżek swoim dłużnikom, czy też spisała ich długi wobec siebie.

Konsekwencją takiego stanowiska władzy jest atoli konieczność uznania niewłaściwego zaksięgowania sumy, o czym mowa w powyższym protokole, ponieważ wobec charakteru prawnego umowy z Bankiem P. odnośna zaszcłość handlowa powinna być zaksięgowana tylko jako dotycząca Banku P. i skarżącej Spółdzielni. Z drugiej strony władza nie twierdzi, że Spółdzielnia nie dokonała odpisania strat na swoich dłużnikach. Gdyby więc Spółdzielnia zaksięgowała była transakcję z Bankiem w P., jako zawartą między nim a sobą, to konsekwencją tego byłoby, że również transakcja, polegająca na odpisaniu strat na dłużnikach Spółdzielni skarżącej, musiałaby być zaksięgowana jako zaszcłość między Spółdzielnią a jej dłużnikami. W rezultacie więc dałoby to ten sam efekt w zysku bilansowym, jak dokonany przez Spółdzielnię sposób księgowania z omignięciem w obydwu wypadkach rachunku strat i zysków. Oczywiście to nie stałoby władzy na przeszkodzie do badania, czy odpisy strat na dłużnikach, przeprowadzone przez rachunek strat i zysków, są uzasadnione w ramach ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Skoro władza ze sposobu księgowania nie wyciągnęła żadnych niekorzystnych dla Spółdzielni wniosków w zakresie księgowości, to w świetle zarzutów odwołania powinna była zająć wyrazne stanowisko, że i dla czego nie uznaje za podlegające odliczeniu od dochodu straty, powstałe na wierzycelnościach, o których skarżąca twierdziła, że są nieściągalne. Wymagało to tym więcej zajęcia przez władzę określonego stanowiska, że akta nie dają w ogóle podstawy do wyrobienia sobie w tej materii sądu. Protokół bowiem z 20 grudnia 1934 mówi o tym, że suma 48671,72 zł (wpisana na poprzednio u-

mieszczonej sumie 48950 zł) zapisana została na rachunek dubioso, na którym figurują wszelkie protestowane i długi otwarte klientów, protokół zaś z 24 maja 1934 w p. 18 — 3 lit. a) mówi o tym, że suma 48950 zł została 23 marca 1924 spisana na pokrycie strat z lat ubiegłych. Zarzut wadliwości postępowania, podniesiony w skardze o ile go odnieść do tej części zaskarżonego orzeczenia z 25 września 1936, jest więc trafny (art. 84 p. 3 prawa o NTA).

ad c) Co się tyczy sumy 240221,54 zł, to skarga l. rej. 352/37 mówi w p. II, że „stanowi ona różnicę kursową, wynikłą z przerachowania zadłużenia dolarowego we wspomnianym (scil. P.) Banku“ oraz że „zadłużenie to użyto również na udzielenie pożyczek członkom Spółdzielni“ skarżącej. Wynika z tego, że skarga stawia zagadnienie sporne co do sumy 240221,54 zł na tej samej płaszczyźnie, co zagadnienie odnośnie do sumy 48950 zł z tą różnicą, że przy sumie 240221,54 zł skarga podaje jako powód znizki przerachowanie długu dolarowego. Twierdzi przy tym skarga, że tego rodzaju oświadczenie zostało złożone przez skarżącą w jej piśmie z 20 grudnia 1934. Otóż Trybunał stwierdza, że w piśmie tym skarżąca bynajmniej nie wiązała sumy 240221,54 zł z jakimkolwiek swoim zadłużeniem w Banku P., lecz twierdziła, że suma ta wykazana została w bilansie za rok 1933 na skutek braku miernika, jak należy przeliczać wierzycelności dolarowe oraz że wskutek wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 12 czerwca 1934 poz. 509 Dz. Ust. suma ta zostanie odliczona w roku bilansowym 1934, że więc w r. 1933 jest to zysk papierowy, który w imię elementarnej sprawiedliwości nie powinien ulegać opodatkowaniu w Spółdzielni. Aczkolwiek tedy władza w zaskarżonym orzeczeniu nietrafnie łączy tę sumę z podstawową działalnością Spółdzielni, to w każdym razie wyjaśnienie w zaskarżonym orzeczeniu, że nie podlega ona odliczeniu, jako uzyskana z różnic kursowych, stanowi logiczne nawiązanie do zarzutów odwołania. Skarga zaś ani nie twierdzi, że to nawiązanie jest niewystarczająco wyjaśnione ani też nie zwalcza go pod względem merytorycznym, zadowolając się twierdzeniem, że władza pozwana przyjęła stan faktyczny odmienny od rzeczywistości. Ale skarga podnosi te właśnie okoliczności faktyczne, które nie mają oparcia w aktach sprawy. Gdyby zresztą nawet tak nie było, to okoliczności te, jako nowe, ulegałyby pominięciu na zasadzie art. 83 ust. 3 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym. W tej części skarga nie jest tedy uzasadniona.

ad 2) Spółdzielnia, jako osoba prawna, podpada pod przepis art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, zatem ulega u niej opodatkowaniu w zasadzie jej zysk bilansowy, ustalony przy zastosowaniu cyt. przepisu (dochód podatkowy), tak, jak u każdej innej osoby prawnej. Dopiero po ustaleniu dochodu podat-

kowego na zasadzie art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym wchodzi w zastosowanie przepis art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym i aktualna się staje ocena, czy i o ile istnieją warunki zastosowania tego ostatniego przepisu. Wysokość dochodu podatkowego za rok 1934 nie jest sporna, kwestie zaś sporne co do wysokości dochodu podatkowego za rok 1933 zostały już omówione wyżej pod 1). O ile chodzi o zastosowanie art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, to władza pozwana uznaje w pewnej mierze, że zachodzą warunki zastosowania tego przepisu, gdyż odnośnie do roku 1933 od ustalonego przez siebie dochodu odliczyła kwotę 4126,35 zł, przedstawiającą część zysku w sumie 4158,59 zł, przypadającą na „zysk z członkami“ w 99,22%. Wprawdzie, o ile chodzi o rok 1934, to władza w ogóle nie zastosowała przepisu art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, lecz z odpowiedzi na skargę wynika, że uczyniła to jedynie dlatego, że zysk w kwocie 31043,06 zł Spółdzielnia osiągnęła nie z podstawowych czynności, t. j. udzielania kredytów, lecz z tytułu różnic kursowych w związku z zaciągnięciem w Banku Spółdzielczym w P. pożyczki. Trybunał uznaje tedy, że nie ma sporu co do tego, iż również za rok 1934 ulega odliczeniu od dochodu taki procent różnicy między sumą ustalonego dochodu 33496,80 zł, a sumą 31043,06 zł, jaki odpowiada procentowi udziału członków Spółdzielni „w zysku“.

O ile zaś chodzi o stanowisko władzy, że warunkiem zastosowania art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym jest, aby poszczególne pozycje zysku bilansowego, ściślej mówiąc, dochodu podatkowego w rozumieniu art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, pochodziły z podstawowej działalności Spółdzielni t. j. z udzielania kredytów, to nie ma ono oparcia w ustawie. W wypadku, jak niniejszy, kiedy jest niesporne, że Spółdzielnia jest uprawniona do działania i działa również wśród nieczłonków, należy w celu zastosowania art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym oprócz dochodu podatkowego z art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym obliczyć sumy nadwyżek bilansowych, pochodzące z obrotu z członkami i sumy przypadających na nieczłonków nadpłat i zwrotów.

Jeśliby użyte w ustawie wyrażenie „obróć“ brać w znaczeniu, w jakim go używa ustawa o państwowym podatku przemysłowym, to w odniesieniu do niektórych rodzajów Spółdzielni art. 10 p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym w ogóle nie miałby zastosowania. W Spółdzielni Rolniczej np., której celem jest zakup u członków produktów rolnych i dalsza ich sprzedaż, obrotem w rozumieniu art. 5 p. 1 ustawy o państwowym podatku przemysłowym jest suma uzyskana przez Spółdzielnię za sprzedane przez nią płody, a sprzedaż ta odbywa się

z natury rzeczy nieczłonkom, ponieważ ci nie zrzeszyli się po to, aby kupować płody, które posiadają. Podobnie w Spółdzielni Pożyczkowej zrzeszają się członkowie z reguły w tym celu, aby móc korzystać z kredytu w tej Spółdzielni. Stąd wniosek, że wyrażenie „obróć“, użyte w art. 10 p. 6 ustawy o państw. pod. doch. nie oznacza obrotu w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym, lecz że jest użyte w znaczeniu podstawowej działalności Spółdzielni, o czym mowa w cyt. art. 10 p. 6 w dalszym ciągu. Jeśli zaś tak jest, to owe sumy nadwyżek bilansowych, pochodzące z obrotów z członkami będą identyczne z sumami nadpłat i zwrotów, przypadających na członków.

Nadpłaty i zwroty związane są w ustawie z podstawową działalnością Spółdzielni, za którą władza uznaje w danym wypadku udzielanie pożyczek. Aby jednak udzielić pożyczki, Spółdzielnia musi sama wystarczyć o fundusze, które uzyska drogą pożyczki — z reguły — zaciągniętej nie u członków. Działalność Spółdzielni, wyrażająca się w zdobywaniu przez nią funduszy dla spełnienia jej zadań nie należy tedy do podstawowej działalności, a więc nie wpływa na obowiązek przelewania nadpłat i zwrotów, przypadających na nieczłonków, tym samym zaś nie wpływa na „obróć“ z członkami. W konkretnym wypadku umowa, w wyniku której nastąpiła obniżka własnego zadłużenia Spółdzielni, nie należy do podstawowej działalności Spółdzielni, a więc jest dla zastosowania ulgi podatkowej obojętna. Z tych samych powodów obojętna jest dla omawianej ulgi okoliczność, że dochód podatkowy za rok 1933 podwyższono o wymienione wyżej sumy 240221,54 zł i 7700 zł. W tej części zaskarżone orzeczenia nie są więc zgodne z ustawą.

Zasad powyższych należało uchylić orzeczenie z 25 września 1936 z powodu wadliwego postępowania i jako częściowo niezgodne z ustawą, orzeczenie zaś z 24 września 1936 jako niezgodne z ustawą.

ODSETKI OD DŁUGÓW. OBOWIĄZEK UJAWNienia NAZWISK POZYCZAJĄCYCH.

1. *Fakt niewyjawienia nazwisk dyskonterów przez osobę prawną, prowadzącą prawidłowe księgi handlowe, nie jest sum przez się dostatecznym powodem do uznania wydatku na koszty dyskonta za podlegający doliczeniu do zysków bilansowych.*

2. *Odnosnie do zaciąganych przez płatnika pożyczek fakt zaciągnięcia pożyczki oraz fakt wypłaty stypulowanych odsetek wymaga niezbednie co najmniej indywidualnego oznaczenia wierzyciela.* (Wyrok NTA z 6 lutego 1939 l. rej. 3404/37).

4 Urząd Skarbowy w Łodzi dekretem wątpliwości wezwał skarżącą między innymi „o oparcie zasługujących na uznanie dokumentami“ wydatków w kwocie 5301 zł 68 gr na dyskonto

prywatne, oraz w kwocie 19792 zł 33 gr na procent od pożyczek.

Skarżąca odpowiedziała, że operując małym kapitałem zmuszona jest korzystać z kredytów prywatnych u „nieznanych bliżej kredytorów“ oraz powołała się na wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 22 maja 1931 l. rej. 3810/28, wedle którego fakt niewyjawienia nazwisk dyskonterów przez osobę prawną, prowadzącą prawidłowe księgi handlowe, nie jest sam przez się dostatecznym powodem do uznania wydatku na koszty dyskonta za podlegający doliczeniu do zysków bilansowych.

Powołana judykatura Trybunału odnosi się wyłącznie do prowizji prywatnych dyskonterów z tytułu dyskonta weksli klientów płatnika, a więc do transakcji z reguły bezimiennych, przy czym jednak decydujące okoliczności faktyczne a więc fakt zrealizowania odnośnych weksli i wypłaty prowizji dadzą się stwierdzić z ksiąg handlowych płatnika. Odmiennie przedstawia się sprawa odnośnie do zaciąganych przez płatnika pożyczek, przy których fakt zaciągnięcia pożyczki oraz fakt wypłaty stypulowanych odsetek wymaga niezbędnie co najmniej indywidualnego oznaczenia wierzyciela. Skoro zaś skarżąca na wezwanie władzy o udokumentowanie wydatków, prócz gołosłownego twierdzenia, że zaciągnęła pożyczkę i wypłaciła odsetki „nieznanim bliżej kredytorom“ nie ofiarowała żadnych środków dowodowych, tym samym uniemożliwiła władzy ocenę realności danego wydatku pod kątem widzenia przepisów art. 6 i 8 pkt. b) ustawy o państwowym podatku dochodowym. Trybunał w doliczeniu tych odsetek do zysku bilansowego skarżące nie dopatrzył się wadliwości postępowania i oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

POTRĄCALNOŚĆ DOCHODU Z NADZWYCZAJNEGO WYREBU LASU ZE STRATAMI Z INNYCH ŹRÓDEŁ.

Jeżeli dochód płatnika z nadzwyczajnego wyrebu nie przewyższa strat z pozostałych źródeł dochodu za ten sam okres, dochód ten nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu z art. 15 ustęp ostatni ustawy o podatku dochodowym. (Wyrok NTA z 29 listopada 1937 l. rej. 3612/37).

Komisja Odwoławcza postanowiła uwzględnić odwołanie płatnika i uchylić wymiar podatku, a to zarówno wymiar na zasadach ogólnych, jak i wymiar od dochodu z nadzwyczajnego wyrebu lasu, opierając się — jak brzmią motywy tego orzeczenia — na przepisach art. 9 ustawy o podatku dochodowym, albowiem pod odliczeniem od dochodu z $\frac{5}{6}$ nadzwyczajnego wyrebu lasu w kwocie 27,137 złotych straty, wynoszącej 56.657 zł, nie pozostaje z nadzw. wyrebu lasu żaden dochód do opodatkowania. W skardze na to orzeczenie Przewodniczący Komisji podnosi zarzut, iż nie można od $\frac{5}{6}$ dochodu z nadzwyczajnego wyrebu lasu potrącać strat, poniesionych przez płatnika ze źródeł, podlega-

jących opodatkowaniu na zasadach ogólnych, lecz należy dochód ten opodatkować według przepisów art. 15 ust. 4—6 ustawy.

Skarga nie jest uzasadniona. Jak to bowiem Najwyższy Trybunał Administracyjny już orzekł i uzasadnił w wyroku z 5 maja 1937 l. rej. 4981/34 (Zb. wyr. Nr 1303 S) — jeżeli dochód płatnika z nadzwyczajnego wyrebu lasu nie przewyższa strat z pozostałych źródeł dochodu za ten sam okres, dochód ten nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu z art. 15 ustęp ostatni ustawy o podatku dochodowym.

NADZWYCZAJNY WYRĄB LASU. CZASOWE GRANICE WYREBU W PLANIE PRAWIDŁOWEGO GOSPODARSTWA.

1. Jeżeli plan prawidłowego gospodarstwa ułożony na dłuższy okres czasu, przewiduje nie tylko ogólną ilość wyrebu w tym okresie, ale także ilości przypadające na poszczególne roczne odcinki, to określenie czasowych granic wyrebu jest istotną częścią składową planu i zachowanie tych granic jest koniecznym warunkiem zgodności wyrebu z planem.

2. Przepisy art. 15 ust. 4 i 5 mają na celu zmniejszenie ciężaru podatkowego z powodu antycypacji dochodu, wyprzedzającej z jakichkolwiek powodów planową t. j. normalną eksploatację odnośnego źródła dochodu w przyszłych okresach gospodarczych. Obojętne jest, czy owe przyszłe okresy leżą jeszcze w granicach planu urzędzenia gospodarstwa leśnego, czy poza nimi. (Wyrok NTA z 5 października 1938 l. rej. 3611/37).

Interpretacja przepisów art. 15 ust. 4 i 5 ustawy o podatku dochodowym taka, iż o kwalifikacji wyrebu jako zwyczajnego lub nadzwyczajnego decyduje tylko ilość wyrąbanego drzewa niezależnie od tego, w którym z lat objętych planem drzewo to przypadają do cięcia — jest niezgodna zarówno z pojęciem planu prawidłowego gospodarstwa, jak i z intencją tych przepisów. Jeżeli plan prawidłowego gospodarstwa, ułożony — ze względu na właściwości gospodarki leśnej — na dłuższy okres czasu przewiduje nie tylko ogólną ilość wyrebu w tym okresie, ale także ilości przypadające na poszczególne roczne odcinki, to określenie czasowych granic wyrebu jest istotną częścią składową planu i zachowanie tych granic jest koniecznym warunkiem zgodności wyrebu z planem. Wynika to jasno także z przepisów, dotyczących „planu urzędzenia gospodarstwa leśnego“ (art. 9 i nast. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 czerwca 1927 poz. 932/32 Dz. Ust.).

Co się zaś tyczy intencji przepisów art. 15 ust. 4 i 5, to Najwyższy Trybunał Administracyjny niejednokrotnie wskazywał w swych wyrokach (np. z 15 maja 1929 l. rej. 992/27 Zb. wyr. Nr 109 S, z 5 maja 1937 l. rej. 4981/34 OPA 1848/37), iż przepisy te mają na celu zmniejszenie ciężaru podatkowego z powodu

antycypacji dochodu, wyprzedzającej z jakichkolwiek powodów planową t. j. normalną eksploatację odnośnego źródła dochodu w przyszłych okresach gospodarczych. Jasne jest, że ze stanowiska tej intencji przepisów określających dochód z lasu jest obojętne, czy owe przyszłe okresy leżą jeszcze w granicach planu urzędzenia gospodarstwa leśnego, czy poza nimi.

Jak już wyżej wspomniano, obojętny jest powód, dla którego nastąpiła antycypacja dochodu przyszłych okresów (por. także wyrok z 2 czerwca 1937 l. rej. 4212/34, 1609/36 i 1641/36). Dlatego nie może zaważyć przy kwalifikowaniu wyřębu okoliczność, że nie zachodzi żaden z przypadków wymienionych w § 26 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego poz. 769/34 Dz. Ust. (tak samo poz. 301/36 Dz. Ust.) — zresztą wymienionych widocznie przykładowo („w szczególności“).

Z powyższych wywodów wynika, że skarga Przewodniczącego Komisji Odwoławczej jest niezasadniona, o ile chodzi o wyřęby przewidziane w planie na lata następne. Natomiast byłaby skarga uzasadniona, o ile Komisja Odwoławcza uznałaby za nadzwyczajne także wyřęby przewidziane w planie na lata poprzednie a niezrealizowane w tych latach, czyli wyřęby zaszczerdzone w latach poprzednich (§ 26 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego).

ULGI DLA NOWOWZNIOSZONYCH BUDOWLI. UBIKACJE HOTELOWE PRZEZNACZONE DO WSPÓLNEGO UŻYTKOWANIA GOŚCI HOTELOWYCH. SPOŚOB POKRYCIA WYDATKÓW NA BUDOWĘ.

1. Lokale (ubikacje), przeznaczone dla wspólnego użytkowania gości hotelowych, jak czytelnia, sale do gry, wspólne łazienki i t. p., posiadają charakter lokali mieszkalnych.

2. Maszynownia, chłodnia, magazyny, pralnie, suszarnie, prasownie bielizny, kotłownie z zakładem na koks i wentylacje, jako „ubikacje“ gospodarcze związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa hotelowego, wiążą swe istnienie z użytkowaniem lokali wynajmowanych na mieszkanie. Dom w części, obejmującej takie lokale, nie traci charakteru domu mieszkalnego.

3. Z punktu widzenia potrącalności wydatków na budowę od dochodu podatkowego obojętną jest rzeczą, czy wydatki pokryte zostały efektywnie z bieżących dochodów danego roku operacyjnego, czy też z innych fundusów płatnika. (Wyrok NTA z 6 lutego 1939 l. rej. 2944/37).

W podaniach, wniesionych do Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu, skarżący prosił o przyznanie zwolnienia dochodów, płynących z nowowbudowanego domu mieszkalnego w Krynicy, od podatku dochodowego do końca 15 roku od ukończenia budowy, oraz o potrącenie z ogólnego dochodu, podlegającego opodatkowaniu, sum zużytych z dochodów na budowę. Urząd Skarbowy zwolnił dochody, płynące

z części mieszkalnej nowowbudowanego budynku, od obciążenia podatkiem dochodowym w ciągu lat piętnastu z zaznaczeniem, że zwolnieniem nie są objęte dochody, płynące z lokali, przeznaczonych na restaurację i z 10 różnych pomieszczeń gospodarczych.

W uzasadnieniu odmownej decyzji, wydanej na odwołanie, pozwana władza zaznaczyła, że zwolnienie dochodów od podatku przysługuje jedynie ubikacjom mieszkalnym hotelu, nie zaś ubikacjom gospodarczym, związanym z prowadzeniem przedsiębiorstwa hotelowego oraz że koszty budowy hotelu nie mogą być potrącone od dochodu, albowiem przy rewizji ksiąg hotelu stwierdzono, iż koszty te pokrywano nie z dochodów miarodajnego okresu operacyjnego, lecz z kapitału i obciążono nimi nie rachunek strat i zysków, lecz rachunek właściciela.

W związku z powyższym uzasadnieniem zaskarżonego orzeczenia należy przede wszystkim stwierdzić, że zarówno ustawa z 24 marca 1933 o ulgach dla nowowznoszonych budowli (poz. 173 Dz. Ust.), jak i rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (poz. 494/34 Dz. Ust.), normujące ulgi w podatku dochodowym, odnosi te ulgi do domów mieszkalnych względnie do budynków, przeznaczonych na cele mieszkalne, nie odnosi natomiast tych ulg do ubikacji mieszkalnych. Rozporządzenie wykonawcze w § 8 ust. 2 przewiduje ulgę tylko do części dochodu, płynącego z budynku, jeżeli nowowzniesiony budynek przeznaczony jest częściowo tylko na cele mieszkalne.

W niniejszym wypadku chodzi o nowowzniesiony dom, w którym mieści się hotel, a zatem w zasadzie o dom mieszkalny. W płaszczyźnie toczącego się sporu wypadła odpowiedzieć na pytanie, czy dom, zajęty na hotel, traci w części charakter domu mieszkalnego wskutek tego, że obok lokali, wynajmowanych gościom, zawiera również lokale (ubikacje), użytkowane w inny sposób. Otóż jeśli chodzi o lokale (ubikacje), przeznaczone do wspólnego użytkowania gości hotelowych, jak czytelnia, sale do gry, wspólne łazienki itp., to ich charakter, jako lokali mieszkalnych, nie może być kwestionowany. Zaskarżone orzeczenie wymienia między innymi, maszynownię, chłodnię, magazyn, pralnie, suszarnie, prasownie bielizny, łazienkę, dwa klozety dla służby, magazyn na bieliznę, kotłownię z zakładem na koks i wentylacje, jako „ubikacje“ gospodarcze, związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa hotelowego na które zwolnienie podatkowe nie może być rozciągane. Jeśli jednak, jak stwierdza sama władza, wymienione lokale, są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa hotelowego, jeśli więc istnienie tych lokali gospodarczych wiąże się z użytkowaniem lokali, wynajmowanych na mieszkanie a tym samym znajduje swe uzasadnienie niczym innym, jak celami mieszkaniowymi, to w tych warunkach trudno uznać, że dom w części, obejmującej takie lokale, traci charakter domu mieszkalnego.

PODATEK MAJĄTKOWY

Związek, o jakim wyżej jest mowa, nie istnieje, o ile chodzi o mieszczące się w domu bar i restaurację. Według bowiem niespornego stanu faktycznego tak bar jak i restauracja są dostępne dla osób postronnych, nie mieszkających w hotelu, a co do osób, mieszkających w hotelu, nie ma przymusu jedzenia w restauracji hotelowej. Nie mają więc one bynajmniej charakteru wspólnych jadalni, przeznaczonych dla mieszkańców hotelu. W części zatem, zajętej przez bar i restaurację oraz przez lokale, związane wyłącznie z prowadzeniem baru i restauracji, traci budynek charakter budynku mieszkalnego.

Gdy tedy pozwana władza co do omawianych lokali — z wyłączeniem baru i restauracji — nie rozprawiła się należycie z zarzutami odwo-

łania, to Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał z tego powodu zaskarżone orzeczenie za dotknięte istotną wadliwością postępowania.

Nie jest uzasadnione stanowisko władzy, o ile chodzi o odmowę zastosowania w odniesieniu do skarżącego ulgi z art. 3 cyt. wyżej ustawy z 24 marca 1933. W kwestii, o którą tu chodzi, wypowiedział się już Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z 14 września 1938 l. rej. 4655/35 (OPA 2358/38). W świetle motywów tego wyroku, z punktu widzenia potrącalności wydatków na budowę od dochodu podatkowego obojętną jest rzecz, czy wydatki pokryte zostały z bieżących dochodów danego roku operacyjnego, czy też z innych funduszy płatnika.

PODATEK MAJĄTKOWY

USTAWOWE PRAWO ZASTAWU NA NIERUCHOMOŚCIACH.

Przepis § 1 art. 1 przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym nie uchylił ustawowego prawa zastawu, wynikającego z art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. dla zaległości u podatku majątkowym. (Zasada prawna). (Uchwała Kolegium Zwiększonego NTA z 17 grudnia 1938 i wyrok NTA z 4 lutego 1939 l. rej. 2692/36)*.

Dnia 28 września 1925 doręczono S. nakaz zapłaty na podatek majątkowy w kwocie 456.066,12 zł. Pismem z 1 maja 1926 zwrócił S. nakaz zapłaty Izbie Skarbowej w Grudziądzu, zaznaczając, że nie jest obowiązany do zapłaty podatku, gdyż dobra St. kupił kontraktem z daty Berlin 18 września 1924, — prosił o sprostowanie nakazu przez wpisanie jako zobowiązanego B., oraz o doręczenie tego nakazu wymienionemu. Pismem z dnia 19 maja 1926 L. 9045/26, wystosowanym do Urzędu Skarbowego w Chełmie poleciła Izba Skarbowa wstrzymać kroki egzekucyjne, wdrożone przeciw S. w poszukiwaniu zaległego podatku majątkowego, sprostować nakaz zapłaty przez wpisanie jako płatnika B., oraz doręczyć nakaz B. a odpis S. Odbiór odpisu sprostowanego nakazu potwierdził S. dnia 7 czerwca 1926. Ze znajdującego się w aktach odpisu wynika, że B. otrzymał nakaz zapłaty na podatek majątkowy w sumie 456.066,12 zł oraz że wniósł przeciw nakazowi odwołanie z 12 lipca 1926. Odwołanie B. przesłał Urząd Skarbowy Izbie Skarbowej przy piśmie z 3 sierpnia 1926, prosząc o udzielenie wskazówek co do dalszego prawnego postępowania w kierunku ustalenia możności pokrycia zaległości w omawianym podatku majątkowym. Z pisma Urzędu Skarbowego z 23 sierpnia 1926 L. 3988/26, wystosowanego do Izby

Skarbowej, widać, że w tym czasie, wymierzony B. podatek wynosił 413.572,48 zł z pisma zaś tego Urzędu z 1 czerwca 1934 widać, że dobra St., G., Bag. i Bol. kupił od B. 18 września 1924 S., że podatek majątkowy wymierzony został B. z majątków wymienionych oraz z majątku Ż. i Cz. oraz że w dacie relacji majątki te znajdowały się w rękach: St.-D., i G. Z. Banku A., Cz. — Banku Z., Bag.-H., a Bol. (część) w rękach G., reszta zaś w rękach S. W szczególności według odpisu aktu z 30 lipca 1926 nr rep. 213 Notariusza S. w Chełmie sprzedał S. majątek Bol. G. Pismem z 20 listopada 1934 L. 103/68/B/34 Urząd Skarbowy w Chełmie zawiadomił G., że nabyty przez niego majątek Bol. obłożony został w roku 1924/25 płatnym podatkiem majątkowym w kwocie 15008, 25 zł i na zasadzie § 419 niem. K. C. oraz art. 57 ustawy o podatku majątkowym poz. 746/23 Dz. Ust. wezwał go do zapłacenia zaległości pod rygorem wdrożenia kroków egzekucyjnych w myśl § 4 P. E. Od orzeczenia odwołał się G. do Izby Skarbowej w Grudziądzu, która orzeczeniem z 31 marca 1936 Nr 12/1/140/C/36 odwołania nie uwzględniła. Na to ostatnie orzeczenie wniesiona została skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył, co następuje:

W odpowiedzi na skargę władza oświadcza, że nie odpowiada na zarzuty obrazę § 419 niem. K. C. tudzież art. 136 O. P., ponieważ zarzuty te nie były podniesione w odwołaniu. Wnosić z tego należy, że władza zgłasza ekscepcję z art. 83 ust. 3 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym. Przepis ten atoli nie ma w danym wypadku zastosowania, gdyż płatnik w odwołaniu kwestionował w ogóle swą odpowiedzialność za podatek, opartą właśnie na tymże § 419, więc chodzi o zarzuty natury prawnej, co odnosi się również do zarzutu obrazę art. 136 O. P.

Skarga zarzuca, że przepisy art. 57 ustawy o

*) p. niżej wyrok NTA z 4.5.1937 l. rej. 3569/36 o charakterze historycznym.

podatku majątkowym nie uzasadniają odpowiedzialności skarżącego za podatek majątkowy. Władza zaś w odpowiedzi na skargę powołuje się na wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 13 lutego 1934 l. rej. 5711/31 w sprawie z skargi H. Ż. Otóż w wyroku tym Trybunał ustalił zasadę prawną, że po dokonaniu prawomocnego wymiaru podatku majątkowego właścicielowi nieruchomości, nabywca tejże nieruchomości, na której w chwili nabycia nie były hipotecznie zabezpieczone zaległości z tytułu tego podatku, odpowiada rzeczowo z nieruchomości. W powołanym wyroku Trybunał wyjaśnił również, że obowiązek podatkowy wynikający z ustawy o podatku majątkowym jest w pierwszej linii osobisty, jednak posiada zarazem cechy podatku realnego. Trybunał nie znajduje powodów do zmiany swego stanowiska.

Skarga zarzuca dalej, że art. 57 ustawy o podatku majątkowym poz. 746/23 Dz. Ust. został uchylony. Zarzut ten, jeżeli go odnieść do art. 136 O. P., nie jest trafny, gdyż Ordynacja Podatkowa ma w myśl art. 1 zastosowanie do postępowania w sprawach podatków wyraźnie tam wymienionych, wśród których nie ma podatku majątkowego. Rzecz więc jasna, że przepisy Ordynacji nie tangują wcale przepisów ustawy o podatku majątkowym. Zarzut ten można odnieść jednak także do przepisów K. P. C., można bowiem stanąć na stanowisku, że cyt. art. 57 został zastąpiony przepisami art. 800 K. P. C. Ten ostatni artykuł normuje jednak tylko sposób sądowego podziału sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości, a mianowicie kolejność zaspokojenia z tej sumy należności przypadających od dłużnika. Przepisy art. 57 ustawy o pod. majątkowym wykraczają natomiast znacznie poza przepisy o sądowym podziale sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości. Art. ten, przyznający należnościom z tytułu podatku majątkowego ustawowe pierwszeństwo zaspokojenia z całego majątku nieruchomego płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi, z wyjątkiem wierzytelności w tymże art. określonych, nie tylko zapewnia tym należnościom prawo pierwszeństwa zaspokojenia w postępowaniu egzekucyjnym, lecz daje im również rzeczowe zabezpieczenie na nieruchomości, t. j. daje Skarbowi Państwa rzeczowe prawo poszukiwania tych należności z obciążonych nimi nieruchomości, skuteczne przeciw każdemu jej właścicielowi. Objęte bowiem artykułem 57 pierwszeństwo zaspokojenia z nieruchomości nie da się inaczej pojąć, jak w połączeniu z dopiero co określonym prawem rzeczowym.

O ile chodzi o mieszczące się w omawianym art. 57 pierwszeństwo zaspokojenia w postępowaniu egzekucyjnym, to w tym zakresie ono istotnie już nie obowiązuje. Jak już bowiem wyżej wskazano, normuje art. 800 K. P. C. kolejność zaspokojenia należności z sumy uzyska-

nej przez egzekucję z nieruchomości, a art. 1 przepisów wprowadzających prawo o sąd post. egz. (poz. 804/32 Dz. Ust.) uchyła przepisy o postępowaniu egzekucyjnym urzędowym w tym prawie. Przemawia za tym także art. IV cyt. przep. wpraw., który wyliczając wyczerpująco utrzymane w mocy przepisy o egzekucji i o pierwszeństwie zaspokojenia nie wymienia wśród nich art. 57 ustawy o pod. maj. Pozostała natomiast w mocy dalsza treść tegoż art. 57, zawierająca rzeczowe prawo zabezpieczenia podatku majątkowego na nieruchomości.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny na posiedzeniu Kolegium Zwiększonego dnia 17 grudnia 1938 uchwalił zasadę prawną: „Przepis § 1 art. 1 przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym nie uchylił ustawowego prawa zastawu, wynikającego z art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. dla zaległości w podatku majątkowym“.

O ile chodzi o realizację powyższego prawa, to z uwagi na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych poz. 580/32 Dz. Ust. w szczególności § 2 ust. 2 tegoż rozporządzenia, przymusowe ściąganie danych zaległości drogą egzekucji z nieruchomości obciążonej odpowiedzialnością może nastąpić jedynie w drodze unormowanej w K. P. C. Celem wszczęcia takiej egzekucji obowiązana jest władza skarbową przedstawić odpowiedni tytuł wykonawczy (art. 526 K. P. C.).

Z uwagi na poprzednie wywody władza skarbową nie jest uprawniona do wystawienia tytułu egzekucyjnego na imię ostatniej właścicielki nieruchomości, gdyż nie odpowiada ona za ten podatek osobiście, a tylko z tytułu swego prawa własności na nieruchomości. Tytuł taki może zatem powstać dopiero na skutek orzeczenia sądu powszechnego, który ze względu na prywatno-prawny charakter tego obciążenia powołany jest do orzekania o odpowiedzialności, tudzież jej rozmiarach z tytułu zaległego podatku majątkowego (art. 1 prawa o ustr. sądów powszechnych i art. 2 K. P. C.). Nie może zatem ostać się orzeczenie władzy administracyjnej, które w jakiegokolwiek bądź formie nakłada ten obowiązek na nabywcę obciążonej nieruchomości.

W konkretnym przypadku wezwała władza pierwszej instancji skarżącą z powołaniem się na § 419 K. C. niem., art. 57 ust. o podatku maj. i pod zagrożeniem wdrożenia kroków egzekucyjnych na zasadzie § 4 pkt. 2 P. E. do zapłacenia zaległości, a władza drugiej instancji wezwanie to utrzymała w mocy. Orzeczenie to należało stosownie do poprzednich wywodów uznać za niezgodne z prawem, przy czym należy zaznaczyć, że § 419 K. C. N. w ogóle nie może mieć zastosowania choćby dlatego, że

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

przepisem tym nie może być uzasadnione prawo przymusowego ściągnięcia pretensji opartej na normie prawa publicznego, zaś § 4 ust. 2 P. E. mógłby mieć zastosowanie tylko wówczas, gdyby istniał przepis prawa publicznego, nakładający osobistą odpowiedzialność za podatek majątkowy za inną osobę, aniżeli osobę podatnika. Takiego przepisu atoli nie ma.

PIERWSZEŃSTWO ZASPOKOJENIA.

Przepis art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. został uchylony z dniem wejścia w życie prawa o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, tj. z dniem 1 stycznia 1933. (Wyrok NTA z 4 maja 1937 l. rej. 3569)*).

Według znajdującego się w aktach arkusza wymiarowego wymierzono J. K. podatek majątkowy w sumie 1.748,32 zł, z czego na posiadłość grunty przypadło 492,21 zł a na inny majątek (III kat.) 1.256,11 zł. Jak wynika z pisma Urzędu Skarbowego z 14 września 1936, wystosowanego do Izby Skarbowej, wymiar podatku majątkowego uskuteczniiono od nieruchomości rolnej O. Nieruchomość tę nabyła w r. 1932 T. H., którą Urząd Skarbowy pismem z 19 sierpnia 1935 wezwał do zapłaty zaległego za czas od 1924 r. do 1930 r. podatku majątkowego w sumie 864,32 zł oraz odsetek zwłoki za czas od 31 sierpnia 1935 w sumie 526,54 zł, razem w sumie 1.390,86 zł, a to pod rygorem przymusowego ściągnięcia z nieruchomości. Stosownie do pouczenia, zawartego w piśmie Urzędu Skarbowego, wezwana wniosła odwołanie, którego Izba Skarbowa w Grudziądzu orzeczeniem z 14 września 1935 nie uwzględniła, przy czym oparła się na przepis art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. Na to ostatnie orzeczenie skierowana została skarga do NTA.

Jak wynika z orzeczenia I instancji, orzeczenie to oparte zostało pod względem formalnym na przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 poz. 580 Dz. Ust., wobec czego przedstawia się ono jako zagrożenie skierowania egzekucji na drogę sądową, o któ-

rym mowa w § 3 rozporządzenia z 13 sierpnia 1930 poz. 481 Dz. Ust. Skierowanie takie przeciw osobie bezpośrednio nie obowiązanej jest w myśl ust. 2 § 4 rozporządzenia z 25 czerwca 1932 o tyle dopuszczalne, o ile osoba ta jest w myśl istniejących przepisów obowiązana do uiszczenia należności lub też odpowiedzialna za jej uiszczenie. Te przepisy to właśnie art. 57 ustawy o podatku majątkowym. Charakter tego przepisu stwierdzony został w szeregu wyroków NTA, m. in. w powołanym w odpowiedzi na skargę wyroku z 13 lutego 1934 l. rej. 5711/31, w którym Trybunał orzekł i uzasadnił, że po dokonaniu prawomocnego wymiaru podatku majątkowego właścicielowi nieruchomości, nabywca tej nieruchomości, na której w chwili nabycia nie były hipotecznie zabezpieczone zaległości z tytułu tego podatku, odpowiada rzeczowo. Charakter zaś tego przepisu jest taki sam (nie mówiąc o rozciągłości odpowiedzialności) jak przepisu art. 41 prawa hipotecznego z 1818 r. powołanego w art. 1594 U. P. C. (ros.), § 216 p. 2. ord. egz. (austr.), oraz § 10 p. 3 ustawy z 24 marca 1897 (niem.). Wszystkie te przepisy uchylone zostały wyraźnie § 2 art. 1 przep. wpraw. prawo o sądowym post. egzekuc., oczywiście z tego powodu, że kwestia będąca przedmiotem powołanych przepisów uregulowana została w art. 800 § 1 p. 3 względnie także p. 6 K. P. C. Gdy ponadto § 1 art. I cyt. przep. wpraw. uchyla moc obowiązującą dotychczasowych przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, urządzonym w K. P. C. i w przep. wpraw. prawo o sądowym post. egzek. przeto nie może być wątpliwości, że było wolą ustawodawcy uchylić wszystkie przepisy tego charakteru co przepis art. 800 § 1 p. 3. K. P. C. Wskazuje na to jeszcze i to, że art III i IV cyt. przep. wpraw. wymieniają przepisy, które pozostają nadal w mocy, w szczególności zaś art. IV wlicza taksatywnie te przepisy o egzekucji i pierwszeństwie zaspokojenia, które nadal obowiązują. Z tego wniosek, przeto nie może być wątpliwości, o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. został uchylony z dniem 1 stycznia 1933.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI.

ULGI DLA NOWOWZNIOSZONYCH BUDOWLI. ZWIĄZANIE WŁADZY WYMIAROWEJ WYROKIEM NTA. MOC PRAWOTWÓRCZA DECYZJI O ZWOLNIENIU OD PODATKU.

1. Władza związana jest zapatrywaniem Najwyższego Trybunału Administracyjnego tylko w tej sprawie, w której zapadł wyrok Try-

*) Wyrok podany jedynie dla zilustrowania zmiany interpretacji w judykaturze NTA p. wyżej wyrok NTA z 4.2.1939 l. rej. 2692/36.

bunału. W tej sprawie władza obowiązana jest wydać nowe orzeczenie w duchu poglądu Najwyższego Trybunału Administracyjnego, nie wchodząc w to, czy wyrok jest trafny pod względem materialno-prawnym.

2. Orzeczenie prawomocne tworzy w danej sprawie prawo i w odniesieniu do takiego orzeczenia jest obojętne, czy skutki prawne takiego orzeczenia odpowiadają prawu materialnemu. (Wyrok NTA z 6 lutego 1939 l. rej. 5955/37, 3746/38, 2216/38).

I. N. zwalczał wymiar podatku od nieruchomości za rok 1933 z budynku, położonego w

Grudziądzu — między innymi — z tego powodu, że lokal Nr 12 nie podlega podatkowi, ponieważ zwolniony został od podatku od nieruchomości na lat 15 decyzją Magistratu m. Grudziądza z d. 5 marca 1930 r. Orzeczenie Izby Skarb. w Grudziądzu, którym nie uwzględniono odwołania, zostało uchylone wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 17 czerwca 1936 l. rej. 968/34 jako niezgodne z prawem. W następstwie Izba Skarbowa orzeczeniem z 15 września 1937 załatwiła odwołanie w ten sposób, że uznała za zwolnioną od podatku część lokalu, wobec czego podstawę wymiaru podatku zniżyła.

Na to orzeczenie wniesiona została skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (l. rej. 5955/37).

II. W tej samej wysokości, jak za rok 1933, włączyła Izba Skarbowa czynsz za lokal Nr 12 do podstaw wymiaru podatku od nieruchomości za rok 1935 orzeczeniem, które stało się przedmiotem skargi l. rej. 3746/38 i za rok 1936 orzeczeniem, które jest przedmiotem skargi l. rej. 2216/38.

W sprawie wymiaru podatku za rok 1933 spór toczył się poprzednio przed Trybunałem o to, czy czynsz pobierany za lokal, oznaczony Nr 12, o który to lokal chodzi i w niniejszych sprawach, ma być wyłączony z podstawy opodatkowania. W tym bowiem kierunku szło żądanie skarżącego, wyrażone zarówno w odwołaniu jak i w skardze l. rej. 968/34. Jeśli tedy Trybunał w wyroku z 17 czerwca 1936 l. rej. 968/34 uznał, że wymieniony lokal został prawomocnie zwolniony od podatku na lat 15 decyzją Magistratu m. Grudziądza i uchylił z tego powodu orzeczenie Izby Skarbowej, jako niezgodne z prawem, to tym samym Trybunał uznał, że czynsz pobierany za wynajem spornego lokalu podlega wyłączeniu z podstawy wymiaru podatku od nieruchomości, jak to trafnie podnosi skarga. Poglądem tym władza była związana w myśl art. 89 ust. 2 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, wobec czego obowiązana była wydać orzeczenie w tym duchu, nie wchodząc w to, czy wyrok Trybunału, jest pod względem materialno-prawnym trafny, gdyż po wydaniu wyroku kwestia ta usuwa się zarówno spod oceny władzy, jak i samego Trybunału.

Co się tyczy wymiaru za lata 1935 i 1936, to wobec tego, że przedmiotem skargi l. rej. 968/34 była tylko sprawa wymiaru podatku za rok 1933 jako też, że w myśl ust. 2 art. 89 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym władza związana jest zapatrywaniem Trybunału tylko w danej sprawie, władza nie była w myśl cyt. przepisu związana zapatrywaniem Trybunału w sprawie wymiaru podatku na lata 1935 i 1936. Co się tyczy tego ostatniego wymiaru, to

nie jest sporne między władzą a skarżącym, że udzielone postanowieniem Magistratu w Grudziądzu zwolnienie od podatku jest prawomocne, o ile dotyczy zwolnienia na lat 15, władza nadaje jednak temu postanowieniu inną, mianowicie ciśniejszą treść, niż skarżący, a to opierając się na późniejszych pismach Zarządu Miejskiego. Mianowicie władza wyjaśniła w zaskarżonych orzeczeniach, że wymiarem nie objęła (innymi słowy, że zwolniła od podatku) tylko „dojście do klatki schodowej prowadzącej do balkonu tudzież pobudowaną nad tymże dojściem kabinę operatora“, ustalając za te zwolnione ubikacje czynsz w kwocie 360 zł i twierdząc, że tylko tej budowli dotyczy zwolnienie, o którym jest mowa w „zaświadczeniu władzy budowlanej“; inne części składowe lokalu władza uznała za nie korzystające ze zwolnienia. Władza oparła się przy tym na piśmie Zarządu Miejskiego z 21 grudnia 1935, wystosowanym do I Urzędu Skarbowego, w którym Zarząd, nawiązując do wydanego (a nie znajdującego się w aktach) „zaświadczenia dot. przebudowy lokalu parterowego (przejście do sali kina „Gryf“), uzupełnia je w ten sposób, że „gruntowna przebudowa tegoż lokalu powstała przez usunięcie istniejących ścian wewnętrznych (działowych) i postawienie nowych ścianek działowych przez urządzenie wygódek. Przy wykonaniu teje przebudowy nie zostały naruszone zewnętrzne ściany, stropy i konstrukcje dachu tegoż budynku“, jako też na piśmie Zarządu Miejskiego z dnia 10 stycznia 1936, wystosowanym do skarżącego, w którym Zarząd stwierdza, że w jego piśmie z 21 grudnia 1935 nie zostało uwzględnione, iż właściciel kina „Gryf“, zbudował na terenie skarżącego dojście do klatki schodowej, prowadzącej do balkonu i nad tymże dojściem kabinę dla operatora. Nie jest sporne, że ubikacje, objęte pismami Zarządu Miejskiego z 21 grudnia 1935 i 10 stycznia 1936, wchodzą w skład lokalu, zajmowanego przez G, o którym jest mowa w decyzji Magistratu z 5 marca 1930. Tą decyzją zaś zwolniony został cały lokal (jako gruntowna „przebudowa“) od podatku od nieruchomości. Wbrew więc oczywistej treści akt twierdzi władza pozwana w zaskarżonych orzeczeniach, że zwolnienie, udzielone przez Magistrat dotyczy tylko części lokalu. Zaświadczenia Zarządu Miejskiego, powołane w zaskarżonych orzeczeniach, bynajmniej nie świadczą o tym, jakoby inna była treści decyzji z 5 marca 1930, a podając szczegóły dokonanych robót budowlanych, mogą tylko służyć jako podstawa do oceny, czy decyzja z 5 marca 1930 jest pod względem materialno-prawnym prawidłowa. Jednakowoż już w wyroku z 17 czerwca 1936 l. rej. 968/34 Trybunał orzekł, że orzeczenie prawomocne tworzy w danej sprawie prawo i w odniesieniu do takiego orzeczenia jest obojętne, czy skutki prawne takiego orzeczenia odpowiadają prawu materialnemu.

PODATEK OD PLACÓW BUDOWLANYCH.

CHARAKTER PLACU JAKO PRZEDMIOTU PODATKU.

Już wdrożenie — bezpośrednio po nabyciu placu — czynności przygotowawczych do jego zabudowy (następnie uskutecznionej) pozbawia plac charakteru obiektu podatkowego podatku od placów budowlanych w sensie rozporządzenia Prez. Rzeczypospolitej z 22 kwietnia 1927 poz. 372 Dz. Ust. i rozporządzenia wykonawczego z 3 listopada 1927 poz. 913 Dz. Ust. (Wyrok NTA z 31 stycznia 1939 l. rej. 3075/36).

R. zaskarżyła do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej w Grudziądzu, którym nie uwzględniono odwołania od wymiaru podatku od placów budowlanych za czas od 1 stycznia do 30 kwietnia 1935 z placu położonego w Gdyni, skarżąca zarzuciła między innymi, iż sporny podatek nie należy się dlatego, że bezpośrednio po nabyciu opodatowanego gruntu, a mianowicie już w styczniu roku 1935 rozpoczęła ona czynności przygotowawcze do zabudowania tego gruntu, które to zabudowanie następnie przeprowadzono w ciągu tegoż roku, po uzyskaniu w kwietniu odpowiedniego zezwolenia.

Pozwana władza jednak oparła swoje orzeczenie jedynie na tym, że w okresie czasu od 1 stycznia do 15 kwietnia 1935 nie zachodziły ustawowe przeszkody do dostatecznego zabudowania placu. W ten sposób władza pominęła wyżej przytoczony zarzut odwołania, gdyż zarzut ten nie dotyczył kwestii ustawowych prze-

szkód, lecz polegał na założeniu prawnym, że już wdrożenie — bezpośrednio po nabyciu placu — czynności przygotowawczych do jego zabudowy (następnie uskutecznionej), pozbawia plac charakteru obiektu podatkowego podatku od placów budowlanych w sensie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 kwietnia 1927 poz. 372 Dz. Ust. i rozporządzenia wykonawczego z 3 listopada 1927 poz. 913 Dz. Ust. Jak to bowiem Najwyższy Trybunał Administracyjny niejednokrotnie orzekł już i uzasadnił w swojej judykaturze, a w szczególności w wyroku z dnia 15 czerwca 1934 l. rej. 5675/30 w sprawie Towarzystwa Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza Sp. Akc. w Warszawie, z podstawowych intencji rozporządzenia z 22 kwietnia 1927, mającego na widoku zużytkowanie terenów na cele budowy mieszkań, wynika, że w jego rozumieniu „plac budowlany“ przedstawia się zasadniczo, jako teren niewyzyskany względnie nieużyteczny. Gdy zaś celowa działalność właściciela, zmierzająca do zabudowy placu, niewątpliwie w każdej jej formie stanowi już wyzyskanie placu w kierunku j. w. i pozbawia go cech placu nieużytecznego, to podniesienie przez odwołanie kwestia czynności przygotowawczych do budowy miała istotne znaczenie dla oceny charakteru spornego placu jako placu budowlanego, podlegającego opodatkowaniu, i nie mogła pozostać niewyjaśniona względnie pominięta w orzeczeniu w myśl art. 119 i 123*) Ord. Pod. z roku 1934.

PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN.

UKRYTA DAROWIZNA. PRAWO WŁADZY DO OCENY PISMA. PRAWO PODWYŻSZENIA SZACUNKU.

1. Różnica między podaną w akcie wartością a wartością rzeczywistą (obiegową) nie zawsze uzasadnia wniosek, że akt zawiera również ukrytą darowiznę.

2. Prawo władzy do oceny sporządzonego przez strony pisma (art. 6 u. o. s.) nie jest ograniczone do pism podlegających opłacie stemplowej, ale rozciąga się także na pisma od tej opłaty wolne.

3. Przepisy ustawy o opłatach stemplowych nie przewidują prawa władz skarbowych do podwyższenia podanego przez strony szacunku w celu dokonania wymiaru opłaty stemplowej. (Wyrok NTA z 19 września 1938 l. rej. 2860/35).

Aktem notarialnym z daty 18 kwietnia 1931 nr rep. 549 sprzedał J. L. swoją nieruchomości warszawską Nr. 1725 A. dzieciom swoim w równych częściach, zachowując dla siebie dożywotnie użytkowanie i administrację; — cenę kupna ustalono na 350.000 zł. Notariusz pobrał opłatę

stemplową od sumy 500.000 zł, którą obliczył przez dodanie do ceny kupna wartości dożywotnia w kwocie 150.000 zł. Dnia 6 maja 1933 zmarł J. L. Od majątku spadkowego wymierzono podatek spadkobiercom — wymienionym wyżej dzieciom, przy czym do podstawy wymiaru wliczono sumę 400.000 zł, przedstawiając różnicę między wartością rzeczywistą nieruchomości Nr. 1725 A. którą przyjęto na 900.000 zł, a wartością podaną w akcie nr. rep. 549.

Przedmiotem sporu jest włączenie do podstawy wymiaru podatku spadkowego wymienionej wyżej sumy 400.000 zł, przyjętej przez władzę jako różnica między ceną sprzedaży a wartością nieruchomości. Władza pozwana uzasadniła zaskarżone orzeczenie tym, że akt nr. rep. 549 posiada charakter negotii mixti cum donatione, że więc na zasadzie art. 1, 6, 52 p. 1, 54 p. 1 i 58 ustawy o opłatach stemplowych oraz art. 1 Przep. o op. sp. i dar. poz. 391/23 Dz. Ust. podlega nie tylko opłacie stemplowej, ustalonej przy sporządzeniu aktu, ale również od różnicy szacunku podatkowi spadkowemu. Zda-

*) art. 112 i 116 Ord. Pod. z roku 1936.

niem skargi żaden z powołanych przepisów nie uzasadnia prawa władz skarbowych do kwestionowania podanego przez strony przy akcie szacunku nieruchomości, a dopóki nie zostały wydane normy o najniższym szacunku z art. 12 u. o. s. władze w ogóle nie mogą podwyższać szacunku. Ten pogląd uznał Trybunał o tyle za trafny, że przepisy ustawy o opłatach stemplowych rzeczywiście nie przewidują prawa władz skarbowych do podwyższenia podanego przez strony szacunku w celu dokonania wymiaru opłaty stemplowej, ale też w niniejszym sporze nie chodzi o wymiar opłaty stemplowej od sumy wartości wyższej, niż strony podały w akcie. Natomiast w myśl art. 6 u. o. s. służy władzy prawo oceny, sporządzonego przez strony pisma stosownie do jego treści. Prawo to zaś nie jest ograniczone wyłącznie do pism podlegających opłacie stemplowej, ale rozciąga się także na pisma, od tej opłaty wolne, a więc również na pisma wolne od opłaty stemplowej na zasadzie art. 54 ust. 1 p. 1 u. o. s., to znaczy, pisma stwierdzające tytuł własności, który podlega podatkowi spadkowemu i od darowizn. Do zebrania zaś podstaw w celu oceny pisma pod względem jego treści jest władza upoważniona z mocy art. 38 u. o. s. W tym kierunku idzie stała judykatura Najwyższego Trybunału Administracyjnego (por. np. wyroki z 9 marca 1931 l. rej. 2586/29 — OPA 1771/37, z 18 grudnia 1935 l. rej. 10728/32 — OPA 1780, z 4 września 1935 l. rej. 7211/32 — OPA 1781, z 15 kwietnia 1935 l. rej. 10733/32 OPA 1782). W tych uprawnieniach władzy nie nie zmieniają normy szacunku, wydać się mające na zasadzie art. 12

u. o. s., gdyż po wydaniu tych norm władza będzie ewentualnie władna podwyższyć szacunek dla wymiaru opłaty stemplowej, ale bynajmniej nie uzyska przez to prawa uznania aktu, noszącego znamiona darowizny za akt sprzedaży i odwrotnie. Wprawdzie sama różnica między podaną w akcie wartością, a wartością rzeczywistą (obiegową) nie zawsze uzasadnia wniosek, że akt zawiera również ukrytą darowiznę, ale w tym kierunku skarga żadnych zarzutów nie podnosi.

Podnosi natomiast skarga zarzut obrazy art. 3 w związku z art. 23 Przep. o op. sp. i dar., dopatrując się w tym, że władza oparła wymiar na szacunku nieruchomości z dnia sporządzenia aktu sprzedaży, a nie z czasu ustalenia szacunku. Ten zarzut uznał Trybunał za trafny. Ustalony bowiem na dzień sporządzenia aktu sprzedaży szacunek może służyć jedynie do porównania ceny sprzedaży z wartością nieruchomości, a więc do uzyskania jednej z przesłanek do wniosku, że zachodzi ukryta darowizna. Natomiast w myśl art. 3 ust. 3 cyt. Przep. poz. 391/23 Dz. Ust. celem wymiaru podatku od darowizny władza obowiązana jest ustalić szacunek przedmiotów darowanych według stanu ich w dniu zdziałania darowizny, natomiast według wartości w czasie, w którym władza skarbową ustala szacunek. Ponieważ władza przyjęła, że obdarowani zapłacili za przedmiot, co do którego zachodzi częściowa darowizna, 500.000 zł, ponieważ więc darowizna zachodzi tylko co do nadwyżki, przeto ta nadwyżka ustalona być winna przez odjęcie sumy 500.000 zł od sumy szacunku, ustalonego na dzień jego dokonania.

OPŁATY STEMPLOWE.

OCENA KONTRAKTU ZDANIA JAKO DAROWIZNY LUB UMOWY ODPLATNEJ. PRZEWYŻKA CIĘŻARÓW. UCZESTNICZY KONTRAKTU.

1. *W stosunku między rodzicami i dziećmi, jako dziedzicami koniecznymi kontrakt zdania nie może z reguły — w braku okoliczności, wskazujących na przeciwieństwo — budzić wątpliwości co do tego, że zachodzi darowizna. Inaczej ma się rzecz w wypadku, kiedy obdarowanym jest osoba, która nie jest dziedzicem koniecznym darującego.*

2. *Dyskwalifikacja umowy jako darowizny a zakwalifikowanie jej jako umowy odpłatnej, nie może nastąpić na zasadzie samego tylko obliczenia wartości przejętych przez obdarowaną stronę ciężarów, opartego na przepisach ustawy o podatku spadkowym.*

3. *Istnienie w umowie, mającej być według woli stron przysporzeniem bezpłatnym, ciężarów lub zleceń, zułuszcza takich, które są zazwyczaj połączone przy przejściu majątku drogą nabycia na wypadek śmierci i przechodzą przy sukcesji uniwersalnej na sukcesora, nie*

wyklucza zastosowania do danej umowy przepisów ustawy niemieckiej z 1906 r. nawet w wypadku, gdy ciężary te, obliczone według przepisów tej ustawy przewyższają określoną przez stronę wartość przedmiotu darowizny. (Wyrok NTA z 3 lutego 1939 l. rej. 420/37).

Małżonkowie Jan i Franciszka S. przekazali swoją nieruchomość rolną wraz z żywym i martwym inwentarzem do równych praw i części zięciowi Brunonowi oraz córce Marii małż. K. Wartość nieruchomości podano w akcie na 10870 zł. W zamian za to zobowiązali się nabywcy wypłacić dzieciom zdających Leonowi i Marcie łącznie kwotę 5000 zł tytułem przyszłej schedy po rodzicach oraz wydawać zdającym dożywocie rocznej wartości 424,50 zł, przy wieku wymienników 63 wzgl. 50 lat. Notariusz pobrał opłatę stemplową z art. 139 ustawy o opłatach stemplowych. Urząd Skarbowy w Nowym Tomysku wymierzył dodatkowo małż. S. i K. opłatę stemplową z art. 58 u. o. s. wraz z 10% dodatkkiem i 50% dodatkkiem komunalnym w łącznej kwocie 375,68 zł, przyjmując za podstawę wymiaru kwotę 5870 zł, tj. różnicę między wartością nieruchomości w kwocie 10870 zł, a

OPLATY STEMPOWE

wartością świadczeń na rzecz osób trzecich w kwocie 5000 zł.

Sporną umowę nazwały strony kontraktem zdania.

Jest rzeczą notoryjną, że na obszarze zawarcia umowy nazwą tą obejmuje się umowy, zawierane między rodzicami i dziećmi w wypadku wypuszczenia przez rodziców gospodarstwa rolnego następcom - sukcesorom. Kontrakty takie mają zwykle cechę darowizny. Użyta więc w umowie nazwa wskazuje raczej na zamiar stron działania darowizny. W wyroku z 4 września 1936 r. l. rej. 2860/33 (Zb. Nr. 1235/S). Trybunał orzekł i uzasadnił, że dyskwalifikacja umowy jako darowizny a zakwalifikowanie jej jako umowy odpłatnej, nie może nastąpić na zasadzie samego tylko obliczenia wartości przejętych przez obdarowaną stronę ciężarów, opartego na przepisach ustawy o podatku spadkowym, oraz że istnienie w umowie, mającej być według woli stron przysporzeniem bezpłatnym, ciężarów lub zleceń, zwłaszcza takich, które są zazwyczaj połączone przy przejściu majątku drogą nabycia na wypadek śmierci i przechodzą przy sukcesji uniwersalnej na sukcesora, nie wyklucza zastosowania do danej umowy przepisów ustawy niemieckiej z 1906 nawet w wypadku, gdy ciężary te, obliczone według przepisów tej ustawy, przewyższają określoną przez strony wartość przedmiotu darowizny.

Aczkolwiek tedy przyjęta przez władzę, a nie zważana przez skargę, przewyżka wartości świadczeń wzajemnych nad wartością zdanej nieruchomości w kwocie 73 zł nie może w pewnych wypadkach w myśl powyższego wyroku odbierać sama przez się spornemu aktowi cech darowizny, to jednak trafnie podnosi władza w odpowiedzi na skargę, że przy działaniu umowy musi istnieć zamiar obdarowania. O ile w stosunku między rodzicami i dziećmi, jako dziedzicami koniecznymi, kontrakt zdania nie może z reguły — w braku okoliczności, wskazujących na przeciwieństwo — budzić wątpliwości co do tego, że zachodzi darowizna, to inaczej ma się rzecz w wypadku, kiedy obdarowanym jest osoba, która nie jest dziedzicem koniecznym darującego. Skarżący Bruno K., jako mąż córki zdających, nie wchodziłby w grę na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia. Okoliczność ta w połączeniu z wysuniętym przez władzę momentem przewyżki świadczeń wzajemnych stwarza domniemanie, że nie było zamiaru obdarowania. Skarga zaś nie wskazuje żadnej okoliczności, która by to domniemanie obalała.

OKREŚLENIE RODZAJU CZYNNOŚCI PRZY POMOCY DOWODÓW POZA DOKUMENTEM STANOWIĄCYM PRZEDMIOT OPLATY.

Prawo władzy z art. 6 u. o. s. nie może sięgać tak daleko, by wykluczało obronę strony, opartą na okolicznościach faktycznych, istniejących

poza dokumentem, a przytoczonych celem wykazania, że zamiar, wysnuty przez władzę z treści dokumentu, nie mógł istnieć z różnych powodów m. in. także z powodu zbudności danego oświadczenia woli. (Wyrok NTA z 3 lutego 1939 l. rej. 1651/37).

W akcie Z. Z., jako zarządca konkursowy firmy „O“ S. A., oświadczył, że na rzecz firmy Schweizerischer Bankverein wpisana jest łączna hipoteka zabezpieczająca do wysokości 4,180.000 fr.szw. celem zabezpieczenia udzielonego firmie „O“ kredytu, — na nieruchomościach, będących własnością firmy „O“, w akcie wymienionych. Według dalszej treści aktu Z., jako zarządca konkursowy, poddaje się odnośnie do wspomnianej łącznej hipoteki zabezpieczającej „natychmiastowej egzekucji wprost z niniejszego dokumentu w obciążone nieruchomości“, a mianowicie dla zabezpieczonego powyższą łączną hipoteką zabezpieczającą roszczenia I st. w kwocie 3.558.095 fr. szw. razem z 9½% odsetkami i komisji rocznie od 26 lutego 1932, jako też dla roszczenia z tytułu kosztów w kwocie 9.982 fr.szw., połączonych ze ściąganiem powyższej wierzytelności, a mianowicie w ten sposób, że rygor egzekucyjny z tego dokumentu dopuszczalny jest wobec każdorazowego właściciela obciążonych nieruchomości. Dalej Z. zezwała i wnosi o wpis poddania się natychmiastowemu rygorowi egzekucyjnemu co do łącznej hipoteki zabezpieczającej, wpisanej w księdze wieczystej nieruchomości dla wyżej wspomnianych roszczeń. Od aktu pobrał notariusz tytułem opłaty stempłowej kwotę 3.30 zł.

Nakazem płatniczym wymierzono firmie „O“ od aktu, o którym mowa, opłatę stempłową przy zastosowaniu art. 114 i 6 u. o. s. Odwołania nie uwzględniono, wychodząc w szczególności z założenia, że akt zawiera dwie enuncjacje zarządcy konkursowego firmy „O“ o charakterze prawnym, z których dla firmy Schweizerischer Bankverein powstały z mocy tego aktu uprawnienia, a mianowicie: 1) że z kwoty 4.180.000 fr.szw., dla której ta ostatnia firma posiada hipoteczne zabezpieczenie z tytułu kredytu, udzielanego firmie „O“, może natychmiast domagać się zapłacenia przez dłużnika kwot 3.558.095 fr.szw., oraz 9.982 fr.szw. wraz z należnościami ubocznymi, 2) że enuncjacja, wymieniona pod 1), ma być uwidoczniona w księdze wieczystej. Z enuncjacji, wymienionej pod 1), wynika niewątpliwie, że zarządca konkursowy uznał, iż wymienione sumy pieniężne stanowią dług firmy „O“, a takie oświadczenie podpada pod art. 114 ustawy o opłatach stempłowych.

Na skutek skargi, wniesionej na to orzeczenie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Trybunał uchylił je wyrokiem z 14 października 1936 l. rej. 1989/34 z powodu wadliwego postępowania.

W miejsce uchylonego orzeczenia Urząd Wojewódzki Śląski wydał nowe orzeczenie, nie

uwzględniające również odwołania, które stanowią przedmiot obecnej skargi kasacyjnej.

W wyroku, uchylającym poprzednie orzeczenie pozwanej władzy, Trybunał zajął stanowisko, że prawo władzy z art. 6 u. o. s. nie może sięgać tak daleko, by wykluczało obronę strony, opartą na okolicznościach faktycznych, istniejących poza dokumentem, a przytoczonych celem wykazania, że zamiar, wysnuty przez władzę z treści dokumentu, nie mógł istnieć z różnych powodów m. in. także z powodu zbledności danego oświadczenia woli. Właśnie też w rozpatrywanej sprawie strona skarżąca zwalczała dorozumiewanie się przez pozwaną władzę oświadczenia woli w kierunku uznania długu argumentem, iż uznanie takie byłoby w warunkach sprawy, w szczególności z uwagi na to, że już uprzednio „uznanie długu nastąpiło na zasadzie zupełnie innych przepisów prawnych i w formie tamże przewidzianej, to jest w ustawie konkursowej“ — zbyt czyste. Okoliczność zaś uznania długu w tabeli konkursowej jest według twierdzenia skargi między stronami nie-sporna. Było więc obowiązkiem pozwanej władzy ten zarzut odwołania co do istotnej treści oświadczenia woli, w związku z argumentem, jakim się posłużyła strona, rozpoznać i z zarzutem tym w zaskarżonym orzeczeniu się rozprawić.

Wydając nowe orzeczenie, pozwana władza stanęła na tym samym, co w poprzednim orzeczeniu stanowisku, że sporne pismo stwierdza uznanie długu. Władza zaznaczyła, że zamiar oświadczenia woli strony, wysnuty jest wprawdzie z treści pisma, a nie jest w nim jasno i wyraźnie określony, lecz jest on istotny, a żaden przepis prawny nie normuje, w jaki sposób w danym przypadku ma być wyrażona wola stron — oraz że twierdzenie firmy, iż poprzednio uznała dług i ponowne uznanie jest niepotrzebne, nie jest trafne, bo oświadczenie woli można stwierdzić według potrzeby nawet kilkoma pismami.

Z powyższego uzasadnienia widać, że pozwana władza, oddalając odwołanie, oparła się znowu wyłącznie na treści pisma, pomijając obronę strony, opartą na okolicznościach faktycznych, łączących poza treścią dokumentu, która to obrona zmierzała do wykazania, że w danych warunkach sprawy uznanie długu było zupełnie zbyt czyste. Zaskarżone orzeczenie jest więc dotknięte tą samą wadliwością, z powodu której nastąpiło uchylenie przez Najwyższy Trybunał Administracyjny poprzedniego orzeczenia.

Pozwana władza powołuje się w zaskarżonym orzeczeniu na okoliczność, że po sporządzeniu spornego pisma skarżąca firma jeszcze raz aktem z 22 listopada 1934 stwierdziła wyraźnie uznanie tego samego długu, co jest zaprzeczeniem twierdzenia, że uznany dług nie potrzebuje nowego stwierdzenia. W danym atoli wypadku chodzi o ocenę kwestii zbledności uznania długu w akcie z daty 15 kwietnia 1932. Kwestia ta zaś może być rozpoznana i oceniana z

natury rzeczy tylko na tle tego stanu faktycznego, jaki istniał w czasie sporządzania tegoż aktu. Z tego punktu widzenia jest więc akt z daty 22 listopada 1934 dla niniejszej sprawy bez znaczenia.

UMOWA NAJMU NA CZAS OZNACZONY LOKALU, PODLEGAJĄCEGO USTAWIE O OCHRONIE LOKATORÓW.

W myśl wyjaśnienia, danego dekretem z 14 listopada 1935 poz. 504 Dz. Ust. artykułowi 3 ust. 2 ustawy o ochronie lokatorów, po upływie oznaczonego w umowie najmu czasu trwania najmu lokalu, podlegającego tejże ustawie, przedłuża się umowa najmu na czas nieoznaczony, tym samym do takiej umowy ma zastosowanie art. 10 ust. 2 u. o. s. (Wyrok NTA z 8 lutego l. rej. 574/37).

Przedmiotem sporu jest, czy pismo, stwierdzające zawarcie umowy najmu na czas oznaczony lokalu, podlegającego ustawie o ochronie lokatorów, podlega opłacie stempłowej wedle ust. 2 art. 10 u. o. s., które to stanowisko zajęła władza pozwana w zaskarżonym orzeczeniu. Na uzasadnienie stanowiska przeciwnego powołuje się skarga na wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 10 kwietnia 1935 l. rej. 7139/32.

Istotnie, zarówno w tym wyroku, jako też w dawniejszej swojej judykaturze Trybunał zajmował stanowisko, popierające tezę skargi. Lecz nowsza judykatura uległa zmianie na skutek dekretu z 14 listopada 1935 poz. 504 Dz. Ust. Mianowicie w wyroku z 13 stycznia 1937 l. rej. 10583/34 (Zb. Nr 1282/S) i w późniejszych Trybunał ustalił tezę, że w myśl wyjaśnienia, danego tym dekretem artykułowi 3 ust. 2 ustawy o ochronie lokatorów po upływie oznaczonego w umowie najmu czasu trwania najmu lokalu, podlegającego tejże ustawie, przedłuża się umowa najmu na czas nieoznaczony, że tym samym do takiej umowy ma zastosowanie przepis art. 10 ust. 2 u. o. s.

BUDYNKI NA CUDZYM GRUNCIE. BRAK OBOWIĄZKU WYSZCZEGÓLNIENIA PRZYNALEŻNOŚCI.

1. Okoliczność, iż budynek stoi na cudzym gruncie jest z punktu widzenia u. o. s. bez znaczenia, gdyż ustawa ta w art. 12 nie czyni różnicy między budynkiem, złączonym z gruntem własnym a budynkiem, złączonym z gruntem cudzym.

2. Z punktu widzenia u. o. s. (art. 12) decydującym kryterium dla oceny, czy dany przedmiot należy uznać za nieruchomość czy też nie, jest fizyczne złączenie danej rzeczy z gruntem, nie zaś związanej jej z gruntem, choćby trwałe, z uwagi na jej przeznaczenie.

3. Z ustawy o opłatach stempłowych nie daje się wysnuć obowiązku stron kontraktujących wyszczególnienia i dokładnego opisanego będą-

OPLĄTY STEMPOWE

cych przedmiotem przeniesienia przynależności. (Wyrok NTA z 3 lutego 1939 l. rej. 1852/37).

Urząd Skarbowy w Stryju wymierzył skarżącemu oraz M. S. i N. R. od kontraktu ustępstwa z daty Kraków 14 stycznia 1932, mocą którego wymienieni nabyli od firmy Bracia K. i S-ka w Krakowie tartak, budynki i urządzenia za kwotę 1.700 dol.am., jak również wszelkie prawa, wynikające z kontraktu dzierżawy z 22 grudnia 1926, zawartego między firmą Bracia K. a gminą miasta Stryja, opłatę stempową według 4% stawki wraz z dodatkiem komunalnym od kwoty 15.130 zł, jako podstawy wymiaru.

W odwołaniu od wymiaru podniesiono zarzut, że przedmiotem kontraktu dzierżawy z 22 grudnia 1926 były parcele gruntowe, na których firma Bracia K. wybudowała tartak. Grunt pozostał nadal własnością gminy m. Stryja, wobec tego i budynki stanowią również jej własność. Przy tym stanie rzeczy, o ile przedmiotem cesji były budynki i urządzenia tartaczne, opłata wynosi 1%, albowiem przedmiot cesji stanowiły tylko rzeczy ruchome. Jeśliby nawet wbrew temu sprzedaż budynków bez gruntu należało uznać za sprzedaż nieruchomości, to należało — zdaniem odwołujących się — zastosować tylko do kwoty 500 dol. am. odpowiadającej wartości budynków, stawkę 4%, natomiast do kwoty 1.200 dol.am., odpowiadającej wartości urządzenia tartaku i maszyn, stawkę 1%, te ostatnie bowiem stanowią ruchomości w rozumieniu u. o. s.

W akcie wymiarowym znajduje się protokół przesłuchania skarżącego z daty 13 grudnia 1935, wymieniający szczegółowo budynki, maszyny i urządzenia tartaczne, stanowiące przedmiot kontraktu ustępstwa z 14 stycznia 1932, oraz podaną przez płatnika wartość poszczególnych obiektów.

Stanowisko skargi, iż art. 12 ustawy o opłatach stempowych może być stosowany tylko do sprzedaży budynków, znajdujących się na gruncie, stanowiącym własność samego sprzedawcy, nie jest uzasadnione. Jak to już bowiem Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł i uzasadnił w wyroku z 18 grudnia 1931 l. rej. 6118/29 (Zb. wyr. nr 517/S) — okoliczność, iż budynki stoi na cudzym gruncie jest z punktu widzenia u. o. s. bez znaczenia, gdyż ustawa ta w art. 12 nie czyni różnicy między budynkiem, złączonym z gruntem własnym a budynkiem, złączonym z gruntem cudzym.

O ile chodzi o zastosowanie do kwoty 1.200 dol.am., odpowiadającej wartości maszyn i urządzenia tartaczno, 1% stawki, to władza swe odmowne stanowisko uzasadniła względami zarówno natury merytorycznej jak i formalnej. In merito władza zaznaczyła, że maszyny i inne tartaczne urządzenia z istoty swego przeznaczenia są z budynkiem a tym samym i gruntem trwale połączone. Jednakowoż z punktu widzenia u. o. s. (art. 12) decydującym kryterium dla oceny, czy dany przedmiot należy uznać za

nieruchomość czy też nie, jest fizyczne złączenie danej rzeczy z gruntem, nie zaś związanie jej z gruntem, choćby trwałe, z uwagi na jej przeznaczenie. W tym względzie Najwyższy Trybunał Administracyjny powołuje się na swą jadykatwę, która znalazła wyraz tak w wymienionym wyżej wyroku, jak też w wyroku z 17 października 1932 l. rej. 3283/30 (Zb. wyr. nr 601 S).

W odniesieniu zaś do zajętego przez pozwaną władzę w zaskarżonym orzeczeniu stanowiska, że strony kontraktujące przez brak wyszczególnienia i dokładnego opisanie będących przedmiotem przeniesienia przynależności, pozabawiły władzę skarbową sprawdzenia, czy w danym wypadku przynależności te uważać należy za rzeczy ruchome — należy zaznaczyć, że z ustawy o opłatach stempowych taki obowiązek stron kontraktujących bynajmniej wysnuć się nie da. Według art. 13 tej ustawy, jeżeli pismo, podlegające opłacie, dotyczy dwu lub więcej przedmiotów, które podlegają różnym pod względem stopy opłatom stempowym, to podatnik jest obowiązany podać wartość każdego przedmiotu oddzielnie, a gdy tego nie uczyni i poda tylko wartość ogólną, to tę sumę bierze się za podstawę wymiaru i stosuje się do niej stopę, przypadającą od tego przedmiotu, który podlega opłacie najwyższej. Otóż o ile chodzi o sporne pismo, to strony kontraktujące uczyniły w nim zadość powyższemu obowiązkowi. W danym wypadku chodziło o przedmioty, które według twierdzenia strony podlegają dwojakim stawkom: 4%, o ile chodzi o budynki oraz 1%, o ile chodzi o maszyny i inne urządzenia tartaczne. Strony kontraktujące podały zgodnie z przytoczonym wyżej przepisem art. 13 u. o. s. w ustępie IV kontraktu wartość budynków w kwocie 500 dol.am., zaś wartość maszyn i urządzeń w kwocie 1.200 dol.am.

W tym stanie rzeczy, jeśli władza miała jakieś wątpliwości co do danych, wynikających z kontraktu, względnie jeśli te dane były, jej zdaniem, niewystarczające dla ich oceny pod kątem widzenia przepisów u. o. s., to winna była przeprowadzić odpowiednie dochodzenia względnie zażądać od stron potrzebnych wyjaśnień. Gdy zaś władza, wychodząc z założenia, że sam kontrakt winien zawierać wyszczególnienie i dokładne opisanie wszystkich maszyn oraz urządzenia tartaczno i że władza nie ma ani obowiązku przeprowadzania dochodzeń ani uwzględniania dodatkowych wyjaśnień strony, uznała zastosowanie 4% stawki za uzasadnione, to Najwyższy Trybunał Administracyjny dopatrywał się w tym istotnej wadliwości postępowania.

WIERZYTELNOŚCI PIENIĘŻNE A RZECZ RUCHOMA W ROZUMIENIU ART. 66 U.O.S.

Osnowa przepisów zawartych zarówno w p. 1, jak i p. 4 art. 66 u. o. s. wskazuje na to, że

ustawodawca wierzytelności i inne prawa (p. 1) oraz sumy pieniężne (p. 4) traktuje na równi z rzeczami ruchomymi. (Wyrok NTA z 3 lutego 1939 l. rej. 2018/37).

Od aktu pobrał notariusz opłatę stemplową na zasadzie art. 114 u. o. s. według 0,5% stawki od kwoty 2.943,040 zł, jako podstawy wymiaru. Urząd Opłat Stemplowych w Katowicach wymierzył skarżącej od powyższego aktu ponadto opłatę stemplową na zasadzie art. 66 u. o. s. według 1% stawki od wymienionej wyżej kwoty, jako podstawy wymiaru.

Skarga zarzuca przede wszystkim wadliwość postępowania, której dopatruje się w tym, że władza wymiarowa nie podała w nakazie płatniczym dokładnie przepisu prawnego, na którym oparła wymiar, powołanie się bowiem na art. 66 u. o. s. bez bliższego oznaczenia nie jest wystarczające, skoro artykuł ten obejmuje kilka punktów, zawierających różne przepisy prawne. Stwierdzić atoli należy, że mimo iż odwołanie żadnych zarzutów w powyższym względzie nie podnosiło, pozwana władza wytkniętą dopiero w skardze wadliwość usunęła, określając dokładnie przepis (art. 66 p. 4 u. o. s.), na którym wymiar opłaty został oparty. Zresztą wadliwość, jaka zachodzi w decyzji władzy wymiarowej, jest dla wyniku sporu kasacyjnego bez znaczenia, skoro przedmiot zaskarżenia stanowi orzeczenie, wydane na odwołanie, co do tego zaś skarga żadnych zarzutów natury formalnej nie podnosi.

O ile chodzi o meritum sprawy, to na mocy powołanego na wstępie aktu skarżąca zaciągnęła w firmie Schweizerische Bankgesellschaft w Zurychu pożyczkę w kwocie 1.700.000 fr. szw., która za jej zgodą została wypłacona przez Bankgesellschaft w Zurychu Konsorcjum banków niemieckich, działającemu przez Deutsche Bank i Disconto Gesellschaft w Berlinie na umorzenie długu skarżącej w kwocie 1.410.000 marek w złocie. Z mocy tej umowy, którą podpisały wszystkie trzy firmy (skarżąca, Bankgesellschaft w Zurychu i Bank w Berlinie) wstąpiła firma Schweizerische Bankgesellschaft w prawa pierwotnego wierzyciela a mianowicie firmy Deutsche Bank i Disconto Gesellschaft w Berlinie. Pozwana władza przyjęła, że sporny

akt stwierdza dwie samoistne czynności prawne: a) uznanie długu w kwocie 1.700.000 fr. szw. i b) oddanie przez skarżącą uzyskanej pożyczki firmie berlińskiej celem spłacenia długu w kwocie 1.410.000 marek złotych, uznając, że pierwsza z tych czynności podpada pod przepis art. 114 u. o. s., druga zaś pod przepis art. 66 p. 4 u. o. s.

Skarga zwalcza zastosowanie przepisu art. 66 p. 4 u. o. s., twierdząc, że w konkretnym wypadku nastąpiło umowne wstąpienie w prawa wierzyciela, o jakim jest mowa w art. 178 p. 2 K. Z. Powołanie się skargi na ten artykuł K. Z. nie jest w ogóle zrozumiałe, bo przecież skarga nie twierdzi wcale, że okoliczność, iż dana czynność podpada pod powołany artykuł K. Z., wyłącza tym samym zastosowanie art. 66 p. 4 u. o. s. Jeśli zaś skarga powołuje się na przepis art. 2 ust. 2 u. o. s., to należy stwierdzić, że skarżąca nie wywiodła wcale, iż zachodzą warunki zastosowania tego przepisu, ograniczając się do stwierdzenia, że „podstawienie wypożyczającego w prawa wierzyciela stanowi jedną tylko czynność prawną zasadniczą, której towarzyszą czynności nie podlegające jednak opłacie stemplowej z uwagi na postanowienia art. 2 u. o. s.“. Gdy tedy skarga wbrew przepisowi art. 58 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806 Dz. Ust. kwestii zastosowalności przepisu art. 2 ust. 2 u. o. s. nie wywiodła, Trybunał nie miał potrzeby rozpatrywania sprawy na tle tego przepisu.

Zwalczając stanowisko pozwanej władzy w kwestii zastosowania przepisu art. 66 ust. 1 p. 4 u. o. s., skarga podnosi, że wierzytelność pieniężna, względnie pieniądze, nie mogą być uważane za rzecz ruchomą, do której miałyby zastosowanie powołany przepis ustawy, ponieważ pieniądź jest tylko miernikiem wartości. Przeciw stanowisku skargi przemawia atoli treść zarówno przepisu, zawartego w punkcie 1, jak i przepisu, zawartego w p. 4 art. 66 u. o. s. Osnowa tych przepisów wskazuje na to, że ustawodawca wierzytelności i inne prawa (p. 1) oraz sumy pieniężne (p. 4) traktuje na równi z rzeczami ruchomymi.

C Ł A.

ZWROT CŁA. ORGANY POWOŁANE DO PRZYZNAWANIA. NIEDOŁĄCZENIE ZAŚWIADCZEŃ EKSPORTOWYCH Z PRZYCZYNY, LEŻĄCEJ WYŁĄCZNIE PO STRONIE MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU.

1. Do przyznawania zwrotu cła powołane są władze skarbowe, a mianowicie urzędy celne, nie zaś Ministerstwo Przemysłu i Handlu, którego zakres działania w tych sprawach ogranicza się do wydawania zaświadczeń, stanowiących

podstawę do wystawienia kwitu wywozowego przez urząd celny.

2. Fakt niedołączenia do zgłoszenia celnego wymaganych zaświadczeń eksportowych nie uzasadnia odmowy zwrotu cła w przypadku, gdy fakt ten spowodowany jest niewydaniem stronie zaświadczeń z przyczyny, leżącej wyłącznie po stronie Ministerstwa Przemysłu i Handlu. (Wyrok NTA z 30 grudnia 1938 l. rej. 5478—82/37, 5747/37).

W dniu 7 grudnia 1936 stwierdził protokolarnie inspektor Izby Przemysłowo-Handlowej

w Lublinie, że wysyłany za granicę przez firmę „T.” we Lwowie transport lnu czesanego o wadze 4.768 kg netto odpowiada warunkom obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 października 1934 (Monitor Polski z dnia 30 października 1934 poz. 375) o warunkach uzyskania zaświadczeń eksportowych Ministerstwa Przemysłu i Handlu, upoważniających do otrzymania kwitów wywozowych na zasadzie rozporządzenia z dnia 25 października 1934 w sprawie zwrotu cła przy wywozie lnu i paków lnianych poz. 880 Dz. Ust., zmienionego rozporządzeniem z dnia 28 lutego 1935 poz. 79 Dz. Ust. Na tej podstawie firma zwróciła się o wydanie zaświadczenia eksportowego do Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie, która jednak zakomunikowała firmie, że nie może wydać żądanego zaświadczenia, gdyż zaświadczeń takich nie posiada. Firma zgłosiła wtedy odnośny transport lnu do wywozu w Urzędzie Celnym w Sniatynie w dniu 12 grudnia 1936, w którym też dniu towar wywieziony został za granicę, zaś pod datą 18 grudnia 1936 wniosła od decyzji Izby Przemysłowo-Handlowej odwołanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, przy załączeniu zgłoszenia celnego wywozowego, z prośbą o polecenie Izbie Przemysłowo-Handlowej, by wydała zaświadczenie, upoważniające do otrzymania zwrotu cła za wyeksportowany len.

W podobnej sytuacji znalazły się także inne firmy skarżące. W związku z wystąpieniem wspomnianych firm Państwowy Instytut Eksportowy, działając z polecenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, przesłał Ministerstwu Skarbu przy piśmie z dnia 1 marca 1937 L. Dz. Rz./6513/51 zaświadczenie eksportowe wraz z załącznikami z prośbą o polecenie urzędowi celnym wystawienia kwitów wywozowych i przesłania ich bezpośrednio zainteresowanym firmom. W piśmie swym zaznaczył wspomniany Instytut, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu w związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów wstrzymało wydawanie zaświadczeń eksportowych do czasu ustalenia nowych standartów na włókno lniane, ponieważ jednak okazało się, że wspomniana uchwała nie anulowała poprzednich standartów, ustalonych obwieszczeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 30 października 1934, Ministerstwo Przemysłu i Handlu cofnęło następnie swą decyzję i postanowiło wydać zaświadczenia eksportowe na transporty lnu, odprawione w okresie czasu od 23 listopada 1936 do dnia 10 marca 1937. Na pismo to Ministerstwo Skarbu zawiadomiło Państwowy Instytut Eksportowy pismem z dnia 12 kwietnia 1937 Nr D. IV 6745/3/37, że nie może przychylić się do wniosku w sprawie dodatkowego wystawienia kwitów wywozowych na len, wywieziony za granicę, gdyż firmy, eksportujące len, nie dochowały w odniesieniu do transportów lnu,

objętych nadesłanymi zgłoszeniami celnymi, warunków rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 października 1934 o postępowaniu, związanym z przyznawaniem zwrotów ceł przy wywozie niektórych towarów (poz. 891 Dz. Ust.), według których eksporter, ubiegający się o uzyskanie zwrotu cła przy wywozie lnu, powinien:

a) zgłosić towar do odprawy celnej na piśmie (§ 1),

b) dołączyć do zgłoszenia celnego zaświadczenie właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej o zbadaniu jakości lnu (§ 3 ust. 1 pkt. II).

Pismem z dnia 28 czerwca 1937 Nr HZ XXIII—11/145 Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwróciło się do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy zaznaczając, że zarzut niezgłoszenia towaru na piśmie nie może dotyczyć całości kształtu sprawy, gdyż tylko niektóre wagony nie zostały zgłoszone na piśmie, i że w związku z zarządzonym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu wstrzymaniem wydania zaświadczeń eksportowych fakt niedostarczenia na czas odpowiednich dokumentów urzędowi celnemu nie może obciążać eksportera.

Na pismo to odpowiedziało Ministerstwo Skarbu pismem z 27 lipca 1937 Nr D IV 16261/3/37, że nie może wyrazić zgody na dodatkowe wystawienie kwitów wywozowych z powodów, podanych w swym piśmie z dnia 12 kwietnia 1937. W związku z tym Ministerstwo Przemysłu i Handlu pismem z dnia 12 sierpnia 1937 Nr HZ XXIII—11/145 zwróciło się do właściwych Izb Przemysłowo-Handlowych z prośbą o zawiadomienie interesowanych firm o odmownej decyzji Ministerstwa Skarbu. Czyniąc zadość powyższemu pismu Ministerstwa Przemysłu i Handlu i z powołaniem się na nie Izby Przemysłowo-Handlowej zawiadomiły firmy o odmownym załatwieniu ich wniosków decyzjami Ministerstwa Skarbu z dnia 12 kwietnia i 27 lipca 1937, przytaczając w zawiadomieniach swych motywy, podane w pierwszej z tych decyzji.

Skargi, wniesione na pismo Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 12 sierpnia 1937 oraz na orzeczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 12 kwietnia i 27 lipca 1937, dopatrują się wadliwości postępowania w niedoręczeniu skarżącym odpisów tych decyzji. Zarzut ten, jak również podniesiony w niektórych skargach zarzut, iż przytoczone w zawiadomieniach Izb Przemysłowo-Handlowych uzasadnienie jest niezgodne z brzmieniem odnośnych pism Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwa Skarbu, uznał Trybunał za nieistotne. Ministerstwo Przemysłu i Handlu w piśmie swoim z dn. 12 sierpnia 1937, skierowanym do Izb Przemysłowo-Handlowych, zakomunikowało bowiem — jak wynika z akt — tym Izbom istotne motywy odmownej decyzji Ministerstwa Skarbu z dnia 12 kwietnia 1937, które to motywy Izby podały do wiadomości skarżących firm. Skoro zaś skargi zwalczają te właśnie motywy, to skarżące

firmy nie poniosły żadnego uszczerbku w swoim prawie obrony przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym z powodu niezakomunikowania im dosłownej treści odnośnych pism względnie niedoręczenia odpisów odnośnych decyzji.

W związku z zarzutami, skierowanymi przeciwko decyzjom Ministerstwa Skarbu, zaznaczyć należy przede wszystkim, że błędny jest pogląd skarg, jakoby władzą decydującą o przyznaniu względnie nieprzyznaniu zwrotu cła było Ministerstwo Przemysłu i Handlu lub w drodze delegacji organa przez to Ministerstwo wyznaczone (Izby Przemysłowo-Handlowe), oraz by funkcja Ministerstwa Skarbu w dziedzinie zwrotu cła ograniczała się tylko do realizacji zaświadczeń, wystawianych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Z postanowień powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 25 października 1934 w sprawie zwrotu cła przy wywozie lnu i pakułów lnianych, wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 23 ust. 1 lit. b) prawa celnego (poz. 610/33 Dz. Ust.), w szczególności z przepisu § 3 tego rozporządzenia, głoszącego, iż na dowód przyznania zwrotu cła urząd celny, dokonywujący odprawy wywozowej, wystawi kwit wywozowy na podstawie zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, po stwierdzeniu wywozu towaru za granicę, wynika niewątpliwie, że władzą przyznającą zwrot cła jest urząd celny, nie zaś Ministerstwo Przemysłu i Handlu względnie jego organa, za pośrednictwem których w myśl § 5 omawianego rozporządzenia wydawane być mają zaświadczenia eksportowe, wymienione w § 3. Ten stan prawny nie uległ zmianie także pod rządami obowiązującego od dnia 26 grudnia 1936 rozporządzenia z dnia 11 grudnia 1936 poz. 645 Dz. Ust., które weszło w miejsce rozporządzenia z dnia 25 października 1934. Również cały tryb postępowania, związanego z przyznawaniem zwrotów cła, przewidziany w wydanym również na podstawie delegacji ustawowej rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 27 października 1934, zmienionym rozporządzeniem z dnia 14 sierpnia 1935 poz. 403 Dz. Ust., w szczególności przepis § 11 powyższego rozporządzenia, według którego kwotę, na jaką ma być wystawiony kwit celny, określa urząd celny, wskazują na to, że do przyznawania zwrotu cła powołane są władze skarbowe, a mianowicie urzędy celne, nie zaś Ministerstwo Przemysłu i Handlu, którego zakres działania w tych sprawach ogranicza się do wydawania zaświadczeń, stanowiących podstawę do wystawienia kwitu wywozowego przez urząd celny.

W myśl § 1 rozporządzenia z dnia 27 października 1934 o postępowaniu, związanym z przyznawaniem zwrotów cła przy wywozie niektórych towarów za granicę, eksporter, ubiegający się o uzyskanie zwrotu cła, winien eksportowany towar zgłosić do odprawy celnej na piśmie na przepisany formularz, ponadto

przy wywozie lnu winien do zgłoszenia celnego dołączyć zaświadczenie eksportowe (§ 2 ust. 1) oraz zaświadczenie właściwej izby przemysłowo-handlowej, stwierdzające, że transport towarów, wymienionych w zaświadczeniu eksportowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu, został zbzdany przez właściwy organ izby przemysłowo-handlowej i odpowiada warunkom, wymienionym w § 1 rozporządzenia w sprawie zwrotu cła przy wywozie lnu i pakułów lnianych (§ 3 ust. 1 pkt. 11). Ministerstwo Skarbu umotywoowało zaskarżoną decyzję swą z dnia 12 kwietnia 1937 tym, iż strony skarżące nie dochowały wymienionych wyżej warunków. O ile chodzi o warunek zgłoszenia towaru na piśmie, to skargi zarzucają, że twierdzenie władzy o niezachowaniu tego warunku przez strony skarżące, sprzeczne jest ze stanem akt. Spór w tym punkcie ogranicza się więc wyłącznie do kwestii natury faktycznej. Otóż z akt administracyjnych wynika, że transport lnu, wywieziony przez firmę Bracia J. we Lwowie w dniu 4 grudnia 1936 w wagonie Nr 107.923 i w dniu 30 stycznia 1937 w wagonie Nr 119.570, zgłoszony był ustnie do odprawy celnej wywozowej w Urzędzie Celnym w Ławocznem, co przyznał też zastępca skargi na rozprawie przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym. Odnowa wystawienia kwitów wywozowych ze strony Ministerstwa Skarbu na zwrot cła od wymienionych dwu wagonów uzasadniona była zatem już z powodu niezgłoszenia ich na piśmie w myśl § 1 rozporządzenia z dnia 27 października 1934. Co się tyczy transportów lnu, wysłanych przez firmę S. we Lwowie w wagonach Nr 119.871, 119.640, 119.209, 119.489 i 119.412 oraz transportu, wysłanego przez firmę Bracia J. w wagonie Nr 185.268, to akta administracyjne nie zawierają odnośnych dokumentów celnych, umożliwiających stwierdzenie, czy zgłoszenie tych wagonów do wywozu dokonane były ustnie, czy też na piśmie. Wobec tego Trybunał uznał, że stan sprawy w tych punktach wymaga uzupełnienia. W odniesieniu do wszystkich innych transportów lnu znajdujących się w aktach zgłoszenia celne, sporządzone na piśmie, wobec czego zarzut skarg co do sprzeczności ze stanem faktycznym motywu zaskarżonych orzeczeń Ministerstwa Skarbu, iż nie został dochowany przez strony skarżące warunek zgłoszenia towarów na piśmie, jest w odniesieniu do tych transportów uzasadniony.

O ile chodzi o drugi motyw odmownej decyzji Ministerstwa Skarbu, a mianowicie niedołączenia zaświadczeń eksportowych oraz zaświadczeń izby przemysłowo-handlowej do deklaracji celnych wywozowych, to sam fakt nie jest sporny między stronami, skargi zarzucają jednak, że Ministerstwo Skarbu powinno było przesłać mu zaświadczenia przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu traktować jako podstawę do wznowienia postępowania. Zarzut ten jest atoli już z tego powodu nieuzasadniony, że skarżące firmy nie wystąpiły w postępowaniu

administracyjnym z wnioskiem o wznowienie, w szczególności w pismach, skierowanych do Ministerstwa Przemysłu i Handlu żadną miarą takiego wniosku dopatrzeć się nie można.

Skargi zarzucają ponadto, że skarżące firmy nie mogły dołączyć wspomnianych zaświadczeń do deklaracji celnych, gdyż Izby Przemysłowo-Handlowe odmówiły im wydania tychże, zasłaniając się brakiem formularzy. Otóż jest niespornie ustalone, że niewydanie skarżącym firmom omawianych zaświadczeń było wynikiem zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, które wobec wątpliwości co do interpretacji uchwały Komitetu Ekonomiczn. Ministrów z 23 września 1936 wstrzymało wydawanie zaświadczeń eksportowych, nie przesadzając tym jednak ostatecznego załatwienia. Ministerstwo Skarbu, które o tym stanie rzeczy było powiadomione przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, stanęło na stanowisku, że dołączenie zaświadczeń eksportowych do deklaracji celnych jest w świetle obowiązujących przepisów wymogiem formalnym i że wobec tego sam fakt nieprzedstawienia ich we właściwym czasie pozbawia stronę prawa do żądania zwrotu cła, niezależnie od przyczyny, dla której strona tego wymogu nie dopełniła. Stanowisko to jednak nie może być uznane za trafne, o ile przyczyna ta leży wyłącznie po stronie władzy; powołanej do wydawania zaświadczeń. Wprawdzie wbrew twierdzeniu zastępcy skarg na rozprawie przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 30 października 1934, jak również późniejsze obwieszczenie z dnia 23 grudnia 1936 (Monitor Polski z dnia 29 stycznia 1937 poz. 36) o warunkach uzyskania zaświadczeń eksportowych, nie określa terminu, w jakim zaświadczenia eksportowe winny być wydane, jednak okoliczność ta jest w sprawach nieistotna, skoro jest stwierdzone, że niemożność dopełnienia wymogu z § 2 ust. 1 oraz § 3 ust. 1 pkt. II rozporządzenia z dnia 27 października 1934 została wywołana nieuzasadnionym prawnie stanowiskiem władzy, powołanej w tym właśnie zakresie do współdziałania w wykonaniu rozporządzenia, dającego stronom prawo do zwrotu cła. Nie odpowiadałoby intencji przepisu tego rozporządzenia i byłoby niezgodne z zasadami prawa, gdyby konsekwencje tego stanu rzeczy miały obciążać stronę. O tyle nie jest słuszne zajęte w zaskarżonych orzeczeniach stanowisko Ministerstwa Skarbu.

Z drugiej strony jednak zwrot cła na zasadzie rozporządzenia z dnia 25 października 1936 poz. 645 Dz. Ust. nie jest przyznawany z urzędu, lecz dopiero na żądanie eksportera. Rozporządzenie z dnia 27 października 1934 nakłada na eksportera w § 1 obowiązek zgłoszenia wniosku o zastosowanie zwrotu cła i to już w pisemnym zgłoszeniu celnym. Eksporter więc, który takiego wniosku w trybie przepisany nie zgłosił, pozbawia się tym samym prawa do zwrotu cła i w późniejszym terminie przyzna-

nia tego żądać już nie może. Ten stan prawny nie doznaje zmiany i w tym przypadku, kiedy strona nie może przy zgłoszeniu dopełnić wymogu dołączenia zaświadczeń z przyczyny tego rodzaju, o jakiej wyżej była mowa. Także w tym przypadku strona musi już w zgłoszeniu celnym umieścić wnioski o zwrot cła. Za równoznaczne z zamieszczeniem takiego wniosku musi być w danych warunkach uznane zaznaczenie w deklaracji celnej, że zaświadczenia eksportowe nie załącza się dla braku blankietów w izbie przemysłowo-handlowej.

Ponieważ Ministerstwo Skarbu oddaliło wnioski stron wychodząc z niezgodnego z wyłączeniem wyżej zapatrywaniem prawnym Trybunału stanowiska, iż fakt niedołączenia do zgłoszenia celnego wymaganych zaświadczeń uzasadnia odmowę zwrotu cła także w tym przypadku, gdy fakt ten spowodowany jest niewydaniem stronie zaświadczeń z przyczyny, leżącej wyłącznie po stronie Ministerstwa Przemysłu i Handlu, uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny, że władza pozwana nie rozpoznana należycie roszczenia stron skarżących o zarządzenie zwrotu cła, co stanowi wadliwość postępowania, połączoną ze szkodą stron, uzasadniającą zatem uchylenie zaskarżonych orzeczeń z dnia 12 kwietnia i 27 lipca 1937.

PRZEDAWNIE NIEDOBORÓW CELNYCH. ZAKRES MOCY OBOWIĄZUJĄCEJ § 32 ROZP. O POST. CELNYM Z 13 GRUDNIA 1920.

1. *Do postępowania mają zastosowanie przepisy proceduralne, obowiązujące w chwili przedsiębrania danej czynności bez względu na to, kiedy powstał stosunek prawny.*

2. *§ 32 rozp. o post. celnym z 13 grudnia 1920 poz. 64/21 Dz. Ust. o ile dotyczy terminu prekluzyjnego, ograniczającego władzę co do czasu zgłoszenia roszczenia o niedobór celny, nie jest przepisem prawa materialnego, lecz przepisem proceduralnym.*

3. *Decydujące znaczenie dla oceny, czy krok egzekucyjny został podjęty w czasie, kiedy prawo władzy do jego podjęcia wskutek upływu czasu jeszcze się nie przedawniło, mieć mogą tylko przepisy, obowiązujące w chwili podjęcia tego kroku.* (Wyrok NTÁ z 4 lutego 1939 I, rej. 1290/37).

Wezwaniami płatniczymi doręczonymi skarżącemu Urząd Celny w Krakowie w dniu 5 marca wezwał go do uiszczenia niedoborów celnych od przesyłek odprawionych dla niego w dniach 7 i 13 kwietnia oraz 1 maja 1928. W dniu 7 lutego 1936 organ egzekucyjny dokonał u skarżącego zajęcia egzekucyjnego towarów, przeciwko czemu wniósł skarżący zażalenie.

W uzasadnieniu orzeczenia podano, że w kwestii przedawnienia ma zastosowanie nie art. 123 prawa celnego, gdyż prawo to nie obowiązywało jeszcze w chwili odprawy celnej i po-

ORZECZNICTWO SKARBOWE

wstania niedoborów celnych, lecz § 32 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 o postępowaniu celnym (poz. 64/21 Dz. Ust.), że przewidziany w tym paragrafie termin jednoroczny został dotrzymany przez doręczenie stronie wezwań płatniczych przed upływem tego terminu, który nie ma już zastosowania do ściągnięcia niedoboru, opartego na tytule prawnym, zatwierdzonym wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego, i że twierdzenie strony, mające uzasadniać zastosowanie prawa celnego, a mianowicie, że od chwili doręczenia wezwań płatniczych do dnia 7 lutego 1936 to jest do dnia dokonania zajęcia egzekucyjnego ruchomości nie prowadzono przeciwko zobowiązanemu żadnych kroków egzekucyjnych, nie odpowiada rzeczywistości, gdyż z akt wynika, iż kroki, zmierzające do ściągnięcia niedoborów celnych czynione były również przed wejściem w życie nowego prawa celnego t. j. przed dniem 30 października 1934.

Skarżący utrzymuje, że pierwszy krok celem ściągnięcia niedoboru po doręczeniu nakazów płatniczych podjęty był wbrew twierdzeniu władzy dopiero w dniu 7 lutego 1936, a więc w czasie kiedy już nie obowiązywało powołane rozporządzenie, które władza uważa za miarodajne w danym przypadku.

Otóż powszechnie obowiązująca w prawie zasada „lex retro non agit”, która jest ujemnym sformułowaniem zasady pozytywnej, że wszystkie stosunki prawne oceniane być winny według tych przepisów, pod rządami których powstały, ma zastosowanie tylko w odniesieniu do przepisów prawa materialnego. Natomiast do postępowania mają zastosowanie przepisy pro-

ceduralne, obowiązujące w chwili przesiębrania danej czynności bez względu na to, kiedy powstał stosunek prawny.

Powołany przez władzę w zaskarżonym orzeczeniu § 32 rozporządzenia o postępowaniu celnym z dnia 13 grudnia 1920 głosi, że w razie, gdyby wskutek zaszelej omyłki uiszczono kwotę mniejszą lub większą od właściwie przypadającej, różnica, jaka stąd wyniknie, powinna być w ciągu jednego roku wyrównana, należytość skarbowa ściągnięta trybem ustanowionym, nadwyżka zaś stosownie do właściwych przepisów zwrócona stronie. Jak wynika z osnowy tego przepisu nie mówi on o przedawnieniu roszczenia Skarbu Państwa, o uiszczeniu niedoborów celnych, a tylko ustanawia termin prekluzyjny, ograniczający władzę co do czasu pod względem możliwości zgłoszenia roszczenia o niedobór celny. O ile więc przepis ten dotyczy omawianego terminu, nie jest on przepisem prawa materialnego, lecz przepisem proceduralnym. Ponieważ zaś przepis proceduralny może być stosowany tylko tak długo, dopóki nie zostanie uchylony, między stronami zaś nie jest i nie może być sporne, że omawiany przepis nie obowiązywał już w dniu 7 lutego 1936, w którym podjęta została czynność egzekucyjna, której legalność jest przedmiotem sporu, przeto nie mógł on stanowić podstawy prawnej dla oceny, czy podjęty w tym dniu krok egzekucyjny przeciw stronie skarżącej, został podjęty w czasie, kiedy prawo władzy do jego podjęcia wskutek upływu czasu jeszcze się nie przedawniło, gdyż w tym względzie decydujące znaczenie mieć mogą tylko przepisy, obowiązujące w chwili podjęcia tego kroku.

PRAWO KARNE SKARBOWE.

POJĘCIE WYROBU TYTONIOWEGO W ART. 57 P. K. S.

Do istoty przestępstwa z art. 57 P. K. S. nie wchodzi wytwarzanie wyrobu tytoniowego sposobami jak w fabrykach monopolowych, natomiast każdy prywatnie wyrobiony wytwór ty-

toniowy choćby z surowca sposobem prymitywnym odpowiada w rozumieniu tegoż artykułu pojęciu wyrobu tytoniowego jako artykułu zdutego do palenia. (Wyrok SN z 28 listopada 1938 2 K. 1220/38).

PAŃSTWOWY FUNDUSZ DROGOWY.

POJĘCIE MIEJSCA STAŁEGO ZAMIESZKANIA WŁAŚCICIELA POJAZDU KONNEGO (OSOBY PRAWNEJ).

Art. 8 ustawy o opłatach na Państwowy Fundusz Drogowy mówi nie o miejscu wykonywania zawodu przewozowego, lecz o miejscu stałego zamieszkania właściciela pojazdu konnego, czyli — w stosunku do osoby prawnej — siedzibie przedsiębiorstwa przewozowego. Pojęcie „siedziby” spółki jest pojęciem prawnym, ma w prawie handlowym określone znaczenie, oznacza mianowicie miejscowość ujawnioną ja-

ko siedzibę w rejestrze handlowym. (Wyrok NTA z 5 grudnia 1938 1 rej. 3439/36).

Magistrat m. Wielunia wymierzył spółce pod firmą Sz. M. P. i S-ka w Wieluniu opłatę na Państwowy Fundusz Drogowy od 4 wozów, używanych przez firmę do zarobkowego przewozu towarów, za lata budżetowe 1931/32, 1932/33 i 1933/34 w rocznej wysokości 288 zł od każdego wozu.

Wnieionych odwołań Urząd Wojewódzki Łódzki nie uwzględnił.

W zarzucie odwołania, że jednorazowe wymierzanie opłat za 3 lata wstecz nie znajduje

uzasadnienia scil. w ustawie, mieści się niewątpliwie zarzut przedawnienia, którego władza atoli nie rozpoznała a nawet nie rozprawiła się z zarzutem odwołania, choćby w ciśniejszych granicach, że prawo wymiaru za 3 lata wstecz nie znajduje uzasadnienia w ustawie. Tym samym uchybiła władza obowiązkowi, wypływającemu z art. 94 w związku z art. 75 prawa o postępowaniu administracyjnym, poz. 341/28 Dz. Ust., oraz obraziła formę postępowania wskutek pominięcia przepisu art. 14 ust. 2 ustawy z 3 lutego 1931, poz. 81 Dz. Ust., w odniesieniu do okresów wymiarów za lata 1931/32 i 1932/33. Zarzut zaś przedawnienia nie odnosi się do okresu wymiarowego 1933/34, gdyż do tego okresu stosuje się przepis art. 18 ustawy o Państwowym Fund. Drog. w brzmieniu znowelizowanym poz. 352/33.

Merytoryczne natomiast zarzuty skargi nie są trafne. Do wymiaru opłat za lata 1931/32 i 1932/33 ma zastosowanie ustawa z 3 lutego 1931, poz. 81 Dz. Ust., która w art. 8 ustanawia m. inn. opłatę od pojazdów konnych, używanych do zarobkowego przewozu towarów przez przedsiębiorstwa przemysłowe na określonych szlakach poza miejscem stałego zamieszkania właściciela pojazdu.

Do wymiaru zaś opłat za rok 1933/34 ma zastosowanie ta sama ustawa lecz z późniejszymi zmianami, której jednolity tekst został ogłoszony obwieszczeniem Ministrów Komunikacji i Skarbu z 13 maja 1933, poz. 352/33 Dz. Ust. Weszła ona w życie z dniem 1 kwietnia 1933. Artykuł 8 tej ustawy ustanawia opłatę od pojazdów konnych, używanych do zarobkowego przewozu towarów poza obszarami jednej gminy.

Ponieważ, jak to bezspornie z akt widoczne jest, że skarżąca spółka zajmuje się przewozem towarów na szlaku miasto Wieluń — stacja kolejowa Wieluń, że ma swoją siedzibę w mieście Wieluń i że stacja kolejowa Wieluń znajduje się poza granicami administracyjnymi miasta Wielunia, a mianowicie na terytorium gminy wiejskiej Kurów, — przeto należy uznać, że sporny wymiar w stosunku do okresów budżetowych 1931/32 i 1932/33 odpowiada przepisom art. 8 ustawy w pierwszej redakcji, gdyż skarżąca firma wykonywała przewóz na szlaku poza miejscem swego zamieszkania, a w stosunku do okresu budżetowego 1933/34 odpowiada prze-

pisowi art. 8 ustawy znowelizowanej redakcji, ponieważ skarżąca firma wykonywała przewóz poza obszarem jednej gminy.

Wywód skargi, że określeniu „miejsce“, użytemu w art. 8 w pierwotnym brzmieniu należy nadać taki sens i znaczenie, jakie się zwykle do tego określenia przywiązuje, i że w pojęciu praktycznym miasto i stacja kolejowa o tej samej nazwie, położona w odległości 1 klm od krańców miasta i stanowiąca najwęższy środek komunikacyjny, uznane być muszą za to samo miejsce, — jest dowolny, bo niczym nie poparty, wyraża bowiem jedynie osobiste zapatrywanie skarżącego, a ponadto nie znajduje oparcia w samej ustawie. Art. 8 bowiem mówi nie o miejscu wykonywania zawodu przewozowego, lecz o miejscu stałego zamieszkania właściciela pojazdu konnego, czyli — w stosunku do osoby prawnej — siedzibie przedsiębiorstwa przewozowego. Pojęcie zaś „siedziby“ spółki, jaką jest skarżąca, jest pojęciem prawnym, ma w prawie handlowym określone znaczenie, oznacza mianowicie tę miejscowość, ujawnioną jako siedzibę w rejestrze handlowym. Skarżąca spółka ma swoją siedzibę w mieście Wieluń, zajmując się przeto przewozem towarów na szlaku, wychodzącym poza obręb tego miasta, podpada pod obowiązek opłaty, przewidzianej w art. 8-ym.

Zarzut, że władza pozwana, powołała w skarżonym orzeczeniu przepisy rozporządzeń wykonawczych do ustawy o opłatach na Państw. Fund. Drogowy z 3 października 1931, poz. 716 Dz. Ust., nie wymieniając które z tych przepisów do którego okresu wymiarowego mają zastosowanie, nie jest zarzutem istotnym, — gdyż nie może budzić wątpliwości, że powołanie obu przepisów miało na celu oparcie okresu wymiarowego 1931/32 i 1932/33 na przepisach ówczesnie obowiązujących, okresu zaś 1933/34 na przepisach ustawy znowelizowanej. Gdyby nawet uznać w tego rodzaju prawnym uzasadnieniu wadliwość, to w każdym razie, zgodnie z przepisem art. 84 ust. 3 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, nie mogła ona powodować uchylecia orzeczenia, ponieważ nie przyczyniła żadnej szkody skarżącej spółce, która, jak widać ze skargi, w przepisach, odnoszących się do tych różnych okresów wymiarowych, jest należycie zorientowana.

FINANSE KOMUNALNE.

DODATEK KOMUNALNY DO PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Dodatek do podatku przemysłowego podlega w zakresie tłumaczeniu pojęcia „przedsiębiorstw i zajęć wykonywanych na obszarze gminy“ z art. 8 ustawy o fin. kom. tym samym przepisom, co sam podatek w odniesieniu do tego zagadnienia.

Skoro przedsiębiorstwa podlegają podatkowi tylko w odniesieniu do obrotów, osiągniętych przez nie „w oddzielnych zakładach“ przemysłowych i handlowych, a w myśl art. 14 ust. 2 ustawy o podatku przemysłowym (poz. 110/32 Dz. Ust.) nie jest oddzielnym zakładem jedynie miejsce sprzedaży hurtowej zakładu przemysłowego, utrzymanie takiego miejsca sprzedaży na obszarze gminy nie może być uważane

za wykonywanie przedsiębiorstwa na tym obszarze w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy o finansach komunalnych. (Wyrok NTA z 8 lutego 1939 I. rej. 2401/35).

Władza pozwana nie uwzględniła odwołania skarżące w przedmiocie przekazania dodatku komunalnego do podatku przemysłowego od obrotu, uiszczanego przez firmę S. A. „S. F. L. C.” gminie m. Częstochowy, a to na tej podstawie, że prowadzone przez podatkniczkę biuro sprzedaży w Łodzi nie było samoistnym przedsiębiorstwem handlowym, lecz jedynym miejscem hurtowej sprzedaży przedsiębiorstwa przemysłowego, prowadzonego w Częstochowie.

Skarga zarzuca przede wszystkim, że prawo gminy do udziału w dodatku komunalnym do podatku przemysłowego w myśl art. 8 ust. 2 pkt. a. ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (poz. 884/32 Dz. Ust.) zależy jest jedynie od obiektywnego faktu wykonywania na terenie danej gminy przedsiębiorstwa, bez względu na przepisy ustawy o podatku przemysłowym, regulujące obowiązek podatkowy takiego przedsiębiorstwa. Zapatrywanie to jest mylne. Dodatek do podatku przemysłowego podlega w zakresie tłumaczenia pojęcia „przedsiębiorstw i zajęć wykonywanych na obszarze gminy“ z art. 8 ustawy o fin. kom. tym samym przepisem, co sam podatek, w od-

niesieniu do tego zagadnienia. Sporna zatem kwestia nie może być interpretowana inaczej, jak na tle przepisów ustawy o podatku przemysłowym. Ponieważ podatek przemysłowy opłacany jest od osiągniętych przez przedsiębiorstwo obrotów, przeto „wykonywanie“ przedsiębiorstwa ma dla zakresu tego podatku — a pośrednio i dla zakresu ustawy o fin. kom. — tylko o tyle znaczenie, o ile ono się wyraża w osiągnięciu podlegających podatkowi przemysłowemu obrotów. Skoro zaś przedsiębiorstwa podlegają podatkowi tylko w odniesieniu do obrotów, osiągniętych przez nie w „oddzielnych zakładach“ przemysłowych i handlowych, a w myśl art. 14 ust. 2 ustawy o podatku przemysłowym (poz. 110/32 Dz. Ust.) nie jest oddzielnym zakładem jedynie miejsce sprzedaży hurtowej zakładu przemysłowego, przeto ani obroty takiego miejsca sprzedaży nie podlegają podatkowi przemysłowemu, który jest pobierany tylko od obrotów zakładu przemysłowego danego przedsiębiorstwa, bez względu na to, czy dokonane zostały bezpośrednio z zakładu przemysłowego, czy z osobnego miejsca sprzedaży, ani też nie może być utrzymywanie takiego miejsca sprzedaży na obszarze gminy uważane za wykonywanie przedsiębiorstwa na tym obszarze w rozumieniu art. 8 ust. 2 p. a. ustawy o finansach komunalnych.

Kronika skarbowa

SPRAWY OGÓLNE.

TERMINARZ PODATKOWY.

W maju są płatne następujące podatki:

1) do dnia 1 maja — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1939 — przez osoby prawne, w wysokości połowy podatku, jaki przypada od zeznanego dochodu;

2) do dnia 5 maja — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawców energii w czasie od 16 do 30 kwietnia 1939; do dnia 20 maja — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 maja 1939;

3) do dnia 7 maja — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbową w kwietniu 1939; podatek specjalny od wynagrodzeń, wypłaconych z funduszków publicznych w kwietniu 1939;

4) do dnia 10 maja — scalony podatek od artykułów Polskiego Monopolu Tytoniowego i Spirytusowego, soli wprowadzonej do obrotu przez Polski Monopol Solny oraz losów loterii, urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny;

5) do dnia 25 maja — zaliczka miesięczna na podatek obrotowy za r. 1939 w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w kwietniu 1939, przez wszystkich płatników

prowadzących prawidłowe księgi handlowe;

6) do dnia 31 maja — podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938, jeżeli nakaz został doręczony przed dniem 1 maja 1939.

Ponadto płatne są w maju zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

W SPRAWIE ROZWIĄZANIA KOMISJI ODWOŁAWCZYCH PRZY IZBACH SKARBOWYCH W BIAŁYMSTOKU, KIELCACH I OKRĘGOWEJ W WARSZAWIE ORAZ KOMISJI ODWOŁAWCZEJ NA WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE (Z WYŁĄCZENIEM M. ŁÓDZI) PRZY IZBIE SKARBOWEJ W ŁÓDZI.

W związku z ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zmianie granic województw: białostockiego, kieleckiego, łódzkiego i warszawskiego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 240), rozwiązuje się z dniem 1 kwietnia 1939 r. na podstawie art. 24 § 2 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134) Komisje Odwoławcze przy Izbach Skarbowych w Białymstoku, Kielcach i Okręgowej w Warszawie oraz Komisję

Odwoławczą na województwo łódzkie (z wyłączeniem m. Łodzi) przy Izbie Skarbowej w Łodzi.

Równocześnie zarządzam ponowne skompletowanie wymienionych Komisji Odwoławczych na okres do dnia 31 grudnia 1940 roku. (Z. M. S. z 24.3.1939. Dz. U. M. S. Nr 8/190/39).

O ZMIANACH W PRZYNALEŻNOŚCI DO IZB SKARBOWYCH NIEKTÓRYCH URZĘDÓW SKARBOWYCH.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w związku z ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 o zmianie granic województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 240) z dniem

1 kwietnia 1939 zajdą następujące zmiany w przynależności urzędów skarbowych do izb skarbowych:

1) podległe dotychczas Izbie Skarbowej w Białymstoku urzędy skarbowe w Łomży, Ostrołęce i Ostrowi Mazowieckiej oraz podległe dotychczas Izbie Skarbowej w Lublinie urzędy skarbowe w Garwolinie, Sokołowie Podlaskim i Węgrowie podlegać będą Izbie Skarbowej Okręgowej w Warszawie;

2) podległe dotychczas Izbie Skarbowej w Kielcach urzędy skarbowe w Opocznie i Końskich oraz podległe Izbie Skarbowej Okręgowej w Warszawie urzędy skarbowe w Kutnie, Łowiczu, Rawie Mazowieckiej i Skierniewicach podlegać będą Izbie Skarbowej w Łodzi.

ORDYNACJA PODATKOWA.

W SPRAWIE STOSOWANIA PRZEPISÓW ART. 68 O. P. i § 63 (1) lit. B. ROZP. WYK. DO O. P.

Na skutek wątpliwości, podniesionych przez niektóre izby skarbowe w związku ze stosowaniem przepisów § 63 ust. (1) lit. B. rozp. wyk. do O. P. i postanowień okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 31 marca 1938 L. D. V. 8442/1/38 — Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że nie są obowiązane do składania zeznań o dochodzie osoby, których dochód płynie wyłącznie:

a) z nieruchomości gruntowej o łącznym obszarze nie przekraczającym 50 wzgl. 100 ha gruntów (§ 63 ust. (1) lit. B. punkt a) r. w. do O. P.) a nadto z budynków mieszkalnych,

gospodarczo z tą nieruchomością związanych i użytkowanych przez posiadacza tej nieruchomości.

b) z jednego przedsiębiorstwa handlowego bądź z jednego przedsiębiorstwa przemysłowego zaliczonego w roku poprzedzającym rok podatkowy w myśl taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 u. p. p. do kategorii III, IV, V-a i V-b przedsiębiorstw handlowych albo kategorii VII i VIII przedsiębiorstw przemysłowych (§ 63 ust. (1) lit. B punkt c) r. w. do O. P.) a nadto z jednego budynku mieszkalnego o ilości izb nie większej niż 12, który użytkowany jest w całości przez właściciela przedsiębiorstwa. (O. M. S. z 21.3.1939 L. D. V. 5359/1/39).

PRAWO DEWIZOWE.

O ZMIANIE ZARZĄDZENIA Z DNIA 10 LUTEGO 1938 W SPRAWIE PRZYJMOWANIA ZGŁOSZEŃ WYWOZOWYCH ORAZ WYDAWANIA ZAŚWIADCZEŃ WALUTOWYCH.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 maja 1936 o kontroli wywozu za granicę i do Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 285 i Nr 46, poz. 338) zarządzam co następuje:

§ 1. W myśl zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 lutego 1938 w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych (Monitor Polski z 1938 Nr 40, poz. 48 i Nr 97, poz. 149, oraz

z 1939 roku Nr 41, poz. 68) *Polski Instytut Rozrachunkowy* w Warszawie oraz jego delegatury przyjmują zgłoszenia wywozowe, w celu wydawania eksporterom zaświadczeń walutowych *na wszystkie towary z wyjątkiem towarów wymienionych w tymże zarządzeniu*; obecnie listę tych wyjątków uzupełniam, mianowicie:

w § 1 zarządzenia (M. P. z 1938 r. Nr 40, poz. 48) na końcu punktu 1) średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „tudzież naświetlonych wstęg kinematograficznych, negatywów i pozytywów, dźwiękowych i niemnych”;

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. (Z. M. P. i H. z 17.3.1939 M. P. Nr 70/147/39).

C Ł A.

W SPRAWIE NIEPRZEDKŁADANIA ŚWIADCTW ROZRACHUNKOWYCH PRZY WYWOZIE BRYKIETÓW.

W uzupełnieniu okólnika C 62 z dnia 6 sierpnia 1937 L. D. IV. 13909/3/37 (Dz. Urz.

Min. Skarbu Nr 21, poz. 720), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż przy wywozie brykietów (z poz. 184 p. 2 taryfy celnej) nie należy wymagać przedkładania świadectw rozrachunkowych. (O. M. S. C. 184 z 21.3.1939 L. D. IV. 5554/3/39).

W SPRAWIE WYJAŚNIEN DO TARYFY CELNEJ PRZYWOZOWEJ POZ. 86, 87 i 88.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Według poz. 86 względnie 87 taryfy celnej przywozowej należy clić cięte rośliny żywe, wymienione w tych pozycjach, gdy nadsyłane są: a) luzem tj. niepowiązane lub b) gdy dla zabezpieczenia przed uszkodzeniem w czasie transportu są powiązane zapomocą materiałów pospolitych (jak: sznurek zwykły, rafia, łyko itp.) w t. zw. pęczki, zawierające rośliny (kwiaty) *jednolite* pod względem gatunku, odmiany, koloru i o mniej więcej jednakowej długości łodyg. Pęczki takie mogą być owinięte całkowicie lub częściowo mchem, papierem, folią itp., przy czym do pęczków kwiatów mogą być dodane liście, ale tylko tej samej rośliny co i kwiaty.

Połączenia roślin, wymienionych w poz. 86 i 87, nie odpowiadające powyższym warunkom, a więc np.: powiązanie razem roślin względnie kwiatów *różnych* gatunków, odmian, kolorów, ozdobne związanie przy użyciu szarf, wstążek itp. należy traktować jako *bukiety* i clić według odpowiednich punktów poz. 88 taryfy celnej przywozowej. (O. M. S. T. 2 z 24.3.1939 L. D. IV. 3734/3/39)

W SPRAWIE OKREŚLENIA W WYNIKACH REWIZJI NAZW TOWARÓW W RAZIE STOSOWANIA ZNIŻEK CELNYCH KONWENCYJNYCH.

Stwierdzono wypadki, że niektóre urzędy celne, stosując przy odprawach celnych zniżki celne konwencyjne, ograniczają się do oznaczenia w wynikach rewizji nazwy towaru według nomenklatury taryfy celnej autonomicznej, nie uwzględniając przy tym bliższych określeń

towaru według brzmienia, ustalonego w odnośnych umowach handlowych.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż w razie stosowania zniżek celnych konwencyjnych nazwa towaru oznaczona w wyniku rewizji powinna zawierać również te wszystkie szczegóły dotyczące towaru, które uzasadniają zastosowanie danej stawki celnej konwencyjnej. Naprzykład przy odprawie celnej za cłem niższym, przewidzianym w polsko-niemieckiej umowie gospodarczej z 1 lipca 1938, żelazek do prasowania z poz. 1026 pkt 2a taryfy celnej, bliżej określonych w tej umowie, nazwa towaru, oznaczona w wyniku rewizji, powinna uwzględniać sposób określenia tego towaru we wspomnianej umowie; nazwa ta powinna zatem brzmieć: „żelazka do prasowania, oprócz elektrycznych, żeliwne niepokryte nieszlachetnymi metalami.“ (O. M. S. C. 186 z 25.3.1939 L. D. IV. 30952/3/38).

O UZUPEŁNIENIU OKÓLNIKA Z DNIA 6 LIPCA 1937 L. D. IV. 15950/1/37 W SPRAWIE NALEŻNOŚCI NIECELNYCH, WPLACANYCH DO KAS URZĘDÓW CELNYCH.

Pkt 3 okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 6 lipca 1937 L. D. IV. 15950/1/37 w sprawie należności niecelnych, wpłacanych do kas urzędów celnych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 17, poz. 587) oraz okólnika z dnia 15 marca 1938 L. D. IV. 26303/1/37 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 8 poz. 185) uzupełnia się przez dodanie ustępu następującej treści:

„Na odwrocie not kasowych, na sumy pobrane z tytułu opłat monopolowych od spirytusu, należy podawać rodzaj importowanego wyrobu, ilość 100% spirytusu, stawkę opłaty monopolowej oraz wysokość pobranej opłaty.“

Okólnik niniejszy obowiązuje z dniem 1 kwietnia 1939. (O. M. S. C. 187 z 27.3.1939 L. D. IV. 2397/1/39).

Ustawodawstwo

SPRAWY OGÓLNE.

O WYPUSZCZENIU WEWNĘTRZNEJ POŻYCZKI PAŃSTWOWEJ NA CELE OBRONY PAŃSTWA.

Na podstawie art. 4 ust. (1) pkt 1), art. 5 ust. (1), art. 6 i 9 ustawy z dnia 27 marca 1939 r. o dotacjach na rzecz Funduszu Obrony Narodowej i o inwestycjach z funduszy państwowych w okresie od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1942 r. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 165) zarządzam co następuje:

§ 1. Na cele rozbudowy lotnictwa wojskowego i uzupełnienia artylerii przeciwlotniczej wypuszcza się z dniem 1 czerwca 1939 r. wewnętrzną pożyczkę państwową w obligacjach i bonach na okaziciela pod nazwą „5% Pożycz-

ka Obrony Przeciwlotniczej“ oraz „3% Bony Obrony Przeciwlotniczej“.

§ 2. (1) Z dniem 5 kwietnia 1939 r. zostaje otwarta subskrypcja publiczna na 5% Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej i na 3% Bony Obrony Przeciwlotniczej.

(2) Subskrypcja na 3% Bony Obrony Przeciwlotniczej będzie przyjmowana od każdego subskrybenta najwyżej na 4 sztuki tych bonów łącznej wartości imiennej zł 80.

(3) Miejsce, czas trwania oraz inne warunki subskrypcji, nie ustalone w rozporządzeniu niniejszym, zostaną podane do wiadomości obwieszczeniem Ministra Skarbu.

§ 3. (1) Wpłaty na subskrypcję będą przyj-

nowane wyłącznie w gotówiznie, przy czym co najmniej trzecia część zadeklarowanej kwoty winna być wpłacona przy subskrypcji, reszta zaś w terminie do dnia 5 lipca 1939 r. włącznie.

(2) Subskrypcje i wpłaty na nią od osób, pozostających w służbie Państwa i instytucyj publicznych, przyjmują ich władze asygnujące, przy czym osoby te mogą dokonywać wpłat na subskrypcję w pięciu równych ratach, z których pierwsza płatna jest 1 maja, pozostałe zaś — 1 czerwca, 1 lipca, 1 sierpnia i 1 września 1939 r.

§ 4. Czynności związane z wypuszczeniem 5% Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej i 3% Bonów Obrony Przeciwlotniczej przeprowadza powołany przez Ministra Skarhu Komisarz Generalny Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

§ 5. Koszty powstałe w związku z wypuszczeniem 5% Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej i 3% Bonów Obrony Przeciwlotniczej będą pokrywane z wpłat na ich subskrypcję.

5% Pożyczka Obrony Przeciwlotniczej.

§ 6. 5% Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej wypuszcza się w obligacjach na okaziciela, opiewających na 100 złotych wartości imiennej lub na wielokrotność tej kwoty.

§ 7. (1) Obligacje pożyczki oraz przychody z tych obligacyj są zwolnione od wszelkich podatków i danin państwowych oraz samorządowych.

(2) Obligacje pożyczki będą przyjmowane według ich wartości imiennej na podatek od spadków i darowizn do kwoty 50.000 złotych od każdego płatnika.

§ 8. Obligacje pożyczki mają wszelkie prawa papierów pupilarnych i mogą być używane do lokowania w nich kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych, korporacyj publicznych oraz kaucyj cywilnych i wojskowych.

§ 9. (1) Pożyczka podlega spłaceniu do dnia 1 czerwca 1954 r. drogą dwukrotnego w każdym roku jej trwania, poczynając od dnia 1 grudnia 1939 r., umarzania części obligacyj wylosowanych w tym celu w dniach 1 czerwca i 1 grudnia podług planu umorzenia, ogłoszonego rozporządzeniem Ministra Skarhu po zamknięciu subskrypcji. Plan umorzenia podlega odpowiedniemu dostosowaniu do zmian w kwocie pożyczki, wynikłych w związku z przewidzianą w § 19 wymianą bonów na obligacje.

(2) Numery obligacyj, wylosowanych do umorzenia, będą ogłoszone w Monitorze Polskim. Zasady i sposób przeprowadzania losowań obligacyj do umorzenia ustali osobny regulamin.

§ 10. (1) Odsetki stałe od pożyczki w wysokości 5 od sta w stosunku rocznym płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów półrocznie z dołu w dniach 1 czerwca i 1 grudnia każdego roku, przy czym pierwszy kupon będzie płatny

w dniu 1 grudnia 1939 r. Każda obligacja jest zaopatrzona w 30 półrocznych kuponów.

(2) Kapitał obligacji przestaje przynosić odsetki z dniem, w którym obligacja stała się płatna na skutek wylosowania jej do umorzenia.

§ 11. Wypłata kapitału oraz odsetek odbywać się będzie w kasach urzędów skarbowych, w Banku Polskim, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Pocztowej Kasie Oszczędności i w ich oddziałach.

§ 12. Kapitał i odsetki pożyczki zabezpiecza się całym ruchomym i nieruchomym majątkiem Państwa.

§ 13. Cena sprzedażna obligacyj pożyczki wynosi złotych 100 za 100 złotych wartości imiennej. Do ceny sprzedażnej dolicza się wartość kuponu bieżącego za czas od dnia zapłaty, jeżeli cena sprzedażna choćby częściowo została zapłacona po dniu 1 czerwca 1939 r. Wartość kuponu bieżącego za każdy dzień po tym terminie ustala się na jeden grosz od każdych 100 złotych wartości imiennej pożyczki, objętej daną subskrypcją.

§ 14. Obligacje pożyczki ulegają przedawnieniu po upływie lat 20 od dnia, w którym stały się one płatne na skutek wylosowania ich do umorzenia, kupony zaś od obligacyj — po upływie lat 5 od dnia ich płatności.

§ 15. Obligacje pożyczki będą wydane najpóźniej przed dniem płatności pierwszego kuponu wszystkim tym subskrybentom, którzy wpłacili całą należność za subskrypcję w ustanowionym terminie.

3% Bony Obrony Przeciwlotniczej.

§ 16. (1) 3% Bony Obrony Przeciwlotniczej wypuszcza się w odcinkach na okaziciela po 20 złotych wartości imiennej.

(2) Bony te podlegają jednorazowemu wykupowi według ich wartości imiennej po upływie lat 5 od daty ich wypuszczenia, tj. w dniu 1 czerwca 1944 r. Wykup bonów przeprowadzać będą instytucje, wymienione w § 11.

§ 17. Cena sprzedażna bonów wynosi złotych 20 za 20 złotych wartości imiennej.

§ 18. (1) Oprocentowanie stałe bonów wynosi 3 od sta w stosunku rocznym i biegnie od dnia 1 czerwca 1939 r.

(2) Odsetki od bonów za cały okres 5 lat łącznie wypłaca się subskrybentowi z góry przez potrącenie ich z ceny sprzedażnej bonów. Kwotę tego potrącenia zmniejsza się w razie wpłaty ceny sprzedażnej choćby częściowo po dniu 1 czerwca 1939 r. o pięć groszy za każdy pełny miesiąc po tym terminie od każdego bonu, objętego daną subskrypcją.

§ 19. (1) Posiadaczom bonów na łączną kwotę złotych 100 wartości imiennej lub na wielokrotność tej kwoty służy do dnia 1 grudnia 1941 r. prawo wymiany posiadanych bonów na obligacje 5% Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej w stosunku 100 za 100 wartości imiennej. Przy wymianie tej wypłacone z góry odsetki

USTAWODAWSTWO

od wymienianych bonów podlegają zwrotowi za pełne miesiące, pozostające do dnia płatności tych bonów, licząc po pięć groszy za miesiąc od każdego bonu.

(2) Bony, wycofane z obiegu w drodze tej wymiany, podlegają umorzeniu.

§ 20. (1) Do bonów stosuje się odpowiednio przepisy §§ 7, 8 i 12.

(2) Bony ulegają przedawnieniu po upływie lat 20 od dnia ich płatności.

§ 21. Bony będą wydane najdalej do dnia 1 grudnia 1939 r. tym subskrybentom, którzy uiścili całą należność za subskrypcję w ustanowionym terminie.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 3 kwietnia 1939 r. (R. M. S. z 28.3.1939 Dz. U. R. P. Nr 26/176/39).

O DOTACJACH NA RZECZ FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ I O INWESTY-CJACH Z FUNDUSZÓW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD DNIA 1 KWIETNIA 1939 DO DNIA 31 MARCA 1942.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do czynienia w okresie od 1 kwietnia 1939 r. do 31 marca 1942 r. w miarę uzyskiwania pokrycia wydatków:

1) Na dotacje na Rzecz Funduszu Obrony Narodowej utworzonego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 255) do wysokości		1.200.000.000 zł
2) na następujące cele inwestycyjne:		
a) na elektryfikację kraju do wysokości	70.000.000 zł	
b) na gazyfikację kraju i wiercenie poszukiwawcze za ropą naftową i gazem ziemnym do wysokości	30.000.000 zł	
c) na inwestycje morskie do wysokości	15.000.000 zł	
d) na budowę wodne śródlądowe do wysokości	75.000.000 zł	
e) na melioracje wodne w rolnictwie do wysokości	30.000.000 zł	
f) na inwestycje, związane z usprawnieniem obrotu artykułami rolniczymi do wysokości	30.000.000 zł	
g) na budownictwo państwowe z wyłączeniem budownictwa w zarządzie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wysokości	26.000.000 zł	
h) na budownictwo w zarządzie i pod nadzorem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w szczególności szkolnictwa zawodowego do wysokości	24.000.000 zł	
i) na inwestycje przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe“ do wysokości	210.000.000 zł	
j) na inwestycje przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ do wysokości	45.000.000 zł	
k) na budowę i utrzymanie dróg i mostów z Państwowego Funduszu Drogowego do wysokości	200.000.000 zł	
l) na budowę i pomoc kredytową i inwestycyjną z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej do wysokości	60.000.000 zł	815.000.000 zł
ogółem do wysokości		<u>2.015.000.000 zł</u>

Art. 2. (1) Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu ustala w granicach pokrycia (art. 4) podział roczny funduszków na cele, wymienione w art. 1.

(2) Minister Skarbu przeprowadza podział kwartalny w granicach podziału rocznego, ustalonego przez Radę Ministrów.

Art. 3. Wydatki na cele inwestycyjne (art. 1) mogą być, w razie niewyczerpania przewidzianych na ten cel funduszków, dokonywane po dniu 31 marca 1942 r., jednak nie dłużej, niż do dnia 31 marca 1943 r.

Art. 4. (1) Upoważnia się:

1) Ministra Skarbu do przeprowadzenia w

SPRAWY OGÓLNE

kraju lub za granicą operacji kredytowych do wysokości 1.200.000.000 zł na pokrycie wydatków na dotacje, wymienione w art. 1 pkt 1) oraz do łącznej wysokości 300.000.000 zł na pokrycie kosztów inwestycji, wymienionych w art. 1 pkt 2) lit. a), b), c), d), e), f), g) i h);

- 2) Ministra Komunikacji do przeprowadzenia w imieniu przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe“ w kraju lub za granicą operacji kredytowych do wysokości 210.000.000 zł na pokrycie kosztów inwestycji, wymienionych w art. 1 pkt 2) lit. i);
- 3) Ministra Poczty i Telegrafów do przeprowadzenia w imieniu przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ w kraju lub za granicą operacji kredytowych do wysokości 45.000.000 zł na pokrycie kosztów inwestycji, wymienionych w art. 1 pkt 2) lit. j).

(2) Na pokrycie kosztów inwestycji, przewidzianych w art. 1 pkt 2) lit. k) i l), służą wpływy z operacji kredytowych, przeprowadzonych na podstawie upoważnień, zawartych w art. 3 ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 45, poz. 352) i w art. 4 ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrótowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 40, poz. 364).

Art. 5. (1) Minister Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali bliższe warunki operacji kredytowych, przewidzianych w art. 4 ust. (1) pkt 1), w szczególności terminy, sposób spłaty i wysokość oprocentowania pożyczek oraz zasady wydatkowania uzyskanych funduszy.

(2) Te same uprawnienia co do operacji kredytowych, przewidzianych w art. 4 ust. (1) pkt 2), służą Ministrowi Komunikacji, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a określonych w art. 4 ust. (1) pkt 3) — Ministrowi Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczania obligacji i wystawiania innych zobowiązań Skarbu Państwa, jakie będą potrzebne w celu zrealizowania operacji kredytowych, przewidzianych w art. 4

Art. 7. Sprawozdanie z wysokości wpływów, uzyskanych w ciągu poszczególnych okresów rocznych z operacji kredytowych, wymienionych w art. 4, wyszczególnienie warunków tych operacji oraz sprawozdanie ze sposobu użycia wpływów z operacji kredytowych, przeznaczonych na cele, wymienione w art. 1 pkt 2), będzie włączone do ogólnego zamknięcia rachunków na odpowiedni okres budżetowy, sporządzonego przez właściwego ministra i podlega ogólnym przepisom o zamknięciach rachunków państwowych oraz absolutorium dla Rządu.

Art. 8. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą ustawa z dnia

24 lutego 1937 r. o dotacjach na rzecz Funduszu Obrony Narodowej (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 97) z tym, że wpływy — osiągnięte po 31 marca 1939 r. z pożyczek i kredytu, zaciągniętych na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1937 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do zaciągnięcia pożyczek zagranicznych we frankach francuskich na cele obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 22) — będą służyły na dotacje na rzecz Funduszu Obrony Narodowej ponad kwoty, przewidziane w art. 1 pkt 1).

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu i innym właściwym ministrom.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 25/165/39).

O ORGANIZACJI I ZAKRESIE DZIAŁANIA IZB SKARBOWYCH ORAZ PODLEGLYCH IM URZĘDÓW I ORGANÓW WYKONAWCZYCH.

Na podstawie art. 3 ust. 2 i 3 art. 4 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 80, poz. 499) zarządzam co następuje:

Część I. Przepisy ogólne.

§ 1. Użyte w rozporządzeniu niniejszym określenie:

- a) „urząd“ — oznacza urząd skarbowy, urząd skarbowy akcyz i monopolów państwowych oraz urząd opłat stempowych,
- b) „organa wykonawcze“ — oznacza organa wyodrębnione mocą rozporządzenia niniejszego z urzędów w osobne organizacje prawne i podporządkowane pośrednio lub bezpośrednio izbom skarbowym,
- c) „orzecznictwo“ — oznacza wszelkiego rodzaju decyzje, a więc zarówno zarządzenia i orzeczenia, jak i postanowienia.

§ 2. Właściwość miejscowa izb skarbowych, urzędów i organów wykonawczych obejmuje ich okręg administracyjny, jeżeli przepisy szczególne nie przewidują wyjątków.

§ 3. Właściwość rzeczowa izb skarbowych, urzędów i organów wykonawczych określa się na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego oraz innych przepisów.

Część II. Organizacja i zakres działania izb skarbowych.

Rozdział 1. — *Organizacja izb skarbowych.*

§ 4. (1) Na czele izby skarbowej stoi dyrektor izby skarbowej podległy pod względem osobowym i służbowym Ministrowi Skarbu.

(2) Dyrektor izby skarbowej jest odpowiedzialny za stan służby w okręgu izby skarbowej.

(3) Gdy dyrektor izby skarbowej z jakiegokolwiek powodu nie może pełnić swych obowiązków, zastępuje go wyznaczony przez niego jeden z naczelników wydziałów.

(4) Po upływie okresu budżetowego dyrektor izby skarbowej składa Ministrowi Skarbu

sprawozdanie o działalności izby skarbowej i zamierzeniach na przyszłość.

§ 5. (1) Dyrektor izby skarbowej jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszów (pracowników) w swoim okręgu.

(2) Dyrektor izby skarbowej przyjmuje, mianuje, przenosi na inne miejsce służbowe, zwalnia oraz przenosi w stan spoczynku podległych mu funkcjonariuszów (pracowników) w ramach nadanych mu uprawnień.

§ 6. (1) Izby Skarbowe dzielą się na wydziały, wydziały zaś na oddziały.

(2) Zasadniczo izby skarbowe dzielą się na następujące wydziały: I ogólny, II podatków, III rachunkowo-kasowy, IV akcyz i monopolów, V opłat stemplowych, a wydziały na następujące oddziały:

wydział I ogólny — na dwa oddziały: 1) organizacyjno-osobowy, 2) gospodarczy (nadto w skład wydziału ogólnego wchodzi referat dyscyplinarny, kancelaria główna, składnica akt i biblioteka izby skarbowej); wydział II podatków — na sześć oddziałów: 1) administracyjny, 2) podatku dochodowego, 3) podatków realnych, 4) podatku obrotowego, 5) bilansowy, 6) egzekucyjny; wydział III rachunkowo-kasowy — na sześć oddziałów: 1) administracyjny, 2) asygnacji, 3) kontroli rachunkowości podatków, 4) dochodów budżetowych, 5) rozchodów budżetowych, 6) sum niebudżetowych; wydział IV akcyz i monopolów — na trzy oddziały: 1) administracyjny, 2) akcyzowo-monopolowy, 3) karny skarbowy; wydział V opłat stemplowych — na dwa oddziały: 1) opłat, 2) podatku spadkowego.

Ponadto w skład izby skarbowej wchodzi inspektor ochrony skarbowej, podległy bezpośrednio dyrektorowi izby skarbowej i odpowiedzialny przed nim za całokształt prac należących do zakresu działania inspektora.

(3) Ilość i rodzaje wydziałów i oddziałów jak również ich zakres działania dla każdej z izb skarbowych określa oddzielne zarządzenie.

§ 7. (1) Na czele wydziału stoi naczelnik wydziału podległy dyrektorowi izby skarbowej, na czele zaś oddziału stoi kierownik oddziału, podległy naczelnikowi wydziału.

(2) Naczelnik wydziału jest odpowiedzialny za całokształt prac wchodzących w zakres działania wydziału, kierownik zaś oddziału za całokształt prac wchodzących w zakres działania oddziału.

§ 8. Organizację wewnętrzną izby skarbowej, a w szczególności ilość i rodzaje referatów w oddziałach oraz kompetencje naczelników wydziałów, inspektora ochrony skarbowej, kierowników oddziałów i referentów kierujących referatami, w zakresie aprobaty pism określa w drodze zarządzenia dyrektor izby skarbowej.

§ 9. (1) Aprobatą pism składanych Ministerstwu Skarbu należy do wyłącznej kompetencji dyrektora izby skarbowej. Dyrektor izby skarbowej może jednak upoważnić naczelnika

wydziału III do podpisywania składanych Ministerstwu Skarbu sprawozdań rachunkowo-kasowych, a za zgodą Ministerstwa Skarbu także innych naczelników wydziałów oraz inspektora ochrony skarbowej — do podpisywania określonych kategorii sprawozdań mniejszego znaczenia składanych Ministerstwu Skarbu w ich zakresie działania.

(2) Kompetencje dyrektora izby skarbowej przechodzą na jego zastępcę w przypadkach nieobecności w służbie lub niemożności pełnienia służby przez dyrektora izby skarbowej.

Rozdział 2. Zakres działania izb skarbowych.

§ 10. Do zakresu działania izby skarbowej należy:

1) wydawanie decyzji

a) w pierwszej instancji — w sprawach nie zastrzeżonych Ministerstwu Skarbu, a nie należących do zakresu działania podległych urzędów,

b) w drugiej instancji — w sprawach należących do zakresu działania podległych urzędów, a nie ulegających rozpatrywaniu przez Komisję Odwoławczą oraz w sprawach należących w I instancji do zakresu działania specjalnych organów, którym poruczono wymiar opłat stemplowych, podatku od darowizn oraz dodatków komunalnych do tych opłat i podatku,

2) wykonywanie nadzoru nad czynnościami podległych urzędów i organów wykonawczych oraz wykonywanie kontroli organów, którym poruczono wymiar opłat stemplowych i podatku od darowizn, jak również wykonywanie kontroli instytucji prawa publicznego, którym zlecono wymiar i pobór podatków państwowych,

3) spełnianie czynności, połączonych z wykonywaniem budżetu państwowego, oraz innych czynności poruczonych właściwymi przepisami.

§ 11. (1) Do zakresu działania wydziału I ogólnego należą sprawy organizacyjne, osobowe, gospodarcze, oraz sprawy nie należące do właściwości innych wydziałów.

(2) W szczególności:

a) oddział 1 organizacyjno - osobowy załatwia sprawy organizacyjne i osobowe, sprawy doboru i szkolenia personelu, sprawy wynikające z przepisów o uposażeniu i o kwalifikowaniu, sprawy odznaczeń, sprawy postępowania biurowego, prowadzi ewidencję i statystykę oraz akta osobowe personelu, układa projekty etatów i obsady stanowisk, współdziała z referatem dyscyplinarnym w sprawach wynikających z naruszenia obowiązków służbowych, sprawdza merytorycznie rachunki kosztów podróży służbowych, delegacji i przeniesień i zarządza asygnowanie należności z tego tytułu oraz załatwia inne sprawy, nie należące do zakresu działania pozostałych komórek ustrojowych wydziału I;

b) oddział 2 gospodarczy załatwia sprawy gospodarcze i budżetowe oraz sprawdza i zarządza asygnowanie należności z wydatków rzeczowo-administracyjnych izby skarbowej i pod-

SPRAWY OGÓLNE

ległych urzędów oraz organów wykonawczych, z wyjątkiem rachunków wydatków rzeczowo-administracyjnych służby ochrony skarbowej, wyłączonych z kompetencji oddziału gospodarczego odrębnymi przepisami;

c) referat dyscyplinarny załatwia sprawy związane ze ściganiem urzędniczych przestępstw, występów i wykroczeń służbowych, bierze udział w dochodzeniach dyscyplinarnych, przygotowuje sprawy do komisji dyscyplinarnej oraz wykonywa inne czynności zlecone przez dyrektora izby skarbowej.

(3) Sprawy osobowe, organizacyjne i gospodarcze wydział ogólny załatwia przy współdziałaniu właściwych wydziałów oraz inspektora ochrony skarbowej.

(4) W razie niemożności uzgodnienia sprawy z wydziałem fachowym lub w razie niemożności uzgodnienia sprawy z inspektorem ochrony skarbowej, naczelnik wydziału I ogólnego obowiązany jest referować dyrektorowi izby skarbowej stanowisko wydziału fachowego (inspektora ochrony skarbowej).

(5) Zakres działania kancelarii głównej, składnicy akt i biblioteki izby skarbowej normują osobne przepisy.

§12. (1) Do zakresu działania wydziału II podatków należą sprawy administracji, orzecznictwa i nadzoru oraz sprawy karne w zakresie podatków bezpośrednich i danin pokrewnych oraz egzekucji władz skarbowych.

(2) W szczególności:

a) oddział I administracyjny załatwia sprawy związane z postępowaniem podatkowym, z wyjątkiem spraw związanych z nadzorem i orzecznictwem należącym do zakresu działania pozostałych oddziałów wydziału II, sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie postępowania karnego w sprawach o przestępstwa polegające na naruszeniu przepisów o podatkach bezpośrednich z wyjątkiem spraw karnych osób, podlegających kompetencji wymiarowej izby skarbowej jako I instancji, opracowuje plany inspekcji, prowadzi ewidencję akt inspekcyjnych, wydaje zarządzenia pomspekcyjne, zbiera informacje do wymiaru podatków, opracowuje plany obsługi buchalteryjnej urzędów oraz wykonuje nadzór nad buchalterami przydzielonymi do wykonania tego planu, prowadzi statystykę podatków, załatwia sprawy dotyczące budżetów samorządowych, zaopatruje rachunki kosztów podróży naczelników urzędów skarbowych z wyjazdów służbowych w sprawach podatkowych i egzekucyjnych w klauzulę stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków lokomocji, tudzież o wykonanie zlecenia służbowego, współdziała z wydziałem I w sprawach osobowych, organizacyjnych i gospodarczych działu służby podatków bezpośrednich, załatwia sprawy racjonalnej organizacji pracy tego działu służby, wreszcie załatwia inne sprawy nie należące do właściwości pozostałych oddziałów wydziału II;

do składu osobowego oddziału administra-

cyjnego należą inspektorzy i starszy buchalter-rewident, podlegli bezpośrednio naczelnikowi wydziału;

b) oddział 2 podatku dochodowego załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku dochodowego, specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszy publicznych oraz kapitałów i rent, przeprowadza analizy tych podatków oraz załatwia sprawy ulg podatkowych w zakresie działania urzędów skarbowych w odniesieniu do tych podatków;

c) oddział 3 podatków realnych załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku gruntowego, od nieruchomości i od lokali, przeprowadza analizy tych podatków oraz załatwia sprawy ulg podatkowych w zakresie działania urzędów skarbowych w odniesieniu do tych podatków;

ponadto oddział ten sprawuje nadzór nad działalnością tych instytucji prawa publicznego, którym zlecono wymiar i pobór tych podatków realnych w zakresie wymiaru tych podatków, a w zakresie poboru — współdziała z wydziałem III;

d) oddział 4 podatku obrotowego załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku obrotowego, od energii elektrycznej i od uboju, przeprowadza analizy tych podatków oraz załatwia sprawy ulg podatkowych w zakresie działania urzędów skarbowych w odniesieniu do tych podatków;

e) oddział 5 bilansowy załatwia sprawy orzecznictwa podatkowego w zakresie działania izby skarbowej jako władzy I instancji, czuwa nad sprawnością pohoru należności własnych, załatwia sprawy ulg podatkowych w zakresie tych należności oraz prowadzi statystykę i analizę podatkową w tymże zakresie;

f) oddział 6 egzekucyjny załatwia sprawy orzecznictwa (z wyjątkiem spraw należących do wydziału V opłat stemplowych) i nadzoru w zakresie czynności działów egzekucyjnych urzędów skarbowych jako wierzycieli należności własnych oraz jako władz egzekucyjnych;

ponadto oddział egzekucyjny współdziała z wydziałem III w sprawach nadzoru nad czynnościami urzędów skarbowych jako wierzycieli należności własnych w zakresie działania działów rachunkowo-kasowych tych urzędów oraz nad czynnościami urzędów skarbowych jako władz egzekucyjnych w tymże zakresie, a z pozostałymi oddziałami wydziału II i z wydziałem V — w sprawach nadzoru nad czynnościami urzędów skarbowych jako wierzycieli należności własnych w zakresie działania tych urzędów.

§ 13. (1) Do zakresu działania wydziału III rachunkowo-kasowego należą sprawy administracji, orzecznictwa i nadzoru w zakresie służby rachunkowo-kasowej, sprawy asygnowań, sprawy kontroli rachunkowości podatków, sprawy rachunkowości dochodów i rozchodów budżetowych oraz rachunkowości sum obrotowych i niebudżetowych.

(2) W szczególności:

a) oddział I administracyjny załatwia sprawy nadzoru i bezpieczeństwa kas urzędów, sprawy niedoborów i nadwyżek kasowych, sprawy dotyczące rozrachunku z samorządami, sprawuje nadzór nad działalnością instytucyj prawa publicznego, którym zlecono wymiar i pobór podatków, a w zakresie poboru tych podatków, a w zakresie wymiaru współdziała z wydziałem II, ustala plany rewizji i inspekcji kas urzędów, prowadzi ewidencję akt inspekcyjnych i korespondencję w sprawach dochodzeń, wydaje zarządzenia pomspekcyjne, ustala maksymalne normy zapasów kasowych, czuwa nad ogólnym stanem gotowizny w kasach urzędów skarbowych, sporządza zestawienia i sprawozdania o obrotach kasowych, sprawuje nadzór nad czynnościami urzędów jako wierzycieli należności własnych w zakresie działania działów rachunkowo-kasowych tych urzędów oraz nad czynnościami urzędów skarbowych jako władzy egzekucyjnej w tymże zakresie, zaopatruje rachunki kosztów podróży naczelników urzędów skarbowych z wyjazdów służbowych w sprawach rachunkowo-kasowych w klauzulę stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków lokomocji, tudzież wykonanie zlecenia służbowego, wydaje orzeczenia w zakresie administracji kasowej, współdziała z wydziałem I w sprawach osobowych, organizacyjnych i gospodarczych działu służby rachunkowo-kasowej, załatwia sprawy racjonalnej organizacji pracy tego działu służby, wreszcie załatwia inne sprawy, nie należące do właściwości pozostałych oddziałów wydziału III;

do składu osobowego oddziału należą inspektorzy, podlegli bezpośrednio naczelnikowi wydziału;

b) oddział 2 asygnowań sprawdza pod względem formalnym i cyfrowym rachunki administracyjne izby oraz podległych izbie urzędów i organów wykonawczych, wystawia asygnaty i zlecenia wypłaty (czeki), kontrasygnuje te zlecenia, prowadzi ewidencję oraz asygnuje uposażenia służbowe personelu, okręgu izby tudzież inne należności periodyczne (zaliczki, ryczałty, komorne itp.), czuwa nad terminowym wyliczaniem się z zaliczek, prowadzi rachunkowość kredytów i wydatków budżetowych izby skarbowej jako władzy asygnującej oraz rachunkowość sum niebudżetowych, którymi dysponuje izba skarbową, wreszcie sporządza wyciągi jako władza dysponująca kredytami i sumami niebudżetowymi;

c) oddział 3 kontroli rachunkowości podatków przeprowadza systematyczną cenzurę rachunkową ksiąg bierycznych, ksiąg nadpłat, rejestrów i innych dowodów, usprawiedliwiających zapisy w księgach, wydaje zarządzenia w sprawach spostrzeżonych przy cenzurze uchybień, załatwia sprawy związane ze sposobem prowadzenia księgowości podatków bezpośrednich i opłat oraz sporządza roczne sprawozdania ra-

chunkowe o podatkach bezpośrednich, opłatach stempowych i daninach pokrewnych;

d) oddział 4 dochodów budżetowych prowadzi rachunki dochodów budżetowych, pobieranych przez kasy urzędów i specjalne kasy państwowe, nie wyłączając dochodów administrowanych przez izbę skarbową oraz urzędy, czuwa nad prawidłowym uiszczaniem i zarachowywaniem dochodów budżetowych, przeprowadza przy ewentualnym współdziałaniu oddziałów cenzurę dzienników, cenzurę szczegółową przychodowych dowodów kasowych sum budżetowych oraz cenzurę dzienników znaków wartościowych, sporządza sprawozdania (wyciągi) dotyczące dochodów budżetowych, z wyjątkiem wymienionych wyżej pod lit. c), oraz załatwia sprawy zwrotu i przerachowania nadpłat w podatkach i innych dochodach budżetowych, z wyjątkiem podatków pośrednich i opłat monopolowych;

e) oddział 5 rozchodów budżetowych jako kasowy organ skarbowy prowadzi rachunkowość kredytów i rozchodów budżetowych władz i urzędów, przeprowadza przy ewentualnym współdziałaniu innych oddziałów cenzurę dzienników i cenzurę szczegółową rozchodowych dowodów kasowych sum budżetowych, prowadzi dzienniki kasowe dla obrotów za pośrednictwem Banku Polskiego, Pocztowej Kasy Oszczędności i dla innych obrotów bezgotówkowych oraz sporządza wyciągi dotyczące rozchodów budżetowych;

f) oddział 6 sum niebudżetowych prowadzi rachunkowość i kontrolę obrotów sum obrotowych i niebudżetowych, załatwia sprawy obrotu obligacjami pożyczek państwowych i wszelkimi papierami wartościowymi oraz sporządza wyciągi dotyczące sum obrotowych i niebudżetowych.

§ 14. (1) Do zakresu działania wydziału IV akcyj i monopolów należą sprawy administracji, orzecznictwa i nadzoru oraz sprawy karne w zakresie podatków i opłat pośrednich i monopolów państwowych oraz sprawy kontroli produkcji i obrotu artykułów podlegających z mocy specjalnych przepisów ograniczeniom w produkcji i obrocie.

(2) W szczególności:

a) oddział I administracyjny opracowuje plany inspekcji, wydaje zarządzenia pomspekcyjne, prowadzi ewidencję akt inspekcyjnych, zaopatruje podległe urzędy i organa w przyrządy kontrolne, stwierdza zgodność urządzenia zakładów produkujących artykuły akcyzowo-monopolowe z obowiązującymi przepisami oraz załatwia związane z tym sprawy, sprawdza odpisy ksiąg przedsiębiorstw podlegających kontroli, sprawuje kontrolę wpływów podatków i opłat pośrednich oraz kar pieniężnych, przeprowadza cenzurę dochodowych dowodów kasowych, prowadzi księgi przychodów budżetowych, produkcji i obrotów artykułów akcyzowo-monopolowych, zaopatruje rachunki kosztów podróży naczelników urzędów skarbowych

SPRAWY OGÓLNE

akcyz i monopolów państwowych z wyjazdów służbowych w klauzulę, stwierdzając konieczność odbycia podróży, należyte zużycie czasu i środków lokomocji, tudzież wykonanie zlecenia służbowego, współdziała z wydziałem I w sprawach osobowych, organizacyjnych i gospodarczych działu służby akcyzowej, załatwia sprawy racjonalnej organizacji pracy tego działu służby, wreszcie załatwia sprawy, nie należące do właściwości pozostałych oddziałów wydziału IV;

do składu osobowego oddziału należą inspektorzy, podlegli bezpośrednio naczelnikowi wydziału;

b) oddział 2 akcyzowo-monopolowy załatwia sprawy orzecznictwa, poboru i nadzoru w zakresie podatków i opłat pośrednich i monopolów, sprawy kontroli produkcji i obrotu artykułów, podlegających z mocy specjalnych przepisów ograniczeniom w produkcji i obrocie oraz sprawy obrotu między Polską a w. m. Gdańskiem wymienionymi wyżej artykułami;

c) oddział 3 karny skarbowy sprawuje w zakresie przewidzianym w prawie karnym skarbowym orzecznictwo i nadzór w sprawach o przestępstwa skarbowe, wnosi i popiera oskarżenia w tych sprawach, załatwia wynikające z innych przepisów szczególnych sprawy karne nie podlegające innym wydziałom oraz sprawy związane z przyznawaniem nagród pieniężnych za wykrywanie powyższych przestępstw skarbowych.

§ 15. (1) Do zakresu działania wydziału V opłat stemplowych należą sprawy administracji, orzecznictwa, nadzoru oraz sprawy karne w zakresie opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i darowizn.

(2) W szczególności:

a) oddział 1 opłat załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie opłat stemplowych, opracowuje plany inspekcji urzędów w zakresie opłat i danin pokrewnych, prowadzi ewidencję akt inspekcyjnych, wydaje zarządzenia poinspekcyjne, sporządza wykazy statystyczne, przeprowadza analizy wyników akcji wymiarowej i poborowej opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, zaopatruje rachunki kosztów podróży naczelników urzędów opłat stemplowych oraz rachunki kosztów podróży naczelników urzędów skarbowych z wyjazdów służbowych w sprawach opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn w klauzulę stwierdzając konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków lokomocji, tudzież wykonanie zlecenia służbowego, współdziała z wydziałem I w sprawach osobowych, organizacyjnych i gospodarczych działu służby opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, załatwia sprawy racjonalnej organizacji pracy tego działu służby, wreszcie załatwia inne sprawy, nie należące do oddziału podatku spadkowego;

ponadto oddział ten załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru (§ 12 ust. (2) lit. f)) w zakresie czynności działów egzekucyjnych i wy-

miarowych urzędów skarbowych, jako wierzycieli opłat stemplowych oraz współdziała z wydziałem III w sprawach nadzoru nad czynnościami urzędów jako wierzycieli tych należności w zakresie działania działów rachunkowo-kasowych tych urzędów;

b) oddział 2 podatku spadkowego załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku spadkowego i od darowizn, a na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki — także należytości sądowych, o ile wymiar tych należytości podlega urzędom skarbowym lub urzędom opłat stemplowych;

ponadto oddział ten załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru (§ 12 ust. (2) lit. f)) w zakresie czynności działów egzekucyjnych i wymiarowych urzędów skarbowych jako wierzycieli podatku spadkowego i od darowizn oraz współdziała z wydziałem III w sprawach nadzoru nad czynnościami urzędów jako wierzycieli tych należności w zakresie działania działów rachunkowo-kasowych tych urzędów.

§ 16. Do zakresu działania inspektora ochrony skarbowej należą sprawy administracji (§ 11 ust. (3) i (4)) i nadzoru działu służby ochrony skarbowej (§ 28).

Część III.

Organizacja i zakres działania urzędów

Rozdział 1. — Organizacja urzędów.

§ 17. (1) Na czele urzędu stoi naczelnik urzędu podległy dyrektorowi izby skarbowej.

(2) Naczelnik urzędu odpowiedzialny jest za stan służby w okręgu urzędu.

(3) Zastępcę naczelnika urzędu wyznacza dyrektor izby skarbowej spośród kierowników działów, po wysłuchaniu opinii naczelnika urzędu.

(4) W większych urzędach dyrektor izby skarbowej może wyznaczać zastępcę naczelnika urzędu spoza urzędników kierujących działami.

(5) Naczelnik urzędu jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszów (pracowników) w swoim okręgu.

§ 18. (1) Urzędy dzielą się na działy. Nadto w skład urzędu wchodzi kancelaria. Organizację i zakres działania kancelarii regulują odrębne przepisy.

(2) Na czele działu stoi kierownik działu.

(3) Kierownik działu jest odpowiedzialny za prawidłowy bieg czynności urzędowych wchodzących w zakres działania działu.

(4) Ilość i rodzaje działów jak również ich zakres działania dla każdego urzędu określa oddzielne zarządzenie.

§ 19. Zasadniczo urzędy dzielą się na następujące działy:

I. Urząd Skarbowy:

- 1) dział wymiarowy,
- 2) „ egzekucyjny,
- 3) „ rachunkowo-kasowy,

II. Urząd Opłat Stemplowych:

- 1) dział opłat,

USTAWODAWSTWO

- 2) dział podatku spadkowego,
- 3) „ rachunkowo-kasowy,

III. Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych:

- 1) dział akcyzowo-monopolowy,
- 2) „ karny skarbowy.

§ 20. Szczegółowe prawa i obowiązki naczelników urzędów, ich zastępców, kierowników działów oraz referentów, szczegółową organizację wewnętrzną działów, a przede wszystkim ilość i rodzaje referatów oraz kompetencje zastępcy naczelnika urzędu, kierowników działów i referentów w zakresie aprobaty pism określających obowiązujące przepisy, a w granicach tych przepisów zarządzenia dyrektora izby skarbowej.

Rozdział 2. — Zakres działania urzędów.

§ 21. (1) Urzędy skarbowe powołane są do orzecznictwa i nadzoru w sprawach podatków bezpośrednich i danin pokrewnych, do orzecznictwa i nadzoru w sprawach karnych dotyczących tych podatków i danin, do poboru tych podatków i danin oraz do wykonywania w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym czynności wierzyciela tych należności.

(2) W okręgach, w których nie ma osobnych urzędów opłat stemplowych, urzędy skarbowe powołane są także do wykonywania czynności, o których mowa w § 22 ust. (1).

(3) Ponadto w granicach obowiązujących przepisów urzędy skarbowe sprawują czynności władzy egzekucyjnej dla należności pieniężnych, które mogą być ściągane w trybie egzekucji administracyjnej, sprawują nadzór nad akcją wymiarową i poborową instytucyj prawa publicznego, którym zlecono wymiar i pobór podatków oraz wykonują inne czynności w zakresie administracji podatkowej zlecone odrębnymi przepisami.

(4) W szczególności:

a) dział 1 wymiarowy przeprowadza wymiar, orzeka o karach i wykonuje kontrolę w zakresie podatków bezpośrednich i danin pokrewnych, a w przypadkach, o których mowa w ust. (2), także opłat stemplowych i danin pokrewnych, wykonuje w granicach obowiązujących przepisów nadzór nad akcją wymiarową, zleconą instytucjom prawa publicznego, oraz w zakresie swego działania spełnia czynności urzędu skarbowego jako wierzyciela należności własnych;

b) dział 2 egzekucyjny przeprowadza egzekucję należności pieniężnych, które mogą być ściągane w trybie egzekucji administracyjnej, spełnia czynności urzędu skarbowego, jako wierzyciela należności własnych, z wyjątkiem czynności, należących do zakresu działania działów wymiarowego i rachunkowo-kasowego, nadto w zakresie swego działania orzeka o karach;

c) dział 3 rachunkowo-kasowy:

1) spełnia czynności rachunkowo - kasowe w zakresie należności własnych, sprawuje nadzór nad rachunkowością podatków, których

wymiar i pobór zlecono innym instytucjom prawa publicznego oraz — w zakresie swego działania — spełnia czynności urzędu skarbowego jako wierzyciela należności własnych i jako władzy egzekucyjnej,

2) spełnia czynności rachunkowo - kasowe, wynikające z zakresu działania urzędu jako władzy państwowej,

3) spełnia czynności kasowe objęte przepisami rachunkowo-kasowymi, wynikające z zakresu działania władz i urzędów państwowych, związków samorządowych i innych instytucyj prawa publicznego.

Dział rachunkowo-kasowy używa nazwy: „Kasa Urzędu Skarbowego w . . . . .“.

Kasy urzędów skarbowych spełniające czynności wymienione w pkt 1 i 2 są kasami poborowymi, a spełniające również czynności wymienione w pkt 3 — kasami poborowo-płatniczymi.

Urzędy skarbowe, przy których czynne są kasy poborowe, a przy których poborowo-płatnicze — wskazuje oddzielne zarządzenie.

§ 22. (1) Urzędy opłat stemplowych powołane są do orzecznictwa, kontroli i nadzoru w sprawach opłat stemplowych i danin pokrewnych, a na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki — także należności sądowych, o ile wymiar tych należności podlega urzędowi opłat stemplowych, do orzecznictwa i nadzoru w sprawach karnych dotyczących tych opłat, danin i należności, oraz do wykonywania w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym czynności wierzyciela wymienionych należności.

(2) W szczególności:

a) dział 1 opłat wymierza opłaty stemplowe, podwyżki i kary bądź doraźne, bądź za pomocą nakazu płatniczego lub innych decyzji, przeprowadza kontrolę stemplową, wykonuje nadzór nad sprzedażą znaków stemplowych oraz — w zakresie swego działania — spełnia czynności urzędu opłat stemplowych jako wierzyciela należności własnych;

b) dział 2 podatku spadkowego przeprowadza wymiar i wykonuje kontrolę w zakresie podatku spadkowego i od darowizn oraz należności sądowych, o ile ich wymiar podlega urzędowi opłat stemplowych, w zakresie swego działania orzeka o karach oraz w tymże zakresie spełnia czynności urzędu opłat stemplowych jako wierzyciela należności własnych;

c) dział 3 rachunkowo-kasowy spełnia czynności rachunkowo-kasowe w zakresie opłat, danin i należności, o których mowa w paragrafie niniejszym, oraz w zakresie swego działania spełnia czynności urzędu opłat stemplowych jako wierzyciela należności własnych.

Dział rachunkowo-kasowy używa nazwy: „Kasa Urzędu Opłat Stemplowych w . . . . .“.

Kasa ta jest kasą poborową.

§ 23. (1) Urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych powołane są do orzecznictwa,

SPRAWY OGÓLNE

poboru i nadzoru w sprawach podatków i opłat pośrednich, monopolów państwowych, do kontroli produkcji i obrotu artykułów, podlegających z mocy specjalnych przepisów ograniczeniom w produkcji i obrocie, do orzecznictwa i nadzoru w sprawach karnych dotyczących tych podatków, opłat i monopolów oraz do wykonywania w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym czynności wierzyciela wymienionych należności.

(2) W szczególności:

a) dział I akcyzowo-monopolowy załatwia sprawy orzecznictwa, poboru i nadzoru w zakresie podatków i opłat pośrednich, monopolów państwowych oraz kontroli produkcji i obrotu artykułów, podlegających z mocy specjalnych przepisów ograniczeniom w produkcji i obrocie, załatwia sprawy obrotu między Polską a W. M. Gdańskiem wymienionymi wyżej artykułami oraz wykonuje w zakresie swego działania w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym czynności wierzyciela należności własnych;

b) dział karny skarbowy — w zakresie przewidzianym w prawie karnym skarbowym — prowadzi dochodzenia w sprawach o przestępstwa skarbowe, sprawuje orzecznictwo, wnosi i popiera oskarżenia oraz wykonuje prawomocne rozstrzygnięcia w tych sprawach, załatwia sprawy karne skarbowe wynikające z innych szczególnych przepisów, tudzież sporządza wnioski o przyznanie nagród pieniężnych za wykrycie przestępstw skarbowych w powyższych sprawach, ponadto — w zakresie swego działania — wykonuje w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym czynności wierzyciela należności własnych.

Część IV. — Organizacja i zakres działania organów wykonawczych.

Rozdział 1. — Przepisy ogólne.

§ 24. Organami wykonawczymi władz skarbowych, wyodrębnionymi z władz administracji skarbowej I instancji są: ochrona skarbowa i kontrola skarbowa.

Rozdział 2. — Organizacja organów wykonawczych.

§ 25. (1) Ochrona skarbowa zorganizowana jest w brygadach, których właściwość miejscowa obejmuje w zasadzie obszar jednego lub kilku powiatów.

(2) Siedzibą brygady ochrony skarbowej jest w zasadzie siedziba władz administracji ogólnej.

(3) W obwodzie brygady mogą być tworzone oddziały brygady ochrony skarbowej.

(4) Właściwość miejscową i siedziby brygady ochrony skarbowej oraz ich oddziałów określa oddzielne zarządzenie.

(5) Na czele brygady ochrony skarbowej stoi kierownik brygady, podległy dyrektorowi izby skarbowej, na czele zaś oddziału brygady ochrony skarbowej stoi kierownik oddziału, podległy kierownikowi brygady.

§ 26. (1) Kontrola skarbowa zorganizowana

jest w rejonach kontrolnych, których właściwość miejscowa obejmuje w zasadzie obszar jednego powiatu.

(2) Siedzibą rejonu kontroli skarbowej jest w zasadzie siedziba władz administracji ogólnej.

(3) W obwodzie rejonu kontrolnego mogą być utworzone oddziały rejonu kontroli skarbowej.

(4) Na czele rejonu kontroli skarbowej stoi kierownik rejonu, podległy naczelnikowi urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych.

(5) Właściwość miejscową i siedziby rejonów kontroli skarbowej oraz ich oddziałów określa oddzielne zarządzenie.

(6) Dla kontroli przedsiębiorstw akcyzowo-monopolowych zgodnie z obowiązującymi w tym względzie przepisami ustanawia się stałe nadzory.

(7) Funkcje stałego nadzoru pełnią urzędnicy rejonu kontroli skarbowej, wyznaczeni przez dyrektora izby skarbowej. Pozostawianie jednego i tego samego urzędnika na stałym nadzorze w jednym przedsiębiorstwie dłużej, niż przez trzy okresy obrachunkowe — wymaga zgody Ministerstwa Skarbu.

(8) Urzędnicy stałych nadzorów podlegają kierownikowi rejonu. Jeżeli względy służbowe lub zakres przedsiębiorstwa wymaga pełnienia stałego nadzoru przez dwóch lub więcej urzędników, wówczas naczelnik urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych wyznacza kierownika stałego nadzoru, który podlega bezpośrednio kierownikowi rejonu. W przypadku ustanowienia takiego kierownika, urzędnicy stałego nadzoru podlegają bezpośrednio kierownikowi stałego nadzoru.

§ 27. Szczegółowe prawa i obowiązki kierowników brygad ochrony skarbowej i kierowników rejonów kontroli skarbowej oraz kierowników oddziałów brygad i rejonów, szczegółową organizację wewnętrzną brygad ochrony skarbowej i rejonów kontroli skarbowej oraz ich oddziałów określają obowiązujące przepisy, a w granicach tych przepisów zarządzenia dyrektora izby skarbowej.

Rozdział 3. — Zakres działania organów wykonawczych.

§ 28. Brygada ochrony skarbowej:

1) śledzi przestępstwa z zakresu podatków i opłat pośrednich, monopolów państwowych, podatków bezpośrednich, opłat stempelowych i danin pokrewnych, obrotu papierami premiovymi oraz z dziedziny obrotu pieniężnego i towarowego z zagranicą i z W. M. Gdańskiem,

2) prowadzi dochodzenia w sprawach o przestępstwa z zakresu podatków i opłat pośrednich, monopolów państwowych i obrotu papierami premiovymi, a w odniesieniu do przestępstw z zakresu podatków bezpośrednich, opłat stempelowych i danin pokrewnych prowadzi dochodzenia w granicach zlecenia wydanego

USTAWODAWSTWO

przez władzę skarbową uprawnioną do ścigania tych przestępstw,

3) wykonywa czynności z zakresu dochodzenia zlecone przez prokuratora w sprawach o przestępstwa z dziedziny obrotu pieniężnego i towarowego z zagranicą i z W. M. Gdańskiem,

4) nadzoruje obrót akcyzowo - monopolowy z W. M. Gdańskiem,

5) wykonuje inne czynności zlecone przez władzę przełożoną.

Brygada ochrony skarbowej używa do czynności służbowych pieczęci z napisem: „Ochrona Skarbowa“ oraz z numerem kolejnym.

§ 29. Rejon kontroli skarbowej:

1) wykonuje nadzór nad produkcją i obrotem artykułów akcyzowo-monopolowych oraz kontrolę obrotu artykułów podlegających z mocy specjalnych przepisów ograniczeniom w produkcji i obrocie,

2) współdziała w czynnościach organów przedsiębiorstw monopolowych w zakresie ustalonym przepisami Ministra Skarbu,

3) ściga i prowadzi dochodzenia w sprawach o przestępstwa z zakresu podatków i opłat pośrednich, monopolów państwowych oraz obrotu papierami premiovymi,

4) wykonuje inne czynności zlecone przez urząd skarbowy akcyz i monopolów państwowych.

Rejon kontroli skarbowej używa do czynności służbowych pieczęci z napisem: „Kontrola Skarbowa“ oraz z numerem kolejnym.

Część V. Przepisy końcowe.

§ 30. Jeżeli w innych przepisach jest mowa o inspektorze okręgowym ochrony skarbowej należy przez to rozumieć inspektora ochrony skarbowej.

§ 31. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na obszarze całej Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą:

a) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1931 r. o organizacji i zakresie działania izb i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 613) ze zmianami, wprowadzonymi rozporządzeniami Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 107, poz. 834), z dnia 18 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 585), z dnia 4 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 401) i z dnia 11 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 324),

b) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 grudnia 1936 r. o organizacji i zakresie działania kontroli skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 664). (R. M. S. z 23.2.1939 Dz. U. R. P. Nr 18/118/39).

O ZMIANACH W ORGANIZACJI NIEKTÓRYCH URZĘDÓW SKARBOWYCH W OKRĘGACH IZB SKARBOWYCH W KIELCACH I ŁODZI ORAZ IZBY SKARBOWEJ GRODZKIEJ W WARSZAWIE.

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 80, poz. 499) zarządzam co następuje:

§ 1. W okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Kielcach:

1) wyłącza się z właściwości miejscowej Urzędu Skarbowego w Kielcach gminę miejską Kielce i dla wyłączonego obszaru tworzy się urząd skarbowy w Kielcach;

2) nowoutworzony urząd skarbowy w Kielcach otrzymuje nazwę „1 Urząd Skarbowy w Kielcach“, dotychczasowy zaś urząd skarbowy w Kielcach, o zmiennej w myśl pkt. 1) właściwości miejscowej otrzymuje nazwę „2 Urząd Skarbowy w Kielcach“;

3) zmienia się właściwość miejscową urzędów skarbowych w Sosnowcu, a mianowicie:

a) 1 Urząd Skarbowy w Sosnowcu obejmuje zachodnią część miasta Sosnowca, odgraniczoną od północy wzdłuż torów linii kolejowej Warszawa—Katowice do ul. Kościuszki, ulicami Dietlowską i 3 Maja do ul. Piłsudskiego, następnie w kierunku południowo-wschodnim ulicami Piłsudskiego, Sienkiewicza i 1 Maja do rzeki Czarnej Przemszy, rzeką Czarłą Przemszą w kierunku południowym do rzeki Brynicy, przy czym do tak określonej właściwości miejscowej tego urzędu należą w całości ulice: Dietlowska, 3 maja, Piłsudskiego, Sienkiewicza oraz posesje przy ul. 1 Maja oznaczone numerami parzystymi 2—14 i nieparzystymi 1—17,

b) 2 Urząd Skarbowy w Sosnowcu obejmuje wschodnią część miasta Sosnowca oraz gminę Niwka powiatu będzińskiego.

§ 2. W okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Łodzi w miejsce dotychczasowych 13 urzędów skarbowych, których zakres terytorialnego działania rozciąga się na obszar m. Łodzi, ustanawia się 17 urzędów skarbowych.

Właściwość miejscową tych urzędów określa załącznik do rozporządzenia niniejszego.

Dotychczasowy 14 Urząd Skarbowy w Łodzi, którego właściwość miejscową stanowi część powiatu łódzkiego, otrzymuje kolejny numer „18“.

§ 3. W okręgu administracyjnym Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w miejsce dotychczasowych 33 urzędów skarbowych, których zakres terytorialnego działania rozciąga się na obszar m. st. Warszawy, ustanawia się 36 urzędów skarbowych.

Właściwość miejscową tych urzędów określa załącznik do rozporządzenia niniejszego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1939 r. (R. M. S. z 23.3.1939 Dz. U. R. P. Nr 30/201/39).

SPRAWY OGÓLNE

Właściwość miejscowa urzędów skarbowych w Łodzi.

1 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Bisk. Bandurskiego (obejmując cały plac przykościelny) do ul. Łąkowej, środkiem ul. Łąkowej do ul. Andrzeja, środkiem ul. Andrzeja do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Bisk. Bandurskiego.

2 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zawadzkiej do ul. Lipowej, środkiem ul. Lipowej do ul. Al. 1 Maja, środkiem ul. Al. 1 Maja do ul. Gen. Żeligowskiego, środkiem ul. Gen. Żeligowskiego do ul. 11 Listopada, środkiem ul. 11 Listopada do zachodniej granicy miasta Łodzi, zachodnią granicą miasta Łodzi do ul. Biegunowej, środkiem ul. Biegunowej i środkiem ul. Solec do ul. Orzechowej, środkiem ul. Orzechowej do ul. Srebrzyńskiej, środkiem ul. Srebrzyńskiej i środkiem ul. Ogrodowej do ul. Nowomiejskiej, środkiem ul. Nowomiejskiej do Placu Wolności, linią prostą biegnącą do wylotu ul. Nowomiejskiej przez Plac Wolności do wylotu ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Zawadzkiej.

3 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną biegnącą: środkiem ul. Legionów do ul. Gen. Żeligowskiego, środkiem ul. Gen. Żeligowskiego do ul. Al. 1 Maja, środkiem ul. Al. 1 Maja do ul. Lipowej, środkiem ul. Lipowej do ul. Zawadzkiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Legionów.

4 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Andrzeja do ul. Gen. Żeligowskiego, środkiem ul. Gen. Żeligowskiego do ul. Legionów, środkiem ul. Legionów do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Andrzeja.

5 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Lutomiarskiej do ul. Kruszwickiej, środkiem ul. Kruszwickiej do ul. Wrześnińskiej, środkiem ul. Wrześnińskiej do toru linii kolejowej Zgierz—Łódź Kaliska, torem kolejowym tej linii do ul. Owsianej, środkiem ul. Owsianej i środkiem ul. Siewnej do zachodniej granicy miasta Łodzi, zachodnią i północną granicą miasta Łodzi do ul. Zgierskiej, środkiem ul. Zgierskiej do ul. Lutomiarskiej.

6 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: południową i zachodnią granicą miasta od przecięcia się z ul. Rzgowską do przecięcia się z ul. Kątną, środkiem ul. Kątnej do ul. Towarowej, środkiem ul. Towarowej do ul. Łaskiej, środkiem ul. Łaskiej do ul. Wołowej, środkiem ul. Wołowej do ul. Zeromskiego, środkiem ul. Zeromskiego do ul. Ks. I. Skorupki, środkiem ul. Ks. I. Skorupki do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do Placu Reymonta, północną i wschodnią granicą Placu Reymonta (obejmując cały Plac Reymonta) do ul. Rzgowskiej, środkiem ul. Rzgowskiej do południowej granicy miasta Łodzi.

7 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: północną i wschodnią granicą miasta Łodzi od przecięcia się z ul. Zgierską do przecięcia się z ul. Brzezińską, środkiem ul. Brzezińskiej do Placu Kościelnego, północną granicą Placu Kościelnego (z wyłączeniem Placu Kościelnego, który całkowicie należy do właściwości miejscowej 13 Urzędu Skarbowego) do ul. Zgierskiej, środkiem ul. Zgierskiej do północnej granicy miasta Łodzi.

8 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Północnej do ul. Kilińskiego, środkiem ul. Kilińskiego do ul. Południowej, środkiem ul. Południowej do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do Placu Wolności, linią prostą biegnącą od wylotu ul. Piotrkowskiej przez Plac Wolności do wylotu ul. Nowomiejskiej, środkiem ul. Nowomiejskiej do ul. Północnej.

9 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Południowej do ul. Kilińskiego, środkiem ul. Kilińskiego do ul. Prez. Narutowicza, środkiem ul. Prez. Narutowicza do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Południowej.

10 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Prez. Narutowicza do ul. Dra Kopcińskiego, środkiem ul. Dra Kopcińskiego do ul. Przejazd, środkiem ul. Przejazd do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Prez. Narutowicza.

11 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Przejazd do ul. Dra Kopcińskiego, środkiem ul. Dra Kopcińskiego do ul. Rokicińskiej, środkiem ul. Rokicińskiej do Wodnego Rynku, południową granicą Wodnego Rynku do ul. Głównej, środkiem ul. Głównej do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Przejazd.

12 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Emilii do ul. Przędzalnianej, środkiem ul. Przędzalnianej do ul. Milionowej, środkiem ul. Milionowej do wschodniej granicy miasta Łodzi, wschodnią i południową granicą miasta Łodzi do ul. Milionowej do przecięcia się z ul. Rzgowską, środkiem ul. Rzgowskiej do Placu Reymonta, wschodnią i północną granicą Placu Reymonta (z wyłączeniem Placu Reymonta, który całkowicie należy do właściwości miejscowej 6 Urzędu Skarbowego) do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Emilii.

13 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: zachodnią i północną granicą Placu Kościelnego (obejmując cały Plac Kościelny), środkiem ul. Brzezińskiej do wschodniej granicy miasta Łodzi, wschodnią granicą miasta Łodzi do ul. Pomorskiej, środkiem ul. Pomorskiej do ul. Trę-

backiej, środkiem ul. Trębackiej do ul. Źródłowej, środkiem ul. Źródłowej do ul. Północnej, środkiem ul. Północnej do rzeki Łódki, rzeką Łódką i ponownie środkiem ul. Północnej do ul. Nowomiejskiej, środkiem ul. Nowomiejskiej do Starego Rynku, zachodnią granicą Starego Rynku (obejmując cały Stary Rynek) i środkiem ul. Zgierskiej do Placu Kościelnego.

14 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Ks. I. Skorupki do ul. Żeromskiego, środkiem ul. Żeromskiego do ul. Wołowej, środkiem ul. Wołowej do ul. Łaskiej, środkiem ul. Łaskiej do ul. Towarowej, środkiem ul. Towarowej do ul. Kątnej, środkiem ul. Kątnej do zachodniej granicy miasta Łodzi, zachodnią granicą miasta Łodzi do ul. 11 Listopada, środkiem ul. 11 Listopada do ul. Gen. Żeligowskiego, środkiem ul. Gen. Żeligowskiego do ul. Andrzeja, środkiem ul. Andrzeja do ul. Łąkowej, środkiem ul. Łąkowej do ul. Bisk. Bandurskiego (z wyłączeniem placu przykościelnego, który należy do właściwości miejscowej 1 Urzędu Skarbowego), środkiem ul. Bisk. Bandurskiego do ul. Piotrkowskiej; środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Ks. I. Skorupki.

15 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Ogrodowej i środkiem ul. Srebrzyńskiej do ul. Orzeszkowej, środkiem ul. Orzeszkowej do ul. Solec, środkiem ul. Solec i środkiem ul. Biegunowej do zachodniej granicy miasta Łodzi, zachodnią granicą miasta Łodzi do ul. Siewnej, środkiem ul. Siewnej i środkiem ul. Owsianej do toru linii kolejowej Łódź Kaliska - Zgierz, torem kolejowym tej linii do ul. Wrześnieńskiej, środkiem ul. Wrześnieńskiej do ul. Kruszwickiej, środkiem ul. Kruszwickiej do ul. Lutomińskiej, środkiem ul. Lutomińskiej do ul. Zgierskiej, środkiem ul. Zgierskiej i środkiem ul. Nowomiejskiej do Ogrodowej.

16 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Północnej od przecięcia się z ul. Kilińskiego do rzeki Łódki, rzeką Łódką i ponownie środkiem ul. Północnej do ul. Źródłowej, środkiem ul. Źródłowej do ul. Trębackiej, środkiem ul. Trębackiej do ul. Pomorskiej, środkiem ul. Pomorskiej do wschodniej granicy miasta Łodzi, wschodnią granicą miasta Łodzi do przecięcia się z torem linii kolejowej Widzew - Łódź Fabryczna, torem kolejowym tej linii do ul. Dra Kopcińskiego, środkiem ul. Dra Kopcińskiego do ul. Prez. Narutowicza, środkiem ul. Prez. Narutowicza do ul. Kilińskiego, środkiem ul. Kilińskiego do ul. Północnej.

17 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Główniej do Wodnego Rynku, południową granicą Wodnego Rynku do ul. Rokicińskiej, środkiem ul. Rokicińskiej do ul. Dra Kopcińskiego, środkiem ul. Dra Kopcińskiego do przecięcia się z torem linii kolejowej Łódź Fabryczna - Widzew, torem kolejowym tej linii do

wschodniej granicy miasta Łodzi, wschodnią granicą miasta Łodzi do ul. Milionowej, środkiem ul. Milionowej do ul. Przedzalnianej, środkiem ul. Przedzalnianej do ul. Emilii, środkiem ul. Emilii do ul. Piotrkowskiej, środkiem ul. Piotrkowskiej do ul. Główniej.

18 Urząd Skarbowy w Łodzi obejmuje obszar części powiatu łódzkiego, a mianowicie gminy miejskie: Aleksandrów Łódzki, Konstantynów Łódzki, Ruda Pabianicka i Tuszyń oraz gminy wiejskie: Babice, Beldów, Brójce, Brus, Chojny, Czarnocin, Gospodarz, Kruszów, Nowosolna, Puczniew, Radogoszcz, Rąbień i Wiskitno.

Właściwość miejscowa urzędów skarbowych w Warszawie.

1 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Królewskiej (od ul. Marszałkowskiej) do Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego, środkiem zachodniej jezdni Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego do ul. Wierzbowej, środkiem ul. Wierzbowej do ul. Senatorskiej, środkiem ul. Senatorskiej do ul. Rymarskiej, środkiem ul. Rymarskiej do ul. Leszno (Plac Bankowy obejmuje 1 Urząd Skarbowy), środkiem ul. Leszno do ul. Solnej, środkowej ul. Solnej do Placu Mirowskiego, środkiem północnej jezdni Pl. Mirowskiego do ul. Zimnej, środkiem ul. Zimnej do Placu Żelaznej Bramy (Hale Targowe obejmuje 21 Urząd Skarbowy), środkiem północno-zachodniej i północnej jezdni Pl. Żelaznej Bramy do Ogrodu Saskiego, środkiem ulicy przechodzącej przez Ogród Saski do ul. Królewskiej.

2 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Obożnej (od ul. Krakowskie Przedmieście) do ul. Leszczyńskiej, środkiem ul. Leszczyńskiej do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły w dół rzeki do punktu przeciwnego do wylotu ul. Kościelnej, linią prostą do wylotu ul. Kościelnej, środkiem ul. Kościelnej do ul. Freta, środkiem ul. Freta do ul. Podwale, środkiem ul. Podwale do Placu Zamkowego, przez Pl. Zamkowy do ul. Krakowskie-Przedmieście, środkiem ul. Krakowskie-Przedmieście do ul. Obożnej.

3 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zygmuntońskiej (od mostu Kierbedzia) do ul. Targowej, środkiem ul. Targowej do ul. Wileńskiej, środkiem ul. Wileńskiej do ul. Naczelnikowskiej, środkiem ul. Naczelnikowskiej do ul. Podskarbińskiej, linią kolejową w kierunku południowo-zachodnim (stroną południową torów) do ul. Lubelskiej, środkiem ul. Lubelskiej do ul. Skaryszewskiej, środkiem ul. Skaryszewskiej do ul. Zamoyskiego, środkiem ul. Zamoyskiego do ul. Brukowej, środkiem ul. Brukowej do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły do mostu Kierbedzia.

4 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą:

SPRAWY OGÓLNE

środkiem ul. Karolkowej (od ul. Krochmalnej) do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Żelaznej, środkiem ul. Żelaznej do ul. Krochmalnej, środkiem ul. Krochmalnej do ul. Karolkowej.

5 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Al. Jeruzolimskie (od ul. Marszałkowskiej) do ul. Nowy Świat, środkiem ul. Nowy Świat do posesji Nr pol. 41 (Nr hip. 1258 A) włącznie, północną i zachodnią granicą teje posesji do ul. W. Górskiego, środkiem ul. W. Górskiego i Przeskok do ul. Zgoda, środkiem ul. Zgoda do ul. Sienkiewicza, środkiem ul. Sienkiewicza i Siennej do ul. Zielnej, środkiem ul. Zielnej do ul. Chmielnej, środkiem ul. Chmielnej do ul. Marszałkowskiej, środkiem ul. Marszałkowskiej do ul. Al. Jeruzolimskie.

6 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. W. Górskiego do końca tej ulicy, zachodnią i północną granicą posesji Nr hip. 1258—A (Nr pol. 41 przy ul. Nowy Świat) do ul. Nowy Świat, środkiem ul. Nowy Świat do ul. Pierackiego, środkiem ul. Pierackiego do ul. Kopernika, środkiem ul. Kopernika do ul. Krakowskie-Przedmieście, środkiem ul. Krakowskie-Przedmieście do ul. Królewskiej, środkiem ul. Królewskiej do Placu Małachowskiego, środkiem wschodniej jezdni Pl. Małachowskiego, ul. Mazowieckiej, wschodniej jezdni Placu Napoleona i Szpitalnej do ul. W. Górskiego.

7 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Książęcej do ul. Ludnej, środkiem ul. Ludnej do ul. Sołec, środkiem ul. Sołec do ul. Przystaniowej, środkiem ul. Przystaniowej do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły do wylotu ul. Leszczyńskiej, środkiem ul. Leszczyńskiej do ul. Obożnej, środkiem ul. Obożnej do ul. Kopernika, środkiem ul. Kopernika do ul. Pierackiego, środkiem ul. Pierackiego do ul. Nowy Świat, środkiem ul. Nowy Świat do ul. Książęcej.

8 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Królewskiej (od Placu Małachowskiego) do ul. Krakowskie-Przedmieście, środkiem ul. Krakowskie-Przedmieście do Placu Zamkowego, przez Plac Zamkowy do ul. Podwale, środkiem ul. Podwale do ul. Freta, środkiem ul. Freta do ul. Świętojskiej, środkiem ul. Świętojskiej do zetknięcia z północno-wschodnią jezdnią Placu Krasieńskich, środkiem północno-wschodniej jezdni Placu Krasieńskich do ul. Długiej (posesje Nr hip. 547—BC— Nr pol. 1, 3, 5 przy ul. Nowiniarskiej oraz Nr 8, 10 na Placu Krasieńskich — obejmuje 8 Urząd Skarbowy), środkiem ul. Długiej do posesji Nr pol. 27 włącznie, południowo-zachodnią granicą posesji Nr hip. 586A do ul. Hipotecznej, środkiem ul. Hipotecznej do ul. Daniłowiczowskiej, środkiem ul. Daniłowiczowskiej do ul. Bielańskiej, środkiem ul. Bielańskiej do ul. Wierzbowej, środkiem ul. Wierzbowej do Placu Marsz.

Piłsudskiego, środkiem zachodniej jezdni Pl. Marsz. Józefa Piłsudskiego do ul. Królewskiej.

9 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Siennej (od ul. Zielnej) i ul. Sienkiewicza do ul. Zgoda, środkiem ul. Zgoda do ul. Przeskok, środkiem ul. Przeskok, do ul. Szpitalnej, środkiem ul. Szpitalnej, wschodniej jezdni Placu Napoleona, ul. Mazowieckiej i wschodniej jezdni Pl. Małachowskiego do ul. Królewskiej, środkiem ul. Królewskiej do ul. Zielnej, środkiem ul. Zielnej do ul. Siennej.

10 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Karmelickiej (od ul. Leszno) do ul. Mylnej, środkiem ul. Mylnej do ul. Przejazd, środkiem ul. Przejazd do ul. Nowolipki, środkiem ul. Nowolipki do ul. Nalewki, środkiem wschodniej jezdni ul. Nalewki do posesji Nr hip. 549-B (Nr pol. 8 przy ul. Nalewki), południową granicą teje posesji, południową i wschodnią granicą posesji Nr hip. 1782 (Nr pol. 21 przy ul. Świętojskiej), do ul. Świętojskiej, środkiem ul. Świętojskiej do posesji Nr hip. 1787 (Nr pol. 19a), zachodnią i południową granicą teje posesji, południową granicą posesji Nr hip. 1788, południową i zachodnią granicą posesji Nr hip. 1789 (Nr pol. 17 przy ul. Świętojskiej) do ul. Świętojskiej, środkiem ul. Świętojskiej do zetknięcia z północno-wschodnią jezdnią Placu Krasieńskich, środkiem północno-wschodniej jezdni Placu Krasieńskich do ul. Długiej, środkiem ul. Długiej do posesji Nr pol. 38 włącznie, południowo-zachodnią granicą posesji Nr hip. 586-A (Nr pol. 27 przy ul. Długiej) do ul. Hipotecznej, środkiem ul. Hipotecznej do ul. Daniłowiczowskiej, środkiem ul. Daniłowiczowskiej do ul. Bielańskiej, środkiem ul. Bielańskiej do ul. Senatorskiej, środkiem ul. Senatorskiej do ul. Rymarskiej, środkiem ul. Rymarskiej do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Karmelickiej.

11 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Mylnej (od ul. Karmelickiej) do ul. Przejazd, środkiem ul. Przejazd do ul. Nowolipki, środkiem ul. Nowolipki do ul. Zamenhofska, środkiem ul. Zamenhofska do ul. Wołyńskiej, środkiem ul. Wołyńskiej do ul. Pawiej, środkiem ul. Pawiej do ul. Więziennej, środkiem ul. Więziennej do ul. Dzielnej, środkiem ul. Dzielnej do ul. Karmelickiej, środkiem ul. Karmelickiej do ul. Mylnej.

12 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Żelaznej (od ul. Leszno) do ul. Nowolipie, środkiem ul. Nowolipie do ul. Smoczej, środkiem ul. Smoczej do ul. Pawiej, środkiem ul. Pawiej do ul. Więziennej, środkiem ul. Więziennej do ul. Dzielnej, środkiem ul. Dzielnej do ul. Karmelickiej, środkiem ul. Karmelickiej do ul. Mylnej.

lickiej do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Żelaznej.

13 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Górczewskiej (od ul. Płockiej) do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Żelaznej, środkiem ul. Żelaznej do ul. Nowolipie, środkiem ul. Nowolipie do ul. Smoczej, środkiem ul. Smoczej do ul. Nowolipki, środkiem ul. Nowolipki do ul. Wolność, środkiem ul. Wolność do ul. Okopowej, środkiem ul. Okopowej do ul. Młocińskiej, środkiem ul. Młocińskiej do ul. Błońskiej, środkiem ul. Błońskiej do toru kolejowego poprzez bocznice kolejową, południową stroną linii kolejowej w kierunku południowo-zachodnim do ul. Wawrzyszewskiej, środkiem ul. Wawrzyszewskiej do ul. Św. Stanisława, środkiem ul. Św. Stanisława do ul. Obozowej, środkiem ul. Obozowej do ul. Ożarowskiej, środkiem ul. Ożarowskiej do ul. Płockiej, środkiem ul. Płockiej do ul. Górczewskiej.

14 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zamenhofska (od ul. Nowolipki) do posesji Nr pol. 30 (Nr hip. 2287-B) włącznie, północną granicą tejże posesji, zachodnią i północną granicą posesji Nr hip. 2287-A, zachodnią, północną i wschodnią granicą posesji Nr hip. 2287, południową granicą posesji Nr hip. 2248-B do ul. Nalewki, środkiem ul. Nalewki do ul. Nowolipki (przy czym na odcinku ul. Nalewki do ul. Świętojerskiej do ul. Nowolipki granica biegnie środkiem wschodniej jezdni ul. Nalewki), środkiem ul. Nowolipki do ul. Zamenhofska.

15 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Świętojerskiej (od zetknięcia z ul. Nowiniarską) do posesji Nr hip. 1789 (Nr pol. 17 przy ul. Świętojerskiej), wschodnią i południową granicą tejże posesji, południową granicą posesji Nr hip. 1788, południową i zachodnią granicą posesji Nr 1787 (Nr pol. 19a przy ul. Świętojerskiej) do ul. Świętojerskiej, środkiem ul. Świętojerskiej do posesji Nr hip. 1782 (Nr pol. 21 przy ul. Świętojerskiej), wschodnią i południową granicą tejże posesji i południową granicą posesji Nr hip. 549-B (Nr pol. 8 przy ul. Nalewki) do ul. Nalewki, środkiem ul. Nalewki do posesji Nr pol. 26 (Nr hip. 2257-c) włącznie, północną granicą tejże posesji oraz posesji Nr hip. 1819 i 1818, zachodnią granicę posesji Nr hip. 1817, północną granicą posesji Nr hip. 1817, 1816, 1815, 1814 i 1813, północną i wschodnią granicą posesji Nr hip. 2165-B, północną granicą posesji Nr hip. 2165-c (Nr pol. 1 przy ul. Bonifraterskiej) do ul. Bonifraterskiej, środkiem ul. Bonifraterskiej do ul. Franciszkańskiej, środkiem ul. Franciszkańskiej do ul. Nowiniarskiej, środkiem ul. Nowiniarskiej do ul. Świętojerskiej.

16 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zamenhofska (od ul. Muranowskiej

do posesji Nr pol. 32 włącznie, północną granicą posesji Nr hip. 2287-B, zachodnią i północną granicą posesji Nr hip. 2287-A, zachodnią, północną i wschodnią granicą posesji Nr hip. 2287, południową granicą posesji Nr hip. 2248-B (Nr pol. 33 przy ul. Nalewki), linią przecinającą ul. Nalewki i biegnącą dalej północną granicą posesji Nr hip. 2257-C, 1819 i 1818, zachodnią granicą posesji Nr hip. 1817, północną granicą posesji Nr hip. 1817, 1816, 1815, 1814 i 1813, północną i wschodnią granicą posesji Nr hip. 2165-B, północną granicą posesji Nr hip. 2165-C do ul. Bonifraterskiej, środkiem ul. Bonifraterskiej do ul. Muranowskiej, środkiem ul. Muranowskiej do ul. Zamenhofska.

17 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Świętojerskiej (od ul. Nowiniarskiej) do ul. Freta, środkiem ul. Freta do ul. Kościelnej, środkiem ul. Kościelnej i linią prostopadłą do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły do mostu kolejowego, południową stroną toru kolejowego w kierunku zachodnim do ul. Błońskiej, środkiem ul. Błońskiej do ul. Dzikiej, środkiem ul. Dzikiej i Zamenhofska do ul. Muranowskiej, środkiem ul. Muranowskiej do ul. Bonifraterskiej, środkiem ul. Bonifraterskiej do ul. Franciszkańskiej, środkiem ul. Franciszkańskiej do ul. Nowiniarskiej, środkiem ul. Nowiniarskiej do ul. Świętojerskiej.

18 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Okopowej (od ul. Wolność) do ul. Błońskiej, środkiem ul. Błońskiej do ul. Dzikiej, środkiem ul. Dzikiej i Zamenhofska do ul. Wołyńskiej, środkiem ul. Wołyńskiej do ul. Lubeckiego, środkiem ul. Lubeckiego do ul. Pawiej, środkiem ul. Pawiej do ul. Smoczej, środkiem ul. Smoczej do ul. Nowolipki, środkiem ul. Nowolipki do ul. Wolność, środkiem ul. Wolność do ul. Okopowej.

19 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Towarowej (od ul. Pańskiej) do ul. Krochmalnej, środkiem ul. Krochmalnej do ul. Ciepłej, środkiem ul. Ciepłej do ul. Twardej, środkiem ul. Twardej do ul. Pańskiej, środkiem ul. Pańskiej do ul. Towarowej.

20 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Żelaznej (od ul. Al. Jerozolimskie) do ul. Twardej, środkiem ul. Twardej do ul. Pańskiej, środkiem ul. Pańskiej do ul. Towarowej, środkiem ul. Towarowej, do ul. Krochmalnej, środkiem ul. Krochmalnej do ul. Karolkowej, środkiem ul. Karolkowej do ul. Dworskiej, środkiem ul. Dworskiej do ul. Bryłowskiej, środkiem ul. Bryłowskiej poprzez tory kolejowe do ul. Tunelowej, środkiem ul. Tunelowej do ul. Szpeka Edw., środkiem ul. Szpeka Edw. do Placu Zawiszy Czarnego, środkiem północnej jezdni Placu Zawiszy Czarnego do ul. Al. Jerozolimskie, środkiem ul. Al. Jerozolimskie do ul. Żelaznej.

SPRAWY OGÓLNE

21 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Królewskiej (od ul. Marszałkowskiej) do ul. Granicznej, środkiem ul. Granicznej do ul. Grzybowskiej, środkiem ul. Grzybowskiej do ul. Ciepłej, środkiem ul. Ciepłej do Placu Mirowskiego, środkiem południowej jezdni Pl. Mirowskiego do ul. Chłodnej, środkiem wschodniego odcinka ul. Chłodnej łączącego Plac Mirowski z ul. Elektoralną, środkiem ul. Elektoralnej do Solnej, środkiem ul. Solnej do Placu Mirowskiego, środkiem północnej jezdni Placu Mirowskiego do ul. Zimnej (Hale Targowe obejmuje 21 Urząd Skarbowy), środkiem ul. Zimnej do Placu Żelaznej Bramy, środkiem północno - zachodniej i północnej jezdni Placu Żelaznej Bramy do Ogródu Saskiego, środkiem ul. przechodzącej przez Ogród Saski do ul. Królewskiej.

22 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Żelaznej (od ul. Krochmalnej) do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Solnej, środkiem ul. Solnej do ul. Elektoralnej, środkiem ul. Elektoralnej do ul. Chłodnej, środkiem wschodniej strony ul. Chłodnej na odcinku łączącym ul. Elektoralną z Placem Mirowskim, środkiem południowej jezdni Placu Mirowskiego do ul. Ciepłej, środkiem ul. Ciepłej do ul. Krochmalnej, środkiem ul. Krochmalnej do ul. Żelaznej.

23 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Żelaznej (od ul. Al. Jerozolimskie) do ul. Twardej, środkiem ul. Twardej do ul. Siennej, środkiem ul. Siennej do ul. Sosnowej, środkiem ul. Sosnowej do ul. Śliskiej, środkiem ul. Śliskiej do ul. Komitetowej, środkiem ul. Komitetowej do ul. Pańskiej, środkiem ul. Pańskiej do ul. Wielkiej, środkiem ul. Wielkiej do ul. Świętokrzyskiej, środkiem ul. Świętokrzyskiej do ul. Zielnej, środkiem ul. Zielnej do ul. Chmielnej, środkiem ul. Chmielnej do ul. Marszałkowskiej, środkiem ul. Marszałkowskiej do ul. Al. Jerozolimskie, środkiem ul. Al. Jerozolimskie do ul. Żelaznej.

24 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Siennej (od ul. Twardej) do ul. Sosnowej, środkiem ul. Sosnowej do ul. Śliskiej, środkiem ul. Śliskiej do ul. Komitetowej, środkiem ul. Komitetowej do ul. Pańskiej, środkiem ul. Pańskiej do posesji Nr pol. 22 włącznie, zachodnią granicą posesji Nr hip. 1215-B i 1085 do ul. Twardej, następnie linią przecinającą ulicę Twardą do granicy posesji Nr hip. 1100 z posesją Nr hip. 1101, dalej linią biegnącą południowo-zachodnią i zachodnią granicą posesji Nr hip. 1101, zachodnią granicą posesji Nr hip. 1102, 1103-A, 1103-B i 1060 do ul. Grzybowskiej (posesję Nr pol. 5 przy ul. Grzybowskiej obejmuje 24 Urząd Skarbowy), środkiem ul. Grzybowskiej do ul. Ciepłej, środkiem ul. Cie-

pełę do ul. Twardej, środkiem ul. Twardej do ul. Siennej.

25 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zielnej (od ul. Królewskiej) do ul. Świętokrzyskiej, środkiem ul. Świętokrzyskiej do ul. Wielkiej, środkiem ul. Wielkiej do ul. Pańskiej, środkiem ul. Pańskiej do posesji Nr pol. 20 włącznie, zachodnią granicą posesji Nr hip. 1215-B i 1085 do ul. Twardej, następnie linią przecinającą ul. Twardą do granicy posesji Nr hip. 1100 z posesją Nr hip. 1101, dalej linią biegnącą południowo-zachodnią i zachodnią granicą posesji Nr hip. 1101, zachodnią granicą posesji Nr hip. 1102, 1103-A, 1103-B i 1060 do ul. Grzybowskiej (posesję Nr pol. 3 przy ul. Grzybowskiej obejmuje 25 Urząd Skarbowy), środkiem ul. Grzybowskiej do ul. Granicznej, środkiem ul. Granicznej do ul. Królewskiej, środkiem ul. Królewskiej do ul. Zielnej.

26 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą środkiem ul. Tunelowej (od ul. Szpeka Edw.) wzdłuż torów kolejowych do zachodniej granicy miasta, wzdłuż południowo-zachodniej granicy miasta do ul. Al. Zwirki i Wigury, środkiem ul. Al. Zwirki i Wigury do ul. Stefana Batorego, środkiem ul. Stefana Batorego do ul. Al. Niepodległości, środkiem ul. Al. Niepodległości do ul. Rakowieckiej, środkiem ul. Rakowieckiej do ul. Puławskiej, środkiem ul. Puławskiej do Placu Unii Lubelskiej, środkiem południowo-zachodniej jezdni Pl. Unii Lubelskiej do ul. Polnej, środkiem ul. Polnej do ul. Lwowskiej, środkiem ul. Lwowskiej do ul. Piusa XI, środkiem ul. Piusa XI do ul. Koszykowej, środkiem ul. Koszykowej do ul. Raszyńskiej, środkiem ul. Raszyńskiej do ul. Al. Jerozolimskie, środkiem północnej jezdni Placu Zawiszy Czarnego do ul. Szpeka Edw., środkiem ul. Szpeka Edw. do ul. Tunelowej.

27 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Piaseczyńskiej (od ul. Belwederskiej) do ul. Idzikowskiego, środkiem ul. Idzikowskiego do ul. Pływińskiej (projekt. Al. Pod Skarpą), dalej w kierunku południowym środkiem drogi prowadzącej od wsi Potok do wsi Służew — do północnej granicy ementarza, stąd w kierunku zachodnim, południowym i południowo-wschodnim granicą ementarza, a następnie południowo-zachodnią, południową i południowo-wschodnią granicą gruntów wsi Służew i dalej środkiem tej drogi do granicy miasta, granicą miasta w kierunku północno-wschodnim do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły do wyłotu ul. Przystaniowej, środkiem ul. Przystaniowej do ul. Solec, środkiem ul. Solec do ul. Ludnej, środkiem ul. Ludnej do ul. Książęcej, środkiem ul. Książęcej do Pl. Trzech Krzyży, środkiem północnej, zachodniej i południowej jezdni Placu Trzech Krzyży do ul. Wiejskiej,

środkiem ul. Wiejskiej do ul. Piusa XI, środkiem ul. Piusa XI do ul. Al. Ujazdowskie, środkiem ul. Al. Ujazdowskie do ul. Belwederskiej, środkiem ul. Belwederskiej do ul. Piaseczyńskiej.

28 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Piusa XI (od ul. Lwowskiej) do ul. Al. Ujazdowskie, środkiem ul. Al. Ujazdowskie do ul. Belwederskiej, środkiem ul. Belwederskiej do ul. Klonowej, środkiem ul. Klonowej do Placu Unii Lubelskiej, środkiem południowej i zachodniej jezdni Placu Unii Lubelskiej do ul. Polnej, środkiem ul. Polnej do ul. Lwowskiej, środkiem ul. Lwowskiej do ul. Piusa XI.

29 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Piusa XI (od ul. Marszałkowskiej) do ul. Koszykowej, środkiem ul. Koszykowej do ul. Raszyńskiej, środkiem ul. Raszyńskiej do ul. Al. Jerozolimskie, środkiem ul. Al. Jerozolimskie do ul. Poznańskiej, środkiem ul. Poznańskiej do ul. Wspólnej, środkiem ul. Wspólnej do ul. Marszałkowskiej, środkiem ul. Marszałkowskiej do ul. Piusa XI.

30 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Wspólnej (od ul. Poznańskiej) do Placu Trzech Krzyży, środkiem zachodniej i północnej jezdni Placu Trzech Krzyży do ul. Nowy Świat, środkiem ul. Nowy Świat do ul. Al. Jerozolimskie, środkiem ul. Al. Jerozolimskie do ul. Poznańskiej, środkiem ul. Poznańskiej do ul. Wspólnej.

31 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Piusa XI (od ul. Wiejskiej) do ul. Marszałkowskiej, środkiem ul. Marszałkowskiej do ul. Wspólnej, środkiem ul. Wspólnej do Placu Trzech Krzyży, środkiem zachodniej i południowej jezdni Placu Trzech Krzyży do ul. Wiejskiej, środkiem ul. Włóczyńskiej do ul. Piusa XI.

32 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Belwederskiej (od ul. Klonowej) do ul. Piaseczyńskiej, środkiem ul. Piaseczyńskiej do ul. Idzikowskiego, środkiem ul. Idzikowskiego do ul. Pływińskiej (projekt. Al. Pod Skarpą), dalej w kierunku południowym środkiem drogi prowadzącej od wsi Potok do wsi Służew — do północnej granicy cmentarza, stąd w kierunku zachodnim, południowym i południowo-wschodnim granicą cmentarza, a następnie południowo-zachodnią, południową i południowo-wschodnią granicą gruntów wsi Służew do drogi prowadzącej do Fortu Służew i dalej środkiem tej drogi do granicy miasta, następnie granicą miasta w kierunku północno-zachodnim i północnym do ul. Al. Żwirki i Wigury, środkiem ul. Al. Żwirki i Wigury do ul. Stefana Batorego, środkiem ul. Stefana Batorego

do ul. Al. Niepodległości, środkiem ul. Al. Niepodległości do ul. Rakowieckiej, środkiem ul. Rakowieckiej do ul. Puławskiej, środkiem ul. Puławskiej do Placu Unii Lubelskiej, środkiem południowej jezdni Pl. Unii Lubelskiej do ul. Klonowej, środkiem ul. Klonowej do ul. Belwederskiej.

33 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem rzeki Wisły (od mostu Kierbedzia) w dół rzeki do północnej granicy miasta, stąd w kierunku wschodnim, a następnie południowo-wschodnim wzdłuż granicy miasta do torów kolejowych (wylot ul. Czwartaków), dalej w kierunku zachodnim południową stroną torów kolejowych do ul. Naczelnikowskiej, środkiem ul. Naczelnikowskiej do ul. Radzywińskiej, następnie w kierunku południowo-zachodnim północną stroną torów kolejowych do ul. Wileńskiej, środkiem ul. Wileńskiej do ul. Targowej, środkiem ul. Targowej do ul. Zygmunta, środkiem ul. Zygmunta do rzeki Wisły.

34 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Zamojskiego (od ul. Brukowej) do ul. Skaryszewskiej, środkiem ul. Skaryszewskiej do ul. Lubelskiej, środkiem ul. Lubelskiej do torów kolejowych, południową stroną torów kolejowych w kierunku północno-wschodnim do granicy miasta, granicą miasta w kierunku południowo-wschodnim i południowo-zachodnim do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły do wylotu ul. Brukowej.

35 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: środkiem ul. Karolkowej (od ul. Leszno) do ul. Dworskiej, środkiem ul. Dworskiej do ul. Bryłowskiej, środkiem ul. Bryłowskiej poprzez tor kolejowy do ul. Tunelowej, środkiem ul. Tunelowej, wzdłuż torów kolejowych w kierunku południowo-zachodnim do granicy miasta, zachodnią granicą miasta w kierunku północnym do wylotu ul. Obozowej, środkiem ul. Obozowej do ul. Wawrzyszewskiej, środkiem ul. Wawrzyszewskiej do ul. Św. Stanisława, środkiem ul. Św. Stanisława do ul. Obozowej, środkiem ul. Obozowej do ul. Ożarowskiej, środkiem ul. Ożarowskiej do ul. Płockiej, środkiem ul. Płockiej do ul. Górczewskiej, środkiem ul. Górczewskiej do ul. Leszno, środkiem ul. Leszno do ul. Karolkowej.

36 Urząd Skarbowy w Warszawie obejmuje obszar zamknięty linią graniczną, biegnącą: południową stroną toru kolejowego (od ul. Wawrzyszewskiej) w kierunku północno-wschodnim do rzeki Wisły, środkiem rzeki Wisły w dół rzeki do północnej granicy miasta, wzdłuż granicy miasta w kierunku południowo-zachodnim i następnie południowym do wylotu ul. Obozowej, środkiem ul. Obozowej do toru kolejowego (do ul. Wawrzyszewskiej).

P R A W O D E W I Z O W E,

O WYKONANIU ART. 21 A UST. (2) DEKRETU PREZ. RZPLITEJ Z DN. 26 KWIETNIA 1936 R. W SPRAWIE OBROTU PIENIĘŻNEGO Z ZAGRANICĄ ORAZ OBROTU ZAGRANICZNYMI I KRAJOWYMI ŚRODKAMI PŁATNICZYMI.

Na podstawie art. 21-a ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) zarządzam co następuje:

§ 1. Do wykonania czynności z zakresu dochodzenia w sprawach o przestępstwa, określone w art. 21-a ust. (1) Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584), uprawnione są brygady ochrony skarbowej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. (R. M. S. z 23.II.1939 Dz. U. R. P. Nr 18/119/39).

M O N O P O L E

O WYKONANIU DEKRETU PREZ. RZECZYPOSPOLITEJ W SPRAWIE ROZCIĄGNIĘCIA PRZEPISÓW O SZTUCZNYCH ŚRODKACH SŁODZĄCYCH NA OBSZAR ODZYSKANYCH ZIEM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO.

Na podstawie art. 3 i 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów o sztucznych środkach słodzących na obszar uzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 611) zarządzam co następuje:

§ 1. Osoby fizyczne i prawne, które posiadały uprawnienia wydane przez władze czesko-słowackie do prowadzenia sprzedaży sztucznych środków słodzących, lub które używały sztucznych środków słodzących do celów przemysłowych, obowiązane są zgłosić w ciągu dwóch tygodni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia zapas tych środków posiadany w dniu 23 listopada 1938 r., właściwemu terytorialnie rejonowi kontroli skarbowej, podając:

- 1) imię i nazwisko lub firmę oraz adres,
- 2) na jakiej podstawie i jakiego rodzaju sprzedaż była prowadzona (hurtowa czy detaliczna),
- 3) miejsce, w którym była prowadzona sprzedaż, oraz miejsce przechowania posiadanego zapasu sztucznych środków słodzących,
- 4) ilość i rodzaj posiadanych sztucznych środków słodzących,
- 5) od kogo, kiedy i po jakiej cenie sztuczne środki słodzące zostały nabyte,
- 6) w jakim stanie znajduje się posiadany zapas sztucznych środków słodzących.

§ 2. (1) Kontrola skarbową sprawdzi dane zawarte w zgłoszeniu oraz ustali sposób udo-

wodnienia przez zgłaszającego ceny nabycia posiadanych przez sztucznych środków słodzących i przśle zgłoszenie wraz ze swymi uwagami Urzędowi Skarbowemu Akcyz i Monopolów Państwowych w Cieszynie.

(2) Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Cieszynie sporządzi szczegółowe zestawienie wszystkich zgłoszonych zapasów sztucznych środków słodzących i przśle je w drodze służbowej Ministerstwu Skarbu.

§ 3. (1) *Podlegające odsprzedaży zapasy sztucznych środków słodzących zostaną wykupione na rzecz Skarbu Państwa lub przez upoważnioną wytwórnę sztucznych środków słodzących w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu zgłoszenia.*

(2) Zgłoszone zapasy sztucznych środków słodzących, podlegające odsprzedaży, powinny być przechowywane aż do czasu wykupu.

§ 4. Apteka oraz składy materiałów aptecznych mogą sprzedawać aż do wyczerpania zapasy sztucznych środków słodzących, posiadane w dniu 24 listopada 1938 r., przy zastosowaniu się do warunków określonych w art. 3 ust. 1 lit. h i ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 797) oraz w §§ 37, 42 i 43 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr 117, poz. 1008).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. (R. M. S. z 23.I.1939 Dz. U. R. P. Nr 10/55/39).

O P Ł A T Y   S T E M P L O W E .

ZATWIERDZENIE UKŁADU MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A WOLNYM MIASTEM GDAŃSKIM CELEM UCHYLENIA DWUKROTNEGO OPODATKOWANIA W ZAKRESIE OPŁAT STEMPLOWYCH OD WEKSLI (PODATKU WEKSLOWEGO).

Art. 1. Zatwierdza się układ między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem celem uchylenia dwukrotnego opodatkowania

w zakresie opłat stempłowych od weksli (podatku wekslowego), podpisany w Warszawie dnia 8 lutego 1938 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej i postanowień układu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. (U. z 23.2.1939 Dz. U. R. P. Nr 17/97/39).

F I N A N S E   K O M U N A L N E .

O ZMIANIE USTAWY O SAMOISTNYM PODATKU WYRÓWNAWCZYM DLA GMIN WIEJSKICH.

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lutego 1937 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 104) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Gminom wiejskim służy prawo pobierania samoistnego podatku wyrównawczego od płatników:

- a) państwowego podatku gruntowego,
- b) państwowego podatku od nieruchomości,
- c) wykupujących świadectwa przemysłowe lub karty rejestracyjne od zakładów, przedsiębiorstw i zajęć.“;

2) w art. 5 ust. (1) wyrazy: „państwowego podatku przemysłowego“ zastępuje się wyrazami: „wykupujących świadectwa przemysłowe lub karty rejestracyjne“;

w art. 5 dodaje się nowy ust. (3) o brzmieniu:

„(3) Podstawą wymiaru podatku wyrównawczego na r. 1940/41 w stosunku do płatników państwowego podatku przemysłowego będą ce-

ny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, obowiązujące w r. 1939. Jeżeli wykonanie przedsiębiorstwa zarobkowego lub zajęcia rozpoczęto, albo też oddzielny zakład lub skład utworzono w r. 1940 — podstawę wymiaru podatku wyrównawczego dla tych przedsiębiorstw, zajęć, zakładów i składów stanowią będą ceny kart rejestracyjnych, przewidziane w załączniku do art. 7 ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 293), pomnożone:

- a) w stosunku do zakładów i przedsiębiorstw, wymienionych w działach I lit. a) i II lit. a) części III tegoż załącznika, jeżeli zatrudniają ponad sto pracowników — przez cyfrę 4;
- b) w stosunku do pozostałych przedsiębiorstw i zajęć — przez cyfrę 2.“.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1939 r. (U. z 10.3.39 Dz. U. R. P. Nr 21/132/39).

WYKAZ NORM DOCHODOWOŚCI NETTO PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH NA ROK PODATKOWY 1938.

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW:

mw = Okręg Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, *wa* = Okręg Izby Skarbowej w Warszawie, *bi* = w Białymstoku, *brz* = w Brześciu n/B., *lub* = w Lublinie, *łuc* = w Łucku, *lw* = woj. Lwowskiego, *no* = w Nowogródku, *st* = woj. Stanisławowskiego, *ta* = woj. Tarnopolskiego, *wil.* = w Wilnie.

Cyfry zwykłe = wysokość normy % od obrotu z materiałów własnych, cyfry kursyq = z materiałów powierzonych.

Akumulatorów naprawa i ładowanie — *mw* 22, *wa* 30, *bi* 30, *lub* 25, *łuc* 30, *st* 20.

Andrutów i opłatków fabryki — *lub* 20, *lw* 20, *st* 20, *ta* 20.

Armatyr fabryki

a. żelaznych — *lub* 15, *st* 15.

b. z metali szlachetniejszych — *lub* 20, *st* 20.

Beretów fabryki — *bi* 12, *lub* 15, *lw* 15, *ta* 15.
Betonowych wyrobów fabryki — *wa* 18, *lub* 18, *łuc* 18, *lw* 17, *no* 18, *st* 16, *ta* 17, *wil* 18.

Błaszanych wyrobów fabryki — *mw* 20, *lub* 15, *lw* 15, *ta* 15.

Białoskórnice — *st* 15, *30*, *wil* 12, *25*.

Browary — *bi* 18, *lub* 14, *łuc* 18, *st* 15.

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW PRZEM.

- Brukarskie przedsiębiorstwa (przy użyciu maszyn) —** mw 15, lw 15, ta 15.
- Budowlane przedsiębiorstwa —** mw 10, wa 10, 30, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, lw 12, 20, no 15, st 15, ta 15, 20, wil 12.
- Cegielnie (wyrób cegły, dachówek, drenów):**
- a. z fabrykacją ręczną i wypałem polowym — wa 18, bi 20, brz 18, lub 18, łuc 20, lw 20, no 15, st 20, ta 20, wil 20.
  - b. z fabrykacją ręczną i piecami Hofmanów — wa 20, bi 20, brz 18, lub 20, łuc 20, lw 20, st 15, ta 20, wil 15.
  - c. z fabrykacją maszynową i wypałem polowym — bi 30, lub 20.
  - d. z fabrykacją maszynową i piecami Hofmanów — wa 24, bi 25, lub 20, łuc 25, st 25, wil 25.
  - e. z fabrykacją maszynową i piecami Hofmanów oraz ze sztucznym suszeniem — lub 25, st 25.
- Ceramiczne wyroby (wyrób ozdobnych wazonów, figur, talerzy itp.) —** lw 16, st 16, ta 16, wil 15.
- Chałwy wytwórnie —** mw 12, bi 20, wil 15.
- Chmielu suszarnie —** lub 25, łuc 30.
- Cukierniczych wyrobów fabryki (cukierków, czekolady, pralin, biszkoptów itp.) —** mw 18, bi 18, lub 15, łuc 18, lw 15, st 15, ta 18, wil 15.
- Dewocjonalii wyrób —** lw 15, st 20, ta 15.
- Drucianych wyrobów fabryki (siatki, sita, podstawki itp.) —** mw 20, lub 20.
- Drutów fabryki —** lub 15.
- Drzewnych wyrobów fabryki:**
- a. posadzek, klepek — mw 15, st 12.
  - b. drzwi, futryn, ram do okien, składanych domków itp. — mw 18, no 15, st 15.
  - c. mebli do użytku domowego — mw 18, st 20.
  - d. mebli biurowych — st 18.
  - e. zabawek i galanterii drzewnej — st 15.
- Dywanów fabryki —** lw 25, ta 25.
- Eksploatacje leśne:**
- a. posiadające tartaki lub 20, st 15.
  - b. nieposiadające tartaków — bi 15, lub 15, łuc 15, no 15, st 12, wil 15.
- Elektrownie —** bi 30, brz 30, lub 25, łuc 25, no 30, st 30, wil 25.
- Fajansowe wyroby —** lw 15, ta 16.
- Farbiarnie:**
- a. przędzy, surowych materiałów włókienniczych — wa 20, bi 15, st 20.
  - b. garderoby — wa 25, lub 30, lw 20, st 25, ta 20.
- Farb i lakierów wytwórnie —** lw 15, st 15, wil 14.
- Farmaceutycznych wyrobów wytwórnie —** mw 25, lw 21, ta 21.
- Firaneł fabryki —** mw 18, lw 20, st 18, ta 20.
- Galwanizacyjne zakłady —** mw 25, lub 25, lw 25, ta 25.
- Garbarnie:**
- a. skór twardych — mw 10, wa 10, bi 8, brz 8, lub 10, łuc 10, lw 12, no 10, st 15, ta 12, wil 8.
  - b. miękkich i lakierowanych — mw 15, bi 10, lub 16, łuc 15, lw 15, st 15, ta 15.
- Gilz, tutek, bibulek do tytoniu fabryki —** mw 13, brz 12, lub 15, wil 15.
- Gipsarnie —** lw 15, st 12, ta 15.
- Goźelnie —** bi 10, lub 7, łuc 10, lw 10, no 10, st 12, ta 10, wil 10.
- Graficzne zakłady:**
- a. cynkografie — mw 20, lub 15.
  - b. drukarnie (składanie i drukowanie ręczne) — mw 20, wa 18, bi 15, brz 20, lub 15, łuc — 14, lw 20, no 15, st 20, ta 20, wil 18.
  - c. drukarnie (składanie ręczne druk maszynowy) — mw 20, wa 20, bi 18, brz 18, lub 15, łuc 18, lw 20, st 20, ta 23, wil 15.
  - d. drukarnie (składanie i druk maszynowy) — mw 20, bi 18, lub 15, st 25.
  - e. litografie — mw 20, bi 25, lub 20.
  - f. zakłady mieszane, posiadające co najmniej 2 z powyżej wymienionych działów — mw 20, bi 20, brz 18.
- Guzików wytwórnie:**
- a. metalowych — mw 15, bi 15.
  - b. rogowych — mw 18, st 15.
  - c. mieszanych — bi 10, lub 7.
- Heblarnie —** lub 20, lw 25, st 30, ta 30.
- Huty szklane:**
- a. wyrób butelek — lub 10, st 12.
- Instalacyjne zakłady:**
- a. urządzeń zdrowotnych i ciepłych (wodociąg, kanalizację, ogrzewanie centralne, kuchnie parowe, kąpielowne itp.) — mw 20, łuc 20, lw 18, st 18, ta 18, wil 20.
  - b. elektrotechniczne — mw 17, bi 20, lub 15, łuc 20, lw 20, st 15, ta 20, wil 20.
- Kafli wyrób —** wa 18, bi 18, lub 15, no 15, wil 18.
- Kamieniołomy —** lw 25, st 18, ta 25.
- Karoserii budowa —** mw 20, lub 18.
- Kilimów wytwórnie —** bi 17, łuc 25, lw 20, st 20, ta 20.
- Kiszek jelit zakłady oczyszczania —** wa 20, bi 20, brz 20, lub 15, st 20, wil 20.
- Kleju wytwórnie:**
- a. kostnego — mw 18, st 15.
  - b. roślinnego — mw 18.
- Klepek do beczek wyrób —** lw 12, st 12, ta 12.
- Kominiarstwo —** mw 50, wa 50, brz 30, łuc 30, lw 50, st 50, ta 50.
- Konserw rybnych fabryki —** wil 12.
- Krawatów wyrób —** wa 20, lw 20, st 15, ta 20.

USTAWODAWSTWO

Krzesół fabryki — bi 10, st 15.

Lasek i parasoli wyrób — mw 20, bi 20, lw 15, st 15.

Luster fabryki — lub 20, lw 25, ta 25.

Magle:

a. ręczne — mw 60, bi 60, lub 50, lw 50, no 40, st 50, ta 50, wil 50.

b. mechaniczne — bi 30, lub 25, lw 30, ta 30.

Makaronu fabryki — bi 12, lw 20, ta 20.

Maszyn i narzędzi rolniczych fabryki — mw 15, wa 18, bi 15, lub 15, st 20.

Mereżkarnie i plisarnie — wa 35, łuc 30, lw 25, ta 25, wil 25.

Mebli giętych fabryki — st 16.

Metalowych wyrobów wytwórnice:

a. z metali szlachetniejszych (bronz, mosiądz, cyna, miedź itp.) — mw 18, lw 20, ta 20.

b. z innych metali — mw 18, lw 18, ta 18.

c. galanterii metalowej — mw 20, lub 20, lw 20, ta 20.

Miodosytnie — mw 20, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 20, lw 20, st 20, ta 20.

Mleczarstwo (wyrób masła i sera) — wa 12, bi 12, lw 10, st 12, ta 10.

Młyny:

a. elektryczne z cudzą siłą pędną — wa 7, 30, bi 6, 25, lw 6, 30, st 6, 22, ta 6, 30, wil 6.

b. elektryczne z własną siłą pędną — lw 8, 30, st 10, 25, ta 8, 30, wil 8, 25.

c. motorowe — wa 6, 30, bi 6, 30, brz 5, 25, lub 6, 25, łuc 7, 30, lw 6, 25, st 6, 25, ta 6, 25, wil 4, 25.

d. parowe — wa 6, 30, bi 6, 25, brz 5, 25, lub 6, 25, łuc 7, 30, lw 6, 25, no 6, 30, st 6, 25, ta 6, 25, wil 4, 25.

e. wodne — wa 8, 35, bi 8, 35, brz 7, 35, lub 8, 35, łuc 9, 35, lw 8, 35, no 8, 35, st 8, 35, ta 8, 35, wil 6, 35.

f. wiatraki — wa 40, bi 40, brz 40, lub 40, łuc 40, lw 40, no 40, st 40, ta 40, wil 40.

g. kaszane (krupiarnie) — wa 10, 35, bi 10, 35, brz 8, 30, lub 10, 35, łuc 10, 35, lw 10, 35, st 10, 30, ta 10, 35, wil 8, 35.

Musztardy wytwórnice — lub 15, wil 15.

Ocotownie — mw 18, wa 12, brz 18, lub 18, łuc 12, lw 15, st 16, ta 15, wil 12.

Octu rozlewnie — mw 14, bi 18, brz 18, lub 15, no 20, st 14, wil 14.

Odlownie:

a. żelaza — mw 15, bi 18, lub 15, łuc 15, lw 18, st 15, ta 18.

b. metali — mw 15, lub 20, lw 18, st 20, ta 18.

c. złomu — mw 15, lw 18, st 15, ta 18.

Odtłuszczanie mleka — lub 15, st 22.

Olejarnie:

a. ręczne — wa 8, 35, bi 8, 35, brz 10, 30, lub 12, 40, łuc 12, 35, lw 10, no 12, 35, st 10, 25, ta 10, 30, wil 7, 30.

b. maszynowe — wa 8, 30, bi 8, 35, brz 8, 30, lub 12, 40, st 8, 30, wil 7.

Papy dachowej wytwórnice — lub 15.

Pasty do obuwiu i podłóg wytwórnice — mw 20, st 20.

Perfumeryjno-kosmetyczne wytwórnice — mw 25, wil 20.

Pierników fabryki — lw 20, st 18, ta 20.

Pilników fabryki — lub 20.

Piła krajzega — lub 25, st 25, wil 40.

Pralnie chemiczne — lub 30, łuc 25.

Pralnie mechaniczne — lw 20, ta 20, wil 25.

Pudełek kartonowych fabryki — mw 18, bi 20, lw 16, no 15, st 15, ta 16, wil 20.

Rekarstwo — łuc 35, no 25, st 40.

Rektyfikacje — lub 8, no 10, st 12.

Ryfłowanie walców młyńskich — łuc 30.

Sera wyrób — bi 15, lub 15, lw 10, st 12, ta 10.

Smolarnie:

a. z drzewa — bi 20, lub 15, łuc 15, no 15, st 20, wil 15.

b. wodne — st 12, 30.

Syropiarnie — lub 15.

Szczeciny wyrób — bi 30, lub 20.

Szczotek i pendzli wyrób — lub 18, lw 17, łuc 18, st 15, ta 17, wil 18.

Szlifiernie szkła — bi 15, wil 15.

Świec fabryki:

a. parafinowe — mw 15, bi 15, lub 15, łuc 15, lw 10, no 10, st 15, wil 10.

b. stearynowe — mw 15, bi 15, lub 15, łuc 15, lw 10, no 10, st 15, wil 10.

Tartaki:

a. motorowe — mw 15, bi 16, 30, brz 15, 25, lub 15, 30, lw 15, ta 15, 25, wil 12.

b. parowe — mw 15, wa 12, 25, bi 16, 30, brz 15, 25 lub 15, 30, łuc 15, 25, lw 15 no 15, 25, st 10, 35, ta 15, 30, wil 12.

Tektury smołcowej fabryki — lub 15.

Terpentynarnie — bi 20, lub 15, łuc 15, no 15, wil 16.

Torebek papierowych, zeszytów, bloków itp. wyrób — mw 15, wa 15, bi 18, lub 15, łuc 20, lw 12, no 12, st 15, ta 12, wil 18.

Walizek wyrób — bi 15, lub 20, łuc 20, st 20.

Wafli fabryki — lub 15, lw 20, st 15, ta 20, wil 15.

Wag i odważników wytwórnice — lub 15.

Wapienne zakłady — lub 15, lw 15, st 12, ta 15, wil 15.

Warsztaty reperacji samochodów — mw 25, lub 30, łuc 25, st 20.

Waty i watoliny wyrób — bi 15, lub 15, łuc 20.

Wędzarnie ryb i śledzi — brz 15, lub 15, no 10, wil 12.

Wikliniarski przemysł — lw 12, st 20, ta 12.

Win fabryki:

a. owocowych — mw 20, bi 15, lub 18, lw 20, st 20, ta 20, wil 15.

b. rodzynekowych — lub 12, lw 20, st 18, ta 20.

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

Włókienniczy przemysł:

- A. Przędzalnie
 a. bawełniane — bi 15.
 b. wigoniowe — bi 15.
 c. wełniane — bi 15.
 d. czesanie wełny, waty — bi 22.
- B. Tkalnie
 a. bawełniane — st 15.
 b. bawełniano-wigoniowe — bi 15.
 c. snowalnie — bi 18.
- C. Wykończalnie
 a. apretury — bi 10.
 b. folusze — bi 12.
 c. gremplarnie — bi 40.
- E. Dziane wyroby
 a. pończochy bawełniane — mw 15, wil 11.
 b. pończochy wigoniowe — mw 15, wil 11.
 c. swetry, bielizna itp. — mw 15.

- d. pończochy jedwabne — mw 15.
 e. formiarnie pończoch zwykłych — mw 15.
 f. formiarnie pończoch cottonowych — mw 15.
- Wody sodowej i lemoniady fabryki — mw 30, wa 30, bi 30, brz 25, lub 25, łuc 25, lw 25, no 25, st 30, ta 25, wil 25.
- Wódek i likierów fabryki — lub 15, st 20, wil 15.
- Wojłoków wyrób — bi 15, brz 15, no 15, wil 15.
- Wózków dziecięcych fabryki — bi 20.
- Zabawek wyrób:
 a. metalowych — mw 18.
 b. celuloidowych — mw 15.
 c. drewnianych — mw 15, st 15.
- Zyrandoli i lamp fabryki — mw 20.

WYKAZ NORM DOCHODOWOŚCI NETTO PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH, ZAJĘĆ PRZEMYSŁOWYCH ORAZ NIEKTÓRYCH WOLNYCH ZAJĘĆ ZAWODOWYCH NA ROK PODATKOWY 1938.

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW :

mw = Okręg Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, wa = Okręg Izby Skarbowej w Warszawie, bi = w Białymstoku, brz = w Brześciu n/B., lub = w Lublinie, łuc = w Łucku, lw = woj. Lwowskiego, no = w Nowogródku, st = woj. Stanisławowskiego, ta = woj. Tarnopolskiego, wil. = w Wilnie.

Cyfry zwykłe = wysokość normy w % od obrotu w sprzedaży detalicznej, cyfry kursyuo = w sprzedaży drobnej.

Agenturowe biura — patrz biura pośrednictwa — no 50.

Antykvarnie (sprzedaż antycznych mebli, brązów, rzeźb, broni, obrazów, dzieł sztuki itp.) — mw 30, bi 30, lw 25, st 30, ta 25, wil 30.

Apteczne składy — sklepy (sprzedaż preparatów farmaceutycznych, perfumerii, kosmetyków, drobnej galanterii) — mw 20, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, no 20, lw 20, st 20, wil 20.

Apteki:

- a. sprzedaż zwykła — mw 28, wa 30, bi 35, brz 30, lub 30, łuc 30, no 30, lw 30, st 30, ta 30, wil 30.
 b. z opustem udzielanym Ubezp. Społecz., Kolejom Państw. itp. — mw 18, wa 20, bi 25, brz 20, lub 20, łuc 20, no 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.

Asemizacyjne przedsiębiorstwa — bi 30, brz 30, lub 30, łuc 30, no 30, lw 35, st 35, ta 35, wil 30.

Autobusy:

- a. z najemną obsługą — mw 20, wa 20, bi 20, brz 15, lub 20, łuc 20, no 15, lw 18, st 18, wil 15.
 b. z obsługiwaniem przez właściciela — bi 25, brz 20, lub 25, łuc 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 20.

Automobile:

- a. wyłączna sprzedaż automobili i ich części — mw 15, bi 18, lub 18, lw 15, st 18, wil 18.
 b. sprzedaż automobili, motocykli i ich części

— mw 15, wa 15, bi 18, brz 18, lub 18, łuc 20, no 15, lw 18, st 18, ta 18, wil 18.

c. wyłączna sprzedaż motocykli — mw 18, lub 18, lw 18, st 18.

d. wyłączna sprzedaż części do samochodów i motocykli oraz opon i detek — mw 20, bi 20, lub 15, łuc 20, no 15, lw 18, st 20, wil 15.

Bednarskie wyroby (sprzedaż beczek, balii, kubłów, stągwi itp.) — mw 12, wa 12, bi 15, brz 18, łuc 15, no 15, lw 12, st 12, ta 12, wil 15.

Benzyna i smary samochodowe (sklepy) — mw 6, wa 10, bi 10, brz 10, lub 10, łuc 10, no 10, lw 10, st 10, ta 10, wil 10.

Benzynowe stacje:

- a. komisowe (od prowizji) — mw 70, wa 70, bi 70, brz 70, lub 70, łuc 70, no 70, lw 70, st 70, ta 70, wil 70.

Betonowe wyroby (kręgi, płyty, krawężniki) — bi 15, lub 15, łuc 20, no 15, lw 15, ta 15, st 15.

Bibułki i tutki do papierosów — no 12.

Bielizna:

- a. sprzedaż wyłączna bielizny pościelowej i stołowej — mw 18, wa 17, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 18, lw 20, ta 20, st 17.
 b. sprzedaż bielizny męskiej — mw 20.
 c. sprzedaż bielizny damskiej w połączeniu ze sprzedażą pończoch i trykotaży — mw 18, wa 17, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 18, lw 18, st 17, ta 18, wil 20.

USTAWODAWSTWO

- d. sprzedaż bielizny męskiej — wa 17, lub 15, łuc 18, lw 15, ta 15, wil 18.
- Bilardy:**
- a. zwykle — mw 50, wa 50, bi 40, brz 40, lub 45, łuc 40, no 40, lw 50, st 40, ta 45, wil 50
  - b. automatyczne — mw 60, wa 60, bi 50, brz 50, lub 55, łuc 50, no 50, lw 60, st 50, ta 55, wil 60.
- Biura buchalteryjne oraz rewizyjno-buchalteryjne:**
- a. z pracownikami — mw 55, wa 55, lub 50, łuc 50, lw 50, st 50, ta 50.
  - b. bez pracowników — mw 80, wa 80, brz 80, lub 80, łuc 80, lw 80, st 80, ta 80.
- Biura ogłoszeń — mw 40, bi 40, lw 40, ta 40, wil 40.**
- Biura pośrednictwa:**
- a. przedsiębiorstwa komisowe, działające na podstawie stałych umów komisowych — mw 50, wa 50, łuc 60, lw 55, st 55, ta 55, wil 50.
  - b. przedsiębiorstwa komisowe dla dokonywania dorywczych zleceń komisowych — mw 60, lw 60, st 60, ta 60.
  - c. biura pośrednictwa handlowego, działające na podstawie stałych umów agencyjnych — mw 60, wa 60, no 70, lw 60, st 70, wil 60.
  - d. biura pośrednictwa handlowego dla wykonywania dorywczych zleceń — mw 65, wa 65, łuc 70, no 60-70, lw 70, st 70, ta 70.
  - e. biur pośrednictwa przy sprzedaży nieruchomości miejskich i ziemskich — mw 60, lub 60, lw 60, st 60.
  - g. sale licytacyjne — st 70.
- Biura próśb i przepisywania na maszynie:**
- a. z pracownikami — mw 50, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, no 60, lw 50, st 60, ta 60, wil 60.
  - b. bez pracowników — mw 70, wa 80, bi 80, brz 80, lub 80, łuc 80, no 80, lw 70, st 80, wil 80.
- Biura przepisywania na maszynie i powielania:**
- a. z pracownikami — mw 50, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, no 60, lw 50, st 60, wil 60, ta 40.
  - b. bez pracowników — mw 70, wa 80, bi 80, brz 80, lub 80, łuc 80, no 80, lw 70, st 80, ta 60, wil 80.
- Biura techniczne (patrz Techniczne artykuły).**
- Biżuteria sztuczna (patrz Galanteria).**
- Blaszane wyroby (sprzedaż naczyń blaszanych, jak: kublów, mis itp.) — mw 7, 15, wa 15, bi 12, brz 15, lub 8, 15, łuc 15, no 12, lw 15, st 8, 12, wil 15.**
- Broń, amunicja, przybory łowieckie — mw 20, wa 20, bi 18, brz 15, lub 18, łuc 20, no 15, lw 15, st 20, ta 15, wil 15.**
- a. Budowlane materiały t. zw. składy budowlane (sprzedaż łączna cegły, cementu, wapna, papy a nawet i drzewa) — mw 7, 15, wa 8, 15, bi 8, 12, brz 8, 12, lub 8, 15, łuc 8, 15, no 8, 15, lw 15, st 8, 15, ta 8, 15, wil 8, 12.
  - b. Wyłączna sprzedaż cegły (patrz Cegła).
  - c. Wyłączna sprzedaż cementu (patrz Cement)
  - d. Wyłączna sprzedaż drzewa (patrz Drzewo).
- Bufety:**
- a. na stacjach kolejowych i przystaniach rzecznych — mw 40, wa 40, bi 40, brz 40, lub 40, łuc 40, no 40, lw 40, st 40, ta 40, wil 40.
  - b. w kasynach i klubach — mw 20, wa 25, bi 25, brz 20, lub 20, łuc 25, no 25, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
  - c. w teatrach, cyrkach, kinach — mw 20, wa 25, bi 25, brz 25, lub 20, łuc 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 20.
- Bydło i cielęta:**
- a. handel — mw 5, wa 6, bi 8, brz 8, lub 6, łuc 8, no 8, lw 8, st 8, ta 8, wil 8.
  - b. skup — wa 10, bi 10, brz 10, lub 10, łuc 10, no 10, lw 10, st 10, ta 10, wil 12.
  - c. skup na eksport — wa 12, bi 12, brz 12, lub 10, łuc 12, no 12, lw 12, st 12, ta 12, wil 12.
- Cegła, drewno, dachówki (sprzedaż specjalna). — mw 15, wa 12, bi 12, brz 12, lub 15, łuc 12, no 12, lw 12, st 12, ta 12, wil 12.**
- Cement (specjalna sprzedaż) — mw 3, 10, wa 10, bi 5, 10, lub 8, łuc 3, 8, lw 3, 8, st 3, 10, wil 10.**
- Cementowe wyroby — no 12.**
- Cerata, linoleum (spec. sprzed.) — bi 15, lub 15, lw 15, st 15.**
- Cerata, linoleum, kalosze, śniegowce, płaszcze gumowe i in. wyroby gumowe (sklepy) — mw 20, bi 15, lub 15, no 12, lw 15, st 16, ta 15, wil 15.**
- Chirurgiczne instrumenty — mw 20, bi 25, łuc 25, lw 20, st 25, wil 20.**
- Chleb i pieczywo (sprzedaż chleba i pieczywa wyłącznie z cudzego wypieku) — mw 6, wa 7, bi 8, brz 5, lub 6, łuc 6, no 8, lw 6, st 6, ta 8, wil 7.**
- Cielęta — no 7.**
- Cukier — mw 0.5, 1.5, wa 0.5, 2, bi 0.5, 2, brz 0.5, 2, lub 0.5, 2, łuc 0.5, 2, no 0.5, 2, lw 0.5, 1.5, st 0.5, 2, ta 0.5, 2, wil 0.5, 2.**
- Cukiernie:**
- A. Cukiernie ze sprzedażą ciastek własnego wyrobu
    - a. wykwinne (z muzyką) — mw 30, wa 25, bi 25, brz 25, lub 25, łuc 25, no 25, lw 28, st 25, ta 28, wil 25.
    - b. inne — mw 25, wa 20, bi 22, brz 21, lub 22, łuc 22, no 22, lw 25, st 22, ta 25, wil 22.
  - B. Cukiernie ze sprzedażą ciastek cudzego wyrobu — mw 18, wa 18, bi 18, brz 18, lub 18, łuc 18, lw 18, st 18, ta 18, wil 18.
  - C. Sprzedaż ciastek i wyrobów cukierniczych z własnego wyrobu przeważnie do spożycia poza lokalem przedsiębiorstwa (patrz Rzemiosło — Cukiernictwo)
- Cukiernicze wyroby (sprzedaż czekolady, cukierków, pralin, cukrów itd.) — mw 15, wa 8, 18, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, no 8, 15, lw 6, 15, st 8, 15, ta 6, 15, wil 15.**

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

- Cyklodromy — mw 30.
- Czapki (patrz Kapelusze) — no 18.
- Czekolada — no 8, 15.
- Części automobili i motocykli (patrz Automobile) — no 15.
- Czyściwo do maszyn — mw 15, bi 15, no 10.
- Czytelnie (patrz Wypożyczalnie książek).
- Dachówki (patrz Cegła).
- Dentystyczne przybory — mw 20, lub 18, lw 18, st 20, ta 18.
- Dewocyjne przedmioty:
- a. sprzedaż w sklepie — mw 10, 25, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, lw 25, st 20, wil 10, 20.
  - b. sprzedaż na straganach i budkach — mw 30, wa 30, bi 25, brz 25, lub 25, łuc 25, no 12, lw 25, st 25, ta 25, wil 25.
- Dodatki do kapeluszy damskich — mw 20, bi 20, lub 20. łuc 20, lw 20, st 20, wil 20.
- Dodatki krawieckie (patrz Manufaktura) — no 10.
- Dodatki i przybory szewskie — mw 7, 10, wa 7, 12, bi 6, 12, brz 12, lub 7, 12, łuc 12, no 10, lw 6, 12, st 7, 12, ta 6, 12, wil 6, 12.
- Dodatki i przybory tapicerskie — mw 7, 15, wa 15, bi 15, lub 15, łuc 15, lw 6, 15, st 8, 15, ta 15, wil 15.
- Domy noclegowe (patrz hotele) — no 25.
- Dorożki:
- a. konne — mw 20, wa 25, bi 25, brz 25, lub 25. łuc 25, lw 20, st 25, ta 25.
  - b. samochodowe — mw 15, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, no 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- Dreny (patrz Cegła).
- Drogeria (patrz Apteczne składy) — no 7, 20.
- Drób (patrz Mięso) — no 15.
- Drożdże — mw 5, 8, wa 6, 10, bi 6, 10, brz 8, 10, lub 6, 10, łuc 6, 10, no 6, 10, lw 5, 8, st 6, 10, ta 6, 10, wil 6, 10.
- Drut i gwoździe (patrz Żelazo).
- Drzewo (nie z własnych eksploatacji):
- A. Sprzedaż drzewa budowlanego i stolarskiego (desek, bali, kantówki itd. t. zw. składy drzewa) — mw 7, 15, wa 8, 15, bi 8, 15, brz 12, lub 8, 15, łuc 15, no 15, lw 7, 12, st 7, 12, ta 8, 15, wil 7, 15.
  - B. Sprzedaż drzewa opałowego w szczapach i przerzynanego — mw 12, wa 7, 12, bi 12, brz 10, lub 6, 12, łuc 12, no 12, lw 10, st 6, 12, ta 12, wil 12.
  - C. Skup drzewa opałowego — wa 10, bi 10, brz 8, lub 10, łuc 10, no 10, lw 8, st 8, ta 10, wil 10.
  - D. Sprzedaż wszelkiego rodzaju materiałów drzewnych z wyłączeniem drzewa opałowego dla rynku wewnętrznego (zakup względnie skup mniejszych partii drzewa w eksploatacjach leśnych i sprzedaż zakupionego względnie skupionego drzewa większym hurtownikom lub wykonywanie dostaw dla P. K. P., kopalni itd.) — mw 6, wa 7, bi 7, lub 7, lw 6, st 7, ta 7, wil 6.
- Drzewne wyroby (klepki, posadzki) — mw 7, 15, wa 8, 15, bi 6, 12, brz 6, 12, lub 8, 12, łuc 15, no 12, lw 8, 12, st 8, 15, ta 8, 12, wil 6, 12.
- Dykty i forniery — mw 9, 15, wa 10, 18, bi 8, 18, brz 10, 18, lub 8, 15, łuc 10, 18, lw 8, 15, st 10, 18, ta 8, 15, wil 8, 18.
- Dywany—wyłączna sprzedaż — lub 15, lw 15, st 25, ta 20.
- Dywany — kilimy, gobeliny, materiały na obicia, materiały meblowe, koce, firanki itd. (sprzedaż łączna wszystkich powyższych artykułów) — mw 20, bi 20, lub 15, łuc 20, lw 18, st 20, ta 18, wil 20.
- Dzierżawa jezior — łuc 20, st 25, wil 20.
- Dzierżawa owocowych ogrodów — no 25.
- Ekspedycyjno-przewozowe przedsiębiorstwa:
1. zajmujące się ekspedycją towarów na kolejach statkach:
    - a. z własnym taborem — mw 25, wa 30, bi 30, brz 30, lub 30, łuc 30, no 30, lw 30, st 30, ta 30, wil 30.
    - b. bez własnego taboru — mw 20, wa 25, bi 25, brz 25, lub 25, łuc 25, no 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 25.
  2. zajmujące się przewozem towarów własnymi środkami komunikacyjnymi pomiędzy poszczególnymi miejscowościami:

przy pomocy taboru samochodowego — mw 18, wa 25, bi 25, brz 25, lub 25, łuc 25, no 25, lw 20, st 25, ta 25, wil 25.
  3. zajmujące się przewozem towarów w obrębie jednej miejscowości:
    - a. przy pomocy taboru samochodowego — mw 25, lw 25.
    - b. przy pomocy taboru konnego — mw 30, lw 25, wil 30.
  4. zajmujące się wyłącznie przewozem i składowaniem mebli — mw 30, lw 30, wil 30.
  5. zajmujące się wyłącznie ekspedycją paczek:
    - a. z własnym taborem — mw 30, bi 35, lw 35, wil 30.
    - b. z cudzym taborem — mw 18, bi 25, lw 25, wil 25.
- Elektrotechniczne artykuły:
- a. materiały instalacyjne, kable, porcelana, izolatory — mw 6, 14, wa 8, 16, bi 16, brz 16, lub 7, 15, łuc 8, 16, lw 15, st 8, 16, ta 16, wil 15.
  - b. materiały oświetleniowe (lampy, żyrandole, żarówki i materiały instalacyjne do nich) — mw 9, 18, wa 18, bi 18, lub 9, 18, łuc 9, 18, lw 9, 18, st 9, 18.
  - c. maszyny, silniki elektryczne — mw 20, wa 20, lub 18, st 20.
  - d. mieszane (sprzedaż wszelkiego rodzaju artykułów elektrotechnicznych a także aparatów radiowych) — mw 8, 20, wa 8, 20, bi 8, 20, brz 20, lub 8, 18, łuc 8, 20, no 15, lw 7, 18, st 8, 20, ta 8, 20 wil 8, 18.
- Emaliowane naczynia (patrz Naczynia) — no 9.
- Fajans, szkło, porcelana, majolika stołowa:
- a. zwykle — mw 8, 18, wa 15, bi 8, 15, brz 15,

USTAWODAWSTWO

- lub 7, 12, łuc 8, 15, no 8, 15, lw 8, 15, st 8, 15, lw 8, 15.
- b. wykwintne (lepsze gatunki i kryształ) — mw 20, lw 18, ta 8, 18, wil 18.
- Farby, lakiery, pokost, przybory malarskie, obicia papierowe (wyłączna sprzedaż powyższych artykułów) — mw 8, 15, wa 8, 15, bi 8, 15, brz 8, 15, lub 8, 15, łuc 8, 15, no 8, 15, lw 8, 15, st 8, 15, ta 8, 15, wil 8, 15.
- Farmaceutyczne wyroby (Patrz Apteczne składki) — no 7, 15.
- Firanki, kapy, story:
- a. wyłączna sprzedaż — lub 20, lw 20, st 18.
- b. dywany — st 18.
- Flaki (patrz Mięso).
- Fortepiany i pianina:
- sprzedaż — mw 20, łuc 18, lub 20, st 20, ta 20, wil 20.
- Fotograficzne aparaty i przybory — mw 10, 20, wa 20, bi 10, 20, brz 20, lub 10, 20, łuc 20, no 20, lw 10, 20, st 20, ta 20, wil 10, 20.
- Furmaństwo — mw 25, wa 25, bi 30, brz 25, lub 20, łuc 20, lw 20, st 25, ta 20, wil 25.
- Futra:
- a. sprzedaż skórek futrzanych, wykwintnych, pochodzenia zagranicznego — mw 10, 20, wa 20, bi 22, brz 22, lub 10, 22, łuc 22, lw 10, 20, st 10, 22, ta 22, wil 10, 18.
- b. sprzedaż skórek futrzanych zwykłych pochodzenia zagranicznego — mw 9, 18, wa 18, bi 20, brz 20, lub 9, 20, łuc 20, lw 9, 18, st 9, 20, ta 18, wil 9, 15.
- c. sprzedaż skórek futrzanych zwykłych pochodzenia krajowego (baranich, króliczych, zajęczych itd.) — mw 8, 15, wa 18, bi 18, brz 18, lub 8, 18, łuc 18, lw 8, 15, st 8, 18, ta 15, wil 7, 12.
- d. sprzedaż konfekcji futrzanej (palt męskich i damskich, kołnierzy, mufek, peleryn itd.), wykwintnej przeważnie pochodzenia zagranicznego — mw 22, wa 22, bi 25, brz 25, lub 10, 25, łuc 25, lw 22, st 12, 25, ta 25, wil 20.
- e. sprzedaż konfekcji futrzanej (jak w punkcie d) zwykłej pochodzenia zagranicznego — mw 20, wa 20, brz 22, lub 10, 22, łuc 22, lw 20, st 12, 22, ta 20, wil 17.
- f. sprzedaż konfekcji futrzanej zwykłej pochodzenia krajowego (palta, kozuchy itp.) — mw 15, wa 15, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, no 15, lw 12, ta 12, st 15.
- g. sprzedaż kozuchów — wil 10.
- Galanteria:**
- a. guziki, nici, norymberszczyzna itp. — mw 8, 20, wa 18, bi 9, 18, brz 8, 15, lub 8, 15, łuc 8, 20, no 8, 15, lw 8, 15, st 8, 15, ta 8, 15, wil 8, 18.
- b. skórzana (torebki, teczki, portmonetki) — mw 8, 20, wa 20, bi 9, 18, brz 15, lub 8, 16, łuc 8, 18, no 8, 15, lw 8, 18, st 8, 20, ta 8, 18, wil 8, 15.
- c. skórzana oraz przybory do podróży, torebki, teczki, portfele, portmonetki, walizki, nesesery itp. — mw 8, 20, wa 20, bi 9, 18, brz 15, lub 8, 16, łuc 18, no 8, 15, st 8, 15, wil 8, 15.
- d. galanteria ozdobna (specjalnie damska — broszki, branzolety, kolie, kłamry, puderniczki, papierośnice, ze szkła, metali, srebra itd.) — mw 12, 25, wa 25, bi 10, 20, brz 20, lub 10, 18, łuc 20, no 20, lw 10, 20, st 20, ta 10, 20, wil 10, 20.
- e. galanteria ozdobna (wazon, figury, kryształy, przybory na biurka łącznie z galanterią damską pkt. d) — mw 25, wa 25, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, no 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- f. galanteria trykotażowo-bielizniana (patrz Bielizna).
- Garaże — mw 70, lw 70, ta 70, st 70.
- Garncarskie wyroby (sprzedaż naczyń glinianych oraz przedmiotów ozdobionych rysunkami, jak misek, garnków, talerzy, wazonów, lichtarzy, zabawek itd.) — mw 12, wa 15, bi 15, brz 15, lub 6, 12, łuc 12, lw 15, st 8, 12, ta 15, wil 15.
- Gazety, miesięczniki itd.
- a. sprzedaż hurtowa — mw 15, wa 15, lub 15, łuc 15, lw 15, wil 15.
- b. sprzedaż w kioskach — mw 20, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, no 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- c. sprzedaż uliczna — mw 22, wa 22, bi 22, brz 22, lub 22, łuc 22, no 22, lw 22, st 22, ta 22, wil 22.
- Gilzy (patrz Tytoniowe wyroby).
- Gliniane wyroby (patrz Garncarskie wyroby).
- Gospody (patrz Hotele).
- Gramofony, płyty (patrz Instrumenty muzyczne).
- Grzyby:
- a. sprzedaż — mw 10, wa 10, bi 10, brz 10, lub 10, łuc 10, no 10, lw 10, st 10, ta 10, wil 10.
- b. skup — mw 10, wa 12, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, no 12, lw 12, st 12, ta 10, wil 12.
- Gumowe płaszcze (patrz Cerata).
- Gumowe wyroby:
- b. techniczne (węże, podkładki itd.) — bi 15, lub 15, st 15, wil 15.
- c. chirurgiczne i apteczne — lub 20, st 20, wil 20.
- Guziki:
- a. wyłączna sprzedaż (patrz Galanteria) — wa 20, lub 15, łuc 20, lw 20, st 20.
- Gwoździe, drut (patrz Żelazo).
- Hafty, koronki, tiule — mw 10, 20, bi 9, 20, lub 20, łuc 20, lw 20, st 10, 20, ta 20, wil 10, 20.
- Herbaciarnie — mw 20, wa 20, bi 20, brz 15, lub 15, łuc 15, st 20, wil 15.
- Herbaty, kawy, kakao — wyłączna sprzedaż — mw 15, lub 15, lw 15, st 15, ta 15, wil 15.
- Hotele:
- a. I klasy — mw 50, bi 50, brz 50, lub 50, łuc 50, lw 50, st 50, ta 50, wil 50.

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

- b. II klasy — mw 45, wa 45, bi 45, brz 45, lub 45, łuc 45, no 45, lw 45, st 45, ta 45, wil 45.
  - c. III klasy — mw 40, wa 40, bi 40, brz 40, lub 40, łuc 40, no 40, lw 40, st 40, ta 40, wil 40.
  - d. domy noclegowe — mw 60, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, st 60, ta 60, wil 60.
  - e. gospody — wa 40, bi 40, brz 40, lub 40, łuc 40, lw 40, st 40, ta 40, wil 40.
  - f. zajazdy — wa 40, brz 40, lub 40, łuc 40, lw 40, st 40, ta 40, wil 40.
  - g. pokoje umeblowane — mw 50, bi 45, brz 45, łuc 40, lw 40, st 40, ta 30.
- Instrumenty muzyczne:**
- a. dęte i smyczkowe — mw 20, łuc 20, st 20.
  - b. gramofony i płyty — mw 20, lub 20, łuc 20, lw 20, st 20, wil 20.
  - c. radio i części radia — mw 18, bi 20, lub 18, łuc 20, lw 16, st 20, ta 16, wil 18.
  - d. przedsiębiorstwa sprzedające wszelkiego rodzaju instrumenty muzyczne — mw 20, bi 20, lub 20, łuc 18, lw 15, st 20, ta 15.
- Jagody:**
- a. skup — bi 15, brz 10, lub 10, łuc 12, no 15, st 15, wil 10.
  - b. sprzedaż — st 12.
- Jaja (patrz Nabiał).**
- Jelita (patrz Mięso).**
- Jubilerskie wyroby:**
- a. wyłączna sprzedaż — mw 23, wa 20, bi 22, brz 20, łuc 20, lw 22, st 20, ta 22, wil 20.
- Jutowe wyroby (sprzedaż worków, materiałów na sienniki itd.) — wa 7, 12, lub 6, 10, lw 7, 12, ta 7, 12, st 8, 12.**
- Kaffe — mw 15, bi 15, lub 15, łuc 15, st 13.**
- Kakao (patrz Herbata).**
- Kamienie:**
- a. dostawy mw 5, lub 10, łuc 10, st 8.
  - b. skup — lub 15, łuc 12, st 10.
- Kapelusze i czapki:**
- a. męskie — mw 20, wa 20, bi 18, brz 18, lub 20, łuc 18, no 18, lw 18, st 6, 18, ta 20, wil 20.
  - b. damskie (sprzedaż fasonów nieprzerabianych lecz w stanie surowym, filców, stożków, beretów, itp. przeważnie dla celów rzemiosła kapeluszniczego) — mw 18, wa 18, bi 15, brz 15, lub 18, łuc 15, no 15, lw 18, st 15, ta 18, wil 15.
  - c. patrz Dodatki do kapeluszy damskich.
  - d. Kapelusze damskie patrz również Rzemiosła
- Kapusta, ogórki kiszone:**
- a. handel — mw 10, st 22.
  - b. eksport — st 22.
- Karuzele — mw 25, st 50.**
- Kawa (patrz Herbata).**
- Kawiarnie (patrz Cukiernie).**
- Kąpieliska rzeczne i morskie plaże — mw 25, st 40.**
- Kilimy (patrz Dywany) — wyłączna sprzedaż — lub 15, łuc 20, st 20, wil 15.**
- Koks (patrz Opał).**
- Kolektury Loterii Państwowej — mw 75, wa 75, bi 75, brz 65, lub 75, łuc 65, st 70, wil 70.**
- Kolonialne sklepy (sprzedaż przeważnie towarów kolonialnych, jak: herbaty, kakao, czekolady, wszelkiego rodzaju konserw i delikatosów, serów, drożdżych wędlin bez win i wódek. Również uboczna sprzedaż artykułów spożywczych) — mw 12, wa 7, 12, bi 7, 12, brz 12, lub 6, 12, łuc 6, 12, no 6, 12, lw 6, 12, st 7, 12, ta 6, 12, wil 6, 12.**
- Kolonialno-gastronomiczne sklepy (kawiarnie, mleczarnie, jadłodajnie, pasztecziarnie, cukierniki, w których sprzedaż gotowych dań do spożycia poza przedsiębiorstwem stanowi przeważającą lub znaczną część obrotów — mw 20, bi 25, lub 25, łuc 20, lw 20, st 20, ta 20.**
- Kołdry i bielizna pościelowa — mw 20, wa 17, bi 15, lub 15, lw 15, st 15, ta 15.**
- Komisowe domy (patrz Biura pośrednictwa).**
- Konfekcja:**
- A. Damska:**
- a. sprzedaż gotowych płaszczy — mw 18, wa 15, bi 8, 15, brz 18, lub 8, 15, no 8, 15, lw 15, st 8, 18, ta 18, wil 15.
  - b. sprzedaż gotowych sukien i bluzek — mw 18, wa 18, bi 8, 18, brz 18, lub 8, 18, łuc 8, 15, no 8, 15, lw 18, st 8, 18, ta 18, wil 18.
  - c. sprzedaż gotowych płaszczy, sukien i bluzek — mw 18, wa 16, bi 8, 18, brz 18, lub 8, 18, łuc 8, 18, no 8, 18, lw 8, 18, st 8, 18, ta 18, wil 8, 18.
  - d. (patrz również Bielizna).
- B. Męska:**
- a. sprzedaż gotowych ubrań i palt — mw 18, wa 8, 15, bi 8, 15, brz 15, lub 8, 15, łuc 8, 15, no 8, 15, lw 8, 15, st 8, 15, ta 8, 15, wil 8, 15.
  - b. sprzedaż gotowych ubrań i palt oraz bielizny i galanterii męskiej — mw 20, wa 8, 19, bi 8, 18, brz 18, lub 8, 18, łuc 8, 18, no 18, lw 8, 18, st 8, 18, ta 18, wil 8, 18.
  - c. sprzedaż bielizny i galanterii męskiej — mw 20, wa 8, 17, bi 8, 18, brz 8, 18, lub 8, 18, łuc 8, 18, no 8, 18, lw 8, 18, st. 8, 18, ta 18.
  - d. sprzedaż gotowych ubrań — wil 8.
- C. Dziecinna:**
- (sprzedaż gotowych ubranek, palt i bielizny) — mw 20, wa 17, bi 18, lub 8, 15, łuc 18, no 18, lw 8, 20, st 18, ta 18, wil 8, 15.
- D. Uczniowska:**
- (sprzedaż gotowych ubrań, palt) — mw 20, wa 16, bi 18, lub 15, łuc 15, lw 18, st 20, ta 18, wil 18.
- Konie:**
- a. handel — bi 10, brz 12, lub 12, st 12.
  - b. skup — wa 12, bi 12, łuc 12, st 12, ta 12, wil 10.

USTAWODAWSTWO

Kory garbarskiej skup — bi 15, st 12.

Kosmetyki (patrz Perfumy)

Koszykarskie wyroby:

a. sprzedaż koszyków, kufrów itd. — mw 14, wa 8, 15, bi 8, 15, brz 12, lub 15, łuc 15, lw 8, 15, st 8, 14, wil 12.

b. koszykowe meble (patrz Meble)

Kości, rogów i kopyt skup — łuc 10, st 12.

Kožuchy (patrz Futra)

Krawaty (patrz Konfekcja męska)

Krawieckie dodatki (patrz Manufaktura)

Księgarnie:

a. sortymentowe (sprzedaż wszelkiego rodzaju książek cudzego nakładu) — mw 17, wa 12, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, no 20, lw 12, st 12, ta 12, wil 12.

b. nakładowe — mw 20, lw 20.

c. antykwarnie (sprzedaż książek używanych) — mw 22, lub 20, łuc 25, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.

d. w połączeniu z materiałami piśmiennymi (przewagą sprzedaży książek) — mw 15, wa 15, bi 14, brz 15, lub 15, łuc 15, no 15, lw 15, st 15, ta 15, wil 15.

Kwiaty żywe:

a. sprzedaż w sklepach — mw 25, wa 20, bi 20, brz 20, lub 25, lw 25, st 20, ta 25, wil 20.

b. sprzedaż uliczna i na targach — mw 25, wa 25, łuc 20, lw 25, wil 25.

Lakiery (patrz Farby)

Lampy i żyrandole:

wyłączna sprzedaż — mw 22, bi 20, łuc 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.

Lecznice:

a. ambulatoria, przychodnie — bi 30, st 30, wil 30.

b. zakłady lecznicze — bi 35, st 30, wil 30.

c. sanatoria, domy zdrowia — bi 35, łuc 40, st 35.

Lodów wyłączna sprzedaż:

a. w sklepach — mw 40, wa 40, bi 40, lub 40, łuc 40, lw 40, st 40, wil 40.

b. uliczna wózków, skrzynek itd. — mw 50, wa 50, brz 50, lub 50, łuc 50, lw 50, no 50, st 50, ta 50, wil 50.

Lód:

a. naturalny — mw 20, wa 30, bi 30, brz 30, lub 30, łuc 30, lw 25, st 30, ta 30, wil 30.

b. sztuczny — mw 20, st 25.

Ludowe wyroby (sprzedaż płócien, materiałów, robótek, galanterii drzewnej) — bi 20, lub 18, łuc 15, lw 15, st 15, ta 15.

Łaźnie i wanny — mw 45, wa 40, bi 40, brz 40, lub 40, łuc 40, lw 40, no 40, st 40, ta 40, wil 40.

Łóżka metalowe, wózki dzieciinne — mw 20, wa 15, lub 15, lw 18, st 15, ta 18, wil 15.

Magle:

a. ręczne — mw 60, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.

b. elektryczne — mw 50, wa 50, bi 50, lub 50, łuc 50, lw 50, st 50, wil 50.

Majolika (patrz Fajansy)

Malarskie przybory (patrz Farby)

Manufaktura:

a. bawełniana damska (kretony, perkale, musliny, markizety, baje itp.) — mw 7, 14, wa 6, 10, bi 6, 10, brz 6, 10, lub 6, 11, łuc 10, lw 12, no 10, st 6, 10, ta 10, wil 6, 10.

b. bawełniana męska (cajgi, wyroby białostockie) — mw 6, 10, wa 6, 11, bi 7, 10, wil 6, 11.

c. biała (płótna lniane, bawełniane, bielizna stołowa, pościelowa itp.) — mw 4, 8, wa 5, 9, bi 5, 9, lub 5, 8, st 5, 8, wil 5, 8.

d. jedwabna, pół jedwabna — mw 20, wa 18, st 18.

e. jutowa — wa 6, 10, st 6, 10.

f. mieszana damska lepszych gatunków z przewagą jedwabiu i wełny — mw 8, 15, wa 8, 13, bi 7, 13, brz 13, lub 8, 13, łuc 7, 13, lw 8, 15, no 7, 13, st 8, 13, ta 8, 13, wil 8, 13.

g. mieszana damska, gorszych gatunków z przewagą wyrobów bawełnianych — mw 7, 13, wa 6, 11, bi 6, 11, brz 11, lub 6, 11, łuc 6, 11, lw 6, 13, no 11, st 6, 11, ta 6, 11, wil 7, 11.

h. mieszana męska lepsza (wełny, półwełny, sukna, korty) — mw 8, 16, wa 7, 14, bi 7, 15, brz 7, 15, lub 7, 15, łuc 7, 15, lw 7, 15, no 7, 15, st 7, 15, ta 7, 15, wil 7, 14.

i. mieszana męska, gorsza z przewagą rajgów, towarów białostockich itp. — mw 8, 14, wa 7, 13, bi 7, 13, brz 7, 13, lub 7, 13, lub 7, 13, łuc 7, 13, lw 7, 13, no 7, 13, st 7, 13, ta 7, 13, wil 7, 12.

j. półwełniane — mw 8, 14, wa 7, 12.

k. wełniane — mw 8, 18, wa 8, 14, st 8, 15.

l. materiały do obicia mebli — mw 8, 16, lub 6, 12, lw 7, 14, st 7, 15, ta 14.

ł. krawieckie dodatki — mw 8, 15, wa 6, 12, bi 7, 12, brz 12, lub 6, 15, łuc 7, 15, lw 6, 12, st 7, 12, ta 6, 12, wil 6, 12.

Masarskie wyroby:

a. sprzedaż masarskich wyrobów z cudzych warsztatów — mw 12, wa 12, bi 12, brz 10, lub 15, łuc 12, lw 12, no 12, st 12, ta 12, wil 12.

b. masarskie artykuły własnego wyrobu (patrz Rzemiosło)

Masło (patrz Nabiał)

Maszyny do pisania, liczenia, wagi precyzyjne itp. części do nich:

a. nowe mw 20, lw 20, st 15, wil 20.

b. używane — mw 25, st 15.

Maszyny do szycia, wirówki, rowery, motocykle i części do nich — mw 18, wa 18, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, lw 15, no 15, ta 15, wil 14.

Maszyny rolnicze i części do nich — mw 15, wa 15, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, lw 12, no 15, st 12, ta 12, wil 12.

Materiały meblowe (patrz Manufaktura)

Materiały do obicia (patrz Manufaktura)

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

- Mąka, kasza, leguminy** — mw 4, 8, wa 4, 8, bi 5, 8, brz 4, 7, lub 4, 8, łuc 4, 8, lw 4, 8, no 4, 8, st 4, 8, ta 4, 8, wil 4, 7.
- Meble:**
- a. biurowe — mw 20, lub 20, lw 20.
  - b. domowe wykwintne — mw 20, wa 20, bi 20, brz 18, lub 20, łuc 20, lw 20, st 18, ta 18, wil 18.
  - c. domowe zwykłe — mw 18, wa 15, bi 17, brz 15, lub 15, łuc 15, lw 15, no 15, st 15, ta 15, wil 15.
  - d. domowe ludowe — wa 12, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, lw 10, no 12, st 13, ta 10, wil 10.
  - e. domowe gięte — mw 15, wa 12, lub 12, łuc 15, lw 12, st 15, ta 12, wil 12.
  - f. domowe koszykowe — mw 18, wa 18, bi 18, lub 15, łuc 15, lw 15, st 15, ta 15, wil 18.
  - g. domowe metalowe — mw 20, wa 20, lw 18.
  - h. domowe używane — mw 25, wa 25, bi 25, lub 25, łuc 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 25.
- Metale półszlachetne (miedź, mosiądz, nikiel, cyna, cynk)** — mw 6, 10, lw 6, 10.
- Mięso:**
- a. sprzedaż i dostawy mięsa własnego uboju (patrz Rzemiosło) — lub 15, łuc 15.
  - b. sprzedaż drobiu — mw 8, 15, wa 7, 15, bi 15, brz 12, lub 15, łuc 15, lw 15, no 15, st 10, 14, ta 15, wil 12.
  - c. skup drobiu — wa 15, bi 15, brz 15, lw 15, no 15, st 15, ta 15, wil 15.
  - f. sprzedaż dziczyzny — bi 20, łuc 15, st 15.
  - g. skup flaków, jelit, krwi bydlęcej — mw 20, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, lw 20, no 20, st 20, ta 20, wil 20.
- Mieszane towary (sprzedaż artykułów spożywczych, kolonialnych, naczyń kuchennych, galanterii, nafty, mydła, żelaza itp.)** — wa 10, bi 10, brz 10, lub 12, łuc 10, lw 12, no 10, st 10, ta 12, wil 10.
- Miodu jadalnego:**
- a. sprzedaż — bi 14, st 15.
  - b. skup — łuc 20.
- Mleczarnie** — mw 20, wa 20, bi 15, brz 15, lub 20, łuc 18, lw 15, no 15, st 20, ta 15, wil 15.
- Mleko (patrz Nabiał)** — lub 12, łuc 10, lw 12, no 10, st 10, ta 12, wil 10.
- Motocykle i części do nich (patrz Automobile)**
- Muzyczne instrumenty (patrz Instrumenty muzyczne)**
- Mydlarnie (sprzedaż mydła, świec, nafty, farb, past do podłóg i metali, szczotek, przyborów do oświetlenia, materiałów piśmiennych i drobnej galanterii itp.)** — mw 15, wa 15, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, lw 15, no 12, st 12, ta 12, wil 12.
- Mydło i świece (wyłączna sprzedaż)** — mw 8, 15, bi 5, 12, brz 12, lub 5, 12, łuc 6, 12, lw 8, 14, no 12, st 6, 12, ta 6, 12, wil 6, 12.
- Nabiał:**
- a. sprzedaż jaj, masła, mleka, śmietany, sera — mw 6, 12, wa 6, 12, bi 6, 12, brz 10, lub 6, 10, łuc 6, 12, lw 6, 12, no 5, 10, st 6, 12, ta 6, 12, wil 5, 10.
  - b. skup — jaj, masła, mleka, śmietany, sera — wa 10, bi 10, brz 8, lub 8, łuc 10, lw 10, no 8, st 10, ta 10, wil 5, 10.
- Naczynia:**
- a. kuchenne emaliowane (wyłączna sprzedaż) — mw 7, 15, wa 8, 12, bi 8, 15, lub 7, 12, łuc 8, 15, lw 7, 12, st 7, 12, ta 7, 12, wil 7, 12.
  - b. kuchenne aluminiowe — mw 7, 15, wa 8, 15, bi 8, 15, lub 7, 12, łuc 15, lw 8, 15, st 8, 12, ta 12, wil 7, 12.
  - c. kuchenne inne np. żelazne, gliniane itp. (wyłączna sprzedaż) — mw 7, 12, wa 12, bi 7, 12, brz 12, lub 6, 10, łuc 12, lw 6, 10, no 12, st 7, 12, ta 10, wil 7, 12.
  - d. wszelkiego rodzaju sprzęty gospodarstwa domowego, np. kotły do prania, wyciśnacze, lodownie itp. — mw 15, wa 15, bi 15, brz 12, lub 12, łuc 15, lw 12, no 12, st 12, ta 12, wil 12.
- Nafta:**
- a. wyłączna sprzedaż — wa 5, 10, bi 5, 10, lub 5, 10, łuc 5, 10, lw 5, 10, st 5, 10, ta 5, 10.
  - b. nafta, oleje mineralne i smary — wa 6, 12, brz 6, 10, lub 6, 12, lw 6, 12, st 6, 12, ta 6, 12, wil 6, 10.
- Nasiona zbożowe (patrz Ziemiopłody)**
- Nawozy sztuczne** — mw 3, 7, bi 3, 7, brz 3, 7, lub 3, 7, łuc 3, 7, lw 3, 7, no 3, 7, st 3, 8, ta 3, 7, wil 3, 7.
- Nici, igły, szpilki, agrafki, guziki (patrz Galanteria)**
- Nierogaczna:**
- a. handel — mw 6, wa 8, bi 8, brz 8, lub 8, łuc 8, lw 8, no 8, st 10, 10, ta 8, wil 8.
  - b. skup — wa 10, bi 10, brz 8, lub 10, łuc 10, lw 10, no 10, st 10, ta 10, wil 10.
- Norymberszczyzna (patrz Galanteria)**
- Oberże (patrz Restauracje)**
- Obicia papierowe:**
- a. wyłączna sprzedaż — bi 18, lub 15, st 15, wil 15.
- Obrazy, reprodukcje i rzeźby** — mw 25, lw 25, st 20.
- Obuwie, śniegowce, kalosze (cudzego wyrobu)** — lub 10.
- a. wykwintne mw 8, 18, wa 7, 18, bi 18, brz 15, lub 15, łuc 8, 15, lw 15, st 8, 15, ta 15, wil 7, 15.
  - b. zwykłe — mw 8, 15, wa 7, 15, bi 6, 15, brz 12, lub 12, łuc 8, 12, lw 12, no 12, st 8, 12, ta 12, wil 6, 12.
  - c. ludowe — mw 8, 15, wa 7, 15, bi 15, brz 12, lub 12, łuc 6, 12, lw 12, no 12, st 7, 12, ta 12, wil 6, 10.
  - d. obuwie własnego wyrobu (patrz Rzemiosło)
- Octu i esencji octowej sprzedaż** — wa 8, 12, bi 12, lub 12, st 8, 12.
- Ogórków dzierzawa** — lub 30, no 25.

USTAWODAWSTWO

- Ogórki (patrz Kapusta)
- Ogrodów dzierzawa — wa 30, bi 25, brz 25, łuc 20, lw 30, st 30, ta 30, wil 20.
- Ogrodnictwo:
- a. warzywne — wa 20, bi 20, brz 20, łuc 30, lw 30, no 15, st 30, ta 30, wil 15.
  - b. kwiatowe — wa 20, bi 30, łuc 30, lw 30, st 30, ta 30, wil 20.
  - c. szkółki drzew i krzewów — wa 25, łuc 30, lw 30, st 30, ta 30.
- Ogrodnicze przybory, nasiona itp. — wa 18, lub 18, łuc 20, st 16, wil 15.
- Okucia budowlane (patrz Żelazo)
- Opal:
- a. węgiel, koks — mw 7, 10, wa 6, 10, bi 6, 10, brz 10, lub 6, 10, łuc 6, 10, lw 6, 10, no 10, st 6, 10, ta 6, 10, wil 6, 10.
  - b. węgiel drzewny — mw 7, 10, bi 6, 15, lub 6, 14, st 6, 12.
  - c. drzewo opałowe — mw 7, 10, wa 6, 10, bi 6, 12, brz 10, lub 5, 10, łuc 6, no 8, st 6, 12, wil 12.
  - d. składy opałowe (węgiel, koks, drzewo) — mw 7, 10, wa 6, 12, bi 6, 10, brz 10, lub 6, 10, łuc 6, 12, lw 6, 10, st 6, 10, ta 6, 10, wil 13.
- Opasy (patrz Bydło)
- Opony i dętki (patrz Automobile)
- Optyczne sklepy — mw 25, wa 25, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 25, lw 20, st 25, ta 20, wil 20.
- Oświetlenia przybory (patrz Lampy)
- Owocarnie (patrz Owoce)
- Owoce:
- a. świeże krajowe (wyłączna sprzedaż) — mw 6, 20, wa 8, 17, bi 8, 15, brz 15, lub 8, 15, łuc 8, 20, lw 8, 15, st 8, 20, ta 8, 18, wil 8, 17.
  - b. świeże zagraniczne (wyłączna sprzedaż) — mw 5, wa 15, bi 8, 17, lub 6, 15, łuc 15, lw 6, 20, st 6, 14, ta 6, 20, wil 15.
  - c. suszone zagraniczne, jak: śliwki, morele itd. (wyłączna sprzedaż) — mw 5, wa 12, lub 12, st 6, 12, wil 18.
  - d. owocarnie ze sprzedażą cukierków, czekolady, wody sodowej itd. — mw 20, wa 20, bi 20, brz 15, lub 20, łuc 20, lw 18, no 20, st 20, ta 18.
- Papier:
- a. sprzedaż wszystkich gatunków papieru i tektury — mw 10, wa 12, bi 7, 12, brz 15, lub 6, 12, łuc 7, 12, lw 15, no 12, st 7, 12, ta 15, wil 6, 12.
- Papierosy (patrz Tytoniowe wyroby)
- Parasole i laski — lub 15, st 15.
- Pasza (patrz Ziemiopłody)
- Pasztekiarnie (patrz Restauracje) — mw 35.
- Pensjonaty:
- A. w miastach:
    - I klasy — wa 35, lw 30, wil 30.
    - II klasy — wa 30, lw 25, st 30, ta 25.
    - III klasy — wa 30, lw 25, st 25, ta 25.
  - B. w miejscowościach uzdrowiskowych:
    - I klasy — wa 25, bi 25, lw 25, st 25, ta 25.
- II klasy — wa 30, bi 30, lub 30, lw 30, st 30, ta 30.
- III klasy — wa 30, bi 30, lw 30, st 30, ta 30.
- C. w miejscowościach letniskowych:
- I klasy — wa 25, bi 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 25.
  - II klasy — wa 25, bi 25, lub 25, lw 25, st 25, ta 25, wil 25.
  - III klasy — wa 30, brz 30, lub 30, lw 25, st 30, ta 30, wil 30.
- Perfumy i kosmetyki — mw 10, 25, wa 25, bi 20, brz 25, lub 12, 20, łuc 25, lw 25, no 10, 20, st 10, 25, ta 25, wil 25.
- Piasku, żwiru i szuty (dostawy) — brz 20, lub 15, łuc 15, st 15.
- Pieczchy (patrz Chleb)
- Pierze i puch:
- a. sprzedaż w stanie surowym — mw 8, 18, wa 15, bi 8, 15, lub 15, lw 6, 15, st 8, 15, ta 6, 15, wil 8, 15.
  - b. sprzedaż w stanie dartym i czyszczonym — mw 18, lub 16, łuc 8, 18, lw 8, 18, st 8, 17, ta 8, 18, wil 8, 15.
  - c. skup — brz 12, lub 15, lw 10, no 10, st 12, ta 10.
- Piśmienne przybory:
- a. wyłączna sprzedaż — mw 6, 15, wa 7, 18, bi 7, 14, brz 15, lub 6, 15, łuc 15, lw 15, no 15, st 8, 17, ta 15, wil 6, 15.
  - b. łącznie z książkami — mw 15, wa 12, brz 12, lub 12, łuc 12, lw 14, no 12, st 15, ta 14, wil 12.
- Piwiarnie — mw 18, wa 18, bi 20, brz 15, lub 18, łuc 15, lw 20, no 15, st 15, ta 20, wil 15.
- Piwo — składy hurtowe w butelkach (patrz Piwiarnie) — bi 8, brz 7, lub 8, lw 8, st 8, ta 8, wil 6.
- Platery i srebra — mw 25, lub 20, lw 25, st 25, ta 25.
- Poczty - przewóz — lub 30, łuc 30, no 25, st 30.
- Podrózne przybory — jak to walizki, kufrы, nesesery itp:
- a. ze skóry — mw 25, wa 20, bi 18, lub 18, łuc 20, st 25, wil 15.
  - b. z fibry i inne — mw 25, wa 20, lub 15, st 20, wil 15.
- Pogrzebowe zakłady — mw 30, wa 30, bi 30, łuc 30, lw 30, no 30, st 30, ta 30, wil 30.
- Pokoje umeblowane (patrz Hotele)
- Pończochy (patrz Trykotaże)
- Porcelana (patrz Fajans)
- Pośrednictwo handlowe (patrz Biura pośrednictwa); (patrz Pośrednicy).
- Powróźnicze artykuły:
- a. cudzego wyrobu — mw 8, 15, bi 15, lub 8, 12, lw 6, 12, st 7, 12, ta 6, 12, wil 6, 12.
  - b. własnego wyrobu (patrz Rzemiosło) — łuc 12, st 7, 12.
- Przedstawicielstwa handlowe (patrz Biura pośrednictwa)
- Przędza i włóczki:
- a. bawełniana — mw 5, 15, wa 6, 12, bi 8, 15, lub 8, 15, lw 15, no 15, st 7, 15, ta 15.

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

- b. sztucznego jedwabiu — mw 7, 15, wa 7, 15, bi 7, 15, lw 15, st 8, 16, ta 15, wil 6, 12.
- c. wełniana — mw 7, 15, wa 7, 15, bi 7, 15, lw 15, st 7, 17, ta 15, wil 6, 12.
- d. zgrzebna — mw 7, 15, wa 7, 15, bi 7, 15, lw 15, st 7, 12, ta 15.
- e. lniana — mw 7, 15, wa 7, 15, bi 7, 12, lw 15, st 7, 14, ta 15, wil 6, 12.
- Przybory do palenia (patrz Tytoniowe wyroby)
- Puch (patrz Pierze)
- Radioaparaty i części do nich (patrz Instrumenty muzyczne)
- Raków — skup — bi 15, brz 15, wil 15.
- Ramy — wa 20, st 20.
- Reklamowe biura (patrz Biura)
- Restauracje i bary:
- A. z wyszynkiem wódek:
- a. I kategorii — mw 25, wa 25, bi 25, brz 20, lub 20, łuc 20, lw 20, st 25, ta 20, wil 20.
- b. II kategorii — mw 20, wa 20, bi 20, brz 18, lub 18, łuc 20, lw 18, no 18, st 20, ta 20, wil 18.
- c. III kategorii — mw 18, wa 18, bi 18, brz 18, lub 18, łuc 18, lw 15, no 18, st 18, ta 18, wil 15.
- B. od prowizji ze sprzedanych wódek — mw 60, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.
- C. bez wyszynku wódek:
- a. I kategorii — mw 20, bi 18, brz 18, lub 20, łuc 18, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- b. II kategorii — mw 18, bi 18, łuc 15, lw 20, st 20, ta 20.
- c. III kategorii — mw 18, bi 18, lub 15, łuc 15, lw 15, st 18, ta 15.
- D. Pasztecziarnie — mw 20, bi 20, łuc 20, lw 20.
- E. Gastronomiczno-kolonialne (patrz Kolonialne)
- F. Oberże i karczmy — bi 20, łuc 20, lw 15, st 20, ta 15, wil 20.
- Rowery i części do nich (wyłączna sprzedaż):
- a. nowe — mw 20, wa 18, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 20, lw 15, no 15, st 18, ta 15, wil 15.
- Ryby:
- a. sprzedaż — mw 8, 15, wa 8, 15, bi 8, 18, brz 15, lub 8, 15, łuc 8, 12, lw 16, no 10, st 8, 16, ta 16, wil 10.
- b. skup — brz 10, lub 8, lw 12, ta 12.
- Rymarskie wyroby (siodła, uprząż itd.) — mw 18, wa 15, bi 15, brz 12, lub 15, łuc 15, lw 15, no 15, st 12, ta 12, wil 12.
- Samochody (patrz Automobile)
- Samochody ciężarowe (patrz Ekspedycyjno-przewozowe)
- Sierść:
- a. handel — lub 15, łuc 15, no 15, wil 10.
- b. skup — st 10.
- Składy opałowe (patrz Opał)
- Skóry:
- a. twarde — mw 7, 14, wa 6, 11, bi 5, 12, brz 12, lub 5, 12, łuc 7, 10, lw 4, 12, st 6, 10, ta 4, 10, wil 12.
- b. miękkie i lakierowane — mw 15, wa 12, bi 12, brz 15, lub 12, łuc 12, lw 12, no 12, st 12, ta 12, wil 12.
- c. twarde, miękkie i lakierowane — mw 7, 12, wa 6, 12, bi 5, 12, brz 5, 11, lub 7, 13, łuc 8, 12, lw 4, 12, no 13, st 7, 14, ta 4, 12, wil 5, 10.
- d. surowe, handel — wa 13, bi 10, brz 8, łuc 12, lw 8, no 10, st 15, ta 8, wil 10.
- surowe, skup — bi 10, lub 8, łuc 12, lw 8, st 15, ta 8, wil 10.
- Skórzane wyroby:
- a. galanteria — torebki damskie, portfele (patrz Galanteria) — bi 18, łuc 15.
- b. walizki, kufry, nesesery (patrz Podróżne przybory)
- c. rymarskie (patrz Rymarskie poz. 190)
- Sodowiarnie (wyłączna sprzedaż wody sodowej cudzego wyrobu) — mw 40, wa 30, bi 30, brz 30, łuc 25, st 40.
- Sól:
- a. sprzedaż detaliczna i drobna — mw 3, 6, wa 3, 6, bi 3, 6, brz 3, 6, lub 3, 6, łuc 3, 6, lw 3, 6, no 3, 6, st 3, 6, ta 3, 6, wil 3, 6.
- b. sprzedaż hurtowa (od prowizji) — mw 60, wa 55, bi 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.
- Smary:
- a. samochodowe (patrz Benzyna)
- Sportowe artykuły (sprzęt sportowy, ubrania sportowe, rakietki tenisowe, łódzie, kajaki itd.) — mw 22, wa 20, bi 18, brz 20, lub 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- Spożywcze sklepy — sprzedaż pieczywa, masła, mleka, wędlin, cukru, mąki, gorszych gatunków herbaty, kawy, ich namiastek itd. z przewagą artykułów pierwszej potrzeby — mw 5, 10, wa 5, 10, bi 5, 10, brz 4, 9, lub 9, łuc 6, 10, lw 5, 10, no 4, 10, st 4, 8, ta 5, 10, wil 4, 9.
- Sprzęty gospodarstwa domowego (patrz Naczynia kuchenne)
- Starożytności sprzedaż (patrz Antykwarnie)
- Strączkowe (patrz Ziemiopłody)
- Szczecina i włosie:
- a. sprzedaż — mw 8, 15, wa 15, bi 12, lub 12, st 8, 12.
- b. skup — wa 12, bi 15, brz 12, lub 15, łuc 15, st 10, wil 10.
- Szczotkarskie wyroby — mw 6, 20, wa 6, 14, bi 15, lub 18, łuc 15, no 15, wil 15.
- Szewckie dodatki i przybory (patrz Dodatki)
- Szkło:
- a. szybowe — mw 6, 12, wa 6, 15, bi 15, brz 7, 15, lub 7, 15, łuc 6, 12, lw 6, 15, no 12, st 7, 14, ta 6, 15, wil 7, 15.
- b. stołowe (patrz Fajans)
- c. lustra — mw 18, wa 20, bi 15, łuc 20, lw 15, st 16, ta 15, wil 15.
- d. apteczne — mw 18, wa 20, bi 15, lub 18, st 20.
- e. chemiczne — mw 18, wa 20, bi 15, st 18.

USTAWODAWSTWO

Szkoły:

- a. gimnastyki i rytmiki — st 50.
- b. kierowców samochodowych — st 40.
- c. tańców — mw 60, bi 60, brz 50, st 50, wil 50.

Szmaty:

- a. skup szmat bawełnianych — mw 15, wa 15, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, lw 15, st 12, ta 15, wil 13.
- b. sprzedaż szmat bawełnianych — lw 15, st 12, ta 15.
- c. sprzedaż szmat wełnianych — lw 15, st 12, ta 15.
- d. skup szmat wełnianych — lw 15, st 12, ta 15.

Szmelc żelazny (patrz Żelazo)

Śledzie — mw 5, 12; wa 5, 10, bi 12, brz 5, 10, lub 4, 10, łuc 5, 10, lw 5, 12, no 10, st 6, 12, ta 5, 12, wil 5, 9.

Śmietana (patrz Nabiał)

Śniegowce (patrz Cerata); (patrz Obuwie)

Śruby i nity (patrz Żelazo)

Świece (patrz Mydło)

Świń skup (patrz Nierogacizna)

Taksówki (patrz Dorożki samochodowe)

Tapicerskie wyroby, materace, kanapy, fotele, tapczany itp.

własnego wyrobu (patrz Rzemiosło)

cudzego wyrobu — wa 20, bi 15, lub 15, łuc 20, lw 15, st 15.

Tapczany (patrz Tapicerskie wyroby)

Techniczne artykuły:

- a. armatura wodna — mw 16, brz 12, lw 15, st 15, ta 12.
- b. armatura instalacyjna — mw 16, bi 15, brz 15, lw 15, st 15, ta 15.
- c. armatura parowa — mw 16, brz 18, lw 18, st 15, ta 18.

Tektury (patrz Papier)

Tiule (patrz Hafty)

Tłuszcze jadalne — mw 5, 10, bi 10, lub 6, 10, st 6, 12.

Trumny (cudzego wyrobu) — wil 20.

Trykotaż:

- a. sprzedaż pończoch, swetrów, bielizny trykotowej itp. (wyłączna sprzedaż cudzego wyrobu) — mw 7, 15, wa 16, bi 8, 15, brz 15, lub 8, 15, łuc 8, 16, lw 8, 15, no 16, st 8, 16, ta 8, 15, wil 8, 15.
- b. własnego wyrobu (patrz Rzemiosło)
- c. (patrz również Bielizna).

Tytoniowe wyroby:

- a. wyłączna sprzedaż hurtowa — mw 50, wa 50, brz 50, łuc 50, st 50, wil 50.
- b. wyłączna sprzedaż w sklepach od prowizji — mw 60, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 70, st 60, ta 60, wil 60.
- c. wyłączna sprzedaż w kioskach (uliczna) od prowizji — mw 70, wa 70, bi 70, brz 70, lub 70, łuc 70, lw 70, no 70, st 70, ta 70, wil 70.
- d. sprzedaż wyrobów tytoniowych oraz przyborów do palenia, giłz, bibulek, cygarniczek, papierosnic itp. (od obrotu) — mw

15 (od pozostałych artykułów); wa 15, bi 15, brz 15, lub 15, łuc 15, lw 15, no 15, st 15, ta 15, wil 15.

Tutki do papierosów (patrz Tytoniowe wyroby)

Ubrania gotowe (patrz Konfekcja)

Walizki (patrz Podróże przybory)

Wapno — bi 12, lub 7, 15, łuc 15, lw 6, 14, st 7, 15, ta 6, 14, wil 12.

Warzywa — mw 7, 18, wa 7, 20, bi 15, brz 8, 15, lub 15, łuc 6, 20, lw 20, no 18, st 8, 18, ta 20, wil 18.

Wata, watolina — bi 15, lub 12, łuc 8, 15, lw 12, st 15, ta 12, wil 7, 12.

Węgiel (patrz Opał)

Wełna:

a. skup — bi 12, lub 10, st 12.

b. handel — bi 15, st 15.

Winno-kolonialne sklepy (sprzedaż win, wódek i towarów kolonialnych, jak: herbaty, kawy, kakao, czekolady, wszelkiego rodzaju konserw, delikatesów, serów, wędlin, ubocznie również artykułów spożywczych) — mw 14, wa 8, 14, bi 8, 15, brz 13, lub 13, łuc 8, 14, lw 8, 15, no 14, st 8, 14, ta 8, 15, wil 13.

Włóczki (patrz Przędza)

Woda sodowa (patrz Sodowiarnie)

Wojskowe przybory i ozdoby — mw 20, bi 20, st 15, wil 15.

Worki — nowe — łuc 8, st 12, wil 8.

Wódki i wina (wyłączna sprzedaż) zarówno monopolowe jak i niemonopolowe — brz 60.

a. od prowizji — mw 60, wa 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.

b. od obrotu towarowego — mw 20, wa 15, bi 15, lub 15, łuc 18, lw 15, st 15, ta 15, wil 15.

Wózki dziecięce (patrz Łózka)

Wypożyczalnie książek — mw 30, wa 30, bi 30, lub 30, łuc 30, lw 30, no 30, st 25, ta 30, wil 30.

Zabawki — mw 15, wa 20, bi 20, brz 18, lub 15, łuc 20, wil 15.

Zajazdy (patrz Hotele)

Zapałki — mw 10, wa 10, bi 8, brz 8, lub 10, łuc 8, lw 8, no 8, st 8, ta 10, wil 10.

Zegarmistrzowskie wyroby:

a. zegary, zegarki — mw 20, wa 20, bi 20, brz 20, lub 20, łuc 20, lw 20, no 20, st 18, ta 20, wil 20.

b. narzędzia i przybory dla zegarmistrzów — mw 18, łuc 15, lw 15, st 15, ta 15, wil 15.

Ziemiopłody:

a. ziemiopłodów wszelkiego rodzaju gatunków zbóż okopowych — pasz — handel — mw 3, 7, wa 3, 8, bi 3, 8, brz 8, lub 3, 8, łuc 3, 8, lw 3, 8, no 3, 8, st 3, 8, ta 3, 8, wil 3, 8.

b. zbóż okopowych skup — mw 8, wa 8, bi 8, brz 8, lub 8, łuc 8, lw 8, no 8, st 8, ta 8, wil 8.

c. nasion (wszelkich zbóż) — handel — mw 12, wa 12, bi 12, brz 12, lub 12, łuc 12, lw 12, st 10, ta 12, wil 12.

WYKAZ NORM DOCHOD. PRZEDSIĘBIORSTW HANDL.

- d. strączkowych — handel — mw 10, no 8, st 8, wil 9.
- e. strączkowych — skup — mw 8, lub 5, lw 6, st 7, ta 6.
- f. strączkowych skup — łuc 8.
- g. chmielu skup — lub 15, łuc 17.
- h. lnu — skup — lub 6, łuc 6, lw 6, st 6, ta 6, wil 6.
- i. wymiana zboża na mąki i otręby — brz 5, st 6.

Ziola lecznicze:

- a. sprzedaż — lw 15, st 20, ta 15, wil 13.
- b. skup — bi 25, no 20, st 20.

Żelazo:

- a. sprzedaż drutu i gwoździ — mw 2, 8, wa 4, 8, bi 4, 8, brz 4, 8, lub 5, 8, łuc 5, 8, lw 4, 8, no 4, 8, st 4, 7, ta 4, 8, wil 4, 8.
- b. sprzedaż galanterii żelaznej i narzędzi jak pilniki, zamki itd. — mw 8, 15, wa 12, bi 12, brz 6, 12, lub 6, 15, łuc 15, lw 15, no 15, ta 12, wil 12.
- c. sprzedaż śrub i nitów — mw 5, 5, wa 6, 10, lub 6, 12, st 8, 12, wil 12.
- d. sprzedaż naczyń kuchennych — mw 6, 15, wa 7, 15, brz 6, 12, lub 7, 14, lw 12, st 6, 12.
- e. sprzedaż okuć budowlanych — mw 6, wa 6, 12, lub 7, 12, no 12, st 7, 12.
- f. skup szmelcu żelaznego — mw 20, wa 20, bi 20, lub 20, lw 20, st 20, ta 20, wil 20.
- g. sklepy żelazne (sprzedaż łączna wyżej wymienionych artykułów) — mw 6, 15, wa 7, 15, bi 7, 15, brz 12, lub 12, łuc 7, 12, lw 7, 12, no 12, st 7, 12, ta 7, 12, wil 6, 12.
- h. sprzedaż koś i sierpów — lw 12.

Zajęcia przemysłowe:

- Agenci: a. handlowi; b. ubezpieczeniowi; c. ogłoszeń (patrz Pośrednicy)
- Brakarze leśni — lub 70, łuc 70, lw 60, st 60.
- Ekspedytorzy:
  - a. przy urzędach celnych — brz 60, st 60, wil 60.
  - b. kolejowi — bi 70, lub 70, łuc 60, st 60, wil 60.
- Komiwojażerowie (patrz Wojażerowie)
- Maklerzy giełdowi — mw 70, lub 80, łuc 60, lw 70, wil 65.
- Pośrednicy:
  - a. handlowi, wykonywujący zlecenia dorywcze — mw 75, wa 75, bi 70, brz 70, lub 80, łuc 70, lw 70, no 70, st 70, ta 70, wil 70.
  - b. handlowi, działający na podstawie stałej umowy agencji — lub 80.

- przedstawiciele handlowi — mw 75, wa 70, bi 70, brz 60, lw 70, st 70, ta 70, wil 70.
- c. ubezpieczeniowi — mw 60, wa 60, bi 70, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, ta 60, wil 60.
- d. ogłoszeń — mw 60, bi 60, lub 60, lw 60, ta 60.
- e. przy kupnie i sprzedaży nieruchomości miejskich — mw 65, wa 70, lub 70, łuc 70, lw 70, st 70, ta 70, wil 70.
- f. nieruchomości przedsiębiorstw — mw 65, wa 70, lub 70, łuc 70, lw 70, st 70, ta 70.
- g. przy kupnie i sprzedaży nieruchomości ziemskich — mw 65, wa 70, łuc 70, lw 70, ta 70, wil 70.
- Wojażerowie — mw 50, wa 50, bi 60, brz 60, lub 50, łuc 60, lw 50, st 60, ta 60, wil 50.

Wolne zajęcia zawodowe:

- Akuszerki — mw 80, bi 80, brz 75, lub 80, łuc 80, lw 80, no 80, st 80, ta 80, wil 80.
- Architekci — mw 70, bi 70, brz 60, lub 70, łuc 65, lw 70, no 70, st 60, ta 70, wil 70.
- Artyści teatralni i filmowi — mw 75.
- Artyści malarze, rzeźbiarze — mw 50, st 50.
- Autorzy, literaci, kompozytorzy — mw 60, lub 60, st 60.
- Felczerzy — mw 80, bi 80, brz 75, lub 80, łuc 75, lw 80, no 75, st 75, ta 80, wil 75.
- Geometry:
  - a. utrzymujący pracowników — mw 45, bi 70, brz 70, lub 55, łuc 55, lw 50, no 50, st 55, ta 50, wil 55.
  - b. bez pracowników — mw 65, bi 45, brz 50, lub 70, łuc 75, lw 70, no 70, st 70, ta 70, wil 70.
- Inżynierowie — mw 60, bi 70, brz 70, lub 70, łuc 70, lw 60, no 70, st 70, ta 65, wil 70.
- Notariusze — mw 70, bi 70, brz 60, lub 60, łuc 70, lw 70, no 70, st 70, ta 70, wil 60.
- Pisarze hipoteczni — bi 70, brz 70, lub 70, wil 70.
- Technicy budowlani — mw 70, bi 75, brz 70, lub 70, łuc 70, lw 80, no 70, st 70, ta 80, wil 70.
- Technicy dentyści — mw 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.
- Weterynarze — mw 60, bi 60, brz 60, lub 60, łuc 60, lw 60, no 60, st 60, ta 60, wil 60.
- Obrońcy sądowi — mw 80, bi 80, brz 80, lub 80, łuc 80, lw 80, no 80, st 80, ta 80, wil 80.

	str.
Określenie rodzaju czynności	206
Umowa najmu	207
Budynki na cudzym gruncie	207
Wierzytelności pieniężne a rzecz ruchoma	208
<i>Cła</i>	209
Zwrot cła	209
Przedawnienie ściągnięcia niedoborów celnych	212
<i>Prawo karne skarbowe</i>	213
Pojęcie wyrobu tytoniowego	213
<i>Państwowy Fundusz Drogowy</i>	213
Pojęcie miejsca stałego zamieszkania	213
<i>Finanse komunalne</i>	214
Dodatek komunalny do podatku przemysłowego	214
KRONIKA SKARBOWA	215
<i>Sprawy ogólne</i>	215
<i>Terminarz podatkowy</i>	215
Zmiany w przynależności urzędów	216
Rozwiązanie Komisji Odwoławczych	216
<i>Ordynacja Podatkowa</i>	216
Stosowanie przepisu art. 68 O. P.	216
<i>Prawo dewizowe</i>	216
Wydawanie zaświadczeń walutowych	216
<i>Cła</i>	216
Wywóz brykietów	216
Wyjaśnienia do taryfy celnej przywozowej	217
Określanie nazw towarów	217
Należności niecelne wpłacane do kas urzędów celnych	217
USTAWODAWSTWO	217
<i>Sprawy ogólne</i>	217
O wypuszczeniu wewnętrznej pożyczki państwowej	217
O dotacjach na rzecz F. O. N. i inwestycjach	219
O organizacji izb skarbowych, urzędów i organów wykonawczych	220
O zmianach w organizacji urzędów skarbowych	227
<i>Prawo dewizowe</i>	234
O wykonaniu art. 21-a dekretu dewizowego	234
<i>Monopole</i>	234
O wykonaniu dekretu w sprawie rozciągnięcia przep. o sztucznych środkach słodzących na ziemię odzyskane	234
<i>Oplaty stemplowe</i>	235
Zatwierdzenie układu polsko-gdańskiego celem uchylecia podwójnego opodatkowania w zakresie opłat stemplowych od weksli	235
<i>Finanse komunalne</i>	235
O zmianie ustawy o samoistnym podatku wyrównawczym	235

Celem umożliwienia naszym abonentom należytego kolekcjonowania poszczególnych roczników „Przeglądu Skarbowego“ — zostały wydane

specjalne oprawy płóc. do rocznika 1938

efektownie wykonane — ze złotym nadrukiem. Oprawy te wysyłamy P. P. Abonentom na żądanie po cenie Zł. 1.50, łącznie z kosztami przesyłki. P. P. Abonenci, którzy opłacą prenumeratę za rocznik 1939 (zł. 24) jednorazowo, otrzymają oprawy płócienne

bezpłatnie

Wszelkie wpłaty prosimy uskuteczniać na konto P. K. O. Nr. 19,385, lub Pocz. Konto Rozrachunkowe Nr. 309.

Wydawnictwo „PRASA PRAWNICZA“.

Nakładem Wydawnictwa „PRASA PRAWNICZA”

ukazuje się czasopismo

PRASA PRAWNICZA

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA,
PIŚMIENNICTWA PRAWNICZEGO,
ORZECZNICTWA SĄDOWEGO ORAZ BIBLIOGRAFII

REDAKTOR

ADAM DANIEL SZCZYGIELSKI

ASYSTENT UNIWERSYTETU J. PIŁSUDSKIEGO

„PRASA PRAWNICZA”

podaje w streszczeniach lub wyciągach — opracowanych przez własnych referentów, prawników-specjalistów z poszczególnych gałęzi prawa, — wszystkie artykuły jakie ukazują się we wszystkich polskich czasopismach prawniczych, zamieszcza przegląd bieżącego ustawodawstwa, ogłasza wszystkie orzeczenia instancji najwyższych jak i ważniejsze — niższych instancji, drukuje bibliografię ukazujących się prawniczych książek i odbitek.

„PRASA PRAWNICZA” ukazuje się w odstępach 3—4 tygodni (w miarę ukazywania się materiału piśmienniczego) w zeszytach objętości 160 szpalt tekstu. 10 zeszytów (obejmujących, łącznie z indexem alfabetycznym, 1600 szpalt tekstu), stanowi 1 tom. Cena 1 tomu wynosi w prenumeracie zł. 25.

Należność za prenumeratę można uiszczać jednorazowo za każdy tom (10 zeszytów) lub

w ratach miesięcznych.

Nowoprzybyli abonenci, którzy pragną rozpocząć prenumeratę od tomu II-go, mają prawo nabyć tom I w opr. płóc. (wraz z indexami przedmiotowym i ustawowym)

po cenie ulgowej zł. 15.

Wszelkie wpłaty prosimy dokonywać na konto P. K. O. Nr. 19.385 lub konto rozrachunkowe pocztowe Nr. 309.

Wydawca: W imieniu „Przeglądu Skarbowego” — Władysław Opatowski.

„Drukarnia Lekarska”, Warszawa, Leszno 56, tel. 11.98-73 (biuro) i 11.98-75 (dz. techniczny).